

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EVROPSKÉ INTEGRACE

Zhodnocení regionálních disparit v zemích Visegrádské čtyřky a Rakouska
Evaluation of the Regional Disparities in Visegrad Four Countries and Austria

Student: Renata Vráblová
Vedoucí bakalářské práce: Ing. Eva Minarčíková

Ostrava 2015

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra evropské integrace

Zadání bakalářské práce

Student:

Renata Vráblová

Studijní program:

B6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor:

6210R004 Eurospráva

Téma:

Zhodnocení regionálních disparit v zemích Visegrádské čtyřky
a Rakouska
Evaluation of the Regional Disparities in the Visegrad Four Countries
and Austria

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Teoretické vymezení regionálních disparit a regionální politiky
  3. Socioekonomická analýza a regionální struktura zemí Visegrádské čtyřky a Rakouska
  4. Analýza a komparace regionálních disparit v zemích Visegrádské čtyřky a Rakouska
  5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

KUTSCHERAUER, A., I. ŠOTKOVSKÝ, J. ADAMOVSKEÝ a I. IVAN. *Socioekonomická geografie a regionální rozvoj: regionální analýzy v přístupech socioekonomické geografie k regionálnímu rozvoji*. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, 2013. 146 s. ISBN 978-80-248-3287-6.
ŽIŽKA, Miroslav et al. *Hospodářský rozvoj regionů: vymezení funkčních regionů, významné socioekonomické faktory, regionální odolnost a inovační intenzita*. Praha: Kamil Mařík - Professional Publishing, 2013. 224 s. ISBN 978-80-7431-131-4.
WOKOUN, R., P. MATES a J. KADERÁBKOVÁ et al. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2011. 474 s. ISBN 978-80-7380-304-9.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Eva Minarčíková**

Datum zadání: 21.11.2014

Datum odevzdání: 07.05.2015

Ing. Boris Navrátil, CSc.
vedoucí katedry

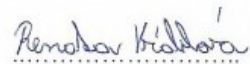

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Prohlašuji, že jsem celou práci vypracovala samostatně. Přílohy, které přikládám, jsem samostatně doplnila.“

V Ostravě dne 4. května 2015

Handwritten signature of Renata Vráblová in blue ink, written over a dotted line.

Renata Vráblová

Ráda bych poděkovala své vedoucí Ing. Evě Minarčíkové za odbornou pomoc, konzultace a cenné rady při zpracování této bakalářské práce.

OBSAH

1	ÚVOD	6
2	TEORETICKÉ VYMEZENÍ REGIONÁLNÍCH DISPARIT A REGIONÁLNÍ POLITIKY	7
2.1	REGIONÁLNÍ DISPARITY	7
2.1.1	DEFINICE REGIONÁLNÍCH DISPARIT	7
2.1.2	KLASIFIKACE REGIONÁLNÍCH DISPARIT	8
2.1.3	REGIONÁLNÍ DISPARITY V TEORIÍCH REGIONÁLNÍHO ROZVOJE	10
2.1.4	VZNIK REGIONÁLNÍCH DISPARIT	12
2.1.5	UKAZATELE REGIONÁLNÍCH DISPARIT	13
2.2	REGIONÁLNÍ POLITIKA	14
2.2.1	TEORETICKÉ VYMEZENÍ REGIONÁLNÍ POLITIKY	15
2.2.2	REGIONÁLNÍ POLITIKA EVROPSKÉ UNIE	17
2.2.3	VÝVOJ REGIONÁLNÍ POLITIKY EU	19
2.2.4	REGIONÁLNÍ POLITIKA EU V PROGRAMOVÉM OBDOBÍ 2007-2013.	20
2.2.5	REGIONÁLNÍ POLITIKA EU V PROGRAMOVÉM OBDOBÍ 2014-2020..	21
3	SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA A REGIONÁLNÍ STRUKTURA ZEMÍ VISEGRÁDSKÉ ČTYŘKY A RAKOUSKA	23
3.1	ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA ZEMÍ V4 A RAKOUSKA	23
3.1.1	ČESKÁ REPUBLIKA	24
3.1.2	SLOVENSKO	24
3.1.3	POLSKO	25
3.1.4	MAĎARSKO	26
3.1.5	RAKOUSKO	26
3.2	REGIONÁLNÍ STRUKTURA ZEMÍ V4 A RAKOUSKA	27
3.2.1	ČESKÁ REPUBLIKA	27
3.2.2	SLOVENSKO	29
3.2.3	POLSKO	31
3.2.4	MAĎARSKO	33
3.2.5	RAKOUSKO	35
3.3	EKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA ZEMÍ V4 A RAKOUSKA	37

3.3.1	ČESKÁ REPUBLIKA.....	37
3.3.2	SLOVENSKO	38
3.3.3	POLSKO.....	39
3.3.4	MAĎARSKO	40
3.3.5	RAKOUSKO	41
4	ANALÝZA A KOMPARACE REGIONÁLNÍCH DISPARIT V ZEMÍCH VISEGRÁDSKÉ ČTYŘKY A RAKOUSKA	42
4.1	DATOVÁ ZÁKLADNA	42
4.2	METODY PRO HODNOCENÍ REGIONÁLNÍCH DISPARIT.....	44
4.2.1	DESKRIPTIVNÍ STATISTICKÉ METODY	44
4.2.2	METODA SEMAFORU	45
4.2.3	METODA NORMOVANÉ PROMĚNNÉ A SOUHRNNÝ INDEX REGIONÁLNÍCH DISPARIT.....	45
4.2.4	METODA VZDÁLENOSTI OD FIKTIVNÍHO BODU A SOUHRNNÝ INDEX REGIONÁLNÍCH DISPARIT	46
4.3	HODNOCENÍ REGIONÁLNÍCH DISPARIT POMOCÍ VYBRANÝCH POPISNÝCH STATISTIK	47
4.4	HODNOCENÍ REGIONÁLNÍCH DISPARIT POMOCÍ METODY SEMAFORU	51
4.5	HODNOCENÍ REGIONÁLNÍCH DISPARIT NA ZÁKLADĚ SOUHRNNÉHO INDEXU DISPARIT	55
4.5.1	ANALÝZA A KOMPARACE REGIONÁLNÍCH DISPARIT NA ZÁKLADĚ SOUHRNNÉHO INDEXU DISPARIT VYPOČTENÉHO METODOU NORMOVANÉ PROMĚNNÉ.....	55
4.5.2	ANALÝZA A KOMPARACE REGIONÁLNÍCH DISPARIT NA ZÁKLADĚ SOUHRNNÉHO INDEXU DISPARIT VYPOČTENÉHO METODOU VZDÁLENOSTI OD FIKTIVNÍHO BODU	60
4.5.3	SOUHRNÉ SROVNÁNÍ A HODNOCENÍ REGIONÁLNÍCH DISPARIT PODLE INDEXU REGIONÁLNÍCH DISPARIT	64
5	ZÁVĚR.....	66
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	69
	SEZNAM ZKRATEK	73
	SEZNAM TABULEK	
	SEZNAM OBRÁZKŮ	

SEZNAM GRAFŮ

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHY

1 ÚVOD

Ačkoliv Evropská unie (EU) patří mezi nejbohatší části světa, najdeme zde výrazné rozdíly mezi regiony. Rozdíly mezi členskými státy a jejich regiony se prohloubily zejména v roce 2004, kdy do EU přistoupilo 10 nových členů, mezi kterými byly i státy Visegrádské čtyřky (V4; Česká republika, Slovensko, Polsko, Maďarsko). Prostřednictvím regionální politiky se EU snaží o snížení a eliminaci regionálních nerovností, které mají negativní vliv na harmonický a vyvážený rozvoj regionů a blahobyt občanů.

Cílem bakalářské práce je analyzovat, komparovat a zhodnotit regionální disparity v zemích Visegrádské čtyřky a Rakouska v období 2002-2012 pomocí vybraných matematicko-statistických metod.

Bakalářská práce je členěna do tří obsahových kapitol. První obsahová kapitola se zabývá základním vymezením regionálních disparit a regionální politiky. V první části této kapitoly je definován pojem regionální disparita, dále je představena klasifikace regionálních disparit, jsou popsány teorie regionálního rozvoje a charakterizován vznik regionálních disparit a vymezeny možné ukazatele regionálních disparit. V druhé části této kapitoly jsou vymezena teoretická východiska regionální politiky EU, včetně jejího vývoje a charakteristiky regionální politiky EU v obdobích 2007-2013 a 2014-2020.

Druhá obsahová kapitola práce je zaměřena na socioekonomickou analýzu zemí V4 a Rakouska. Tato část druhé kapitoly zahrnuje základní charakteristiku, regionální strukturu a ekonomickou charakteristiku zemí V4 a Rakouska.

Třetí obsahová kapitola práce se věnuje analýze a komparaci regionálních disparit v zemích V4 a Rakousku v období let 2002-2012. V první části práce je představena datová základna a jsou popsány základní metody pro hodnocení regionálních disparit. V druhé části práce jsou vybrané metody aplikovány na jednotlivých ukazatelích. K aplikaci těchto metod bylo využito zejména funkcí v tabulkovém procesoru Microsoft Office Excel. Zdrojem dat byla regionální databáze ukazatelů Evropského statistického úřadu.

Při zpracování bakalářské práce byly využity jak metody empirické, tak metody logické. Teoretická část bakalářské práce je založena na využití deskriptivního přístupu. Praktická část práce je založena na metodách analýzy a syntézy. Pro zpracování bakalářské práce byly informace čerpány především z českých odborných knih či elektronických publikací věnující se tématu regionálních disparit a regionální politice.

2 TEORETICKÉ VYMEZENÍ REGIONÁLNÍCH DISPARIT A REGIONÁLNÍ POLITIKY

Hlavní cíl regionální politiky je snižovat a vyrovnávat regionální nerovnosti, přispět ke zvýšení konkurenceschopnosti regionů i celé národní ekonomiky. Motivy pro realizaci regionální politiky jsou kromě motivů politických i motivy ekonomické – využití všech výrobních faktorů a zajištění ekonomického růstu, sociální – zajištění růstu životní úrovně obyvatel, ekologické – zajištění trvale udržitelného rozvoje. Regionální politika tak představuje reakci na meziregionální rozdíly (regionální disparity). K vzniku regionálních disparit došlo v důsledku historického vývoje a rozšiřování Evropské unie (EU) způsobilo jejich prohloubení (Skokan, 2003).

2.1 REGIONÁLNÍ DISPARITY

Disparita¹ je v posledním desetiletí velmi diskutujícím pojmem. Na problematiku disparit bychom měli pohlížet jako na složitý problém, který vyžaduje přijetí multidimenzionálního přístupu k jeho zkoumání. Multidimenzionální přístup znamená především celostní pohled na předmět zkoumání, tzn. rozšíření převažující ekonomické dimenze o další dimenze například sociální, sociálně-prostorovou, institucionální, územní a další. Regionální disparity najdeme v každé zemi, jejich negativní důsledky působí na všechny občany a v důsledků toho je cílem každého státu i celé Evropské unie, tyto disparity redukovat. Snižování disparit je jedním z hlavních cílů regionální politiky. Disparity nezkoumáme z důvodů, abychom byli všichni stejní, ale poznáváme je, abychom potvrdili jedinečnost států a dovedli efektivně odlišit a dobře využít komparativní výhody států (Fojtíková et al., 2014, Kutscherauer et al., 2010).

2.1.1 DEFINICE REGIONÁLNÍCH DISPARIT

S problematikou regionálních disparit se váže problematika vymezení pojmu region. Skokan (2003, s. 11) vysvětluje region jako: „*oblast, pruh země, prostor, místo, která má více či méně jasně stanovené hranice nebo určité vlastnosti.*“ Region můžeme vymezit jako území subnárodní – část území jednoho státu, nadnárodní – seskupení států a transnárodní – část území dvou či více států. Hranice mezi regiony vznikají jako hranice

---

¹ Pojem *disparita* pochází z latinského slova *dis-parita(u)s* a znamená *rozdělený*. (Kutscherauer et al., 2010)

přírodní (řeky, hory), historické (bývalá království) nebo hranice administrativní (Skokan, 2003).

Pokud chceme definovat pojem disparita a regionální disparita, pak najdeme celou řadu formulací a vymezení. Disparitu označujeme jako rozdílnost, různost, nerovnost. Znamená také nesoulad. Jedna z definic regionálních disparit zní: „*Regionální disparita je rozdílnost nebo nerovnost znaků, jevů či procesů majících jednoznačné územní umístění (lze alokovat ve vymezené územní struktuře) a vyskytujících se alespoň ve dvou entitách této územní struktury*“ (Kutscherauer et al., 2010, s. 6). Další definice dle OECD (2002): „*Regionální (prostorové) disparity vyjadřují míru odlišnosti projevu intenzity zkoumaného ekonomického jevu pozorovaného v rámci regionů dané země.*“ Kutscherauer et al. (2010, s. 4) tvrdí, že „*Regionální disparity se projevují v různých podmínkách života, jakož i v nerovných hospodářských rozvojových možnostech. Protiklad město-venkov, může být také chápán jako forma prostorové disparity.*“

Molle (2007) uvádí, že s disparitami souvisí koheze (soudržnost). Při snižování disparit se koheze zlepšuje a při zvyšování regionálních disparit se koheze naopak zhoršuje. Pokud akceptujeme, že disparity jsou projevem soudržnosti, pak můžeme disparity rozdělit na ekonomické, sociální a územní.

Disparita má dvě dimenze, a to *časovou* a *prostorovou*. Časová dimenze je velmi významná pro hodnocení, zkoumání a sledování regionálních disparit. Rozlišujeme dvě úrovně časové dimenze. První úroveň je časový horizont regionálních disparit, který můžeme dále členit na regionální disparity působící krátkodobě, střednědobě a dlouhodobě. Druhá úroveň je nazývána jako dynamika regionálních disparit, v níž rozeznáváme okamžitý stav disparit a změny disparit v čase (Kutscherauer et al., 2010).

2.1.2 KLASIFIKACE REGIONÁLNÍCH DISPARIT

Regionální disparity jsou klasifikovány ze dvou pohledů – vertikálního a horizontálního. **Vertikální perspektiva** souvisí s měnícím se geografickým měřítkem. Například pokud posuzujeme v různých územních měřítkách (země, region, obec), získáme tak velmi rozdílný pohled na míru těchto disparit. **Horizontální perspektiva** souvisí s věcnou sférou jejich výskytu. Zahrnuje materiální i nemateriální disparity a jejich členění může být i shodné. Další členění znázorňuje tabulka 2.1 (Kutscherauer, Šotkovský, Adamovský, Ivan, 2013).

Tab. 2.1: Základní členění horizontální perspektivy

HORIZONTÁLNÍ PERSPEKTIVA REGIONÁLNÍCH DISPARIT	MATERIÁLNÍ DISPARITY	SOCIÁLNÍ
		EKONOMICKÉ
		ÚZEMNÍ
	NEMATERIÁLNÍ (MENTÁLNÍ) DISPARITY	SOCIÁLNÍ
		EKONOMICKÉ
		ÚZEMNÍ

Zdroj: Kutscherauer, Šotkovský, Adamovský, Ivan, 2013; vlastní zpracování, 2015

Sociální disparity jsou členěny do tří základních oblastí, které zobrazuje tabulka 2.2. Rozdíly v obyvatelstvu posuzujeme podle jeho životní úrovně, zdravotního stavu, úrovně vzdělání, migrace a segregace. Do sociální vybavenosti patří školství, kultura, bydlení, zdravotnictví a sociální služby. Pod sociální patologii spadá sociální exkluze, kriminalita a nehodovost.

Ekonomické disparity se týkají výkonnosti ekonomiky, její struktury, rozvojového a lidského kapitálu, jak znázorňuje tabulka 2.2. Výkonnost ekonomiky lze vyjádřit řadou indikátorů. Při meziregionálním srovnání považujeme tři indikátory za podstatné a to produkt, přidanou hodnotu a daňovou zátíženost. Nejpoužívanějším indikátorem však zůstává hrubý domácí produkt (HDP), který poskytuje vstupní informaci o výkonnosti regionu. Ekonomická struktura zahrnuje odvětvovou strukturu a strukturu podle subjektů. K rozvojovému potenciálu lze zařadit výzkum a vývoj, zahraniční kapitál a investice. Naopak lidský kapitál se týká ekonomicky aktivního obyvatelstva, zaměstnanosti, nezaměstnanosti a mobility.

Územní disparity jsou spojeny s geografickými, přírodními, dopravními a technickými podmínkami, jak poukazuje tabulka 2.2. První oblast fyzicko-geografický potenciál zahrnuje nerostné bohatství, klima, strukturu a intenzitu osídlení. Pod životní a přírodní prostředí spadá voda, ovzduší, odpady, lesy, krajina, půda. Infrastruktura dopravní se týká silniční, železniční a letecké infrastruktury, vodní dopravy a dopravní obslužnosti. Zásobování vodou, kanalizace a čištění odpadních vod, zásobování energiemi, informační a telekomunikační technologie a infrastruktura cestovního ruchu – tyto části spadají pod technickou infrastrukturu.

Tab. 2.2: Členění horizontální perspektivy materiálních disparit

1. ÚROVEŇ KLASIFIKACE	2. ÚROVEŇ KLASIFIKACE
SOCIÁLNÍ	Obyvatelstvo Sociální vybavenost Sociální patologie
EKONOMICKÉ	Ekonomický potenciál Ekonomická struktura Rozvojový potenciál Lidský potenciál
ÚZEMNÍ	Fyzicko-geografický potenciál Životní a přírodní prostředí Dopravní infrastruktura Technická infrastruktura

Zdroj: Kutscherauer, Šotkovský, Adamovský, Ivan, 2013; vlastní zpracování, 2015

Nemateriální neboli mentální disparity představují skupinu disparit, která existuje v myslích obyvatelstva. Tyto disparity nemohou být často spojovány s měřitelnými indikátory. Mentální disparity ukazují, že se ve sféře regionálního rozvoje stále častěji hovoří o zvyšujícím se významu tzv. měkkých lokalizačních faktorů. Tam řadíme například kvalitu životního prostředí, sociální kvalitu obyvatelstva, image území a pověst, která danému regionu předchází.

Dále je možné disparity klasifikovat z hlediska ovlivnitelnosti, kdy se lze na disparity dívat jako na disparity *ovlivnitelné* a *neovlivnitelné*. Disparity neovlivnitelné ani v budoucnu zahrnují disparity přírodních zdrojů. Pak jsou disparity neovlivnitelné dočasně, které můžeme přeměnit na ovlivnitelné pomocí rozvoje vědy. Ovlivnitelné disparity členíme na přímo a nepřímo ovlivnitelné. Mezi nepřímo ovlivnitelnými neexistuje přímá vazba mezi disparitou a nástrojem regionální politiky (Kutscherauer, Šotkovský, Adamovský, Ivan, 2013, Kutscherauer et al., 2010).

2.1.3 REGIONÁLNÍ DISPARITY V TEORIÍCH REGIONÁLNÍHO ROZVOJE

Teorie regionálního rozvoje prošly několika vývojovými fázemi. Významnými proměnami prošlo i samotné pojetí regionálního rozvoje. Regionální rozvoj se zaměřuje na snižování regionálních disparit, podporu rozvoje a ekonomického růstu s cílem zlepšit kvalitu života lidí v regionech. Teorie regionálního rozvoje se od sebe odlišují celou řadou podstatných prvků. Můžeme vymezit 4 teorie regionálního rozvoje, jak uvádí Blažek, Uhlíř (2002):

- neoklasické a neoliberální teorie,
- keynesiánské teorie,

- marxistické a neomarxistické teorie,
- institucionální teorie.

První nejstarší *neoklasické a neoliberální teorie* se zaměřují na analýzu chování osob a firem na trhu. Neoklasická teorie nepočítala se vznikem regionálních disparit a je založena na mikroekonomických základech. Snažila se o rozšíření neoklasické teorie a jejího předpokladu i do makroekonomické sféry. Vychází z teorie regionální rovnováhy – konvergenční teorie v regionálním rozvoji, kdy jednotlivé disparity jsou způsobeny různou vybaveností regionů výrobními faktory. Neoklasická teorie říká, že problémy v regionálním rozvoji jsou jen dočasný problém. Vznik *keynesiánské teorie* se váže k 50. a 60. letům 20. stol., především jako reakce na hospodářskou krizi v 30. letech 20. stol. Teorie keynesiánské teorie se přiklání spíše k teorii regionální nerovnováhy – divergenční teorii, která tvrdí, že v průběhu vývoje dochází k dalšímu zvětšování regionálních rozdílů, které vyžadují vládní zásahy do ekonomiky. Teorie byla vytvořena pomocí analýz makroekonomických veličin, jedná se zejména o objem produkce, míru zaměstnanosti a úrokových sazeb. Zásadním pojmem keynesiánské teorie je agregátní poptávka. Příčiny regionálních rozdílů objasňuje pomocí statistických závislostí a metod indukce. V porovnání s neoklasickou teorií pracuje keynesiánská teorie s větší mírou nejistoty způsobenou převážně nepředvídatelnou velikostí investic. Následovala *teorie marxistická a neomarxistická* nazývána zkráceně jako neomarxismus. V rámci neomarxismu převažuje teorie regionální nerovnováhy a větší pozornost mu byla věnována až v době ekonomické krize na počátku 70. let 20. stol. Neomarxisté jsou v souvislosti k možnostem podstatného snížení meziregionálních rozdílů pomocí regionální politiky nedůvěřiví, protože se léčí jen příznaky, a nikoli podstata celého problému. Převládá zde významná snaha o zásadní reformu ekonomických struktur a institucí. Zabývá se makroekonomickými otázkami. Poslední zmíněná *institucionální teorie* se stala velmi přínosnou pro vysvětlení vzniku a vývoje regionálních disparit. Počátek institucionální teorie je v přelomu 19. a 20. stol. a vychází z teorie regionální nerovnováhy. Teorie věnovala pozornost především kulturním, ekonomickým a společenským změnám (Blažek, Uhlíř, 2011, Blažek, Uhlíř, 2002).

2.1.4 VZNIK REGIONÁLNÍCH DISPARIT

Vznik regionálních disparit ovlivňuje spousta faktorů. Tyto faktory lze rozdělit na primární a sekundární. Sekundární faktory navazují na primární a mají s nimi těsnou vazbu.

K primárním faktorům můžeme zařadit:

- *relativně nízkou mobilitu pracovní síly a kapitálu* – zatím není dostatečně rozvinut trh kapitálu, což má za důsledek, že mobilita kapitálu vyvolána tržním mechanismem je malá, to způsobuje, že nízká mobilita pracovní síly a kapitálu mají pak zásadní vliv na vznik příčin regionálních disparit v příjmech a v zaměstnanosti,
- *geografické faktory* – zde patří regiony s nedostatečným přírodním vybavením (regiony se špatnou půdou) a naopak regiony vybavené přírodním bohatstvím (voda, uhlí),
- *ekonomickou strukturu regionů* – každý region se vyznačuje svou specifickou ekonomickou strukturou,
- *jiné* – například institucionální a psychologické faktory.

Sekundární faktory přispívají k nerovnoměrnému regionálnímu rozvoji. Mezi sekundárními faktory nalezneme:

- *vnější ekonomiku* – má významný vliv na příliv nových firem do regionů,
- *demografickou situaci* – jedná se o rozdíly ve vzdělanosti mezi venkovským a městským obyvatelstvem a rozdíly související s přirůstajícím obyvatelstvem,
- *rigiditu nákladů a cen* – cílem je v zaostávajících regionech zamezit odcházení pracovní síly a přilákání kapitálu,
- *faktory prostředí* – image prostředí je podstatným místním faktorem,
- *jiné* – například regionální disparity v inovacích.

Rozeznáváme dva způsoby vzniku regionálních disparit. Prvním způsobem jsou samovolně vznikající (spontánní) disparity, které jsou vyvolány zejména geografickými nebo zdrojovými asymetrickými šoky (například vichřicí, povodněmi a kalamitou). Druhým způsobem jsou disparity vznikající činností člověka vyvolané politickými vlivy, ekonomickou činností, ropnou krizí apod. (Kutscherauer, Šotkovský, Adamovský, Ivan, 2013).

Důsledkem disparit jsou tzv. problémové regiony. Existují tři základní typy problémových regionů. První typ zastupují regiony nedostatečně vybavené přírodními zdroji, jedná se především o odlehlé a venkovské regiony. Další typ představují regiony s nedostatečným využitím přírodních zdrojů způsobené nejčastěji nedostatkem kapitálu.

K poslednímu typu řadíme regiony se stagnujícími respektive upadajícími základními odvětvími, které patřily v minulosti mezi nejvyspělejší, ale z důvodů změn došlo ve struktuře ke stagnaci či úpadku tradičních průmyslových odvětví (těžba uhlí, textilní výroba). Mezi specifika regionů se stagnujícími či upadajícími základními odvětvími lze zařadit: klesající ekonomickou úroveň v porovnání s ostatními regiony, rostoucí míru nezaměstnanosti a nízkou míru ekonomické aktivity, zejména u žen (Wokoun, Mates, Kadeřábková et al., 2011).

2.1.5 UKAZATELE REGIONÁLNÍCH DISPARIT

Regionální disparity mohou být charakterizovány:

- ukazateli pro hodnocení ekonomické, sociální a územní soudržnosti EU,
- ukazateli pro hodnocení plnění cílů Lisabonské strategie,
- ukazateli Strategie Evropa 2020,
- ukazateli pro hodnocení územního rozvoje EU.

Nejdostupnější jsou ukazatele *pro hodnocení ekonomické, sociální a územní soudržnosti EU*, které jsou v omezeném rozsahu zveřejňovány Evropskou komisí jednou za tři roky ve *Zprávách o hospodářské a sociální soudržnosti*. Zprávy o hospodářské a sociální soudržnosti EU hodnotí disparity mezi státy a regiony EU-28. Mají podobný obsah a charakterizují současný i následný vývoj v blízké budoucnosti EU. První zveřejněná zpráva byla v roce 1996. Hlavní zaměření následujících zpráv je zřejmé z jejich názvu. V roce 2014 byla zveřejněna poslední *Šestá zpráva o ekonomické, sociální a územní soudržnosti*. Kromě kohezních zpráv byly vydávány také *Zprávy o pokroku ekonomické a sociální soudržnosti*. Zprávy používají například ukazatele zaměstnanosti, nezaměstnanosti, růst reálného HDP, riziko chudoby, míru závislosti na stáří a další. Mezi další skupinu ukazatelů patří ukazatele pro hodnocení plnění cílů *Lisabonské strategie*. V rámci strategie byly vytvořeny strukturální ukazatele, které jsou ukazateli mezinárodního srovnání a jsou sledovány Eurostatem. Tyto ukazatelé byly rozděleny do šesti základních sfér hodnocení, a to zaměstnanost, inovace a výzkum, ekonomická reforma, sociální soudržnost, celkové ekonomické a životní prostředí. 14 strukturálních ukazatelů zahrnují všechny tři pilíře Lisabonské strategie, tj. ekonomický, sociální a environmentální (Kutscherauer et al., 2010, Skokan et al., 2008).

Ukazatele Lisabonské strategie nahradily ukazatele *Strategie Evropy 2020*. Strategie Evropa 2020 si stanovuje za cíl, že se Evropská unie stane inteligentní a udržitelnou ekonomikou podporující začlenění do roku 2020. Hlavní cíle této strategie jsou:

- zajistit 75 % zaměstnanost žen a mužů ve věku od 20 do 64 let,
- zlepšit podmínky pro výzkum a vývoj, především investovat do tohoto cíle 3 % HDP EU,
- zvýšit úroveň vzdělání, a to snížením zejména míry předčasného ukončení školní docházky pod 10 % a zároveň tím, aby minimálně 40 % ve věku 30-34 let ukončilo vysokoškolské vzdělání,
- podpořit sociální začleňování, zejména snížit počet lidí ohrožených chudobou nebo vyloučením o 20 milionů,
- snížit emise skleníkových plynů o 20 % v porovnání s rokem 1990, zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů v konečné spotřebě energie na 20 % a růst energetické účinnosti o 20 % (Macháček, Toth, Wokoun, 2011).

Posledními uváděnými jsou ukazatele *pro hodnocení územního rozvoje EU*. Ukazatelé poskytují informace o územním rozvoji EU. Existuje několik systému hodnocení, jako například Regionální klasifikace Evropy. Tato klasifikace chce především najít silné a slabé stránky regionů. Regionální klasifikace se člení na oblasti: ekonomiky, demografie, přírodních podmínek, Lisabonské výkonnosti, přírodních, technologických katastrof a dostupností. Využívá 30 ukazatelů, které lze rozdělit na 5 skupin, jako výrazně nadprůměrné, nadprůměrné, průměrné, podprůměrné, a výrazně podprůměrné (Skokan et al., 2008).

2.2 REGIONÁLNÍ POLITIKA

S historickým vývojem je možné rozlišit dvě základní pojetí regionální politiky. První pojetí je označováno jako *tradiční regionální politika*, která byla uskutečňována do první poloviny 70. let 20. stol. Tradiční regionální politika se zaměřuje na rozdíly mezi regiony vysoce rozvinutými a regiony zaostávajícími, využívá tzv. meziregionální přerozdělování a orientuje se na otázky lokalizace kapitálu a využití surovin. Pro tradiční pojetí je typická vysoká centralizovanost. Druhé pojetí je formulováno od druhé poloviny 70. let 20. stol., jako nový koncept regionální politiky – *moderní regionální politika*. Moderní regionální politika v současnosti převládá ve většině evropských zemí a soustřeďuje se na mobilizaci

vnitřních zdrojů, informace a služby. Moderní pojetí se vyznačuje silnou decentralizací. (Wokoun, Mates, Kadeřábková et al., 2011).

2.2.1 TEORETICKÉ VYMEZENÍ REGIONÁLNÍ POLITIKY

Definice regionální politiky existuje celá řada, avšak žádná z nich nebyla uznána za všeobecně přijatelnou. I přesto můžeme regionální politiku obecně definovat jako „soubor cílů, opatření a nástrojů vedoucích ke snížení příliš velkých rozdílů v socioekonomické úrovni jednotlivých regionů.“ (Žítek, Klímová, 2008, s. 23).

Minařík, Borůvková, Vystřčil (2013, s. 17) uvádí, že *regionální politika je definována jako „součást státní politiky, která ovlivňuje rozmístění hlavních ekonomických zdrojů a aktivit na celém území státu nebo jeho části.“*

Jiná definice říká, že *regionální politika „představuje všechny veřejné intervence vedoucí ke zlepšení geografického rozdělení ekonomických činností, respektive se pokouší napravit určité prostorové důsledky volné tržní ekonomiky ve smyslu dosažení dvou vzájemně závislých cílů: ekonomického růstu a zlepšení sociálního rozdělení ekonomických efektů.“* (Žižka et al., 2013, s. 19).

Počátky regionální politiky najdeme ve Velké Británii začátkem 50. let 20. století. Na nadnárodní úrovni se regionální politika začala rozvíjet při jejím vzniku v Římských smlouvách v roce 1957. Avšak vznik regionální politiky se datuje k roku 1975 ve spojitosti se vznikem *Evropského fondu pro regionální rozvoj* (European Regional Development Fund; ERDF). Měla pomoci ke snižování hospodářských rozdílů mezi regiony. Zpočátku měly tyto procesy sloužit k řešení problémů na trhu práce a po čase byly rozšířeny na strukturální problémy (Fojtíková et al., 2014).

Regionální politika je určena k ovlivňování hospodářské struktury v regionech tak, aby přispívala k lepší efektivnosti hospodářské politiky. V tomto významu lze rozdělit tři základní typy regionální politiky: první typ – *růstově orientovaná* regionální politika, jejímž cílem je optimální alokace výrobních faktorů v prostoru; další typ – *stabilizačně orientovaná* regionální politika, která má za cíl relativně „vyvážené“ hospodářské struktury v jednotlivých regionech; poslední typ – *infrastrukturně orientovaná* regionální politika, která má za cíl poměrně rovnoměrné vybavení jednotlivých regionů infrastrukturou (Macháček, Toth, Wokoun, 2011, Žižka et al., 2013).

Cíle regionální politiky vycházejí z rozpoznání hlavních regionálních problémů a z pojetí státní hospodářské politiky. Konkrétní cíle jsou definovány například snížením meziregionálních diferencí v úrovni nezaměstnanosti, průměrných příjmů, přibližování

se úrovni hrubého domácího produktu v jednotlivých regionech. Dílčí cíle jsou zaměřeny na zlepšení technické infrastruktury, zkvalitnění ekologické situace a podpoření bytové výstavby v regionech. Pomocí cílů regionální politiky jsou odvozeny nástroje regionální politiky (Macháček, Toth, Wokoun, 2011, Wokoun, Malinovský, Damborský, Blažek et al., 2008). **Nástroje** regionální politiky můžeme rozdělit na:

- *makroekonomické nástroje*, jejich užití omezují ostatní cíle národohospodářské politiky, mezi které patří fiskální politika (např. snížená sazba daní ve vybraných podporovaných regionech), monetární politika (např. zlepšení dostupnosti úvěrů v problémových regionech), protekcionismus (např. ovlivňování dovozu pomocí dovozních limitů a cel pro problémové regiony),
- *mikroekonomické nástroje*, zaměřují se na ovlivnění rozhodnutí ekonomických subjektů o jejich prostorové lokalizaci, mezi nástroje řadíme realokace pracovních sil (např. úhrada nákladů na stěhování, nákup bytu nebo domu), realokace kapitálu (např. levné půjčky a snížené daně),
- *ostatní nástroje*, jedná se o výjimečné použití a jsou to administrativní a institucionální nástroje (Wokoun, Malinovský, Damborský, Blažek et al., 2008).

V roce 2006 bylo navrženo nové členění nástrojů regionální politiky, a to na:

- *nástroje nefinanční*, jedná se o administrativní, institucionální, věcné a jiné nefinanční nástroje (např. poskytování bezplatných poradenských služeb),
- *nástroje finanční*, mezi ně řadíme daňové zvýhodnění, investiční a neinvestiční pobídky (Wokoun, Mates et al., 2006).

Vzhledem k historickému vývoji v Evropě vznikly dva přístupy k regionální politice. Jedním z přístupů je *exogenní regionální politika*, orientována především na vnější rozvojové impulzy, které jsou nejčastěji představovány intervencemi státu pro podporu mobility výrobních faktorů z vyspělých regionů do regionů méně rozvinutých. Exogenní regionální politika používá tři typy finančních nástrojů, a to kapitálové (investiční) granty a dotace na pracovní sílu, fiskální úlevy a příspěvky na snížení úrokových sazeb. Druhým přístupem je *endogenní regionální politika*, která se zaměřuje na efektivní využití místních zdrojů, obzvláště na lidský kapitál, inovace, organizační a institucionální regionální infrastrukturu (Skokan, 2003).

2.2.2 REGIONÁLNÍ POLITIKA EVROPSKÉ UNIE

Regionální politika Evropské unie je nazývána také jako *politika hospodářské, sociální a územní soudržnosti* (HSÚS EU). Hospodářskou soudržnost lze vystihnout pomocí ekonomických indikátorů (zaměstnanosti, produktivity). *Sociální soudržnost* se orientuje na dosažení stanovených cílů v zaměstnanosti, nezaměstnanosti a úrovni vzdělání. Dne 1. prosince 2009 vstupuje v platnost Lisabonská smlouva a rozšiřuje politiku hospodářské a sociální soudržnosti o územní soudržnost, která vznikla jako doplňkový pojem k této politice. *Územní soudržnost* je založena především na poskytování rovných příležitostí pro všechny občany EU bez ohledu na místo, kde bydlí a pracují. Regionální politika v EU je vykonávána na třech úrovních. První *nadnárodní úroveň* provádí Evropská unie, především tedy Evropská komise. Druhá *národní úroveň* je realizována jednotlivými členskými státy EU a jejími nositeli jsou vláda, ministerstva a ostatní orgány státní správy. Nejnižší *regionální úroveň* je uskutečňována územní samosprávou. Důvodů pro uplatňování koordinované regionální politiky EU najdeme několik, například:

- rozpor mezi závažnými regionálními problémy a schopnostmi státu tyto problémy řešit,
- snaha o prohloubení hospodářské a měnové unie, především zavedení společné měny euro,
- některé vlády nejčastěji regionálními problémy odůvodňovaly poskytování různých dotací do průmyslu.

Regionální politika EU alokuje prostředky z bohatých regionů do chudších a je také projevem **solidarity**. Fungující regionální politika na nadnárodní úrovni je ve světě ojedinělá (Macháček, Toth, Wokoun, 2011, Wokoun, Mates, Kadeřábková et al., 2011).

Pro využívání prostředků ze strukturálních fondů jsou uplatňovány v rámci EU základní a doplňkové principy. **Mezi základní principy politiky soudržnosti EU patří:** (Skokan, 2003, Wokoun, Malinovský, Damborský, Blažek et al., 2008)

- *princip koncentrace* – prostředky z fondů jsou vykazovány pouze k realizaci předem stanovených cílů a soustředěny na projekty, které přinášejí maximální užitek,
- *princip partnerství* – spočívá především v úzké spolupráci mezi Evropskou komisí a orgány na národní, regionální a místní úrovni,
- *princip programování* – klade se důraz na komplexní přístup k řešení problémových regionů,

- *princip adicionality (doplňkovosti)* – slouží jako doplněk k ostatním veřejným výdajům a členské státy nesmí využívat prostředky EU, jako náhradu za vlastní rozpočtové výdaje.

Doplňkové principy zahrnují:

- *princip solidarity* – hospodářsky vyspělejší státy přispívají svými prostředky do společného rozpočtu a pomáhají tak financovat rozvoj ekonomicky méně rozvinutých států,
- *princip subsidiarity* – spočívá, aby jednotlivé cíle byly plněny na co nejnížší úrovni rozhodování,
- *princip monitorování a vyhodnocování* – jedná se o kontrolu věcného i finančního plnění projektu. Význam principů se zvyšuje.

Regionální politika EU je realizována na úrovni regionů NUTS 2. Regiony NUTS (Nomenclature of Territorial Unit for Statistics) zavedl v roce 1988 Evropský statistický úřad (EUROSTAT). Klasifikace zahrnuje tři úrovně NUTS 1, NUTS 2 a NUTS 3. Od roku 2008 byla klasifikace rozšířena o místní samosprávné celky (Local administrative unit) LAU 1 a LAU 2. Základním kritériem této klasifikace je doporučený počet obyvatel, minimální a maximální počet obyvatel úrovně NUTS, jak znázorňuje tabulka 2.3 (Žižka et al., 2013).

Tab. 2.3: Vymezení NUTS podle počtu obyvatel

Úroveň	Minimum	Maximum
NUTS 1	3 000 000	7 000 000
NUTS 2	800 000	3 000 000
NUTS 3	150 000	800 000

Zdroj: Žižka et al., 2013; vlastní zpracování, 2015

Současná klasifikace NUTS EU-28 pro rok 2013 uvádí, že EU má NUTS 1 – 98 regionů, NUTS 2 – 276 regionů a NUTS 3 – 1 342 regionů (EUROSTAT, 2015).

Euroregiony se nejprve zaměřovaly na oblasti hospodářské spolupráce, v současnosti je jejich cílem sblížení evropských zemí ve společenském i kulturním životě. Euroregiony jsou označovány jako přeshraniční regiony, zaměřující se na prohlubování přeshraničních vztahů, kontaktů a předávání znalostí. Úkolem euroregionů je podpora

projektů v oblasti životního prostředí, kultury, sportu a rozvoj zaostávajících oblastí. Členství v euroregionech je dobrovolné. Členy se mohou stát obce, města, komunální a regionální struktury (Jáč et al., 2010, Varadzin et al., 2005).

2.2.3 VÝVOJ REGIONÁLNÍ POLITIKY EU

Vývoj regionální politiky EU můžeme rozdělit do několika základních etap. V první etapě **1958-1974** tvořilo *Evropské hospodářské společenství* (EHS) šest zakládajících států (Francie, Itálie, Německo, Belgie, Nizozemsko, Lucembursko). Společná regionální politika v tomto období nebyla nutná z důvodu, že šestice zakládajících států byla ekonomicky stejnorodá. V roce 1958 došlo k vytvoření *Evropského sociálního fondu* (European Social Fund; ESF) a *Evropského zemědělského podpůrného a garančního fondu*, nazývaného také jako *Evropský zemědělský záruční a orientační fond* (European Agricultural Guidance and Guarantee Fund; EAGGF). Evropský sociální fond podporuje zvýšení zaměstnanosti a počet pracovních příležitostí. Zaměřuje se na zlepšení kvality vzdělávání a služeb sociální péče, zvýšení investic do lidského kapitálu a přizpůsobení veřejné správy na změny. Evropský zemědělský záruční a orientační fond podporuje rozvoj venkova, modernizace zemědělské výroby a slouží k financování společné zemědělské politiky EU. Významná byla druhá etapa v období **1974-1985**. Po rozšíření *Evropského společenství* (ES) v roce 1973 o Dánsko, Irsko, Velkou Británii byla společná regionální politika nutná pro Evropské společenství. V roce 1975 byl založen *Evropský fond regionálního rozvoje* a zároveň s tím souvisí vznik regionální politiky EU. Mezi největší příjemce pomoci patřila Itálie a Velká Británie. Evropský fond regionálního rozvoje poskytuje podporu pro ochranu životního prostředí, rozšíření a modernizaci dopravní, telekomunikační a energetické sítě, zásobování vodou a environmentální zařízení, také pro modernizaci i diverzifikaci ekonomických struktur členských zemí, regionů, a to především inovacím a podnikáním. V roce 1981 přistoupilo Řecko. Následovala třetí etapa **1986-1993**. V roce 1986 došlo k podepsání *Aktu o jednotné Evropě* (Single Europe Act) a k dalšímu rozšíření ES o Španělsko a Portugalsko. *Smlouva o Evropské unii* byla podepsána v Maastrichtu v roce 1992 a v platnost vstoupila o rok později. Koncem této etapy v roce 1993 byl zřízen *Fond soudržnosti* (Cohesion Fund; FS), nazýván také jako Kohezní fond a *Finanční nástroj na podporu rybolovu* (Financial Instrument for Fisheries Guidance; FIFG). V roce 1993 vznikl také nejmladší orgán EU *Výbor regionů*. Výbor regionů byl vytvořen Maastrichtskou smlouvou, jako poradní orgán složený ze zástupců regionálních a místních orgánů. Pro období 1989-1993 bylo stanoveno 5 cílů. Ve čtvrté

etapě **1994-1999** bylo 5 předchozích cílů zachovááno. Po přijetí Finska, Rakouska byl definován v pořadí šestý (respektive sedmý) cíl. Základem nového pojetí regionální politiky se v roce 1994 staly dva dokumenty. Jedná se o dokument *Evropa 2000+* a *Principy rozvojové politiky evropského prostoru*. V roce 1997 došlo k přijetí *Amsterodamské smlouvy*. Cílem další etapy **2000-2006** bylo snížení počtu cílů z šesti na tři cíle regionální politiky. Cíle jsou naplňovány prostřednictvím ERDF, ESF, EAGGF a FIFG. V EU došlo ke zvýšení počtu členů o deset zemí (Česká Republika, Slovensko, Polsko, Maďarsko, Slovinsko, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Kypr a Malta). Šestá etapa **2007-2013**, byla etapou posledního rozšiřování v EU o Rumunsko a Bulharsko v roce 2007 a Chorvatsko v roce 2013. Evropskou unii tvoří v současnosti 28 členských států. K naplňování cílů regionální politiky 2007-2013 byl stanoven ERDF, ESF a FS. Poslední současná etapa **2014-2020** souvisí s cíli Strategie Evropa 2020. Cíle regionální politiky jsou naplňovány pomocí strukturálních fondů ERDF a ESF a investičních nástrojů FS, *Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova* (European Agriculture Fund for Rural Development; EAFRD) a *Evropského námořního a rybářského fondu* (European Maritime and Fisheries Fund; EMFF) (Macháček, Toth, Wokoun, 2011, Wokoun, Mates, Kadeřábková et al., 2011, Skokan, 2003).

2.2.4 REGIONÁLNÍ POLITIKA EU V PROGRAMOVÉM OBDOBÍ 2007-2013

Z důvodů velkého rozšiřování EU bylo nutné regionální politiku reformovat. Reforma v období 2007-2013 spočívala ve snížení cílů z šesti na tři cíle a ve snížení počtu strukturálních fondů na dva (ERDF a ESF) v porovnání s rokem 2000-2006. Pro období 2007-2013 byla pro regionální politiku EU schválena příslušnými orgány EU částka 347 mld. EUR. Stanoveny byly tři cíle:

1. Konvergence
2. Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost
3. Evropská územní spolupráce

Cíl *Konvergence* byl určen pro nejméně rozvinuté regiony EU a zaměřoval se na jejich podporu růstu a tvorbu pracovních míst. Do tohoto cíle spadaly regiony NUTS 2, jejichž HDP/obyv. bylo nižší než 75 % průměru EU-25 a postižené regiony tzv. statistickým efektem, jejichž HDP/obyv. bylo vyšší než 75 % průměru EU-25 a zároveň je HDP/obyv. nižší než 75 % průměru EU-15, tyto regiony jsou nazývány jako tzv. phasing – out regiony. Z celkového rozpočtu regionální politiky EU bylo právě na cíl Konvergence poskytnuto nejvíce finančních prostředků, a to 283 mld. EUR (82 % alokace). Tento cíl

je financován z ERDF, ESF a FS. Z druhého cíle *Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost* mohly čerpat regiony NUTS 2, jež nebyly způsobilé čerpat z cíle Konvergence. Také byl tento cíl určen regionům NUTS 2, které v minulém období 2000-2006 byly způsobilé pro Cíl 1, ale v roce 2007-2013 HDP/obyv. přesahoval 75 % průměru HDP EU-15. O těchto regionech hovoříme jako o phasing – in. Pro tento cíl bylo pro období 2007-2013 schváleno 55 mld. EUR (16 % alokace). Cíle regionální politiky byly naplňovány ERDF a ESF. Třetí cíl *Evropská územní spolupráce* zahrnovala tři oblasti: přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráci. Přeshraniční spolupráce zahrnovala všechny regiony na úrovni NUTS 3 podél vnitřních i vnějších, námořních i kontinentálních hranic. Meziregionální spolupráce byla možná na celém území EU. Pro cíl Evropská územní spolupráce bylo určeno 9 mld. EUR (2 % celkové alokace politiky soudržnosti). Financován byl z ERDF (MMR, 2015, Wokoun, Mates, Kadeřábková et al., 2011, Žitek, 2008).

Mezi hlavní programové dokumenty v období 2007-2013 patřily Strategické obecné zásady Společenství, Národní rozvojový plán, Národní strategický referenční rámec a Operační programy. *Strategické obecné zásady Společenství* (SOZS) byly schváleny v roce 2006 a zahrnovaly hlavní priority a zásady regionální politiky EU. SOZS navrhovala Evropská komise, přijímala jej Rada EU a schválil Evropský parlament. Každý členský stát si vytvořil svůj vlastní *Národní rozvojový plán* (NRP), který popisoval hlavní rozvojové problémy země. Rámcová rozvojová strategie na úrovni státu byla označována jako *Národní strategický referenční rámec* (NSRR). NSRR se využíval pro vznik sektorových a regionálních programů. Členský stát byl povinen vypracovat NSRR a předložit jej Evropské komisi, která ho schválila. *Operační programy* (OP) popisovaly souhrn priorit, řízení a finančních zdrojů. O operačních programech rozhoduje Evropská komise. Každý OP má na starosti řídicí orgán, většinou jsou to oprávněná ministerstva (Wokoun, Malinovský, Damborský, Blažek et al., 2008).

2.2.5 REGIONÁLNÍ POLITIKA EU V PROGRAMOVÉM OBDOBÍ 2014-2020

S novým obdobím souvisí i nové nařízení *Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o ERDF, ESF, FS, EAFRD a EMFF, o obecných ustanoveních o ERDF, ESF, FS a EMFF a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006* – předchozí nařízení. Nařízení zveřejněné v Úředním věstníku EU (European Commission, 2014). K dosažení cílů Strategie Evropa 2020 bude HSÚS EU patřit k hlavním investičním nástrojům. Strategie Evropa 2020 zahrnuje podporu růstu,

tvorbu pracovních míst, řešení energetické závislosti, boj proti změně klimatu, snížení chudoby a sociálního vyloučení. Pro období 2014-2020 byl počet cílů snížen oproti předcházejícímu období 2007-2013, a to ze tří cílů na dva cíle:

1. *Investice pro růst a zaměstnanost*. Cíl je financován z fondu ERDF, ESF a Fondu soudržnosti.
2. *Evropská územní spolupráce*. Tento cíl zůstává stejný z minulého období a nadále bude financován z fondu ERDF.

Regionální politika EU bude v tomto období podporovat všechny regiony EU, které rozděluje do tří kategorií:

1. **méně rozvinuté regiony**, jejichž HDP/obyv. je nižší než 75 % průměru EU-27,
2. **přechodové regiony**, jejichž HDP/obyv. se pohybuje v rozmezí 75-90 % průměru EU-27,
3. **více rozvinuté regiony** s HDP/obyv. vyšším než 90 % průměru HDP EU-27.

V období 2014-2020 byla vyčleněna podpora evropským regionům ve výši 325 mld. EUR. K realizaci cílů regionální politiky 2014-2020 bylo vytvořeno 5 hlavních fondů, obecně nazývány jako *Evropské strukturální a investiční fondy* (ESIF). Jedná se o 2 strukturální fondy – ERDF a ESF a 3 investiční fondy – FS, EAFRD a EMFF.

Hlavními programovými dokumenty jsou *Společný strategický rámec*, *Národní rozvojový plán*, *Dohoda o partnerství* a *Operační programy*. Dohodu o partnerství vypracovává každý stát a předkládá ji Evropské komisi ke schválení, pojednává o přípravě členských států EU na čerpání z fondů Společného strategického rámce a navrhuje strukturu operačních programů (Fojtíková et al., 2014, Macháček, Toth a Wokoun, 2011, EurActiv, 2014).

Evropská komise pro tohle období navrhla 11 tematických priorit, které pokrývají jak oblasti se kterými má členský stát potíže, tak i oblasti, u kterých by rozvoj pomohl k plnění cílů Strategie Evropa 2020. Tematické priority se týkají rozvoje výzkumu a inovací, lepšího přístupu a kvality informačních a komunikačních technologií, růstu konkurenceschopnosti malých a středních podniků, předcházení rizik, podpory nízkouhlíkového hospodářství ve všech oblastech, ochrany životního prostředí, podpory infrastruktury, zaměstnanosti a mobility pracovních míst, boje proti chudobě, investicí do vzdělání (European Commission, 2015).

3 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA A REGIONÁLNÍ STRUKTURA ZEMÍ VISEGRÁDSKÉ ČTYŘKY A RAKOUSKA

Visegrádská skupina začala fungovat 15. února 1991, kdy tehdejší tzv. Visegrádská trojka (Československo, Polsko a Maďarsko) podepsala *Deklaraci o spolupráci*. Smyslem deklarace byla podpora spolupráce mezi zúčastněnými zeměmi na jejich cestě k evropské integraci. Rozdělením Česko-slovenské federativní republiky v roce 1993 vznikla Visegrádská čtyřka (V4). Země Visegrádské čtyřky se vyznačují podobným historickým vývojem a dlouhodobou spoluprací v mezinárodním obchodu. S tím souvisí i obdobný přístup k řešení ekonomických problémů. Všechny země Visegrádské čtyřky usilovaly o přijetí do Evropské unie, a tohoto cíle dosáhly 1. května 2004. Po přijetí středoevropských zemí do Evropské unie došlo k růstu zahraničně-politických aktivit Visegrádské čtyřky. V4 se zaměřila na prosazování spolupráce a stability regionu Střední Evropy. Spolupracuje například s Rakouskem a Slovinskem v rámci tzv. *Regionálního partnerství*. Země V4 spojuje společný historický vývoj, vyznačují se i provázaností ekonomických vztahů a dlouhodobou spoluprací v mezinárodním obchodu (Nevima, 2014).

3.1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA ZEMÍ V4 A RAKOUSKA

Státy Visegrádské čtyřky i Rakousko jsou členy mnoha mezinárodních organizací. Rakousko se stalo členem EU 1. ledna 1995. Státy V4 spojuje společné vstoupení do EU 1. května 2004 spolu s dalšími 6 státy. Všech pět států se stalo součástí Schengenského prostoru, nejdříve přistoupilo Rakousko v roce 1995, následovala Česká republika (ČR) v roce 2004 a v roce 2007 Slovensko, Polsko a Maďarsko. Podle počtu obyvatel má každý stát určitý počet poslanců v Evropském parlamentu a v Radě EU. Nejmenší počet křesel v Evropském parlamentu z těchto pěti států má v současnosti Slovensko – pouhých 13 europoslanců, následuje Rakousko s 17 poslanci. Stejný počet křesel v Evropském parlamentu má Maďarsko a Česká republika a to 22. Nejvíce má Polsko – 50 europoslanců. Politické zastoupení v Radě EU se skládá ve Slovensku ze 7 křesel, v Rakousku z 10 křesel, v ČR a Maďarsku z 12 křesel a v Polsku z 27 křesel. Členské státy se zavázaly vstupem do EU tím, že přijmou společnou měnu EURO a vstoupí do eurozóny.

To zatím z těchto států splnilo Rakousko a Slovensko. Rakousko se stalo členem eurozóny 1. ledna 1999 a Slovensko používá euro od 1. ledna 2009 (Halásková, 2012).

3.1.1 ČESKÁ REPUBLIKA

Samostatná Česká republika vznikla 1. ledna 1993 po rozpadu Československa. Jedná se o vnitrozemský stát ležící ve střední Evropě. Sousedí se Slovenskem, Polskem, Rakouskem a Německem. Hlavním městem je Praha. Úřední jazyk je čeština a měnou je česká koruna (Kč). Mezi největší vodní toky na území ČR patří Vltava, Labe, Morava a Dyje. Nejvýznamnější zdroje nerostných surovin představují zásoby černého, hnědého uhlí a lignitu – využívá se zejména pro výrobu elektrické energie.

Česká republika je členem mnoha mezinárodních organizací, jako jsou Evropská banka pro obnovu a rozvoj (European Bank for Reconstruction and Development; EBRD), Severoatlantická aliance (North Atlantic Treaty Organization; NATO), Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (Organisation for Economic Co-operation and Development; OECD), Mezinárodní měnový fond (International Monetary Fund; IMF), Organizace spojených národů (OSN), Světová obchodní organizace (World Trade Organization; WTO) a další.

ČR je parlamentní demokracií s mocí zákonodárnou, výkonnou a soudní. Zákonodárnou moc tvoří Parlament ČR, který je dvoukomorový a skládá se z Poslanecké sněmovny – dolní komory a Senátu – horní komory. Poslanecká sněmovna má 200 poslanců, volených na dobu 4 let. Občané mohou být zvoleni do Poslanecké sněmovny, dosáhnou-li věku 21 let. Senát zahrnuje 81 senátorů, kteří jsou voleni na dobu 6 let a každé 2 roky se mění 1/3 senátu. Senátorem může být jen osoba starší 40 let. Výkonná moc je rozdělena mezi prezidenta ČR a vládu. Prezidentem ČR se stal 8. března 2013 Miloš Zeman. Vláda je vrcholný orgán výkonné moci. Soudní moc vykonávají nezávislé soudy, které tvoří Ústavní soud a Nejvyšší správní soud. Ústavní soud je složen z 15 soudců, kteří jsou jmenováni na dobu 10 let. Strukturu obecných soudů tvoří Nejvyšší soud, dále pak vrchní, krajské a okresní soudy (Europa.eu., 2015a, Halásková, 2012).

3.1.2 SLOVENSKO

Slovensko, oficiální název Slovenská republika, s hlavním městem Bratislava se nachází ve východní části střední Evropy. Hraničí s Českou republikou, Polskem, Rakouskem, Ukrajinou a Maďarskem. Severní část země je hornatá a jižní část zaujímají nížiny, největší je Podunajská nížina. Slovensko vyváží nejvíce do Německa, ČR, Polska a naopak

dováží z Německa, ČR a Ruska. Úředním jazykem je jazyk slovenský, mezi další používané jazyky patří: jazyk maďarský, romský, rusínský a český.

Slovensko je členem EBRD, Mezinárodní banky pro obnovu a rozvoj (International Bank for Reconstruction and Development; IBRD), MMF, NATO, Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE), OSN, WTO a dalších.

Slovensko je parlamentní demokracií s mocí zákonodárnou, výkonnou a soudní. Zákonodárnou moc představuje jednokomorový parlament – Národní rada, která se skládá ze 150 poslanců volených na období čtyř let. Výkonnou moc představuje prezident a vláda. Současným prezidentem Slovenska je Andrej Kiska. Vláda se skládá z předsedy vlády, místopředsedů a ministrů. Člen vlády nemůže být poslancem, státním zaměstnancem ani podnikatelem. Soudní moc zaujímá 10 členů Ústavního soudu. Soudce Ústavního soudu jmenuje prezident republiky na sedm let (Europa.eu., 2015e, Halásková, 2012).

3.1.3 POLSKO

Oficiální název Polska je Polská republika. Polsko sousedí s Německem, ČR, Slovenskem, Ukrajinou, Běloruskem, Litvou a Ruskem. Země vlastní velké množství přírodních jezer, až 7 081. Polsko je zemí ve střední Evropě a s hlavním městem Varšava. Úředním jazyk je polština. Polsko nejvíce vyváží do Německa, USA a ČR a naopak dováží z Německa, Ruska a Nizozemska. Měnou je polský zlotý (PLN). Polsko má členství v EBRD, IBRD, MMF, NATO, OBSE, OSN, WTO.

Polsko je unitární decentralizovaný stát. V roce 1997 byla přijata národním shromážděním nová ústava, která byla ihned předložena k ratifikaci v národním referendu. V nové ústavě je stanoveno, že Polská republika zaručuje svobodu ekonomické činnosti a pokud by mělo dojít k omezení této svobody, tak to musí být v souladu se zákonem. Zákonodárnou moc má dvoukomorový parlament, který je složen z dolní a horní komory. V dolní komoře – Sejmu zasedá 460 zástupců volených poměrným hlasovacím systémem. Horní komora – Senát má 100 senátorů, kteří jsou voleni většinovým hlasovacím systémem. Sejm i Senát jsou voleni na období 4 let. Výkonnou moc reprezentuje prezident a vláda. Polský prezident je volen na dobu 5 let a nyní je to od roku 2010 Bronisław Komorowski. Vláda – Rada ministrů je jmenována prezidentem a důvěru vládě uděluje Sejm nadpoloviční většinou (Europa.eu., 2015c, Halásková, 2012).

3.1.4 MAĎARSKO

Jedná se o vnitrozemský stát střední Evropy s oficiálním názvem Maďarská republika a hlavním městem Budapešť. Hraničí se sedmi zeměmi: Slovenskem, Ukrajinou, Rumunskem, Srbskem, Chorvatskem, Slovinskem a Rakouskem. Úřední jazyk v Maďarsku je maďarština a z cizích jazyků se prosazuje převážně angličtina, němčina, ruština, rumunština a francouzština. Měnou je maďarský forint (HUF). Převážně dováží z Německa, Ruska a Číny a vyváží do Německa, Slovenska a Rumunska. Maďarsko se stalo členem například IBRD, MMF, NATO, OBSE, OSN, Rady Evropy, WTO a jiné. Maďarsko je unitární stát s prvky decentralizace. Zákonodárná moc je pověřena jednokomorovému parlamentu – Národnímu shromáždění, který má 386 poslanců. Národní shromáždění schvaluje ústavu, zákony, státní rozpočet, vládní program a ratifikuje mezinárodní smlouvy. V kompetenci má také volbu prezidenta republiky, předsedy vlády, ombudsmana, členů Ústavního soudu, předsedy Nejvyššího soudu a generálního prokurátora. O výkonnou moc se dělí prezident a vláda. Prezident je volen nepřímo parlamentem na období 5 let na nejvýše dvě volební období. Současným prezidentem Maďarska je János Áder. Vláda je složena z předsedy a ministrů. Předsedu volí na návrh prezidenta parlament. Ministry jmenuje a odvolává z funkce prezident, které doporučí premiér. Soudní soustavu tvoří Nejvyšší soud, soud hlavního města, krajské a místní soudy. Ústavní soud je složen z 15 soudců a kontroluje soulad právních norem s Ústavou (Europa.eu., 2015b, Halásková, 2012).

3.1.5 RAKOUSKO

Úřední název je Rakouská republika (Republik Österreich), hlavním městem je Vídeň. Sousedí s Lichtenštejnskem, Švýcarskem, Itálií, Slovinskem, Maďarskem, Slovenskem, ČR a Německem. Nachází se na východním okraji Alp, a proto se jedná o velmi hornatou zemi. Největšími vývozci Rakouska jsou Německo, Itálie, USA a mezi největší dovozce řadíme Německo, Itálii a Švýcarsko. V Rakousku je za úřední jazyk považována němčina. Hlavním platidlem od roku 2002 se stalo EURO, dříve se platilo rakouským šilingem. Rakousko patří také mezi členy mezinárodních organizací, kterými jsou EBRD, IBRD, OECD, OBSE, OSN, WTO a další.

Rakousko náleží mezi spolkové federální státy. Právní základ Rakouska je tvořen spolkovou ústavou. Zákonodárnou moc na celorepublikové úrovni představuje dvoukomorový parlament, který se skládá z dolní a horní komory. Dolní komora – Národní rada má 183 poslanců a reprezentuje všechny občany. Horní komora – Spolková rada

zastupuje kraje. Na základě sčítání lidu stanovuje prezident počet zástupců v horní komoře. V čele státu je spolkový prezident volený Spolkovým sněmem. Prezident je volen na období 6 let s možností jednoho znovuzvolení a nyní zastupuje stát Heinz Fischer. Zákonodárná a výkonná moc je rozvržena mezi Spolek (Bund) a 9 spolkových zemí. Z ústavy vyplývá, že země mají v kompetenci všechno, co výslovně nespadá pod záležitosti celospolkové. Vládu tvoří spolkový kancléř, vicekancléři a ministři, kteří mají zodpovědnost za jednotlivé resorty. Kromě spolkové vlády má každá země svou zemskou vládu, v jejímž čele stojí zemský hejtman (Landeshauptman). Zákonodárný orgán v každé zemi tvoří zemský sněm, který je jednokomorový (Europa.eu., 2015d, Halasová, 2012).

3.2 REGIONÁLNÍ STRUKTURA ZEMÍ V4 A RAKOUSKA

Česká republika, Slovensko, Maďarsko a Rakousko patří k zemím s dvoustupňovým systémem územní samosprávy. Polsko řadíme do třístupňového systému územní samosprávy (Halásková, 2012).

3.2.1 ČESKÁ REPUBLIKA

Rozlohou Česká republika zaujímá 78 868 km². Celkový počet obyvatel činí 10 512 419, průměrný věk u mužů je 40 let, u žen 42,9 let a celkový průměrný věk činí 41,5 let (k 1. lednu 2014) (ČSÚ, 2014).

Regionální úroveň v ČR je rozdělena na NUTS 1, které představuje území České republiky, NUTS 2 tvoří 8 regionů soudržnosti a NUTS 3 tvoří 14 krajů (13 krajů + hlavní město Praha). Lokální úroveň zahrnuje LAU 1 – 77 okresů (76 okresů + hlavní město Praha) a nejnižší územní úroveň LAU 2 je rozdělena do 6 250 obcí.

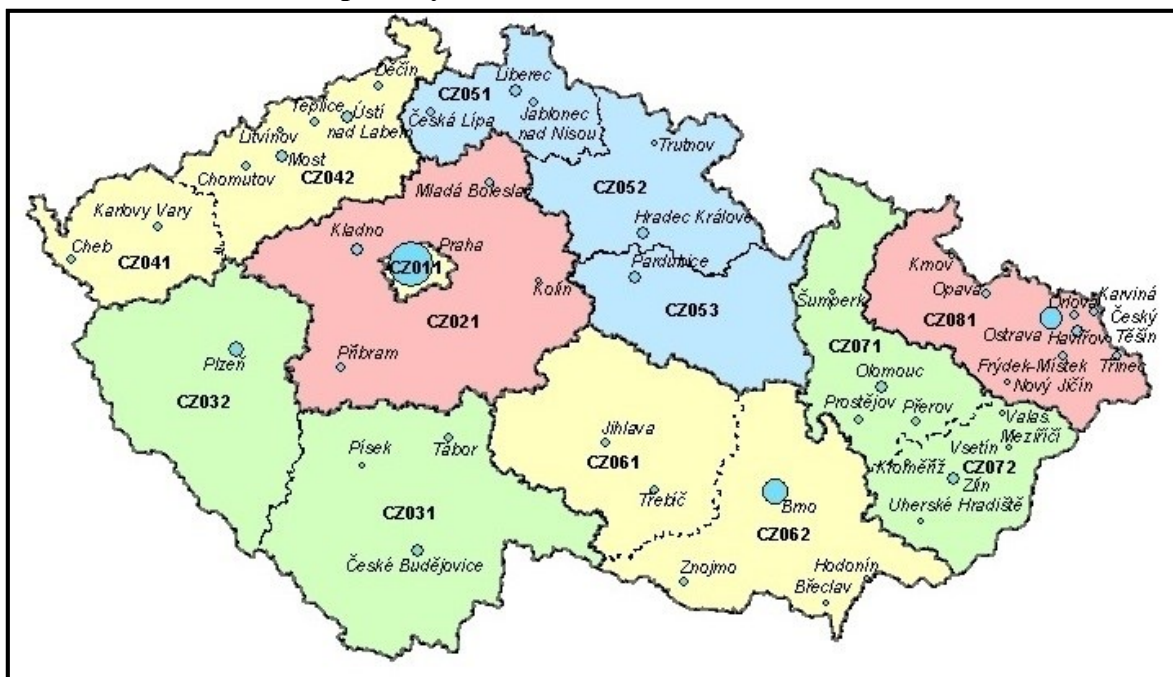
NUTS 2 vznikly sloučením 14 krajů do 8 regionů soudržnosti, jak znázorňuje tabulka 3.1. Důležité pro sdružování krajů byla jejich velikost měřená počtem obyvatelstva. Musela být zachována porovnatelnost údajů NUTS 2 v ČR a NUTS 2 v EU (Žižka et al., 2013). V obrázku 3.1 lze vidět úrovně NUTS 2 a NUTS 3 v České republice.

Tab. 3.1: Členění NUTS 2 a NUTS 3 České republiky

NUTS 2	NUTS 3
Praha	Hlavní město Praha
Střední Čechy	Středočeský kraj
Jihozápad	Jihočeský kraj
	Plzeňský kraj
Severozápad	Karlovarský kraj
	Ústecký kraj
Severovýchod	Liberecký kraj
	Královehradecký kraj
	Pardubický kraj
Jihovýchod	Kraj Vysočina
	Jihomoravský kraj
Střední Morava	Olomoucký kraj
	Zlínský kraj
Moravskoslezsko	Moravskoslezský kraj

Zdroj: Eurostat, 2013; vlastní zpracování, 2015

Obr. 3.1: NUTS České republiky

Zdroj: Český statistický úřad, 2005a; vlastní úprava, 2015

Mezi regiony soudržnosti nenajdeme v ČR žádné výrazné rozdíly v počtu obyvatel. S největším počtem obyvatel dominuje Jihovýchodní region a nejméně lidí žije v Severozápadním regionu. Z osmi regionů má největší rozlohu Jihozápadní region, jehož rozloha činí 17 617,3 km². Naopak nejmenší rozlohu zaujímá hlavní město Praha s rozlohou 496,2 km², jak ukazuje tabulka 3.2.

Tab. 3.2: Regiony NUTS 2 z hlediska počtu obyvatel a rozlohy v České republice (2013)

Kód NUTS 2	Region	Celkový počet obyvatel	Rozloha v km ²
CZ01	Praha	1 246 780	496,2
CZ02	Střední Čechy	1 291 816	11 015,5
CZ03	Jihozápad	1 209 298	17 617,3
CZ04	Severozápad	1 128 490	8 648,8
CZ05	Severovýchod	1 507 980	12 441,1
CZ06	Jihovýchod	1 679 857	13 990,6
CZ07	Střední Morava	1 225 302	9 229,7
CZ08	Moravskoslezsko	1 226 602	5 427,1

Zdroj: Eurostat, 2015f; vlastní zpracování, 2015

3.2.2 SLOVENSKO

Slovensko patří v rámci EU mezi malé státy s počtem obyvatel 5 415 949 (k 1. lednu 2014) (Eurostat, 2015) a rozlohou 49 036 km².

Na Slovensku stejně jako v ČR představuje NUTS 1 celé území Slovenska. Disponuje ze státu V4 a Rakouska nejmenším počtem NUTS 2, pouze 4 oblastmi. NUTS 3 zahrnuje 8 samosprávných krajů (vyšší územní celky), LAU 1 tvoří 79 okresů a 2 930 obcí spadá pod úroveň LAU 2. Došlo k rozdělení 8 krajů (NUTS 3) do 4 regionů soudržnosti, kdy je jeden region sám sobě i krajem – jedná se o Bratislavský kraj. Ostatní 3 regiony soudržnosti reprezentují vždy 2 kraje, kromě regionu Západní Slovensko to pak 3 kraje, jak je zřejmé z tabulky 3.3 (Nevima, 2014, Žižka et al., 2013). Obrázek 3.2 znázorňuje území Slovenska a jeho NUTS.

Tab. 3.3: Členění NUTS 2 a NUTS 3 Slovenska

NUTS 2	NUTS 3
Bratislavský kraj	Hlavní město Bratislava
Západní Slovensko	Trnavský kraj
	Trenčinský kraj
	Nitranský kraj
Střední Slovensko	Žilinský kraj
	Banskobystrický kraj
Východní Slovensko	Prešovský kraj
	Košický kraj

Zdroj: Eurostat, 2013; vlastní zpracování, 2015

Obr. 3.2: NUTS Slovenska

Zdroj: Český statistický úřad, 2005e; vlastní úprava, 2015

Z hlediska počtu obyvatel neexistují výrazné rozdíly v regionech NUTS 2, kromě Bratislavského kraje. Bratislavský kraj patří k regionům s nejmenším počtem obyvatel i s nejmenší rozlohou. Ostatní tři regiony jsou na tom srovnatelně podobně, jak rozlohou, tak počtem obyvatel. Nejvíce z nich však zaujímá rozlohou 16 263 km² region Střední Slovensko. Region Západní Slovensko se vyznačuje největším počtem obyvatel, až 1 838 136 obyvatel, jak znázorňuje tabulka 3.4.

Tab. 3.4: Regiony NUTS 2 z hlediska počtu obyvatel a rozlohy ve Slovensku (2013)

Kód NUTS 2	Region	Celkový počet obyvatel	Rozloha v km ²
SK01	Bratislavský kraj	612 682	2 053
SK02	Západní Slovensko	1 838 136	14 992
SK03	Střední Slovensko	1 348 611	16 263
SK04	Východní Slovensko	1 611 407	15 728

Zdroj: Eurostat, 2015f; vlastní zpracování, 2015

3.2.3 POLSKO

Polsko obývá 38 495 659 obyvatel (k 1. lednu 2014) a jeho rozloha dosahuje 312 679 km². (Eurostat, 2015). Polsko má třístupňovou strukturu územního členění – vojvodství, okresy a obce. V roce 1998 přijetím zásadní reformy místní veřejné správy došlo ke snížení počtu vojvodství ze 49 na 16. Regionální úroveň územního členění představují vojvodství. Střední úroveň územního členění je tvořena okresy, které jsou městské a neměstské. Neměstské okresy nemají velmi silné postavení.

Regionální struktura podle NUTS:

- NUTS 1 – 6 regionů, které spojují několik vojvodství;
- NUTS 2 – 16 vojvodství (województwa) nebo vyšších územně samosprávných celků;
- NUTS 3 – 45 podregionů, které jsou uměle vytvořeny spojením některých okrsků;
- LAU 1 – 379 okresů (powiaty) a města s právy okresů;
- LAU 2 – 2 479 obcí (gminy) (Halásková, 2012).

Obrázek 3.3 ukazuje rozdělení NUTS v Polsku a tabulka 3.5 názvy úrovní NUTS 1 a NUTS 2 v Polsku.

Tab. 3.5: Členění NUTS 1 a NUTS 2 v Polsku

NUTS 1	NUTS 2
Centrální (Centralny) region	Lódzkie
	Mazowieckie
Jižní (Południowy) region	Małopolskie
	Śląskie
Východní (Wschodni) region	Lubelskie
	Podkarpackie
	Świętokrzyskie
	Podlaskie
Severozápadní (Północno-Zachodni) region	Wielkopolskie
	Zachodniopomorskie
	Lubuskie
Jihozápadní (Południowo-Zachodni) region	Dolnośląskie
	Opolskie
Severní (Północny) region	Kujawsko-Pomorskie
	Warmińsko-Mazurskie
	Pomorskie

Zdroj: Eurostat, 2013; vlastní zpracování, 2015

Obr. 3.3: NUTS Polska

Zdroj: Český statistický úřad, 2005c; vlastní úprava, 2015

Při porovnávání regionů na úrovni vojvodství zde najdeme zásadní rozdíly v počtu obyvatel, jak znázorňuje tabulka 3.6. S celkovým počtem obyvatel, až 5 276 119, výrazně dominuje region Mazowieckie nad ostatními regiony. Region Mazowieckie je také region s největší rozlohou 35 558 km². Nejnižší počet obyvatel 966 167 a nejmenší rozloha 9 412 km² patří regionu Opolskie.

Tab. 3.6: Regiony NUTS 2 z hlediska počtu obyvatel a rozlohy v Polsku (2013)

Kód NUTS 2	Region	Celkový počet obyvatel	Rozloha v km ²
PL11	Lódzkie	2 510 409	18 219
PL12	Mazowieckie	5 276 119	35 558
PL21	Małopolskie	3 310 450	15 183
PL22	Śląskie	4 566 039	12 333
PL31	Lubelskie	2 143 278	25 122
PL32	Podkarpackie	2 085 063	17 846
PL33	Świętokrzyskie	1 259 137	11 711
PL34	Podlaskie	1 169 763	20 187
PL41	Wielkopolskie	3 437 751	29 826
PL42	Zachodniopomorskie	1 694 560	22 892
PL43	Lubuskie	1 010 582	13 988
PL51	Dolnośląskie	2 875 180	19 947
PL52	Opolskie	966 167	9 412
PL61	Kujawsko-Pomorskie	2 072 655	17 972
PL62	Warmińsko-Mazurskie	1 425 897	24 173
PL63	Pomorskie	2 259 485	18 310

Zdroj: Eurostat, 2015f; vlastní zpracování, 2015

3.2.4 MAĎARSKO

Maďarsko má 9 879 000 obyvatel (k 1. lednu 2014) (Eurostat, 2015) a jeho rozloha je 93 024 km², proto jej řadíme mezi střední státy v rámci EU.

Administrativně správní členění je dle jak tabulky 3.7 následující:

- NUTS 1 – 3 velké regiony (statisztikai nagyrégiók);
- NUTS 2 – 7 statistických regionů (tervezési-statisztikai régiók);
- NUTS 3 – 20 samosprávných územních celků, nazývaných župy (megyék);
- LAU 1 – 175 okresů (kistérségek);
- LAU 2 – 3 152 obcí (települések).

Specifickou kategorií tvoří tzv. župní města, která jsou sídlem orgánů župy a města s více než 50 000 obyvatel. Pod župní města spadá působnost obce a zároveň i působnost župy (Žižka et al., 2013). Na obrázku 3.4 jsou zobrazeny jednotlivé úrovně NUTS Maďarska.

Tab. 3.7: Členění NUTS 1 a NUTS 2 Maďarska

NUTS 1	NUTS 2
Středomadarský region (Közép-Magyarország)	Středomadarský region (Közép-Magyarország)
Zadunají (Dunántúl)	Středozadunajský region (Közép-Dunántúl)
	Západozadunajský region (Nyugat-Dunántúl)
	Jihozadunajský region (Dél-Dunántúl)
Alföld és Észak	Severomadarský region (Észak-Magyarország)
	Severní Velká Planina (Észak-Alföld)
	Jižní Velká Planina (Dél-Alföld)

Zdroj: Eurostat, 2013; vlastní zpracování, 2015

Obr. 3.4: NUTS Maďarska

Zdroj: Český statistický úřad, 2005b; vlastní úprava, 2015

Ze sedmi regionů NUTS 2 je nejlidnatější Středomadarský region, který je zároveň svou rozlohou nejmenším regionem Maďarska. Nejméně lidnatým regionem je Jihozadunajský region s pouhými 925 180 obyvateli. Největší rozlohu v Maďarsku zabírá region Jižní Velká Planina, a to 18 337,3 km², jak ukazuje tabulka 3.8.

Tab. 3.8: Regiony NUTS 2 z hlediska počtu obyvatel a rozlohy v Maďarsku (2013)

Kód NUTS 2	Region	Celkový počet obyvatel	Rozloha v km ²
HU10	Středomadžarský region	2 953 883	6 916,2
HU21	Středozadunajský region	1 074 702	11 086,5
HU22	Západozadunajský region	985 279	11 328,0
HU23	Jihozadunajský region	925 180	14 197,8
HU31	Severomaďarský region	1 189 441	13 430,1
HU32	Severní Velká Planina	1 491 659	17 727,9
HU33	Jižní Velká Planina	1 288 654	18 337,3

Zdroj: Eurostat, 2015f; vlastní zpracování, 2015

3.2.5 RAKOUSKO

Rakousko patří v rámci EU mezi střední státy s počtem obyvatel 8 507 786 (k 1. lednu 2014) (Eurostat, 2015) a rozlohou 83 879 km².

Regionální členění území Rakouska je podle klasifikace NUTS uváděna:

- NUTS 1 – 3 skupiny spolkových zemí (gruppen von bundesländern);
- NUTS 2 – 9 spolkových zemí (bundes-länder);
- NUTS 3 – 35 skupin politických okresů (gruppen von politischen bezirken);
- LAU 2 – 2 357 obcí (gemeinden) (Žižka et al., 2013).

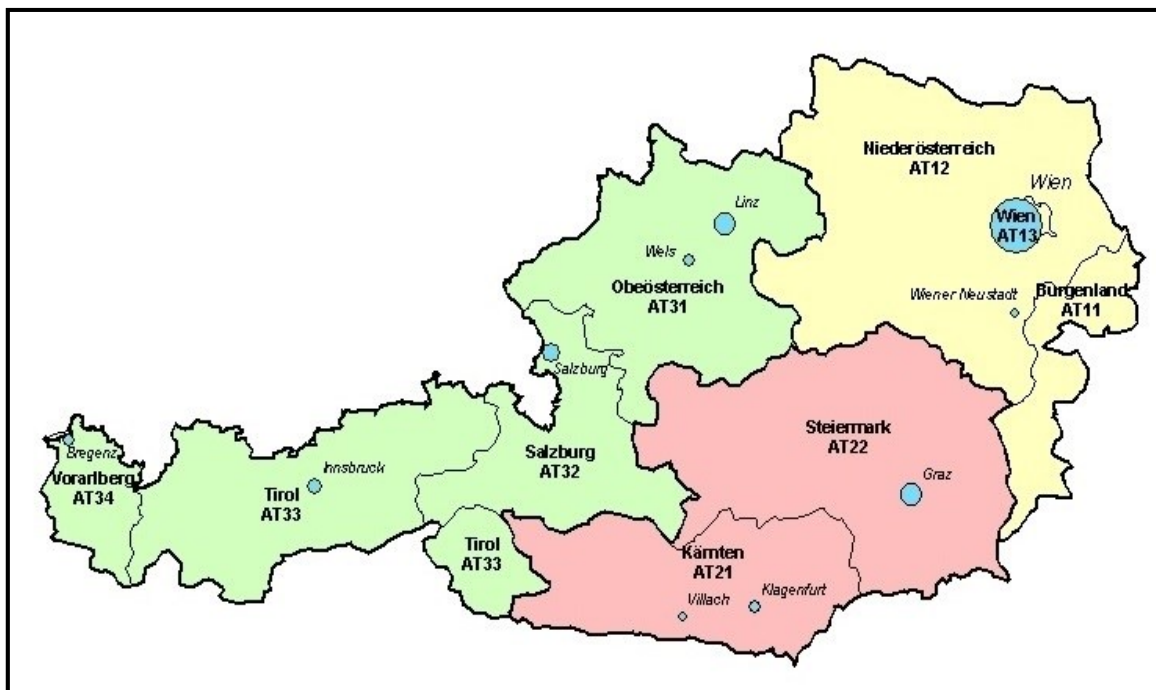
Z tabulky 3.9 jsou zřejmé názvy NUTS 1 a NUTS 2 v Rakousku a obrázek 3.5 ukazuje území Rakouska podle NUTS.

Tab. 3.9: Členění NUTS 1 a NUTS 2 Rakouska

NUTS 1	NUTS 2
Ostösterreich (Východní Rakousko)	Burgenland
	Niederösterreich
	Wien
Südösterreich (Jižní Rakousko)	Kärnten
	Steiermark
Westösterreich (Západní Rakousko)	Oberösterreich
	Salzburg
	Tirol
	Vorarlberg

Zdroj: Eurostat, 2013; vlastní zpracování, 2015

Obr. 3.5: NUTS Rakouska

Zdroj: Český statistický úřad, 2005d; vlastní úprava, 2015

V tabulce 3.10 můžeme vidět velmi podstatné rozdíly v počtu obyvatel mezi regiony NUTS 2. Vztah mezi nejlidnatější Vídní s 1 741 246 obyvateli a regionem Burgenland s 286 691 je skoro 6:1. Dva regiony a to Niederösterreich a Oberösterreich se Vídní přibližují. Vídeň s největším počtem obyvatel zaujímá nejmenší oblast v Rakousku. Největší plochu zabírá region Niederösterreich s 19 186 km².

Tab. 3.10: Regiony NUTS 2 z hlediska počtu obyvatel a rozlohy v Rakousku (2013)

Kód NUTS 2	Region	Celkový počet obyvatel	Rozloha v km ²
AT11	Burgenland	286 691	3 962
AT12	Niederösterreich	1 618 592	19 186
AT13	Wien	1 741 246	415
AT21	Kärnten	555 473	9 538
AT22	Steiermark	1 210 971	16 401
AT31	Oberösterreich	1 418 498	11 980
AT32	Salzburg	531 898	7 156
AT33	Tirol	715 888	12 640
AT34	Voralberg	372 603	2 601

Zdroj: Eurostat, 2015f; vlastní zpracování, 2015

3.3 EKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA ZEMÍ V4 A RAKOUSKA

Ekonomika států V4 a Rakouska bude v následujících subkapitolách charakterizována ukazateli: HDP/obyv. v paritě kupní síly (PPS), míra inflace, vládní dluh, míra zaměstnanosti a nezaměstnanosti. Ukazatele budou sledovány za období 2002-2014.

3.3.1 ČESKÁ REPUBLIKA

Česká republika je v rámci V4 nejvyspělejší zemí. Z tabulky 3.11 je patrné, že vývoj HDP/obyv. v PPS vykazuje mírně rostoucí průběh. HDP/obyv. v PPS dosahoval nejvyšší hodnoty 84 % v průměru EU-28 v roce 2007, kdy se v porovnání s rokem 2002 zvýšil o 10 %. Od roku 2008 do roku 2011 mírně kolísala, avšak v letech 2012-2013 se ustálil na 82 %. Inflace vstupem ČR do EU se v roce 2004 zvýšila z -0,1 % na 2,6 %. V roce 2003 byla nejnižší míra inflace a naopak v roce 2008 dosahovala až 6,3 %. Od roku 2012 začala postupně klesat, o dva roky později je na úrovni 0,4 %. Nejnižší vládní dluh zaznamenáváme v roce 2002. S následujícími roky se ČR nedaří vládní dluh snižovat. V roce 2013 činí až 45,7 %, což představuje částku 68 152,2 mil. EUR. ČR v rámci EU řadíme ke státům s vysokou mírou zaměstnanosti. Od roku 2002-2013 se pohybuje okolo 70 %. Od roku 2010 nám roste až na 72,5 %. V roce 2009 v důsledku světové krize lze vidět, že míra nezaměstnanosti se zvýšila na 6,7 %. Následující dva roky došlo ještě k mírnému růstu na 7 %. Od roku 2014 začala klesat a dosahuje hodnoty 6,1 %.

Tab. 3.11: Vybrané ukazatelé České republiky v letech 2002-2014

Roky	HDP/obyv. v PPS (EU28=100)	Míra inflace (v %)	Míra zaměstnanosti (v %)	Míra nezaměstnanosti (v %)	Vládní dluh (v % HDP)
2002	74	1,4	71,6	7,3	25,9
2003	77	-0,1	70,7	7,8	28,1
2004	79	2,6	70,1	8,3	28,5
2005	80	1,6	70,7	7,9	28,0
2006	81	2,1	71,2	7,1	27,9
2007	84	3,0	72,0	5,3	27,8
2008	82	6,3	72,4	4,4	28,7
2009	83	0,6	70,9	6,7	34,1
2010	81	1,2	70,4	7,3	38,2
2011	83	2,1	70,9	6,7	41,0
2012	82	3,5	71,5	7,0	45,5
2013	82	1,4	72,5	7,0	45,7
2014	—	0,4	—	6,1	—

Zdroj: Eurostat, 2015f; vlastní zpracování, 2015

3.3.2 SLOVENSKO

Z tabulky 3.12 je zřejmé, že vývoj HDP/obyv. v PPS na Slovensku má značně rostoucí průběh. Velké výkyvy ve vývoji Slovenska zaznamenáváme v míře inflace, která byla nejvyšší v roce 2003 a nejnižší v roce 2011, kdy dosahuje záporné hodnoty -0,1 %. Snížování vládního dluhu v letech 2002-2008 bylo úspěšné, v roce 2008 dosahoval nejnižší hodnoty 28,2 %. S dalším rokem opět dochází k jeho růstu, až na hodnotu 54,6 % v roce 2013. Nejzávažnějším problémem Slovenska je vysoká nezaměstnanost. Od roku 2002 se podařilo nezaměstnanost snížit téměř o polovinu do roku 2008. V příštím roce v důsledku krize nezaměstnanost opět roste. Nejvyšší zaměstnanost za období 2002-2013 byla uvedena v roce 2008, kdy činila 68,8 %.

Tab. 3.12: Vybrané ukazatelé Slovenska v letech 2002-2014

Roky	HDP/obyv. v PPS (EU28=100)	Míra inflace (v %)	Míra zaměstnanosti (v %)	Míra nezaměstnanosti (v %)	Vládní dluh (v % HDP)
2002	53	3,5	63,6	18,8	42,8
2003	55	8,4	64,8	17,7	41,5
2004	57	7,5	63,7	18,4	40,6
2005	60	2,8	64,5	16,4	33,8
2006	63	4,3	66,0	13,5	30,7
2007	67	1,9	67,2	11,2	29,8
2008	71	3,9	68,8	9,6	28,2
2009	71	0,9	66,4	12,1	36,0
2010	73	0,7	64,6	14,5	41,1
2011	73	4,1	65,0	13,7	43,5
2012	74	3,7	65,1	14,0	52,1
2013	75	1,5	65,0	14,2	54,6
2014	—	-0,1	—	13,2	—

Zdroj: Eurostat, 2015f; vlastní zpracování, 2015

3.3.3 POLSKO

Polsko je jediná země v rámci EU, která prošla hospodářskou krizí od roku 2008 za stálého růstu hospodářství. Rozdíl mezi nejvyšší a nejnižší hodnotou HDP/obyv. v PPS je 20 %. V letech 2002-2013 je zřejmé, že se HDP/obyv. v PPS vyvíjelo pozitivně, lze také zaznamenat převážný růst v jednotlivých letech. Z hlediska trhu práce Polsko přiřazujeme k státům s nízkou mírou zaměstnanosti. Do roku 2008 dosahovala zaměstnanost růstu až na hodnotu 65 %. S následujícím rokem se opět vyvíjí mírně negativně. Polsko se snaží o snížení nezaměstnanosti, což se mu daří. To lze usoudit z porovnání roku 2002, kdy byla nezaměstnanost 20 %, s rokem 2014, kdy byla zjištěna nezaměstnanost ve výši 9 %. Z tabulky 3.13 lze dále vyčíst, že v roce 2008 inflace dosahovala největší hodnoty, a to 4,2 %, a od tohoto roku dochází k poklesu až na hodnotu 0,1 % v roce 2014. Vládní dluh Polska se nedaří snižovat, spíše je v letech 2002-2013 ve fázi postupného růstu. V roce 2013 byl zjištěn ve výši 55,7 %.

Tab. 3.13: Vybrané ukazatelé Polska v letech 2002-2014

Roky	HDP/obyv. v PPS (EU28=100)	Míra inflace (v %)	Míra zaměstnanosti (v %)	Míra nezaměstnanosti (v %)	Vládní dluh (v % HDP)
2002	47	1,9	57,4	20,0	41,8
2003	48	0,7	57,1	19,8	46,6
2004	49	3,6	57,3	19,1	45,3
2005	50	2,2	58,3	17,9	46,7
2006	50	1,3	60,1	13,9	47,1
2007	53	2,6	62,7	9,6	44,2
2008	55	4,2	65,0	7,1	46,6
2009	59	4,0	64,9	8,1	49,8
2010	62	2,7	64,3	9,7	53,6
2011	64	3,9	64,5	9,7	54,8
2012	66	3,7	64,7	10,1	54,4
2013	67	0,8	64,9	10,3	55,7
2014	—	0,1	—	9,0	—

Zdroj: Eurostat, 2015f; vlastní zpracování, 2015

3.3.4 MAĎARSKO

Z tabulky 3.14 lze vyčíst, že vývoj HDP/obyv. v PPS se v letech 2002-2013 pohybuje v rozmezí 60 % – 66 %. V období 2003-2006 došlo k jeho ustálení na hodnotu 62 %. Další rok došlo k mírnému poklesu, ale s dalším rokem ihned stoupá a dochází k jeho růstu. Míra inflace byla největší v roce 2007, kdy dosahovala až 7,9 %. Maďarsko je jediným státem z V4 a Rakouska, jehož nejnižší hodnota ve vývoji míry inflace činila 0 %. Maďarsko patří ke státům s nízkou mírou zaměstnanosti. Průměrná zaměstnanost v letech 2002-2013 dosahuje 61,8 %. Nezaměstnanost rostla v období 2002-2010 z 5,6 % na 11,2 %. Následující dva roky se ustálila na 11 % a od roku 2013 má klesající tendenci. Vládní dluh v Maďarsku má spíše rostoucí vývoj, i když od roku 2012 dochází k jeho mírnému poklesu. V roce 2011 dosahuje vládní dluh až 81 %.

Tab. 3.14: Vybrané ukazatelé Maďarska v letech 2002-2014

Roky	HDP/obyv. v PPS (EU28=100)	Míra inflace (v %)	Míra zaměstnanosti (v %)	Míra nezaměstnanosti (v %)	Vládní dluh (v % HDP)
2002	60	5,2	61,4	5,6	55,1
2003	62	4,7	62,4	5,8	57,8
2004	62	6,8	62,1	6,1	58,8
2005	62	3,5	62,2	7,2	60,8
2006	62	4,0	62,6	7,5	65,0
2007	61	7,9	62,6	7,4	65,9
2008	63	6,0	61,9	7,8	71,9
2009	64	4,0	60,5	10,0	78,2
2010	65	4,7	60,4	11,2	80,9
2011	65	3,9	60,7	11,0	81,0
2012	65	5,7	62,1	11,0	78,5
2013	66	1,7	63,2	10,2	77,3
2014	–	0,0	–	7,7	–

Zdroj: Eurostat, 2015f; vlastní zpracování, 2015

3.3.5 RAKOUSKO

Vstupem Rakouska do EU došlo k růstu ekonomické úrovně. Rakousko si udržuje pozici jedné z nejbohatších zemí Evropy. Hodnota HDP/obyv. v PPS Rakouska převyšuje HDP/obyv. v PPS v EU. Vývoj se pohybuje nad hodnotou 120 % průměru EU-28. Vývoj míry inflace je v nerovnováze. Nejmenší míra inflace byla v roce 2009, a to pouhých 0,4 %, o dva roky později naopak došlo k růstu, až na hodnotu 3,6 %. Rakousko je stát s vysokou mírou zaměstnanosti, která se v jednotlivých letech zvyšuje. Nejvyšší zaměstnanost byla zaznamenána v roce 2012 ve výši 75,6 %. Rakousko trápí vládní dluh, který se vyvíjí negativně. S každým dalším rokem nám vládní dluh převážně narůstá. I když od roku 2010, kdy dosahoval až 82,4 %, se vládní dluh začal mírně snižovat.

Tab. 3.15: Vybrané ukazatelé Rakouska v letech 2002-2014

Roky	HDP/obyv. v PPS (EU28=100)	Míra inflace (v %)	Míra zaměstnanosti (v %)	Míra nezaměstnanosti (v %)	Vládní dluh (v % HDP)
2002	127	1,7	71,8	4,2	66,3
2003	127	1,3	72,0	4,3	65,5
2004	128	2,0	70,8	4,9	64,8
2005	125	2,1	71,7	5,2	68,3
2006	125	1,7	73,2	4,8	67,0
2007	123	2,2	74,4	4,4	64,8
2008	124	3,2	75,1	3,8	68,5
2009	126	0,4	74,7	4,8	79,7
2010	126	1,7	74,9	4,4	82,4
2011	128	3,6	75,2	4,2	82,1
2012	129	2,6	75,6	4,3	81,7
2013	128	2,1	75,5	4,9	81,2
2014	—	1,5	—	—	—

Zdroj: Eurostat, 2015f; vlastní zpracování, 2015

4 ANALÝZA A KOMPARACE REGIONÁLNÍCH DISPARIT V ZEMÍCH VISEGRÁDSKÉ ČTYŘKY A RAKOUSKA

Tato praktická část bakalářské práce se zabývá hodnocením disparit mezi regiony NUTS 2 zemí Visegrádské čtyřky a Rakouska v období 2002-2012 pomocí vybraných matematicko-statistických metod. Analýza a komparace rozdílů mezi regiony je založena na popisných charakteristikách, metodě semaforu a souhrnném indexu regionálních disparit vypočteného na základě metody normované proměnné a metody vzdálenosti od fiktivního bodu.

4.1 DATOVÁ ZÁKLADNA

K analýze a komparaci regionálních disparit celkem 44 regionů NUTS 2 zemí Visegrádské čtyřky a Rakouska byly zvoleny regionální ukazatele, které jsou dostupné v databázi *Eurostatu*. Výběr ukazatelů vychází ze Zpráv o hospodářské, sociální a územní soudržnosti, které vydává Evropská komise každé 3 roky (např. European Commission, 2010). Výběr dat reflektuje také dostupnost ukazatelů na úrovni NUTS 2 v zemích V4 a Rakouska. Pro hodnocení regionálních rozdílů bylo zvoleno 14 ukazatelů, z toho 4 představují ekonomické ukazatele, 5 sociálních ukazatelů a 5 ukazatelů územních disparit. Vybrané ukazatele pro hodnocení regionálních disparit v zemích V4 a Rakousku uvádí tabulka 4.1. Ukazatele jsou sledovány za období 2002-2012, z důvodů nedostupnosti některých údajů byla provedena interpolace či extrapolace dat pomocí metody „lineární trend v bodě“ v softwaru IBM SPSS 21 (Statistical Package for the Social Sciences). Uplatněna bude popisná metoda, metoda semaforu, metoda normované proměnné a metoda vzdálenosti od fiktivního bodu. Následně budou vybrané metody aplikovány na všech ukazatelích. Pro výpočet metod je používán Microsoft Office Excel.

Tab. 4.1: Vybrané ukazatele regionálních disparit

TYP REGIONÁLNÍCH DISPARIT	ČÍSLO	UKAZATELE	JEDNOTKY
Ekonomické	1	Hrubý domácí produkt na obyvatele	PPS/obyv.
	2	Disponibilní důchod domácností	PPS
	3	Lidské zdroje ve vědě a technologii	v tis. osob
	4	Tvorba hrubého fixního kapitálu	milion EUR
Sociální	5	Míra zaměstnanosti ve věku 15-64 let	%
	6	Míra zaměstnanosti starších osob ve věku 55-64 let	%
	7	Míra zaměstnanosti žen ve věku 15-64 let	%
	8	Míra nezaměstnanosti ve věku 15 let a více	%
	9	Populace ve věku 30-34 let s vysokoškolským vzděláním	%
Územní	10	Oběti silničních nehod	počet/milion obyv.
	11	Očekávaná délka života do jednoho roku	roky
	12	Kojenecká úmrtnost	%
	13	Nemocniční lůžka	počet/100 000 obyv.
	14	Zdravotnický personál	počet/100 000 obyv.

Zdroj: Eurostat, 2015g; vlastní zpracování, 2015

Nejpoužívanějším ekonomickým ukazatelem je *Hrubý domácí produkt (HDP)*, nejčastěji se uvádí v PPS na jednoho obyvatele, které umožňuje mezinárodní srovnání. HDP je součtem všech peněžních hodnot výrobků a služeb vytvořených na určitém území za dané období, vyjadřuje ekonomickou výkonnost a životní úroveň států. Za *disponibilní důchod domácností* je považován důchod, kterým lidé disponují po odečtení přímých daní. *Tvorba hrubého fixního kapitálu* obsahuje pořízení nehmotných finančních aktiv, od nichž se odečtou úbytky, např. staveb, strojů a zařízení. Ukazatele *míry zaměstnanosti* vyjadřují podíl počtu zaměstnaných osob v daném věkovém rozmezí k počtu všech osob v této věkové skupině. *Míra nezaměstnanosti* představuje podíl nezaměstnaných osob na celkovém počtu pracovních sil. Ukazatel *populace ve věku 30-34 let s vysokoškolským vzděláním* vyjadřuje podíl osob ve věku 30-34 let, které úspěšně ukončily vysokoškolské vzdělání nebo vzdělání na jeho úrovni (VOŠ – Vyšší odborná škola). *Očekávaná délka života* je označována také jako naděje na dožití při narození. Jedná se o průměrný věk, který má novorozenec nadějí dožít při zachování aktuální úrovně úmrtnosti. Ukazatel *nemocničních lůžek* poskytuje informace o maximálním počtu pacientů, kteří mohou být ošetřeni a léčeni v nemocnicích. Kojenecká úmrtnost se vypočítá jako podíl dětí mladších jednoho roku k počtu živě narozených během daného roku. *Zdravotnický personál* jsou

lékaři, kteří přicházejí do přímého kontaktu s pacienty jako spotřebiteli služeb zdravotní péče (Eurostat, 2015g). Výchozí hodnoty těchto ukazatelů pro období 2002-2012 jsou uvedeny v příloze 1, v tabulkách 1-14.

4.2 METODY PRO HODNOCENÍ REGIONÁLNÍCH DISPARIT

Pro měření a hodnocení regionálních rozdílů uvádí Skokan, Fachinelli, Tulej a Melecký (2008), také i Kutscherauer et al. (2010) tyto metody:

- metoda založena na škálovacích technikách;
- metoda semaforu;
- metoda průměrné odchylky;
- bodová metoda;
- metoda normované proměnné;
- metoda vzdálenosti od fiktivního bodu;
- metoda souhrnného indexu;
- shluková, faktorová a diskriminační analýza;
- metoda reálné konvergence;
- metoda založena na upraveném teritoriálním Giniho indexu;
- metoda umělých neuronových sítí;
- simplicistní model.

Každá z těchto metod má své výhody i nevýhody. Použití těchto metod je velmi závislé na míře obtížnosti, kde tyto metody aplikujeme v praxi i na souboru statistických indikátorů, které jsou pro hodnocení použity.

4.2.1 DESKRIPTIVNÍ STATISTICKÉ METODY

Pro zkoumání širších kvalitativních vlastností regionálních dat je vhodné využít vybraných popisných statistických charakteristik, kterými jsou maximum, minimum, jejich poměr, charakteristiky centrální tendence a charakteristiky rozptýlenosti. Maximum představuje nejvyšší hodnotu statistického souboru, kdežto minimum představuje nejnižší hodnotu. Mezi charakteristiky centrální tendence patří aritmetický průměr a medián. Aritmetický průměr je vymezen jako součet všech hodnot, vydělených jejich celkovým počtem. Medián je prostřední hodnota statistického souboru, tvořena 50. % kvantilem. Pod charakteristiky rozptýlenosti spadá směrodatná odchylka a variační koeficient. Směrodatná odchylka úzce souvisí s rozptylem, který je určen jako aritmetický průměr ze čtverců odchylek

jednotlivých hodnot od průměru. Směrodatná odchylka se pak vypočítá jako druhá odmocnina z rozptylu. Variační koeficient představuje poměr mezi směrodatnou odchylkou a průměrem a obvykle je vyjádřen v procentech (Hendl, 2009, Souček, 2006). Jako grafický nástroj pro zobrazení dat je vhodný krabicový graf s anténami, který umožňuje posoudit a porovnat jak centrální tendence dat, tak jejich rozptýlenost a přítomnost odlehklých hodnot (Číhař, 2008).

4.2.2 METODA SEMAFORU

Metoda semaforu je označována jako jedna ze specifických podob metody škálování a pojetím se blíží proceduře číslování. *Škálovací technika* je definována ve dvou polohách, a to jako soubor metod, procedur a technik, pomocí nichž je možné vytvořit libovolnou škálu, a druhá poloha je definována jako skutečný proces, ve kterém dochází ke škálování hodnot, které jsou však v praxi velmi obtížně měřitelné. Nejčastěji se používá škálovací technika očíslování, tato procedura přiřazuje hodnotám ukazatelů konkrétní čísla, mezi kterými navzájem neexistuje žádný numerický vztah (Kutscherauer et al., 2010).

Metoda semaforu je založena na bázi přiřazení specifických symbolů jednotlivým hodnotám vybraných ukazatelů. Symboly jsou přidělovány tak, aby odpovídaly určité procentuální úrovni maximální nebo minimální výši hodnoty zkoumaného ukazatele. Nejčastějším symbolem jsou tři barvy na semaforu (červená, oranžová, zelená), z toho důvodu vznikl i název této metody. Pro uplatnění metody semaforu se využívá Microsoft Office Excel, který obsahuje funkci podmíněné formátování. V podmíněném formátování lze vybrat několik hodnotících škál, mezi které patří: dvoubarevná a třibarevná škála, datová čára a sady ikon. Výhodou metody semaforu je dobré rozlišení rozdílů mezi jednotlivými regiony, dále rychlost a snadné provedení (Kutscherauer, Šotkovský, Adamovský, Ivan, 2013).

4.2.3 METODA NORMOVANÉ PROMĚNNÉ A SOUHRNNÝ INDEX REGIONÁLNÍCH DISPARIT

Normovaná proměnná je bezrozměrnou veličinou, která má jak nulový průměr, tak jednotkový průměr. Normovanou proměnu lze vypočítat dle následujícího vzorce:

- v případě maximální hodnoty ukazatele

$$u_{ij} = \frac{x_{ij} - x_{imax}}{s_{xi}} \quad (1)$$

- v případě minimální hodnoty ukazatele

$$u_{ij} = \frac{x_{imin} - x_{ij}}{S_{xi}} \quad (2)$$

kde: u_{ij} – normovaná veličina na i -tého ukazatele pro j -tý region,

x_{ij} – hodnota i -tého ukazatele pro j -tý region,

x_{imax} – maximální hodnota i -tého ukazatele,

x_{imin} – minimální hodnota i -tého ukazatele,

S_{xi} – směrodatná odchylka i -tého ukazatele.

Metoda normované proměnné přihlíží k relativní proměnlivosti indikátorů zahrnutých do příslušného indexu (Kutscherauer, Šotkovský, Adamovský, Ivan, 2013).

Pro hodnocení regionálních rozdílů je vhodné využít průměrnou hodnotu normované veličiny, jež lze označit za *souhrnný index regionálních disparit* I_{RD} . Ten lze vypočítat dle vzorce:

$$I_{RD} = \frac{1}{p} \sum_{p=1}^p u_{ij} \quad (3)$$

p – počet ukazatelů.

4.2.4 METODA VZDÁLENOSTI OD FIKTIVNÍHO BODU A SOUHRNNÝ INDEX REGIONÁLNÍCH DISPARIT

Metoda vzdálenosti od fiktivního bodu je postavena na předpokladu, že v rámci výzkumu získáme představu o optimálním regionu, který zahrnuje buď maximální popřípadě minimální hodnoty jednotlivých ukazatelů, nebo námi určené hodnoty optimální. Vybrané ukazatele jsou nejprve vyjádřeny v normovaném tvaru, tzn. vypočítají se normované proměnné ukazatelů dle vzorce (1), nebo (2).

Za *souhrnný index regionálních disparit* (I_{RD}) lze označit průměrnou hodnotu všech eukleidovských vzdáleností $d_{j,o}$ vypočtených pro každý region:

$$I_{RD} = \frac{1}{p} \sum_{i=1}^p (u_{ij} - u_{io})^2 \quad (4)$$

kde $(u_{ij} - u_{io})^2$ představuje eukleidovskou vzdálenost a p je počet ukazatelů.

Po vypočtení indexu regionálních disparit nabývá hodnot větších, nebo rovných nule, přičemž platí pravidlo, že čím je vyšší hodnota, tím větší je rozdíl mezi skutečným a optimálním regionem a naopak (Skokan, Fachinelli, Tuleja, Melecký, 2008).

Mezi hlavní výhody metody patří její schopnost shrnout indikátory do jedné syntetické charakteristiky, které jsou zachyceny v různých měrných jednotkách. Prostřednictvím takto

získaného souhrnného indexu regionálních disparit lze následně stanovit pořadí jednotlivých regionů i celkové dílčí rozdíly (Kutscherauer et al., 2010).

4.3 HODNOCENÍ REGIONÁLNÍCH DISPARIT POMOCÍ VYBRANÝCH POPISNÝCH STATISTIK

U všech vybraných ukazatelů jsou vypočítány popisné statistiky: maximum, minimum, aritmetický průměr, medián, modus, směrodatná odchylka, poměr maxima a minima, variační koeficient. Tabulka 4.2 podává údaje o vybraných popisných statistických charakteristikách regionů NUTS 2 v zemích V4 a Rakousku za období 2002-2012. U popisných statistik minimum, průměr, medián a směrodatná odchylka bylo zjištěno, že minimální hodnoty nabývá ukazatel Kojenecká úmrtnost (12). Hodnota HDP/obyv. v PPS regionů se pohybuje v širokém rozmezí od 5000 (minimum) do 50000 (maximum). HDP/obyv. představuje také v rámci všech hodnocených ukazatelů nejvyšší hodnoty u aritmetického průměru, mediánu a směrodatné odchylky. Vysoká hodnota variačního koeficientu ekonomických ukazatelů poukazuje na fakt, že aritmetický průměr „špatně“ zastupuje data souboru, tzn. není vhodným odhadem úrovně dat a že soubor je heterogenní (obsahuje odlehlé hodnoty). Na druhou stranu variační koeficient ukazatelů územních, který je nižší než 50 %, ukazuje větší homogenitu souboru, tzn. disparity mezi danými regiony jsou nižší v ukazatelích Oběti silničních nehod (10), Očekávaná délka života do jednoho roku (11), Kojenecká úmrtnost (12), Nemocniční lůžka (13) a Zdravotnický personál (14). U ukazatelů sociálních je variační koeficient také nižší než 50 %, (jen u ukazatele Míra nezaměstnanosti ve věku 15 let a více (8) je vyšší než 50 %), což značí, že je soubor homogenní, tzn. menší rozdíly mezi regiony. Nejvyšší podíl maxima a minima se shoduje s nejvyšší hodnotou variačního koeficientu, z toho lze konstatovat, že největší odchýlení hodnot od průměru je zjevné u ukazatele Lidské zdroje ve vědě a technologii (3). Hodnoty se odchýlily o více než 90 % od svého průměru a podíl maxima a minima je 68. Naopak nejnižší podíl maxima/minima a nejnižší variační koeficient je patrný u ukazatele Očekávaná délka života do jednoho roku (11), kde se hodnoty odchylují od svého průměru o 3,25 % a podíl minima a maxima odpovídá hodnotě 1,16.

Tab. 4.2: Vybrané popisné statistiky regionů NUTS 2

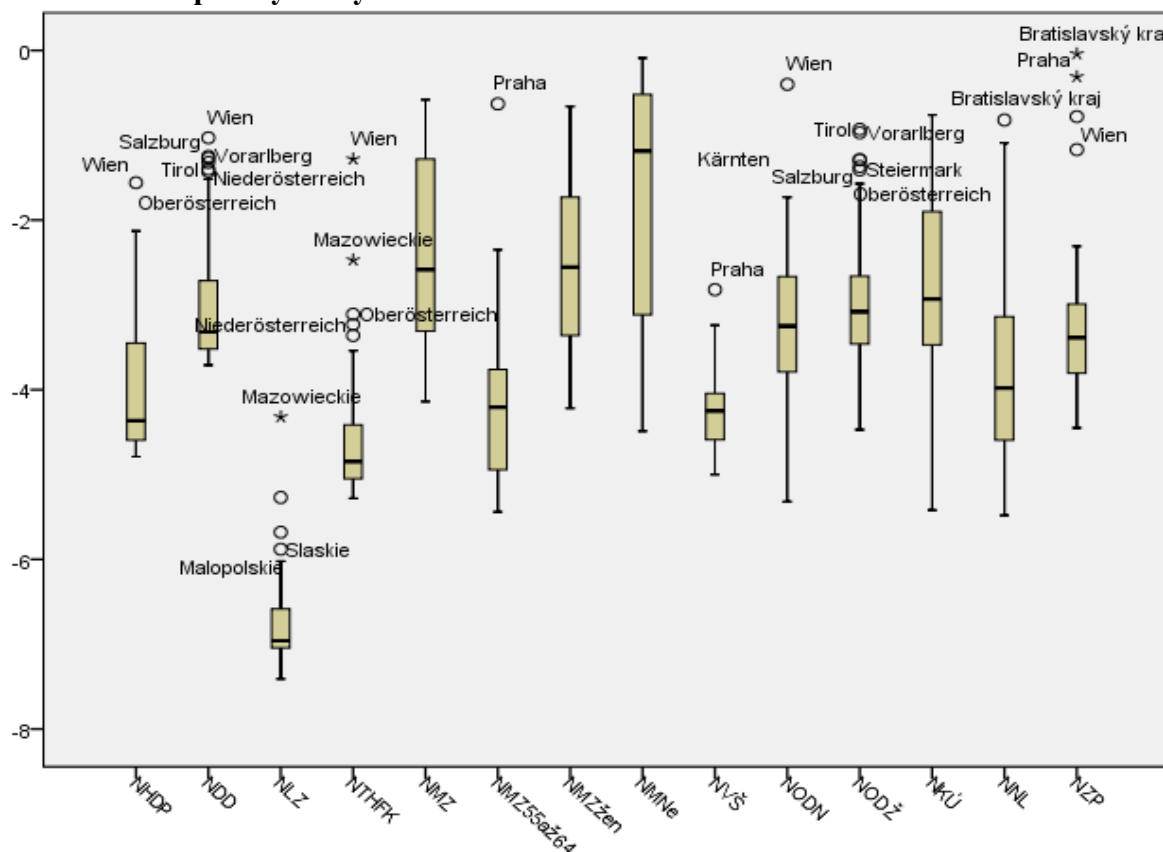
STATISTIKA/ UKAZATEL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
MAXIMUM	50000,00	21533,33	680,00	17598,90	76,40	66,20	70,60	27,30	50,40	225,00	82,50	11,40	1239,29	709,29
MINIMUM	7000,00	4800,00	10,00	686,20	45,00	17,30	39,80	1,90	5,60	13,00	71,30	0,90	489,10	135,41
PRŮMĚR (ARITMETICKÝ)	17521,75	10144,17	99,75	4113,39	60,81	35,04	54,16	9,66	21,14	113,29	76,44	4,96	708,95	308,80
MEDIÁN	14553,34	8500,00	70,00	2973,55	60,20	34,40	53,40	8,80	19,60	112,00	75,90	4,90	693,34	279,12
SMĚRODATNÁ ODCHYLKA	8974,46	4510,30	90,47	3194,37	7,58	8,99	7,27	5,66	8,58	39,82	2,48	1,84	132,08	123,77
MAX/MIN	7,14	4,49	68,00	25,65	1,70	3,83	1,77	14,37	9,00	17,31	1,16	12,67	2,53	5,24
VARIAČNÍ KOEFIČIENT (%)	51,22	44,46	90,69	77,66	12,46	25,65	13,43	58,55	40,60	35,15	3,25	37,18	18,63	40,08

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Pozn. Čísla v tabulce představují jednotlivé ukazatele uvedené v tabulce 4.1.

Krabicový graf (box plot) zaznamenává extrémní hodnoty, které jsou označeny kolečkem a hvězdičkou v grafu. Dále ukazuje nejvyšší (maximální) a nejnižší (minimální) hodnoty bez připočítání extrémních hodnot. Poskytuje také informace o dolním kvartilu (25 %), mediánu (50 %) a horním kvartilu (75 %). Box plot byl zkoumán v počátečním roce 2002 a v konečném roce 2012. Z grafu 4.1 lze vyčíst, že obsahuje spoustu odlehlých hodnot. U ekonomických ukazatelů, tzn. u ukazatele HDP/obyv. (NHDP), Disponibilní důchod domácnosti (NDD), Lidské zdroje ve vědě a technologii (NLZ) a Tvorba hrubého fixního kapitálu (NTHFK) je možné si povšimnout, že se medián vyskytuje v blízkosti spodní hranice pásma narozdíl od ostatních ukazatelů, které se spíše přibližují horní hranici pásma. Nejnižší medián je u ukazatele Lidské zdroje ve vědě a technologii. Největší rozdíl mezi extrémními hodnotami lze pozorovat mezi Bratislavským krajem a Prahou na jedné straně, a u polských regionů Malopolskie a Slaskie na straně druhé. U ukazatele Míra zaměstnanosti starších osob ve věku 55-64 let si lze povšimnout největšího rozdílu mezi Prahou a ostatními regiony.

Graf 4.1: Box plot vybraných ukazatelů rok 2002

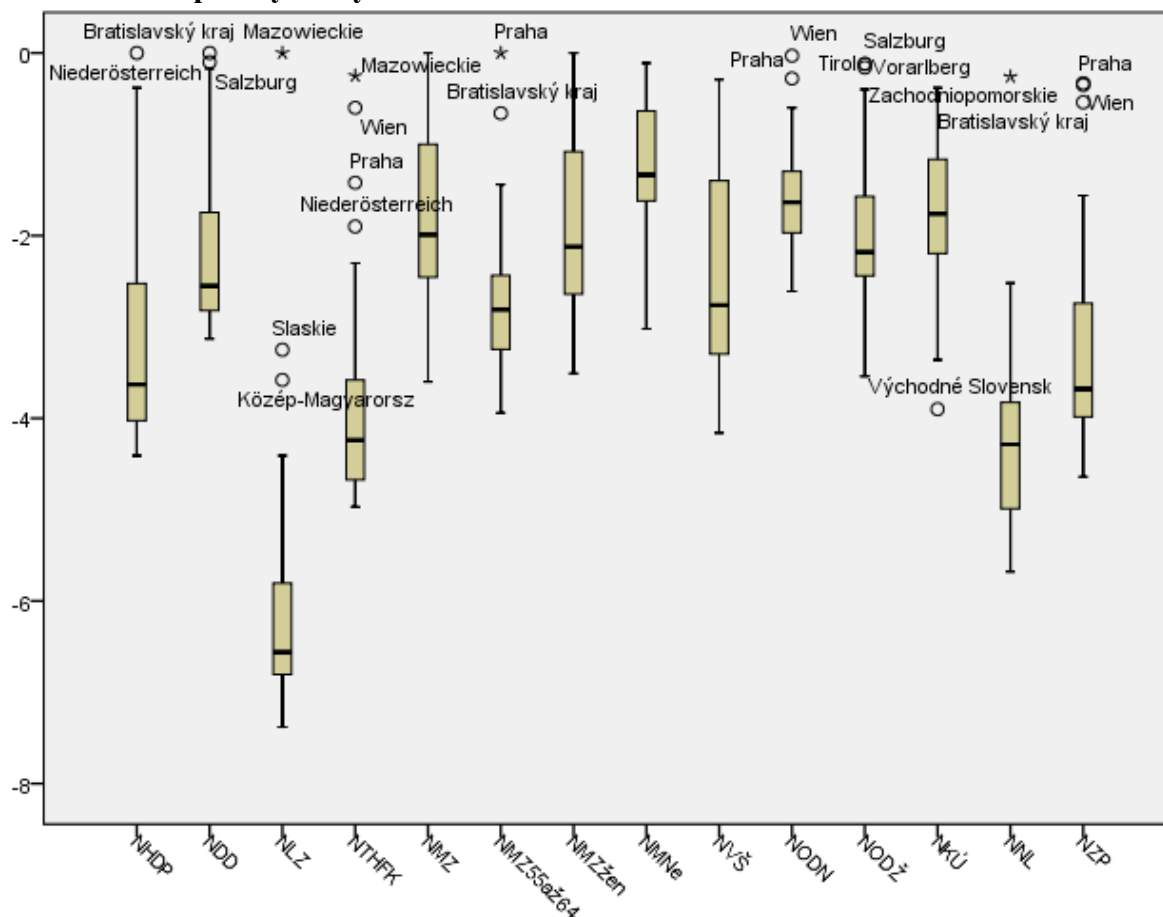

Zdroj: vlastní zpracování; 2015

Pozn: NHDP – normovaná proměnná ukazatele HDP/obyv., NDD – normovaná proměnná ukazatele Disponibilní důchod domácností, NLZ – normovaná proměnná ukazatele Lidské zdroje ve vědě a technologii, NTHFK – normovaná proměnná ukazatele Tvorba hrubého fixního kapitálu, NMZ – normovaná proměnná ukazatele Míra zaměstnanosti ve věku 15-64 let, NMZ55až64 – normovaná proměnná ukazatele Míra zaměstnanosti starších osob ve věku 55-64 let, NMZžen – normovaná proměnná ukazatele Míra zaměstnanosti žen ve věku 15-64 let, NMNe – normovaná proměnná ukazatele Míra nezaměstnanosti ve věku 15 let a více, NVŠ – normovaná proměnná ukazatele Populace ve věku 30-34 let s vysokoškolským vzděláním, NODN – normovaná proměnná ukazatele Oběti dopravních nehod, NODŽ – normovaná proměnná ukazatele Očekávaná délka života do jednoho roku, NKÚ – normovaná proměnná ukazatele Kojenecká úmrtnost, NNL – normovaná proměnná ukazatele Nemocniční lůžka, NZP – normovaná proměnná ukazatele Zdravotnický personál

Graf 4.2 pro rok 2012 čítá o něco méně extrémních hodnot než v předešlý graf 4.1 pro rok 2002. U ukazatele Nemocniční lůžka (NNL) se medián nachází v blízkosti horní hranice pásma, než u ostatních ukazatelů, jejichž medián se nachází uprostřed nebo spíše v dolní hranici pásma. Největší rozdíl mezi extrémními hodnotami lze pozorovat mezi českým regionem Praha, slovenským regionem Bratislavský kraj, rakouskými regiony Tirol, Salzburg, Vorarlberg, Niederösterreich a polskými regiony Mazowieckie,

Graf 4.2: Box plot vybraných ukazatelů rok 2012

Pozn: NHDP – normovaná proměnná ukazatele HDP/obyv., NDD – normovaná proměnná ukazatele Disponibilní důchod domácností, NLZ – normovaná proměnná ukazatele Lidské zdroje ve vědě a technologii, NTHFK – normovaná proměnná ukazatele Tvorba hrubého fixního kapitálu, NMZ – normovaná proměnná ukazatele Míra zaměstnanosti ve věku 15-64 let, NMZ55až64 – normovaná proměnná ukazatele Míra zaměstnanosti starších osob ve věku 55-64 let, NMZžen – normovaná proměnná ukazatele Míra zaměstnanosti žen ve věku 15-64 let, NMNe – normovaná proměnná ukazatele Míra nezaměstnanosti ve věku 15 let a více, NVŠ – normovaná proměnná ukazatele Populace ve věku 30-34 let s vysokoškolským vzděláním, NODN – normovaná proměnná ukazatele Oběti dopravních nehod, NODŽ – normovaná proměnná ukazatele Očekávaná délka života do jednoho roku, NKÚ – normovaná proměnná ukazatele Kojenecká úmrtnost, NNL – normovaná proměnná ukazatele Nemocniční lůžka, NZP – normovaná proměnná ukazatele Zdravotnický personál

4.4 HODNOCENÍ REGIONÁLNÍCH DISPARIT POMOCÍ METODY SEMAFORU

Pro metodu semaforu byla použita tříbarevná škála, tj. červená, oranžová a zelená. Červená barva označuje nejhorší hodnoty regionů, naopak zelená značí nejlepší hodnoty regionů a mezi nimi oranžová barva, která odpovídá percentilu 50. Nutné bylo rozlišit ukazatele s maximální hodnotou, tzn. kde je žádoucí jejich nejvyšší hodnota (např. u ukazatele HDP/obyv., míra zaměstnanosti, zdravotnický personál) a naopak ukazatele s minimální hodnotou, kde je žádoucí co nejnižší hodnota (např. u ukazatele míra nezaměstnanosti, oběti dopravních nehod a kojenecká úmrtnost).

HDP na obyvatele v PPS

Jak znázorňuje tabulka 1 v příloze 1, Nejlepší hodnoty, z hodnocených regionů v zemích V4 a Rakouska, vykazují regiony Rakouska, kde lze vidět, že se pohybují v zelené barvě, občas v mírné žluté. Nejhorší červené barvy, tedy regiony s nejnižšími hodnotami byly zaznamenány v roce 2002 u polských regionů Lubelskie (7000), Podkarpacie (7000), Warminsko-Mazurskie (7500), Podlaskie (7600) a Swietokrzyskie (7600), které se však snažily o zlepšení, které se v průběhu let ukázalo jako úspěšné. V roce 2012 dosáhly regiony vyšších hodnot, region Lubelskie a Podkarpacie hodnoty – 11 313, Warminsko-Mazurskie – 12 153, Podlaskie – 12 127 a Swietokrzyskie – 12 807. Z výrazné červené přechází do mírné oranžové barvy. Nejúspěšnějším regionem v roce 2012 byl Bratislavský kraj (50 000), hlavní město Praha (46 553) a Wien (Vídeň – 41 553).

Disponibilní důchod domácností

V případě ukazatele Disponibilní důchod domácností v tabulce 2 v příloze 1 lze říci, že nejúspěšnějším státem je Rakousko, kde jeho všechny regiony NUTS 2 jsou po celou dobu sledování ve škále zelené barvy. Nejvyšší hodnoty v roce 2012 byly zaznamenány u regionů Niederösterreich (21 533) a Salzburg (21 087) ze všech regionů NUTS 2. Nejnižší hodnoty v roce 2002 byly zaznamenány v polských regionech Podkarpacie, Lubelskie, Warminsko-Mazurskie a maďarských regionech Észak-Alföld, Észak-Magyarország. U regionů Praha a Bratislavský kraj lze vidět, že se hodnota ukazatele Disponibilní důchod domácností zvyšuje, ze žluté barvy se mění na zelenou barvu.

Lidské zdroje ve vědě a technologii

Nejnižší a zároveň nejhorší hodnoty nacházíme v regionech Burgenland a Vorarlberg. Z tabulky 3 v příloze 1 je zřejmé, že ve výrazném zeleném pásmu je zachycen pouze region Mazowieckie, který za období 2002-2012 dosahoval nejvyšších dosažených hodnot tohoto ukazatele. V rámci ukazatele Lidské zdroje ve vědě a technologii převažuje u regionů NUTS 2 nejvíce žlutá barva. Největší rozdíly lze vidět mezi polským regionem Mazowieckie a rakouským regionem Burgenland, u kterých byla zjištěna nejvyšší a nejnižší hodnota v letech 2002-2012.

Tvorba hrubého fixního kapitálu

Z tabulky 4 v příloze 1 je patrné, že nejlepších hodnot v rámci ukazatele Tvorba hrubého fixního kapitálu v letech 2002-2012 dosahovala Vídeň. V regionu Vídeň byla v roce 2012 naměřena hodnota ve výši 15 692,3 mil. EUR. Druhým nejlepším regionem je Mazowieckie s hodnotou 16 803,1 mil. EUR. Nejzřetelnější červená barva je u polského regionu Opolskie, kde činí hodnota pouze 728,7. mil. EUR

Míra zaměstnanosti osob ve věku 15-64 let

Na základě tabulky 5 v příloze 1 lze říci, že nejvyšší míry zaměstnanosti osob ve věku 15-64 let dosahují rakouské a české regiony. Nejvyšší hodnoty v letech 2002-2012 byly naměřeny v rakouském regionu Salzburg. Hodnoty u jednotlivých regionů se postupně zvyšují, k oranžové, žluté a zelené barvě. Pouze maďarský region Észak-Magyarország se od roku 2002-2012 spíše zhoršuje, objevuje se v nejvýraznější červené barvě.

Míra zaměstnanosti starších osob ve věku 55-64 let

Z tabulky 6 v příloze 1 je zjevné, že nejvíce zaměstnaných osob ve věku 55-64 let po celou dobu je v regionu Praha, ve kterém zaměstnanost v roce 2012 dosahovala 66,2 %. Druhým regionem s vysokou zaměstnaností je Bratislavský kraj, kde v roce 2012 byla zaměstnanost ve výši 60,3 %. Praha je po celou dobu vývoje ve zřetelném zeleném pásmu. Regiony NUTS 2 se snaží o zvýšení zaměstnanosti. Můžeme vidět, že v roce 2002 se některé regiony nacházely v červené barvě, avšak v roce 2012 červenou barvu nenacházíme, pouze oranžovou, žlutou a zelenou barvu. Můžeme tedy říci, že se zaměstnanost ve věku 55-64 let zvyšuje. Naopak nejméně zaměstnaných osob ve věku 55-64 let lze pozorovat u maďarského regionu Észak-Magyarország, kde bylo v roce 2012 zaměstnáno pouhých 30,8 %. Druhý s nízkou zaměstnaností je polský region Slaskie, kde byla zaměstnanost

ve výši 31,3 %. Tudíž jsou viditelné rozdíly mezi Prahou a Bratislavským krajem na jedné straně a regiony Észak-Magyarország a Slaskie na druhé straně.

Míra zaměstnanosti žen ve věku 15-64 let

Míra zaměstnanosti žen ve věku 15-64 let je nejvyšší v regionech rakouských, kde se nacházíme v zeleném pásmu. Za stát s nejnižší mírou zaměstnanosti můžeme považovat Polsko, jehož velký počet regionů NUTS 2 se objevuje v červené barvě. Nejvíce zaměstnaných žen ve věku 15-64 let v roce 2012 bylo v rakouském regionu Salzburg, až 70,6 %, naopak nejméně zaměstnaných žen zaznamenával slovenský region Východní Slovensko, a to pouhých 46,4 %, jak je patrné v tabulce 7 v příloze 1.

Míra nezaměstnanosti osob ve věku 15 let a více

Z tabulky 8 v příloze 1 vyplývá, že nejnižší míra nezaměstnanosti v zeleném pásmu byla v rakouských regionech, poté v českých a maďarských. Některé regiony NUTS 2 Polska a Slovenska se v roce 2002 nacházely v červené barvě, avšak nezaměstnanost se ve většině regionů zlepšovala a dosahovala nižších hodnot, až postupně získala žluté zbarvení. Nejnižší míra nezaměstnanosti je v rakouských regionech Salzburg a Tirol, kde v roce 2012 byla naměřena stejná úroveň nezaměstnanosti ve výši 2,5 %. Nejvyšší nezaměstnanost v roce 2012 byla ve Východním Slovensku, a to 19 %.

Populace ve věku 30-34 let s vysokoškolským vzděláním

Z tabulky 9 v příloze 1 je zjevné, že počet lidí s vysokoškolským vzděláním se za období 2002-2012 zvyšuje ve všech regionech. Červené zbarvení přechází ve žluté a zelené zbarvení. Nejlepší vývoj populace ve věku 30-34 let s vysokoškolským vzděláním lze vidět v regionu Praha, který jako jediný region se nachází po celou dobu 2002-2012 v zeleném zbarvení. Nejhorší vývoj pozorujeme v regionu Severozápad, který se od roku 2002-2012 objevuje v červené barvě, avšak v roce 2012 došlo k růstu lidí s vysokoškolským vzděláním. Severozápad je pořád regionem s nejnižším procentem, pouhých 14,7 % lidí má vysokoškolské vzdělání. Nejvíce vzdělaných lidí s vysokoškolským vzděláním je v regionu Mazowieckie, a to 47,9 %.

Oběti dopravních nehod

Z tabulky 10 v příloze 1 je patrné, že nejméně obětí dopravních nehod je zaznamenáno v rakouském regionu Vídeň, který se ve všech letech 2002-2012 objevuje v zeleném pásmu. V roce 2012 bylo 14 obětí dopravních nehod na milion obyvatel. Český region Praha se nachází také v zeleném pásmu a za rok 2012 bylo 24 obětí dopravních nehod/mil. obyv. Ve všech regionech se počet obětí dopravních nehod snižuje. U některých regionů od červeného zbarvení přecházíme na žluté a zelené zbarvení. Největší počet dopravních nehod byl v roce 2002 v polském regionu Swietokrzyskie, a to 225 obětí/ mil. obyv.

Očekávaná délka života do jednoho roku věku

Z tabulky 11 v příloze 1 je patrné, že nejvyššího věku života se dožívají v rakouských regionech, pak v českých regionech, ve slovenských a v polských regionech je délka života podobná. Nejnížší naděje na dožití je v maďarských regionech. Největšího věku se dožívají v regionech, Tirol a Vorarlberg to 82,2 let. Nejmenší naděje na dožití je v regionu Észak-Magyarország s hodnotou 73,7 let, tento region se po celou dobu sledování nalézá v červené barvě. Všechny regiony NUTS 2 Rakouska v letech 2002-2012 jsou zbarveny v zeleném odstínu.

Kojenecká úmrtnost

Z tabulky 12 v příloze 1 je zřejmé, že kojenecká úmrtnost se objevuje ve většině regionů ve žlutém a zeleném zbarvení. U regionu Východní Slovensko pozorujeme po celou dobu 2002-2012 červeno-oranžové zbarvení. V roce 2012 představoval největší procento kojenecké úmrtnosti ze všech regionů NUTS 2, a to 8,1 %. Nejmenší procento kojenecké úmrtnosti bylo v roce 2012 zaznamenáno v Praze, pouhých 1,6 %. Průměrné procento kojenecké úmrtnosti se pohybuje okolo 4,2 %. Největší disparity jsou mezi regionem Východní Slovensko a Praha.

Nemocniční lůžka

Z tabulky 13 v příloze 1 je evidentní, že u polského regionu Zachodniopomorskie se počet nemocničních lůžek postupně zvyšuje a dosahuje nejvyšších lůžek a nachází se v zeleném zbarvení. Zelené zbarvení a nejvíce nemocničních lůžek lze nalézt i v rakouských regionech Kärnten, Salzburg, Steiermark a českém regionu Praha. Ve středním žlutém pásmu jsou regiony jako například Swietokrzyskie, Dolnoslaskie, Oberösterreich

a Jihozápad. V červeném pásmu s nejnižším počtem nemocničních lůžek se v roce 2012 ocitly regiony Západní Slovensko, Lubelskie, Wielkopolskie a Pomorskie.

Lékařský personál (lékaři)

Z hlediska zdravotnického personálu je z tabulky 14 v příloze 1 evidentní, že nejnižší počet lékařského personálu převažuje v regionech NUTS 2 v Polsku, kde převažuje červeno-oranžové zbarvení. Vídeň je po celou dobu vývoje v zelené barvě a v roce 2012 měla 668,54 lékařů. Praha je mírně za Vídní, v roce 2012 měla 666,36 lékařů, což je jen o 2,18 lékařů méně oproti Vídni. Třetí region je Bratislavský kraj s 641,99 lékaři. Nejnižší počet lékařů v roce 2012 byl v polském regionu Wielkopolskie pouhých 135,41 lékařů.

4.5 HODNOCENÍ REGIONÁLNÍCH DISPARIT NA ZÁKLADĚ SOUHRNNÉHO INDEXU DISPARIT

4.5.1 ANALÝZA A KOMPARACE REGIONÁLNÍCH DISPARIT NA ZÁKLADĚ SOUHRNNÉHO INDEXU DISPARIT VYPOČTENÉHO METODOU NORMOVANÉ PROMĚNNÉ

Normované proměnné ukazatelů a souhrnný index regionálních disparit byly vypočteny dle vzorců (1), nebo (2) a později (3). Jednotlivé vypočítané hodnoty normované proměnné u všech vybraných ukazatelů jsou uvedeny v příloze číslo 2, v tabulkách 1-14. Dále byly u jednotlivých regionů NUTS 2 ze všech vybraných ukazatelů a za roky 2002-2012 stanoveny aritmetické průměry. Konečné hodnoty souhrnných indexů regionálních disparit pro příslušné regiony NUTS 2 znázorňuje tabulka 4.3. Obecně platí, že čím se hodnota blíží k nule, tím je vývoj v regionech optimálnější. Index disparit může být dále využit pro stanovení vzdálenosti ke kriteriální hodnotě (kterou je 0) a která ve skutečnosti představuje úroveň zkoumaných disparit. Opět platí, že čím se hodnota blíží k nule, tím jsou disparity nižší. Rozdíly ke kriteriální hodnotě pro jednotlivé ukazatele za dané regiony jsou uvedeny v příloze 3. Na závěr je stanoveno pořadí regionů NUTS 2 v jednotlivých letech a průměrné absolutní pořadí regionů NUTS 2 za období 2002-2012, jak ukazuje tabulka 4.4.

Z rozdílu ke kriteriální hodnotě, uvedeného v příloze 3 vyplývá, že nejlepší výsledek ze všech regionů NUTS 2 dosáhl region Praha v roce 2012 a to 1,17, tato hodnota se nejvíce přibližuje nule. Můžeme tedy konstatovat, že region Praha dosahuje nejnižší

míry disparit. Naopak nejhorší výsledky byly zaznamenány v roce 2003 v polském regionu Warminsko-Mazurskie – hodnota 4,44. Blízká hodnota 4,43 v roce 2002 byla zjištěna v polském regionu Lubuskie. Jednotlivé vypočítané hodnoty u regionů se v průběhu let 2002-2012 liší, podle toho zda konvergovaly směrem k optimální hodnotě, tudíž snižovaly regionální rozdíly nebo naopak divergovaly – vzdalovaly se od optimální hodnoty a zvyšovaly regionální nerovnosti v regionu. Z porovnání roku 2002 a 2012 lze pozorovat, že ve všech regionech NUTS 2 došlo ke snížení indexu regionálních disparit, začaly se přibližovat více nule. Dále je možné konstatovat, že nejnižší míra disparit v roce 2012 byla v českém regionu Praha a nejvyšší míra disparit v regionu Észak-Magyarország, nacházejícím se v Maďarsku.

Tab. 4.3: Souhrnný index regionálních disparit v regionech NUTS 2 vypočtený metodou normované proměnné

KÓD	NUTS 2/ ROKY	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
CZ01	Praha	-1,88	-1,81	-1,78	-1,70	-1,57	-1,49	-1,36	-1,47	-1,41	-1,32	-1,17
CZ02	Střední Čechy	-3,29	-3,33	-3,31	-3,20	-3,06	-3,07	-2,95	-2,93	-2,81	-2,72	-2,64
CZ03	Jihozápad	-3,21	-3,22	-3,15	-3,03	-2,92	-2,86	-2,85	-2,82	-2,80	-2,71	-2,66
CZ04	Severozápad	-3,52	-3,63	-3,55	-3,56	-3,38	-3,36	-3,29	-3,31	-3,28	-3,19	-3,10
CZ05	Severovýchod	-3,26	-3,24	-3,22	-3,11	-3,03	-2,96	-2,92	-2,90	-2,87	-2,84	-2,79
CZ06	Jihovýchod	-3,10	-3,05	-3,03	-2,97	-2,88	-2,84	-2,67	-2,66	-2,61	-2,60	-2,51
CZ07	Střední Morava	-3,38	-3,32	-3,32	-3,26	-3,13	-3,03	-2,92	-3,04	-2,99	-2,88	-2,73
CZ08	Moravskoslezsko	-3,53	-3,54	-3,54	-3,30	-3,30	-3,15	-3,07	-3,09	-3,04	-2,94	-2,86
HU10	Közép-Magyarország	-2,75	-2,65	-2,48	-2,46	-2,44	-2,48	-2,41	-2,39	-2,43	-2,25	-2,21
HU21	Közép-Dunántúl	-3,76	-3,67	-3,65	-3,65	-3,57	-3,53	-3,46	-3,52	-3,43	-3,29	-3,34
HU22	Nyugat-Dunántúl	-3,59	-3,48	-3,45	-3,44	-3,36	-3,42	-3,32	-3,38	-3,35	-3,16	-3,25
HU23	Dél-Dunántúl	-3,98	-3,95	-3,82	-3,70	-3,72	-3,85	-3,66	-3,61	-3,56	-3,46	-3,48
HU31	Észak-Magyarország	-4,10	-4,01	-4,05	-4,01	-3,97	-4,00	-3,94	-3,91	-3,75	-3,82	-3,76
HU32	Észak-Alföld	-4,09	-3,85	-3,92	-3,92	-3,81	-3,91	-3,79	-3,82	-3,77	-3,57	-3,48
HU33	Dél-Alföld	-3,91	-3,95	-3,82	-3,92	-3,72	-3,72	-3,66	-3,63	-3,52	-3,50	-3,34
AT11	Burgenland (AT)	-3,12	-3,33	-3,04	-3,03	-2,79	-2,73	-2,65	-2,56	-2,53	-2,59	-2,60
AT12	Niederösterreich	-2,88	-2,88	-2,73	-2,60	-2,50	-2,35	-2,24	-2,27	-2,17	-2,13	-1,99
AT13	Wien	-2,08	-2,12	-2,07	-2,00	-1,82	-1,80	-1,74	-1,71	-1,67	-1,60	-1,50
AT21	Kärnten	-2,87	-2,75	-2,80	-2,60	-2,59	-2,39	-2,29	-2,30	-2,26	-2,25	-2,16
AT22	Steiermark	-2,74	-2,69	-2,64	-2,49	-2,33	-2,23	-2,16	-2,20	-2,08	-1,95	-1,98
AT31	Oberösterreich	-2,67	-2,67	-2,69	-2,51	-2,28	-2,20	-2,06	-2,14	-2,10	-1,99	-1,90
AT32	Salzburg	-2,55	-2,49	-2,53	-2,30	-2,13	-2,00	-1,92	-2,05	-2,06	-1,83	-1,73
AT33	Tirol	-2,70	-2,51	-2,53	-2,38	-2,24	-2,08	-2,08	-2,06	-1,97	-1,99	-1,86
AT34	Vorarlberg	-2,86	-2,73	-2,70	-2,64	-2,55	-2,34	-2,42	-2,43	-2,29	-2,27	-2,22
PL11	Lódzkie	-4,13	-4,03	-3,91	-3,86	-3,66	-3,44	-3,27	-3,28	-3,12	-3,02	-2,97
PL12	Mazowieckie	-3,40	-3,33	-3,32	-3,09	-2,81	-2,58	-2,36	-2,28	-2,15	-2,02	-1,88
PL21	Małopolskie	-3,63	-3,63	-3,52	-3,50	-3,32	-3,21	-2,98	-2,99	-2,91	-2,84	-2,75
PL22	Śląskie	-4,04	-3,88	-3,76	-3,65	-3,48	-3,26	-3,08	-2,98	-2,88	-2,79	-2,67
PL31	Lubelskie	-3,85	-3,81	-3,82	-3,69	-3,63	-3,45	-3,42	-3,31	-3,17	-3,09	-2,98
PL32	Podkarpackie	-3,87	-3,94	-3,91	-3,85	-3,71	-3,49	-3,31	-3,24	-3,19	-3,19	-3,08
PL33	Świętokrzyskie	-4,20	-4,03	-3,98	-3,91	-3,76	-3,57	-3,40	-3,28	-3,34	-3,29	-3,05
PL34	Podlaskie	-3,94	-3,90	-3,80	-3,79	-3,72	-3,52	-3,30	-3,26	-3,26	-3,18	-3,02
PL41	Wielkopolskie	-4,01	-3,81	-3,88	-3,77	-3,68	-3,54	-3,34	-3,31	-3,10	-3,04	-2,95
PL42	Zachodniopomorskie	-4,07	-3,98	-3,84	-3,84	-3,67	-3,51	-3,24	-3,25	-3,08	-3,04	-2,88
PL43	Lubuskie	-4,43	-4,42	-4,37	-4,16	-4,00	-3,80	-3,70	-3,69	-3,52	-3,45	-3,41
PL51	Dolnośląskie	-4,06	-4,03	-4,01	-3,78	-3,55	-3,40	-3,29	-3,14	-3,03	-2,93	-2,89
PL52	Opolskie	-4,16	-4,18	-4,11	-3,98	-3,85	-3,71	-3,64	-3,56	-3,48	-3,31	-3,32
PL61	Kujawsko-Pomorskie	-4,15	-4,00	-3,97	-3,92	-3,87	-3,77	-3,55	-3,44	-3,33	-3,29	-3,10
PL62	Warmińsko-Mazurskie	-4,39	-4,44	-4,37	-4,24	-4,00	-3,84	-3,65	-3,47	-3,48	-3,49	-3,43
PL63	Pomorskie	-4,14	-4,06	-4,02	-3,87	-3,68	-3,51	-3,27	-3,19	-3,10	-3,06	-2,96
SK01	Bratislavský kraj	-2,52	-2,50	-2,54	-2,30	-2,22	-2,03	-1,85	-1,85	-1,80	-1,54	-1,61
SK02	Západní Slovensko	-3,89	-3,79	-3,71	-3,60	-3,43	-3,32	-3,19	-3,23	-3,19	-3,13	-3,11
SK03	Střední Slovensko	-4,05	-4,03	-3,96	-3,85	-3,68	-3,69	-3,47	-3,48	-3,35	-3,29	-3,26
SK04	Východní Slovensko	-4,11	-4,13	-4,11	-4,12	-3,88	-3,76	-3,62	-3,53	-3,56	-3,53	-3,45

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Konečné pořadí regionů NUTS 2 uvádí tabulka 4.4. Nejlepšího pořadí dosahoval region Praha, který se po celé sledované období řadil na první místo. Na druhém místě byl řazen region Vídeň, který má také spíše stejné pořadí v průběhu let, až na rok 2011, kdy místo na druhém pořadí skočil na pořadí třetím. Na třetím místě se objevuje slovenský region Bratislavský kraj, následují jej rakouské regiony Salzburg a Tirol. Rakouský region Kärnten si v průběhu let 2002-2012 udržuje 10. místo v pořadí, avšak ve dvou letech u něho nastala změna, a to v roce 2006, kdy si region pohoršil na pořadí 11., ale v roce 2008 si naopak polepšil na pořadí 9. U polských regionů došlo k největšímu zlepšení pořadí ze všech hodnocených regionů. Nejvíce si v roce 2012 oproti roku 2002 polepšily regiony Slaskie a Pomorskie, jejichž pořadí se zlepšilo o 14 míst, naopak nejvíce se zhoršily maďarské regiony Közép-Dunántúl a Dél-Dunántúl. U regionů Kärnten, Salzburg, Podlaskie a Bratislavský kraj je evidentní, že i když se v průběhu let mění, v roce 2002 a 2012 dosahují stejného pořadí. Nejhorší průměrné absolutní pořadí obsadily maďarské regiony Észak-Magyarország a Észak-Alföld a polské regiony Lubuskie a Warminsko-Mazurskie,.

Tab. 4.4: Pořadí regionů NUTS 2 v letech 2002-2012 a jejich průměrné absolutní pořadí pomocí metody normované proměnné

KÓD	NUTS 2/ ROKY	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Pořadí
CZ01	Praha	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
CZ02	Střední Čechy	16	17	16	17	17	18	18	17	16	16	15	17
CZ03	Jihozápad	14	13	14	14	15	15	15	15	15	15	16	15
CZ04	Severozápad	19	22	22	22	22	23	26	31	31	31	32	22
CZ05	Severovýchod	15	14	15	16	16	16	17	16	17	18	20	16
CZ06	Jihovýchod	12	12	12	12	14	14	14	14	14	14	13	13
CZ07	Střední Morava	17	15	17	18	18	17	16	20	20	20	18	18
CZ08	Moravskoslezsko	20	20	21	19	19	19	20	21	22	22	21	20
HU10	Közép-Magyarország	8	6	3	6	8	11	11	11	12	11	11	9
HU21	Közép-Dunántúl	23	23	23	25	26	32	34	37	36	36	37	33
HU22	Nyugat-Dunántúl	21	19	19	20	21	25	30	33	34	29	34	23
HU23	Dél-Dunántúl	29	31	29	27	35	42	41	40	41	39	43	38
HU31	Észak-Magyarország	36	35	40	41	42	44	44	44	43	44	44	44
HU32	Észak-Alföld	35	27	34	38	38	43	43	43	44	43	42	41
HU33	Dél-Alföld	27	32	27	37	34	37	40	41	39	41	38	37
AT11	Burgenland (AT)	13	16	13	13	12	13	13	13	13	13	14	14
AT12	Niederösterreich	11	11	10	9	9	9	8	8	9	9	9	8
AT13	Wien	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	2	2
AT21	Kärnten	10	10	11	10	11	10	9	10	10	10	10	10
AT22	Steiermark	7	8	7	7	7	7	7	7	6	5	8	7
AT31	Oberösterreich	5	7	8	8	6	6	5	6	7	6	7	6
AT32	Salzburg	4	3	5	3	3	3	4	4	5	4	4	4
AT33	Tirol	6	5	4	5	5	5	6	5	4	7	5	5
AT34	Vorarlberg	9	9	9	11	10	8	12	12	11	12	12	11
PL11	Łódzkie	38	38	33	34	28	26	25	28	26	23	26	29
PL12	Mazowieckie	18	18	18	15	13	12	10	9	8	8	6	12
PL21	Małopolskie	22	21	20	21	20	20	19	19	19	19	19	19
PL22	Śląskie	31	28	25	24	24	21	21	18	18	17	17	21
PL31	Lubelskie	24	25	28	26	27	27	33	30	27	27	27	26
PL32	Podkarpackie	25	30	32	32	33	28	29	25	29	32	30	31
PL33	Świętokrzyskie	42	39	37	36	37	34	32	29	33	33	29	34
PL34	Podlaskie	28	29	26	30	36	31	28	27	30	30	28	30
PL41	Wielkopolskie	30	26	31	28	30	33	31	32	25	24	24	28
PL42	Zachodniopomorskie	34	33	30	31	29	29	23	26	23	25	22	27
PL43	Lubuskie	44	43	43	43	44	40	42	42	40	38	39	43
PL51	Dolnośląskie	33	37	38	29	25	24	27	22	21	21	23	25
PL52	Opolskie	41	42	42	40	39	36	38	39	37	37	36	39
PL61	Kujawsko-Pomorskie	40	34	36	39	40	39	36	34	32	35	31	36
PL62	Warmińsko-Mazurskie	43	44	44	44	43	41	39	35	38	40	40	42
PL63	Pomorskie	39	40	39	35	32	30	24	23	24	26	25	32
SK01	Bratislavský kraj	3	4	6	4	4	4	3	3	3	2	3	3
SK02	Západní Slovensko	26	24	24	23	23	22	22	24	28	28	33	24
SK03	Střední Slovensko	32	36	35	33	31	35	35	36	35	34	35	35
SK04	Východní Slovensko	37	41	41	42	41	38	37	38	42	42	41	40

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

4.5.2 ANALÝZA A KOMPARACE REGIONÁLNÍCH DISPARIT NA ZÁKLADĚ SOUHRNÉHO INDEXU DISPARIT VYPOČTENÉHO METODOU VZDÁLENOSTI OD FIKTIVNÍHO BODU

V případě výpočtu souhrnného indexu regionálních disparit na základě metody vzdálenosti od fiktivního bodu se vychází údajů vypočtených pomocí metody normované proměnné. Dalším krokem bylo stanovení u všech vybraných ukazatelů a regionů NUTS 2 mediánu, který představuje optimální hodnotu u_{io} indikátoru v daném regionu. Eukleidovská vzdálenost a následně souhrnný index regionálních disparit byl vypočten dle vzorce (4). Eukleidovská vzdálenost nabývá kladných hodnot, jak dokládá příloha 4. Následně byl opět vypočítán souhrnný index regionálních disparit, který nabývá hodnot větších, případně rovných nule, avšak platí pravidlo, že čím vyšší je hodnota, tím větší je rozdíl mezi skutečným a optimálním regionem. Rozdíl ke kritériální hodnotě souhrnného indexu regionálních disparit určeného pomocí metody vzdálenosti od fiktivního bodu je uveden v příloze 5. Dle výše souhrnného indexu bylo stanoveno pořadí regionů NUTS 2 v letech 2002-2012 a jejich průměrné absolutní pořadí.

Z tabulky 4.5 je zřejmé, že největší disparity se vyskytují mezi regiony polskými a rakouskými. Nejnížší hodnoty v průběhu let 2002-2012 jsou zjevné u regionu Praha a Vídeň. Ve Vídni byla v roce 2010 určena nejnížší hodnota ze všech regionů ve všech letech, a to hodnota 3,57, tato hodnota se blíží nejvíce k optimální hodnotě. Největší disparity ze všech regionů NUTS 2 byly zaznamenány v roce 2002 v polském regionu Warminsko-Mazurskie. Naopak nejmenších disparit dosahoval v roce 2010 region Vídeň. Kritériální hodnota regionu Warminsko-Mazurskie, která byla 12,35, byla mnohem vyšší než ve Vídni, kde hodnota byla 3,57. Z toho nám vyplývá, že ve Vídni je menší rozdíl mezi skutečnou a optimální hodnotou regionu. Při porovnání roku 2002 s rokem 2012 lze vidět, že ve všech regionech NUTS 2 došlo ke snížení regionálních disparit, začaly se přibližovat více nule.

Tab. 4.5: Souhrnný index regionálních disparit v regionech NUTS 2 vypočtený metodou vzdálenosti od fiktivního bodu

KÓD	NUTS 2/ ROKY	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
CZ01	Praha	4,21	4,76	4,19	4,48	3,96	4,29	4,26	4,01	3,76	3,94	4,18
CZ02	Střední Čechy	9,14	9,02	8,59	8,42	8,40	8,27	8,10	8,11	8,03	7,72	7,45
CZ03	Jihozápad	7,91	7,93	7,88	7,59	7,71	7,30	7,36	7,20	6,96	7,00	6,41
CZ04	Severozápad	8,94	8,61	8,60	8,23	8,61	8,34	8,63	8,58	8,34	8,18	8,09
CZ05	Severovýchod	8,08	8,08	7,99	8,02	7,94	7,96	7,70	7,73	7,58	7,18	6,90
CZ06	Jihovýchod	7,24	6,99	7,45	6,83	6,77	6,12	6,47	6,57	6,58	6,33	5,87
CZ07	Střední Morava	8,83	8,71	8,10	8,32	8,00	7,68	8,10	7,60	8,00	7,57	7,33
CZ08	Moravskoslezsko	8,88	9,25	8,96	8,59	8,32	8,50	7,79	8,04	8,19	7,93	7,67
HU10	Közép-Magyarország	5,33	4,84	4,37	4,36	4,09	4,29	4,39	4,83	4,60	4,54	4,66
HU21	Közép-Dunántúl	10,07	9,15	9,35	9,32	8,88	8,77	8,93	9,45	9,07	8,43	8,21
HU22	Nyugat-Dunántúl	8,80	8,77	8,81	8,66	8,52	8,57	8,87	8,51	8,52	8,36	7,85
HU23	Dél-Dunántúl	10,89	10,25	10,20	10,15	9,66	10,27	9,96	9,67	9,09	9,42	8,86
HU31	Észak-Magyarország	11,51	11,01	10,98	11,11	10,29	10,78	10,59	10,66	10,40	10,08	10,03
HU32	Észak-Alföld	11,50	10,48	10,75	10,53	10,17	10,63	10,48	10,39	9,78	9,49	9,33
HU33	Dél-Alföld	10,71	10,47	9,92	9,54	9,73	9,81	9,26	9,51	9,09	8,56	9,05
AT11	Burgenland (AT)	9,41	8,35	9,17	8,38	8,23	7,54	7,85	8,70	8,26	7,95	7,99
AT12	Niederösterreich	6,64	6,55	5,87	5,94	5,83	5,17	4,96	4,86	5,04	4,91	4,85
AT13	Wien	4,59	4,51	4,42	4,33	4,29	4,06	4,06	3,59	3,57	3,72	3,69
AT21	Kärnten	7,66	7,74	7,52	7,28	6,45	6,69	6,43	6,25	6,80	6,26	5,76
AT22	Steiermark	6,57	6,28	6,58	6,06	5,63	5,72	5,48	5,70	5,31	5,64	5,13
AT31	Oberösterreich	6,39	6,11	6,14	5,88	5,58	5,31	5,15	5,02	5,03	5,29	5,36
AT32	Salzburg	6,43	6,29	5,53	5,35	5,91	5,72	5,49	5,47	5,28	5,69	5,15
AT33	Tirol	6,61	6,62	6,55	6,17	6,04	6,20	6,14	6,12	6,15	5,68	6,04
AT34	Vorarlberg	8,03	8,46	7,70	7,24	7,19	7,59	7,13	7,21	7,63	7,01	7,24
PL11	Lódzkie	9,50	9,24	9,35	8,87	8,40	7,76	7,04	7,35	7,03	6,43	6,33
PL12	Mazowieckie	5,89	5,56	5,85	5,14	4,80	4,53	4,35	4,30	4,16	4,05	4,04
PL21	Malopolskie	8,11	8,45	7,82	7,88	7,41	6,83	6,50	6,45	6,59	6,02	6,03
PL22	Slaskie	9,73	9,16	8,46	8,26	7,73	7,12	6,42	6,05	5,98	5,49	5,55
PL31	Lubelskie	8,61	8,52	8,38	8,17	8,14	7,54	7,17	7,31	7,12	6,90	6,54
PL32	Podkarpackie	9,76	9,65	9,52	9,04	8,77	8,35	7,89	7,49	7,30	6,98	6,86
PL33	Swietokrzyskie	10,04	9,81	9,92	9,30	9,08	8,20	7,84	7,76	7,07	6,98	7,24
PL34	Podlaskie	9,38	9,19	8,81	9,18	8,96	8,60	8,16	8,08	8,03	7,56	7,54
PL41	Wielkopolskie	9,60	8,77	8,74	8,72	8,53	8,04	7,51	7,83	7,29	7,08	6,85
PL42	Zachodniopomorskie	10,33	9,52	8,95	9,15	8,79	8,06	7,60	7,34	7,56	7,19	6,96
PL43	Lubuskie	11,81	11,56	11,20	10,90	10,57	9,87	9,73	9,46	9,15	8,61	8,82
PL51	Dolnoslaskie	9,16	9,48	9,32	8,35	7,36	6,85	6,49	6,27	6,03	5,72	5,44
PL52	Opolskie	11,74	11,65	11,86	10,99	10,60	10,45	9,66	9,54	9,12	9,10	8,44
PL61	Kujawsko-Pomorskie	10,13	9,45	9,30	9,26	9,39	9,00	8,34	7,92	7,61	7,18	6,69
PL62	Warminsko-Mazurskie	12,35	12,15	12,27	10,93	10,46	9,71	9,47	9,06	8,94	8,98	9,03
PL63	Pomorskie	10,46	10,23	10,09	9,72	9,36	8,36	7,90	7,63	7,51	7,49	7,17
SK01	Bratislavský kraj	5,46	6,13	5,23	5,11	5,39	4,69	5,21	4,92	4,64	4,98	4,51
SK02	Západní Slovensko	10,46	9,91	9,82	9,42	8,77	8,44	8,04	8,49	8,17	8,19	7,71
SK03	Střední Slovensko	10,35	9,94	9,99	9,43	9,26	8,75	8,20	8,56	8,28	8,36	7,71
SK04	Východní Slovensko	10,44	10,01	10,22	9,73	9,02	8,43	7,90	8,32	7,97	7,97	7,86

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

V tabulce 4.6 je zaznamenáno pořadí regionů NUTS 2 v letech 2002-2012 a jejich průměrné absolutní pořadí. Pořadí regionů NUTS 2 se ve všech letech liší, nenajdeme zde u žádného regionu jednoznačné stejné pořadí ve všech letech. U českých a maďarských regionů lze vidět, že se v pořadí zhoršily při porovnání roku 2002 s rokem 2012. Některé maďarské, rakouské a slovenské regiony si zlepšily pořadí v roce 2012. U rakouského regionu Kärnten a slovenského regionu Bratislavský kraj je pořadí v roce 2002 a 2012 stejné. V rámci pořadí si nejvíce pohoršily: český region Severozápad a maďarský region Nyugat-Dunántúl, oba tyto regiony spadly o 15 příček dolů v pořadí. Naopak nejvíce si polepšil polský region Slaskie, který zaznamenal vzestup o 17 příček na 11. pořadí v roce 2012. Následující regiony, u kterých došlo k největšímu zvětšení, byly další polské regiony, a to Dolnoslaskie, Kujawsko-Pomorskie a Pomorskie. Na průměrném prvním místě se umístil region Vídeň, na druhém místě region Praha. Třetí pořadí obsadil region Közép-Magyarország, kde si lze povšimnout, že v roce 2012 byl až na 5. pozici. Na čtvrtém místě se umístil polský region Mazowieckie a na pátém slovenský region Bratislavský kraj. Na posledních pěti místech se umístily maďarské regiony Észak-Magyarország, Észak-Alföld a polské regiony Warminsko-Mazurskie, Opolskie a Lubuskie.

Tab. 4.6: Pořadí regionů NUTS 2 v letech 2002-2012 a jejich průměrné absolutní pořadí pomocí metody vzdálenosti od fiktivního bodu

KÓD	NUTS 2/ ROKY	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Pořadí
CZ01	Praha	1	2	1	3	1	2	2	2	2	2	3	2
CZ02	Střední Čechy	22	23	20	23	24	26	30	30	29	29	28	23
CZ03	Jihozápad	13	13	15	14	16	16	19	16	16	20	17	16
CZ04	Severozápad	21	19	21	18	27	27	35	35	35	33	36	28
CZ05	Severovýchod	15	14	16	16	18	22	22	24	24	24	22	19
CZ06	Jihovýchod	11	11	11	11	12	10	13	15	13	15	13	11
CZ07	Střední Morava	19	20	17	20	19	20	31	22	28	28	27	21
CZ08	Moravskoslezsko	20	28	26	24	22	32	23	28	32	30	30	27
HU10	Közép-Magyarország	3	3	2	2	2	3	4	4	4	4	5	3
HU21	Közép-Dunántúl	31	24	30	33	31	36	37	38	38	37	37	37
HU22	Nyugat-Dunántúl	18	22	23	25	25	33	36	33	36	36	33	31
HU23	Dél-Dunántúl	39	38	38	39	38	41	42	42	40	42	40	39
HU31	Észak-Magyarország	41	41	41	44	41	44	44	44	44	44	44	44
HU32	Észak-Alföld	40	40	40	40	40	43	43	43	43	43	43	43
HU33	Dél-Alföld	38	39	35	36	39	39	38	40	39	38	42	38
AT11	Burgenland (AT)	25	15	27	22	21	18	25	36	33	31	35	26
AT12	Niederösterreich	10	9	7	8	8	6	5	5	7	5	6	6
AT13	Wien	2	1	3	1	3	1	1	1	1	1	1	1
AT21	Kärnten	12	12	12	13	11	12	12	12	15	14	12	12
AT22	Steiermark	8	7	10	9	7	9	8	9	9	9	7	9
AT31	Oberösterreich	6	5	8	7	6	7	6	7	6	7	9	7
AT32	Salzburg	7	8	5	6	9	8	9	8	8	11	8	8
AT33	Tirol	9	10	9	10	10	11	10	11	12	10	15	10
AT34	Vorarlberg	14	17	13	12	13	19	17	17	26	21	25	17
PL11	Lódzkie	26	27	31	27	23	21	16	20	17	16	16	20
PL12	Mazowieckie	5	4	6	5	4	4	3	3	3	3	2	4
PL21	Malopolskie	16	16	14	15	15	13	15	14	14	13	14	13
PL22	Slaskie	28	25	19	19	17	15	11	10	10	8	11	14
PL31	Lubelskie	17	18	18	17	20	17	18	18	19	17	18	18
PL32	Podkarpackie	29	32	32	28	28	28	26	21	21	19	21	25
PL33	Swietokrzyskie	30	33	34	32	34	25	24	25	18	18	26	29
PL34	Podlaskie	24	26	24	30	32	34	32	29	30	27	29	30
PL41	Wielkopolskie	27	21	22	26	26	23	20	26	20	22	20	22
PL42	Zachodniopomorskie	33	31	25	29	30	24	21	19	23	25	23	24
PL43	Lubuskie	43	42	42	41	43	40	41	39	42	39	39	40
PL51	Dolnoslaskie	23	30	29	21	14	14	14	13	11	12	10	15
PL52	Opolskie	42	43	43	43	44	42	40	41	41	41	38	41
PL61	Kujawsko-Pomorskie	32	29	28	31	37	37	34	27	25	23	19	32
PL62	Warminsko-Mazurskie	44	44	44	42	42	38	39	37	37	40	41	42
PL63	Pomorskie	37	37	37	37	36	29	27	23	22	26	24	33
SK01	Bratislavský kraj	4	6	4	4	5	5	7	6	5	6	4	5
SK02	Západní Slovensko	36	34	33	34	29	31	29	32	31	34	31	34
SK03	Střední Slovensko	34	35	36	35	35	35	33	34	34	35	32	36
SK04	Východní Slovensko	35	36	39	38	33	30	28	31	27	32	34	35

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

4.5.3 SOUHRNÉ SROVNÁNÍ A HODNOCENÍ REGIONÁLNÍCH DISPARIT PODLE INDEXU REGIONÁLNÍCH DISPARIT

Souhrnný index regionálních disparit umožňuje zjistit pořadí regionů NUTS 2 v letech 2002-2012 a jejich absolutní průměrné pořadí.

Tabulky 4.7 a 4.8 znázorňují absolutní průměrné pořadí regionů NUTS 2 dle souhrnného indexu regionálních disparit vypočteného pomocí metody normované proměnné (tab. 4.7) a metody vzdálenosti od fiktivního bodu (tab. 4.8). Na základě souhrnného indexu regionálních disparit vypočteného metodou normované proměnné bylo zjištěno, že první trojici regionů s nejnižšími disparitami tvoří Praha, Vídeň a Bratislavský kraj, naopak největší disparity (regiony s nejhorším pořadím) se vyskytují v regionech Észak-Magyarország, Lubuskie a Warminsko-Mazurskie. Dle souhrnného indexu regionálních disparit vypočteného pomocí metody vzdálenosti od fiktivního bodu se pořadí mírně liší od indexu regionálních disparit vypočteného pomocí metody normované proměnné. Na nejlepších dvou místech se dle průměrného absolutního pořadí umístily regiony s hlavními městy, a to Vídeň a Praha. Na třetí místo se zařadil maďarský region Közép-Magyarország, kde se nachází hlavní město Maďarska, Budapešť. Při použití těchto dvou metod lze vidět, že u prvních dvou regionů došlo k záměně jejich pořadí. Na předposledním a posledním místě se umístily maďarské regiony Észak-Alföld a Észak-Magyarország. Pozoruhodná je také rozdílnost regionů, tzn., že rozmanitost neboli největší disparity mezi regiony jsou v Maďarsku, kde region Közép-Magyarország se řadí mezi nejlepší tři regiony s nejnižšími disparitami, a regiony Észak-Alföld a Észak-Magyarország jsou na předposledním a posledním místě ze všech hodnocených regionů NUTS 2.

Mezi hlavní výhodu metody normované proměnné a metody vzdálenosti od fiktivního bodu patří jednoznačně schopnost shrnout různé jednotky do jedné charakteristiky, kterou je bezrozměrné číslo. Nevýhodou je náročnější výpočet indexu regionálních disparit.

Tab. 4.7: Absolutní průměrné pořadí regionů dle Indexu regionálních disparit vypočteného pomocí metody normované proměnné

KÓD	NUTS 2/ ROKY	POŘADÍ
CZ01	Praha	1
AT13	Wien	2
SK01	Bratislavský kraj	3
AT32	Salzburg	4
AT33	Tirol	5
AT31	Oberösterreich	6
AT22	Steiermark	7
AT12	Niederösterreich	8
HU10	Közép-Magyarország	9
AT21	Kärnten	10
AT34	Vorarlberg	11
PL12	Mazowieckie	12
CZ06	Jihovýchod	13
AT11	Burgenland (AT)	14
CZ03	Jihozápad	15
CZ05	Severovýchod	16
CZ02	Střední Čechy	17
CZ07	Střední Morava	18
PL21	Malopolskie	19
CZ08	Moravskoslezsko	20
PL22	Slaskie	21
CZ04	Severozápad	22
HU22	Nyugat-Dunántúl	23
SK02	Západní Slovensko	24
PL51	Dolnoslaskie	25
PL31	Lubelskie	26
PL42	Zachodniopomorskie	27
PL41	Wielkopolskie	28
PL11	Lódzkie	29
PL34	Podlaskie	30
PL32	Podkarpackie	31
PL63	Pomorskie	32
HU21	Közép-Dunántúl	33
PL33	Swietokrzyskie	34
SK03	Střední Slovensko	35
PL61	Kujawsko-Pomorskie	36
HU33	Dél-Alföld	37
HU23	Dél-Dunántúl	38
PL52	Opolskie	39
SK04	Východní Slovensko	40
HU32	Észak-Alföld	41
PL62	Warminsko-Mazurskie	42
PL43	Lubuskie	43
HU31	Észak-Magyarország	44

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Tab. 4.8: Absolutní průměrné pořadí regionů dle Indexu regionálních disparit vypočteného pomocí metody vzdálenosti od fiktivního bodu

KÓD	NUTS 2/ ROKY	POŘADÍ
AT13	Wien	1
CZ01	Praha	2
HU10	Közép-Magyarország	3
PL12	Mazowieckie	4
SK01	Bratislavský kraj	5
AT12	Niederösterreich	6
AT31	Oberösterreich	7
AT32	Salzburg	8
AT22	Steiermark	9
AT33	Tirol	10
CZ06	Jihovýchod	11
AT21	Kärnten	12
PL21	Malopolskie	13
PL22	Slaskie	14
PL51	Dolnoslaskie	15
CZ03	Jihozápad	16
AT34	Vorarlberg	17
PL31	Lubelskie	18
CZ05	Severovýchod	19
PL11	Lódzkie	20
CZ07	Střední Morava	21
PL41	Wielkopolskie	22
CZ02	Střední Čechy	23
PL42	Zachodniopomorskie	24
PL32	Podkarpackie	25
AT11	Burgenland (AT)	26
CZ08	Moravskoslezsko	27
CZ04	Severozápad	28
PL33	Swietokrzyskie	29
PL34	Podlaskie	30
HU22	Nyugat-Dunántúl	31
PL61	Kujawsko-Pomorskie	32
PL63	Pomorskie	33
SK02	Západní Slovensko	34
SK04	Východní Slovensko	35
SK03	Střední Slovensko	36
HU21	Közép-Dunántúl	37
HU33	Dél-Alföld	38
HU23	Dél-Dunántúl	39
PL43	Lubuskie	40
PL52	Opolskie	41
PL62	Warminsko-Mazurskie	42
HU32	Észak-Alföld	43
HU31	Észak-Magyarország	44

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

5 ZÁVĚR

Název Visegrádská čtyřka (V4) vznikl v roce 1993 po rozdělení Česko-slovenské federativní republiky a tvoří ji Česká republika, Slovensko, Polsko a Maďarsko. Země V4 se vyznačují podobným historickým vývojem a dlouhodobou spoluprací v mezinárodním obchodu. Prvotní cíl všech zemí – vstoupit do EU – byl naplněn 1. května 2004. Současným hlavním cílem V4 je posílení stability regionů střední Evropy. Státy V4 spolupracují s Rakouskem v rámci tzv. Regionálního partnerství. Rakousko se 1. ledna 1995 stalo členem EU. Všechny pět států je součástí Schengenského prostoru.

Stát s největší rozlohou a největším počtem obyvatel je Polsko, naopak nejmenším státem dle rozlohy a počtu obyvatel je Slovensko. V rámci regionální struktury mají státy ČR, Polsko, Maďarsko a Rakousko dvoustupňový systém územní samosprávy, liší se pouze Polsko s třístupňovým systémem územní samosprávy. Státy V4 a Rakousko mají odlišný počet regionů NUTS 2, největší počet regionů je v Polsku – 16, poté v Rakousku – 9, ČR – 8, následuje Maďarsko – 7 a nejmenší počet je na Slovensku – 4 regiony. Celkový počet regionů hodnocených v bakalářské práci představuje 44 regionů NUTS 2.

K analýze, komparaci a hodnocení regionálních disparit v zemích V4 a Rakousku bylo využito celkem 14 vybraných ekonomických, sociálních a územních ukazatelů regionálních disparit, které byly sledovány v období let 2002-2012. Kvantitativní hodnocení regionálních disparit bylo provedeno na základě vybraných matematicko-statistických metod (popisné statistické charakteristiky, metoda semaforu a metoda souhrnného indexu regionálních disparit vypočteného na základě metody normované proměnné a metody vzdálenosti od fiktivního bodu).

Na základě *popisných statistických charakteristik* bylo zjištěno, že nejvyšší podíl maxima a minima se shoduje s nejvyšší hodnotou variačního koeficientu, z toho lze konstatovat, že největší odchýlení hodnot od průměru je zjevné u ukazatele Lidské zdroje ve vědě a technologii. Hodnoty se odchýlily o více než 90 % od svého průměru a podíl maxima a minima je 68. Naopak nejnižší podíl maxima/minima a nejnižší variační koeficient je patrný u ukazatele Očekávaná délka života do jednoho roku, kde se hodnoty odchylují od svého průměru o 3,25 % a podíl minima a maxima odpovídá hodnotě 1,16. Variační koeficient je nižší než 50 %, což ukazuje na větší homogenitu, tzn. disparity mezi danými regiony jsou nižší v těchto ukazatelích Disponibilní důchod domácností, Míra zaměstnanosti ve věku 15-64 let, Míra zaměstnanosti starších osob ve věku 55-64 let, Míra

zaměstnanosti žen ve věku 15-64 let, Populace ve věku 30-34 let s vysokoškolským vzděláním, Oběti dopravních nehod, Očekávaná délka života do jednoho roku, Kojenecká úmrtnost, Nemocniční lůžka a Zdravotnický personál a naopak nad 50 % heterogenní soubor, tzn. větší rozdíly mezi regiony v těchto ukazatelích HDP/obyv., Lidské zdroje ve vědě a technologii, Tvorba hrubého fixního kapitálu a Míra nezaměstnanosti ve věku 15 let a více.

Metoda semaforu je podle mého názoru nejlepší metodou pro začátek hodnocení ukazatelů, neboť nám o ukazatelích podává rychlý a dokonalý přehled, a to ve formě barevných škál. Metoda ukazuje, jakých hodnot dosahoval region v průběhu let.

Pro výpočet *souhrnného indexu regionálních disparit* byly zvoleny dvě statistické metody, které se při výpočtu průměrného absolutního pořadí regionů mírně liší. Mezi hlavní výhodu metody normované proměnné a metody vzdálenosti od fiktivního bodu patří jednoznačně schopnost shrnout různé jednotky do jedné charakteristiky, kterou je bezrozměrné číslo.

Na základě souhrnného indexu regionálních disparit vypočítaného metodou normované proměnné bylo zjištěno, že první trojici regionů s nejnižšími disparitami tvoří Praha, Vídeň a Bratislavský kraj, naopak největší disparity (regiony s nejhorším pořadím) se vyskytují v regionech Észak-Magyarország, Lubuskie a Warminsko-Mazurskie. Dle souhrnného indexu regionálních disparit vypočteného pomocí metody normované proměnné se na nejlepších dvou místech v průměrném absolutním pořadí umístily opět regiony s hlavními městy, a to Vídeň a Praha. Na třetí místo se zařadil maďarský region Közép-Magyarország. Na předposledním a posledním místě se umístily maďarské regiony, Észak-Alföld a Észak-Magyarország.

Největší rozdíly v období 2002-2012 jsou viditelné mezi regiony rakouskými a českými na jedné straně a regiony maďarskými, polskými a slovenskými na straně druhé. Výrazné disparity jsou také mezi regiony, které jsou současně hlavními městy nebo se na jejich území nachází hlavní města, jako je Praha, Vídeň, Bratislavský kraj Közép-Magyarország a Mazowieckie a ostatními regiony, které jsou od těchto regionů vzdálené.

Disparity mezi jednotlivými regiony NUTS 2 přetrvávají, lze však říci, že v mnoha oblastech dochází k jejich snižování, což má za následek pozitivní rozvoj států jak v ekonomické, sociální tak i územní sféře.

Pro rozšíření výsledků této problematiky by bylo možné použít více ukazatelů a uplatnit více metod, nabízejí se následující: metoda průměrné odchylky, bodová metoda, metoda reálné konvergence, shluková a faktorová analýza. Další možností je zkoumání regionálních disparit na nižších územních úrovních.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ODBORNÁ KNIHA

1. BLAŽEK, Jiří a David UHLÍŘ. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1974-3.
2. BLAŽEK, Jiří a David UHLÍŘ. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, klasifikace*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2002. ISBN 80-246-0384-5.
3. FOJTÍKOVÁ, Lenka et al. *Postavení Evropské unie v podmínkách globalizované světové ekonomiky*. 1. vyd. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava Ekonomická fakulta, 2014. 364 s. ISBN 978-80-248-3333-0.
4. HALÁSKOVÁ, Martina. *Veřejná správa a veřejné služby v zemích Evropské unie*. 1. vyd. Ostrava: VŠB-TU, 2012. 198 s. ISBN: 978-80-248-2808-4.
5. HENDL, Jan. *Přehled statistických metod: analýza a metaanalýza dat*. 3.vyd. Praha: Portál, 2009. 695 s. ISBN 978-80-7367-482-3.
6. JÁČ, Ivan et al. *Jedinečnost obce v regionu*. 1. vyd. Praha: Kamil Mařík – Professional Publishing, 2010. ISBN 978-80-7431-038-6.
7. KUTSCHERAUER, A., I. ŠOTKOVSKÝ, J. ADAMOVSKÝ a I. IVAN. *Socioekonomická geografie a regionální rozvoj: regionální analýzy v přístupech socioekonomické geografie k regionálnímu rozvoji*. 1. vyd. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava Ekonomická fakulta, 2013. 146 s. ISBN 978-80-248-3287-6.
8. KUTSCHERAUER, Alois et al. *Regionální disparity: disparity v regionálním rozvoji země – pojetí, teorie, identifikace a hodnocení*. Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2010. ISBN 978-80-248-2335-5.
9. MACHÁČEK, J., P. TOTH a R. WOKOUN. *Regionální a municipální ekonomie*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická, Nakladatelství Oeconomica, 2011. 200 s. ISBN 978-80-245-1836-7.
10. MINAŘÍK, B., J. BORŮVKOVÁ a M. VYSTRČIL. *Analýzy v regionálním rozvoji*. 1. vyd. Příbram: Kamil Mařík – Professional Publishing, 2013. 234 s. ISBN 978-80-7431-129-1.
11. MOLLE, Willem. *European cohesion policy: Regions and Cities*. 1. vyd. London: Routledge, 2007. 347 s. ISBN 978-0-415-43812-4.

12. NEVIMA, Jan. *Konkurenceschopnost regionů Visegradské čtyřky – teoretické a empirické přístupy k vymezení, měření a hodnocení*. 1. vyd. Praha: Kamil Mařík – Professional Publishing, 2014. ISBN 978-80-7431-144-4.
13. OECD. *Geographic Concentration and Territorial Disparity in OECD Countries*. Paris: OECD Publication Service, 2002.
14. SKOKAN, Karel. *Evropská regionální politika v kontextu vstupu České republiky do Evropské unie*. 1. vyd. Ostrava: Repronis Ostrava, 2003. 114 s. ISBN 80-7329-023-5.
15. VARADZIN, František et al. *Regiony a vnější ekonomické vztahy*. Ostrava: VŠB – TUO, OFTIS Ostrava, 2005. 195 s. ISBN 80-248-0968-0.
16. WOKOUN, R., J. MALINOVSKÝ, M. DAMBORSKÝ, J. BLAŽEK et al. *Regionální rozvoj – východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha: Linde, a. s., 2008. ISBN 978-80-7201-699-0.
17. WOKOUN, R., P. MATES a J. KADEŘÁBKOVÁ et al. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2011. 474 s. ISBN 978-80-7380-304-9.
18. WOKOUN, R., P. MATES et al. *Management regionální politiky a reforma veřejné správy*. Praha: Linde, a. s., 2006. 352 s. ISBN 80-7201-608-3.
19. ŽÍTEK, Vladimír a Viktorie KLÍMOVÁ. *Regionální politika*. Brno: Masarykova univerzita, 2008. ISBN 978-80-210-4761-7.
20. ŽIŽKA, Miroslav et al. *Hospodářský rozvoj regionů: vymezení funkčních regionů, významné socioekonomické faktory, regionální odolnost a inovační intenzita*. 1. vyd. Praha: Kamil Mařík – Professional Publishing, 2013. 224 s. ISBN 978-80-7431-131-4.

ELEKTRONICKÉ DOKUMENTY

21. ČÍHAŘ, Jiří. DataSpectrum – Excel Asistent Magazin [online]. 2008 [cit. 1. 12. 2014]. Dostupné z: <http://www.dataspectrum.cz/excelmag/download/eam0108.pdf>.
22. SKOKAN, K., H. FACHINELLI, P. TULEJA a L. MELECKÝ. *Regionální disparity* [online]. 2008 [cit. 22. 3. 2015]. Dostupné z: http://disparity.idealnihosting.cz/dokumenty2/RD_0803.pdf.
23. SKOKAN, Karel et al. *Regionální disparity v mezinárodním srovnání* [online]. 2008 [cit. 1. 12. 2014]. Dostupné z: http://disparity.idealnihosting.cz/vysledky/05_studie_du4.pdf.

24. SOUČEK, Eduard. *Statistika pro ekonomy*. Praha: Vysoká škola ekonomie a managementu [online]. 2006 [cit. 20.4.2015]. Dostupné z: https://www.vsem.cz/data/data/sis-ukazky-kapitol/uc_sta_kapitola.pdf.

INTERNETOVÉ STRÁNKY

25. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD (2005a). *Česká republika* [online]. 2005 [cit. 6. 3. 2015]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/23532319/137305122.jpg/84a33d5f-cd4e-40c4-b12b-5e435fca83b1?version=1.0&t=1418405769006>.
26. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD (2005b). *Maďarsko* [online]. 2005 [cit. 6. 3. 2015]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/23532319/137305122.jpg/84a33d5f-cd4e-40c4-b12b-5e435fca83b1?version=1.0&t=1418405769006>.
27. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD (2005c). *Polsko* [online]. 2005 [cit. 6. 3. 2015]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/23532319/137305461.jpg/620a373d-3281-420b-ba79-43a7eb6b46f9?version=1.0&t=1418405827487>.
28. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD (2005d). *Rakousko* [online]. 2005 [cit. 6. 3. 2015]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/23492063/137305441.jpg/4435b295-cb6e-45e8-8eb9-6553412f1a9b?version=1.0&t=1418474474707>.
29. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD (2005e). *Slovensko* [online]. 2005 [cit. 6. 3. 2015]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/23492063/137305522.jpg/c177a809-3bd5-4dce-8e16-d6bbac63a05a?version=1.0&t=1418403086031>.
30. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Počet obyvatel v obcích k 1. 1. 2014* [online]. 2014 [cit. 18. 1. 2015]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/p/130072-14>.
31. EUROACTIV. *Kohezní politika 2014-2020 v ČR* [online]. 2014 [cit. 18. 1. 2015]. Dostupné z: <http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/link-dossier/kohezni-politika-2014-2020-v-cr-000100>.

32. EUROPA.EU (2015a). *Česká republika* [online]. 2015 [cit. 18. 1. 2015]. Dostupné z: http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/czechrepublic/index_cs.htm.
33. EUROPA.EU (2015b). *Maďarsko* [online]. 2015 [cit. 18. 1. 2015]. Dostupné z: http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/hungary/index_cs.htm.
34. EUROPA.EU (2015c). *Polsko* [online]. 2015 [cit. 18. 1. 2015]. Dostupné z: http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/poland/index_cs.htm.
35. EUROPA.EU (2015d). *Rakousko* [online]. 2015 [cit. 18. 1. 2015]. Dostupné z: http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/austria/index_cs.htm.
36. EUROPA.EU (2015e). *Slovensko* [online]. 2015 [cit. 18. 1. 2015]. Dostupné z: http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/slovakia/index_cs.htm.
37. EUROPEAN COMMISSION. *Evropské strukturální a investiční fondy 2014-2020* [online]. 2014 [cit. 19. 1. 2015]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/cs/information/legislation/regulations/.
38. EUROPEAN COMMISSION. *Fifth Report on Economic, Social and Territorial Cohesion – Investing in Europe's future* [online]. 2010 [cit. 20. 4. 2015]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/en/information/publications/reports/2010/fifth-report-on-economic-social-and-territorial-cohesion-investing-in-europes-future.
39. EUROPEAN COMMISSION. *Priority 2014-2020* [online]. 2015 [cit. 19. 1. 2015]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/how/priorities.
40. EUROSTAT (2015f). *Database* [online]. 2015 [cit. 18. 1. 2015]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>.
41. EUROSTAT (2015g). *Regional statistics by NUTS classifications* [online]. 2015 [cit. 18. 1. 2015]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/regions/data/database>.
42. EUROSTAT. *NUTS classification* [online]. 2013 [cit. 18. 3. 2015]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/overview>.
43. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Programové období 2007-2013* [online]. 2015 [cit. 4. 1. 2015]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013>.

SEZNAM ZKRATEK

ČR	Česká republika
EAFRD	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova European Agriculture Fund for Rural Development
EAGGF	Evropský zemědělský záruční a orientační fond European Agricultural Guidance and Guarantee Fund
EBRD	Evropská banka pro obnovu a rozvoj European Bank for Reconstruction and Development
EHS	Evropské hospodářské společenství
EMFF	Evropský námořní a rybářský fond European Maritime and Fisheries Fund
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj European Regional Development Fund
ES	Evropské společenství
ESF	Evropský sociální fond European Social Fund
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
EU	Evropská unie
EUR	Euro
FIFG	Finanční nástroj na podporu rybolovu Financial Instrument for Fisheries Guidance
FS	Fond soudržnosti Cohesion Fund
HDP	Hrubý domácí produkt
HSÚS EU	Politika hospodářské, sociální a územní soudržnosti Evropské unie
HUF	Maďarský forint
IBRD	Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj International Bank for Reconstruction and Development
IMF	Mezinárodní měnový fond International Monetary Fund
KČ	Koruna česká
LAU	Local administrative unit
NATO	Severoatlantická aliance

	North Atlantic Treaty Organization
NRP	Národní rozvojový plán
NSRR	Národní strategický referenční rámec
NUTS	Nomenclature of Territorial Unit for Statistics
OBSE	Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě
OECD	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj Organisation for Economic Co-operation and Development
OP	Operační program
OSN	Organizace spojených národů
PLN	Polský zlotý
PPS	Parita kupní síly
SOZS	Strategické obecné zásady Společenství
SPSS	Statistical Package for the Social Sciences
V4	Visegrádská čtyřka
WTO	Světová obchodní organizace World Trade Organization

SEZNAM TABULEK

Tab. 2.1: Základní členění horizontální perspektivy	9
Tab. 2.2: Členění horizontální perspektivy materiálních disparit	10
Tab. 2.3: Vymezení NUTS podle počtu obyvatel	18
Tab. 3.1: Členění NUTS 2 a NUTS 3 České republiky.....	28
Tab. 3.2: Regiony NUTS 2 z hlediska počtu obyvatel a rozlohy v České republice (2013).....	29
Tab. 3.3: Členění NUTS 2 a NUTS 3 Slovenska	29
Tab. 3.4: Regiony NUTS 2 z hlediska počtu obyvatel a rozlohy ve Slovensku (2013).....	30
Tab. 3.5: Členění NUTS 1 a NUTS 2 v Polsku.....	31
Tab. 3.6: Regiony NUTS 2 z hlediska počtu obyvatel a rozlohy v Polsku (2013).....	33
Tab. 3.7: Členění NUTS 1 a NUTS 2 Maďarska	34
Tab. 3.8: Regiony NUTS 2 z hlediska počtu obyvatel a rozlohy v Maďarsku (2013).....	35
Tab. 3.9: Členění NUTS 1 a NUTS 2 Rakouska	35
Tab. 3.10: Regiony NUTS 2 z hlediska počtu obyvatel a rozlohy v Rakousku (2013)	36
Tab. 3.11: Vybrané ukazatelé České republiky v letech 2002-2014.....	37
Tab. 3.12: Vybrané ukazatelé Slovenska v letech 2002-2014.....	38
Tab. 3.13: Vybrané ukazatelé Polska v letech 2002-2014	39
Tab. 3.14: Vybrané ukazatelé Maďarska v letech 2002-2014.....	40
Tab. 3.15: Vybrané ukazatelé Rakouska v letech 2002-2014	41
Tab. 4.1: Vybrané ukazatele regionálních disparit.....	43
Tab. 4.2: Vybrané popisné statistiky regionů NUTS 2	48
Tab. 4.3: Souhrnný index regionálních disparit v regionech NUTS 2 vypočtený metodou normované proměnné	57
Tab. 4.4: Pořadí regionů NUTS 2 v letech 2002-2012 a jejich průměrné absolutní pořadí pomocí metody normované proměnné	59
Tab. 4.5: Souhrnný index regionálních disparit v regionech NUTS 2 vypočtený metodou vzdálenosti od fiktivního bodu	61
Tab. 4.6: Pořadí regionů NUTS 2 v letech 2002-2012 a jejich průměrné absolutní pořadí pomocí metody vzdálenosti od fiktivního bodu	63
Tab. 4.7: Absolutní průměrné pořadí regionů dle Indexu regionálních disparit vypočteného pomocí metody normované proměnné	65
Tab. 4.8: Absolutní průměrné pořadí regionů dle Indexu regionálních disparit vypočteného pomocí metody vzdálenosti od fiktivního bodu	65

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 3.1: NUTS České republiky	28
Obr. 3.2: NUTS Slovenska	30
Obr. 3.3: NUTS Polska.....	32
Obr. 3.4: NUTS Maďarska	34
Obr. 3.5: NUTS Rakouska.....	36

SEZNAM GRAFŮ

Graf 4.1: Box plot vybraných ukazatelů rok 2002	49
Graf 4.2: Box plot vybraných ukazatelů rok 2012	50

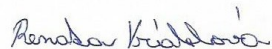

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje bakalářské práce budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 4. května 2015

.....
jméno a příjmení studenta

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Vybrané ukazatele regionálních disparit s aplikovanou metodou semaforu

Příloha 2: Normované proměnné vybraných ukazatelů regionálních disparit

Příloha 3: Rozdíl ke kriteriální hodnotě souhrnného indexu regionálních disparit určeného pomocí metody normované proměnné

Příloha 4: Hodnoty Eukleidovské vzdálenosti u vybraných ukazatelů regionálních disparit

Příloha 5: Rozdíl ke kriteriální hodnotě souhrnného indexu regionálních disparit určeného pomocí metody vzdálenosti od fiktivního bodu

PŘÍLOHY

Příloha 1: Vybrané ukazatele regionálních disparit s aplikovanou metodou semaforu

Tab. 1: Hrubý domácí produkt v tržních cenách (PPS/obyvatele)

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	30900	33200	35200	37300	39800	44200	43600	41300	42200	42900	46553
Střední Čechy	14200	14800	15800	16200	17700	19200	18700	17400	17400	18200	19333
Jihozápad	13700	14600	15700	16500	17500	18400	17100	16700	17100	17600	18500
Severozápad	12300	13200	13900	14400	15100	16300	15700	15700	15500	15700	16807
Severovýchod	13100	13400	14300	15000	15800	17000	16300	15800	16100	16700	17480
Jihovýchod	13500	14300	14900	15700	16800	18400	18100	17600	17800	18400	19580
Střední Morava	12000	12600	13300	13800	14600	16000	16100	15600	15700	16500	17353
Moravskoslezsko	11700	12200	13800	15100	15700	17300	17200	15900	16600	17800	18800
Közép-Magyarország	20300	20500	21700	22900	24400	25300	26300	25600	26500	27600	28720
Közép-Dunántúl	11000	11900	12900	13400	13600	14200	14500	12800	14100	14800	15087
Nyugat-Dunántúl	12900	13900	14100	14200	15000	15000	15500	14300	16100	17100	16747
Dél-Dunántúl	9100	9300	9600	9900	10100	10400	10900	10600	11000	11200	11513
Észak-Magyarország	8000	8400	8900	9400	9600	9800	10000	9400	9800	10000	10407
Észak-Alföld	8300	8700	8900	9100	9500	9600	10000	10000	10300	10700	10880
Dél-Alföld	8900	9000	9500	9800	10000	10100	10700	10200	10500	11100	11200
Burgenland (AT)	17800	18100	19300	19000	19800	20500	20500	19900	21000	21700	21880
Niederösterreich	20900	21400	22800	22700	24200	25400	25700	24200	25400	26600	27147
Wien	36000	35900	36700	37200	39300	40100	40300	38300	40200	41300	41727
Kärnten	21500	22100	23300	23700	25100	26200	26300	24700	26000	27600	27920
Steiermark	21800	22600	24000	24600	25900	27100	27100	25500	26800	28100	28760
Oberösterreich	25100	25700	26800	27600	29200	30400	31100	29300	30600	32500	33000
Salzburg	28900	29700	31200	31600	33800	35700	35700	33800	35700	37500	38247
Tirol	27000	27600	28600	29500	31200	32200	32000	30900	32000	33400	34053
Vorarlberg	27300	27600	28900	29400	31100	32400	32800	31300	32700	34400	34893
Lódzkie	9000	9400	10100	10600	11300	12600	13100	13000	14300	15200	15640
Mazowieckie	15300	15600	16800	18200	19600	21700	22300	22800	25200	26700	27560
Małopolskie	8400	8700	9400	9900	10700	11700	12200	12200	13100	14100	14507
Śląskie	10700	11000	12300	12500	13000	14400	15200	15400	16600	17700	18120
Lubelskie	7000	7200	7600	7900	8300	9200	9800	9500	10400	11100	11313
Podkarpackie	7000	7200	7700	8000	8400	9200	9700	9700	10300	11100	11313
Świętokrzyskie	7600	7900	8400	8600	9300	10500	11200	11000	11600	12200	12807
Podlaskie	7600	7700	8100	8500	9000	10100	10200	10400	11200	11800	12127
Wielkopolskie	10200	10600	11700	12300	12900	14200	14700	15100	16100	17000	17653
Zachodniopomorskie	9500	9500	10000	10600	11100	12100	12700	12400	13300	13800	14320
Lubuskie	8600	8800	9700	10400	10900	12000	12000	12100	13000	13500	14147
Dolnośląskie	10100	10300	11100	11900	13100	14700	15100	15400	17300	18500	18993
Opolskie	7900	8000	9300	9500	9800	11200	11900	11800	12500	13100	13813
Kujawsko-Pomorskie	9000	9000	9700	10000	10700	11800	12100	12000	12900	13400	13920
Warmińsko-Mazurskie	7500	7900	8400	8800	9200	10100	10400	10400	11200	11800	12153
Pomorskie	9900	10000	10700	11400	12100	13300	13400	13700	14700	15600	16027
Bratislavský kraj	25000	25800	27800	32900	34800	40000	41700	41600	43700	46600	50000
Západní Slovensko	10100	10700	11700	12800	14800	16500	17300	16000	16900	18100	19560
Střední Slovensko	9300	9500	10100	10400	11600	13400	14800	13600	14800	14800	16200
Východní Slovensko	8400	8500	9100	9600	10300	11600	12700	11600	12300	12800	13667

Zdroj: Eurostat, 2015g; vlastní zpracování, 2015

Tab. 2: Disponibilní důchod domácností (PPS/konečná spotřeba na obyvatele)

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	10100	10800	11100	11800	12700	13300	12400	12700	13400	13500	14153
Střední Čechy	8100	8600	8900	9500	10100	10800	10200	10600	11000	11100	11727
Jihozápad	7400	7800	8100	8700	9200	9800	9400	9600	9700	9900	10493
Severozápad	6900	7200	7400	7900	8500	8900	8500	8900	9100	9200	9707
Severovýchod	7300	7500	7800	8500	9000	9600	9100	9400	9500	9600	10233
Jihovýchod	7200	7600	8000	8600	9000	9800	9400	9600	9800	9900	10587
Střední Morava	7100	7400	7600	8200	8900	9500	9000	9200	9200	9400	10027
Moravskoslezsko	6800	7000	7300	8100	8400	9100	8900	9000	9200	9500	10040
Közép-Magyarország	9100	9600	10200	11200	10800	10400	9100	8600	8700	10600	9580
Közép-Dunántúl	6400	6400	6500	7100	7800	7700	7900	8000	8200	8500	8827
Nyugat-Dunántúl	6500	6600	6900	7200	7500	7400	7900	8200	8400	8500	8813
Dél-Dunántúl	5600	5800	5700	6200	6700	6700	7400	7400	7700	7800	8207
Észak-Magyarország	5200	5300	6600	5800	6200	6300	6900	7200	7500	7300	7787
Észak-Alföld	5000	5100	4900	5500	6000	6100	6700	7000	7200	7200	7693
Dél-Alföld	5400	5600	5400	5900	6300	6400	7000	7200	7400	7600	7913
Burgenland (AT)	14400	15000	16100	16900	17800	18600	18700	18400	19100	19400	20487
Niederösterreich	15800	16300	16900	17900	18800	19700	19800	19300	20300	20600	21533
Wien	16900	17200	17800	18500	19200	19900	19700	19200	19700	19800	20620
Kärnten	14500	15000	15600	16700	17500	18200	18200	17900	18800	19000	19933
Steiermark	14700	15100	15700	16700	17600	18400	18500	18100	18900	19200	20133
Oberösterreich	15100	15600	16300	17400	18400	19000	19200	18800	19400	19700	20773
Salzburg	15600	16100	16600	17800	18600	19400	19500	19100	19800	20100	21087
Tirol	15200	15800	16400	17300	18000	18700	18700	18300	18900	19200	20053
Vorarlberg	15900	16400	17000	17900	18900	19400	19200	18900	19600	19800	20680
Lódzkie	6300	6300	6600	6800	7400	8200	8500	8500	9300	9700	9993
Mazowieckie	8000	8000	8400	8400	9100	10100	10500	11300	12300	13100	13180
Małopolskie	5700	5700	5900	6000	6400	7100	7400	7800	8400	8900	9000
Śląskie	7100	7200	7400	7600	8100	9000	9400	9900	10700	11200	11433
Lubelskie	5100	5200	5300	5400	5800	6500	6800	6900	7500	8000	8087
Podkarpackie	4800	4900	5000	5100	5500	6100	6400	6500	6900	7200	7427
Świętokrzyskie	5500	5600	5700	5800	6300	7000	7300	7300	8000	8400	8560
Podlaskie	5300	5300	5600	5700	6100	6700	7000	7200	7700	8100	8287
Wielkopolskie	6500	6500	7000	7000	7500	8200	8600	8900	9600	10200	10333
Zachodniopomorskie	6400	6300	6600	6700	7200	8000	8400	8400	9000	9400	9667
Lubuskie	5700	5700	6000	6100	6600	7400	7500	7500	8300	8600	8833
Dolnośląskie	6600	6500	6700	6800	7400	8200	8500	8800	9600	10000	10200
Opolskie	5100	5200	5500	5600	6000	6900	7200	7600	8100	8500	8807
Kujawsko-Pomorskie	6000	5900	6200	6300	6700	7500	7800	7800	8400	8600	8927
Warmińsko-Mazurskie	5200	5300	5600	5700	6100	6700	7000	7100	7700	8200	8320
Pomorskie	6000	6000	6300	6300	6900	7700	8000	8500	9000	9400	9693
Bratislavský kraj	9500	9100	10000	11900	12200	13700	14400	15000	15200	16000	17207
Západní Slovensko	6300	6000	6400	7000	7700	8800	9500	9400	10300	10700	11320
Střední Slovensko	6000	5700	6000	6800	7300	8600	9000	9000	9800	10000	10740
Východní Slovensko	5600	5400	5600	6200	6700	7400	8000	7900	8800	8800	9380

Zdroj: Eurostat, 2015g; vlastní zpracování, 2015

Tab. 3: Lidské zdroje ve vědě a technologii (v tisících)

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	135	128	141	145	146	144	163	167	196	194	193
Střední Čechy	34	36	40	47	47	52	55	64	74	85	90
Jihozápad	47	45	53	50	54	58	61	71	70	65	80
Severozápad	30	29	29	33	38	33	31	37	40	46	49
Severovýchod	46	55	51	64	66	57	62	73	77	81	87
Jihovýchod	81	87	85	93	96	101	102	114	113	112	113
Střední Morava	42	48	50	54	57	61	61	59	63	68	66
Moravskoslezsko	51	52	51	54	55	58	56	74	75	67	74
Közép-Magyarország	203	232	257	262	273	277	289	296	302	335	356
Közép-Dunántúl	46	56	50	46	47	50	57	54	51	59	66
Nyugat-Dunántúl	44	45	47	46	46	49	49	54	49	56	59
Dél-Dunántúl	38	38	44	42	44	43	45	48	51	54	56
Észak-Magyarország	48	44	51	54	55	51	51	58	62	62	56
Észak-Alföld	57	68	63	68	70	68	71	70	72	78	83
Dél-Alföld	44	48	60	59	60	66	69	72	73	74	77
Burgenland (AT)	10	11	11	10	12	11	13	12	12	13	12
Niederösterreich	70	62	83	80	73	74	76	84	89	86	90
Wien	116	117	133	131	136	135	140	159	159	167	181
Kärnten	23	22	28	26	27	28	29	29	29	30	31
Steiermark	56	55	61	62	62	63	61	70	65	68	73
Oberösterreich	65	66	63	70	69	68	72	70	77	75	80
Salzburg	25	26	30	31	28	30	32	33	34	35	36
Tirol	34	37	36	32	32	36	37	41	43	46	49
Vorarlberg	17	20	18	17	18	19	19	20	18	20	22
Lódzkie	110	136	143	157	174	195	208	211	211	208	205
Mazowieckie	289	311	348	422	466	520	536	607	608	633	680
Małopolskie	148	155	161	168	196	203	222	236	229	255	281
Śląskie	166	201	238	269	279	291	297	331	352	377	386
Lubelskie	102	112	113	129	121	134	147	158	161	160	170
Podkarpackie	68	80	85	90	93	107	120	131	135	133	140
Świętokrzyskie	43	53	60	65	63	62	79	93	88	84	89
Podlaskie	49	59	54	55	65	73	76	79	81	84	85
Wielkopolskie	124	157	144	164	173	164	170	177	215	217	222
Zachodniopomorskie	75	77	90	82	89	97	102	112	103	97	105
Lubuskie	40	40	47	56	59	62	60	61	67	66	63
Dolnośląskie	120	114	146	181	189	192	183	200	219	214	232
Opolskie	31	35	36	43	41	46	58	54	52	51	55
Kujawsko-Pomorskie	62	98	107	91	84	79	93	115	108	119	131
Warmińsko-Mazurskie	49	56	57	68	73	74	82	102	98	94	88
Pomorskie	87	94	95	111	114	130	134	146	159	171	195
Bratislavský kraj	60	62	58	65	67	70	74	84	88	90	91
Západní Slovensko	56	62	66	76	91	91	86	91	102	104	98
Střední Slovensko	46	51	55	67	63	57	67	72	76	74	77
Východní Slovensko	49	49	55	58	67	67	70	74	81	86	86

Zdroj: Eurostat, 2015g; vlastní zpracování, 2015

Tab. 4: Tvorba hrubého fixního kapitálu (milion EUR)

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	6285,0	5619,2	6840,2	7237,4	9268,1	11545,3	13845,7	10675,1	10270,5	10798,5	13053,7
Střední Čechy	2140,4	2387,3	2647,0	3191,4	3278,8	3391,6	3649,7	3073,7	3369,8	4096,9	4059,6
Jihozápad	2226,8	2411,1	2491,8	2757,5	3405,6	3384,3	3438,6	3856,2	3747,8	3337,1	4045,5
Severozápad	2052,0	2406,1	2036,8	2243,4	2427,7	3241,5	3544,3	3388,7	4371,0	4180,9	4468,9
Severovýchod	2809,9	2524,0	2681,9	2530,7	2563,7	3097,7	3987,7	3162,7	3542,1	3485,2	3722,3
Jihovýchod	2967,8	3607,2	3159,6	4616,1	4178,4	5206,7	5579,3	4743,6	4863,7	5079,4	5721,4
Střední Morava	2286,4	1917,3	2085,0	2091,7	2425,3	2683,5	2994,5	2978,4	3170,7	2921,8	3286,3
Moravskoslezsko	2183,3	1757,4	1866,8	2348,0	2801,7	3090,4	4296,7	3154,0	3468,3	3620,4	4108,1
Közép-Magyarország	6878,3	6319,9	7403,5	7813,9	7792,9	8594,8	9054,3	7896,1	9023,7	9313,5	9603,4
Közép-Dunántúl	1840,0	1905,5	2268,4	2677,5	2318,8	3211,4	2758,8	2107,2	2847,1	2949,5	3052,0
Nyugat-Dunántúl	1807,4	1882,8	1964,2	1947,7	1913,5	2095,8	2682,4	1823,2	2254,1	2307,3	2360,5
Dél-Dunántúl	1225,8	1396,1	1507,5	1501,3	1552,7	1601,9	1691,4	1737,2	1815,5	1879,7	1943,9
Észak-Magyarország	1422,7	1664,1	1817,4	1759,6	1848,1	1777,2	2108,5	1412,3	1839,7	1864,9	1890,1
Észak-Alföld	1837,7	1894,6	2029,8	2248,1	2313,1	2546,1	2511,9	2099,1	2534,9	2612,6	2690,4
Dél-Alföld	1449,2	1521,0	1660,4	2270,7	1741,9	1832,6	2094,4	1838,0	2099,8	2166,2	2232,5
Burgenland (AT)	1217,0	1252,0	1442,0	1382,0	1511,0	1538,0	1579,0	1498,0	1586,0	1664,0	1708,9
Niederösterreich	7285,0	8101,0	8350,0	8629,0	8744,0	9586,0	10717,0	10184,0	10130,0	11354,0	11544,7
Wien	13521,0	14541,0	14690,0	14571,0	14898,0	15670,0	15699,0	14266,0	14304,0	16300,0	15692,3
Kärnten	2750,0	2679,0	2927,0	3351,0	3390,0	3774,0	3614,0	3069,0	3082,0	3631,0	3647,8
Steiermark	5895,0	5816,0	6210,0	5791,0	6003,0	6188,0	6772,0	6656,0	7105,0	7668,0	7421,7
Oberösterreich	7668,0	8228,0	7984,0	8018,0	8348,0	9036,0	9316,0	9232,0	9154,0	9730,0	9866,8
Salzburg	3728,0	3773,0	4048,0	4363,0	4536,0	4689,0	4876,0	4393,0	4384,0	4872,0	4965,9
Tirol	4440,0	4836,0	4445,0	5271,0	5414,0	5736,0	6017,0	5433,0	5338,0	6028,0	6139,3
Vorarlberg	2075,0	2086,0	2202,0	2357,0	2368,0	2553,0	2549,0	2457,0	2440,0	2526,0	2647,1
Lódzkie	2113,1	1914,5	2157,2	2968,7	3412,8	4632,2	5364,3	3951,8	4368,3	5031,3	5618,7
Mazowieckie	9699,8	7994,8	8301,7	9932,1	11563,7	14635,1	17598,9	13771,1	14193,8	14292,1	16803,1
Małopolskie	3041,4	2954,8	2877,3	3468,3	4476,2	5270,2	5942,9	4462,1	5276,5	5613,5	6189,7
Śląskie	4511,1	4009,5	4329,1	4962,2	6391,6	8194,9	9665,7	8184,7	8206,4	8988,3	10239,9
Lubelskie	1293,4	1196,7	1292,5	1540,4	1757,5	2223,7	2963,8	2494,5	2789,2	3274,8	3406,9
Podkarpackie	1463,2	1440,8	1496,6	1722,6	2032,1	2464,8	2948,4	2590,6	3296,6	4055,2	3881,1
Świętokrzyskie	1075,1	833,3	995,6	1012,4	1073,7	1459,2	2060,0	1842,6	2178,6	2048,0	2322,4
Podlaskie	844,1	841,4	949,9	1165,1	1338,3	1634,1	1943,3	1518,6	1755,8	2122,0	2190,5
Wielkopolskie	3853,9	3973,8	3746,8	4373,9	4979,3	5981,7	7708,8	5739,9	6309,6	6565,8	7381,0
Zachodniopomorskie	1472,2	1296,3	1560,7	1687,0	2261,1	2471,1	3379,2	2570,5	2676,0	2721,2	3250,7
Lubuskie	900,6	809,2	870,4	1164,8	1245,7	1616,7	1707,0	1345,3	2301,0	2399,7	2379,6
Dolnośląskie	3269,8	2757,8	3072,4	3804,1	4968,0	5866,2	6635,9	5496,3	5634,0	6038,2	6973,0
Opolskie	728,7	686,2	749,8	922,4	1026,2	1339,7	1514,8	1408,6	1553,6	1512,2	1761,2
Kujawsko-Pomorskie	1719,0	1424,2	1444,7	1861,3	2155,3	2857,8	3795,2	3350,8	3452,1	3525,5	4108,2
Warmińsko-Mazurskie	1025,3	969,4	1023,5	1400,4	1693,6	1974,5	2331,7	1824,8	2180,6	2417,1	2620,3
Pomorskie	2257,2	1845,6	2058,2	2553,1	3093,3	4436,4	5276,9	5223,0	4251,1	4309,6	5552,1
Bratislavský kraj	1766,6	1685,1	2027,3	2536,8	2842,3	4144,9	3890,7	3621,4	4776,9	6131,6	5817,8
Západní Slovensko	2262,2	2360,1	2618,8	3379,7	4093,8	4211,2	5311,6	4036,7	3853,6	4279,0	5027,6
Střední Slovensko	1516,8	1584,2	1722,7	2106,0	2359,8	3075,0	3249,3	2584,6	2625,6	2913,9	3317,7
Východní Slovensko	1562,7	1668,5	1787,9	2193,6	2507,9	2926,3	3522,0	2782,1	2594,6	2632,8	3267,5

Zdroj: Eurostat, 2015g; vlastní zpracování, 2015

Tab. 5: Míra zaměstnanosti osob ve věku 15-64 let (%)

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	72,0	71,0	70,2	71,3	71,6	71,6	71,5	71,7	71,5	71,5	72,7
Střední Čechy	68,6	68,3	66,8	67,0	67,7	68,2	68,9	67,8	67,5	68,1	69,6
Jihozápad	67,8	66,9	66,5	67,8	67,5	68,4	68,9	67,1	66,5	67,8	68,1
Severozápad	62,4	61,3	62,3	61,5	61,8	62,0	62,8	61,5	61,6	62,8	62,1
Severovýchod	66,8	66,2	65,0	65,7	65,8	66,0	66,0	64,1	64,5	65,1	65,5
Jihovýchod	64,5	64,1	63,4	64,1	64,3	65,9	65,9	64,7	64,9	64,9	65,8
Střední Morava	62,9	63,8	61,9	62,1	64,3	65,4	65,5	64,1	62,1	63,7	65,4
Moravskoslezsko	59,4	58,0	57,4	59,3	59,5	61,4	63,2	62,1	61,2	62,2	63,1
Közép-Magyarország	60,8	61,5	62,5	63,3	63,1	62,9	62,7	61,3	60,0	60,2	61,7
Közép-Dunántúl	59,9	62,7	60,1	60,2	61,3	61,4	59,9	57,3	57,0	59,1	59,2
Nyugat-Dunántúl	63,9	61,6	61,6	62,1	62,5	62,8	61,6	59,2	58,6	59,9	61,0
Dél-Dunántúl	51,5	53,6	52,7	53,4	53,2	51,0	50,8	51,7	52,4	51,1	51,9
Észak-Magyarország	50,7	51,1	50,2	49,5	50,7	50,4	49,4	48,2	48,3	48,4	49,1
Észak-Alföld	49,0	52,0	50,5	50,2	51,1	50,3	49,5	48,0	49,0	49,9	51,8
Dél-Alföld	54,2	53,3	53,4	53,8	54,0	54,5	54,0	52,9	54,1	54,1	55,5
Burgenland (AT)	66,6	67,9	64,9	68,1	69,5	72,5	72,8	71,2	71,3	71,0	70,2
Niederösterreich	68,5	69,7	69,0	69,9	71,5	72,8	73,9	72,4	72,3	73,0	73,5
Wien	66,9	65,5	63,1	63,8	66,5	67,0	67,4	68,1	67,8	67,8	67,8
Kärnten	65,0	64,6	62,8	66,5	66,7	68,6	69,8	68,8	69,5	70,4	70,0
Steiermark	66,4	67,3	64,9	68,9	69,9	70,7	71,6	70,9	71,7	72,8	72,4
Oberösterreich	70,0	70,4	67,8	70,5	72,6	74,1	75,0	73,9	74,1	74,5	75,5
Salzburg	71,5	72,2	70,0	72,7	72,2	74,4	74,9	74,6	74,2	75,2	76,4
Tirol	68,9	68,8	68,1	71,0	72,1	73,3	73,5	74,3	74,2	73,2	75,1
Vorarlberg	68,9	68,6	70,7	70,8	72,0	73,3	73,1	73,5	74,2	74,2	74,6
Lódzkie	53,3	53,3	52,9	54,1	56,2	59,0	61,3	60,6	61,0	61,8	61,0
Mazowieckie	56,6	55,9	55,4	57,6	58,8	60,9	64,6	64,8	64,0	65,1	65,8
Małopolskie	55,7	53,8	55,0	55,0	55,8	58,1	61,0	60,1	59,3	59,5	59,1
Śląskie	47,3	47,3	48,4	49,5	51,1	54,1	56,3	57,5	56,8	57,5	57,6
Lubelskie	56,6	55,8	53,5	56,0	56,9	59,8	59,0	58,6	59,0	59,7	60,2
Podkarpackie	54,1	51,1	51,0	52,3	53,7	56,5	57,8	58,0	57,4	56,8	57,0
Świętokrzyskie	51,2	51,0	49,3	51,6	54,7	58,3	60,8	59,3	58,8	58,4	59,1
Podlaskie	55,2	54,1	57,0	56,9	57,0	59,2	61,7	61,7	58,9	60,4	61,6
Wielkopolskie	52,2	54,7	54,1	54,0	55,2	57,6	60,2	60,2	60,5	60,4	61,0
Zachodniopomorskie	46,2	46,4	48,9	48,3	49,4	51,9	54,2	54,9	53,4	53,9	55,9
Lubuskie	46,9	46,2	46,9	51,1	52,7	55,6	56,8	56,1	56,9	57,4	57,2
Dolnośląskie	48,6	47,2	46,1	49,3	52,5	55,0	56,8	57,9	57,5	57,4	57,6
Opolskie	50,5	48,1	49,4	52,5	54,3	56,0	57,3	57,9	58,3	58,8	59,7
Kujawsko-Pomorskie	50,3	51,9	51,9	51,5	51,2	53,8	55,6	56,8	56,6	56,7	58,2
Warmińsko-Mazurskie	45,0	46,0	45,9	48,7	50,7	54,4	55,8	56,1	55,6	54,6	53,6
Pomorskie	50,5	49,4	49,2	51,0	53,2	56,3	58,7	58,1	58,8	58,8	59,3
Bratislavský kraj	66,9	68,8	67,3	69,6	69,8	71,0	72,1	71,2	68,5	70,3	71,6
Západní Slovensko	57,0	58,7	59,7	60,6	62,3	63,6	65,5	62,2	61,1	61,8	61,9
Střední Slovensko	54,8	55,4	53,8	55,2	57,1	57,7	59,4	57,0	56,3	57,6	58,0
Východní Slovensko	52,9	54,4	51,1	51,5	53,7	55,5	56,7	55,9	54,1	53,7	54,0

Zdroj: Eurostat, 2015g; vlastní zpracování, 2015

Tab. 6: Míra zaměstnanosti starších osob ve věku 55-64 let (%)

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	60,5	63,5	58,4	58,5	60,7	58,8	60,5	62,8	60,6	63,6	66,2
Střední Čechy	45,1	47,6	46,2	47,8	49,0	48,0	50,3	48,8	49,8	51,1	53,3
Jihozápad	38,5	41,0	43,5	45,8	44,3	47,5	48,1	47,4	47,6	48,3	49,9
Severozápad	35,5	40,3	40,5	43,7	43,5	42,8	41,5	42,5	43,2	43,2	43,3
Severovýchod	41,7	44,0	43,0	43,4	45,4	46,1	47,2	44,6	45,3	46,9	47,1
Jihovýchod	37,9	39,3	38,9	41,6	42,9	44,5	47,0	45,6	45,7	46,5	48,4
Střední Morava	32,5	34,9	40,2	39,6	40,6	44,5	45,2	43,9	42,0	43,3	46,4
Moravskoslezsko	29,8	27,2	29,4	35,5	34,5	35,1	40,1	39,2	37,8	38,7	41,1
Közép-Magyarország	30,9	34,8	38,1	42,6	40,8	39,6	39,1	39,9	39,2	41,0	41,8
Közép-Dunántúl	25,9	32,8	32,8	34,0	35,2	33,4	30,2	30,5	32,7	36,4	36,0
Nyugat-Dunántúl	32,3	32,0	32,8	34,6	36,2	36,3	32,5	34,5	35,5	35,7	36,1
Dél-Dunántúl	18,5	21,7	24,6	27,7	27,7	24,7	21,6	26,4	31,3	31,9	32,1
Észak-Magyarország	20,0	24,6	23,3	23,5	27,3	27,1	26,2	26,6	29,5	29,7	30,8
Észak-Alföld	17,4	24,9	25,5	26,3	27,6	25,7	25,7	26,8	27,9	30,6	33,6
Dél-Alföld	22,6	23,2	25,3	28,4	27,6	29,2	29,0	28,1	32,2	34,1	34,9
Burgenland (AT)	22,6	25,2	24,6	29,5	33,5	40,0	39,1	38,5	37,5	37,5	38,2
Niederösterreich	27,3	28,2	28,6	31,8	33,7	39,3	42,9	40,2	42,3	41,0	44,4
Wien	29,1	30,4	28,3	31,7	36,3	36,6	39,4	43,6	42,9	41,1	44,3
Kärnten	26,2	27,9	24,4	27,3	29,9	32,9	36,9	38,0	36,7	37,1	41,7
Steiermark	27,1	28,0	22,3	28,2	33,2	34,2	37,5	35,8	39,7	40,3	39,7
Oberösterreich	27,5	27,3	25,2	30,2	36,2	40,6	42,4	42,9	44,3	43,3	41,3
Salzburg	29,6	30,5	34,1	38,5	39,1	43,1	46,3	44,2	42,8	44,9	47,8
Tirol	31,5	34,3	31,1	37,5	40,8	44,2	44,4	44,0	48,2	43,6	46,4
Vorarlberg	29,1	31,2	33,0	39,4	41,1	44,1	40,5	41,3	44,5	44,7	44,1
Lódzkie	29,7	27,4	23,6	23,4	25,9	28,1	30,3	29,2	32,9	37,1	40,1
Mazowieckie	34,5	34,6	29,3	33,3	35,0	35,0	37,0	37,1	39,4	44,9	46,5
Małopolskie	31,0	28,9	32,3	33,2	32,2	33,0	34,3	37,2	36,2	38,6	39,3
Śląskie	17,7	19,8	19,4	18,6	20,1	21,8	24,0	26,6	27,9	30,6	31,3
Lubelskie	35,9	33,3	35,4	34,9	36,0	38,3	36,1	35,9	37,1	38,0	41,7
Podkarpackie	36,3	34,7	34,4	32,2	33,4	33,8	36,7	39,0	39,7	42,1	43,8
Świętokrzyskie	29,1	29,3	26,4	30,8	31,4	36,1	34,4	33,0	36,9	39,4	40,8
Podlaskie	31,6	35,1	36,3	32,0	28,8	29,5	31,9	32,2	33,9	38,2	41,4
Wielkopolskie	27,7	30,9	28,8	26,9	25,9	27,7	30,5	30,3	33,9	37,1	37,7
Zachodniopomorskie	22,1	27,7	23,8	25,5	23,6	25,1	28,6	30,0	30,8	32,6	36,0
Lubuskie	22,1	21,2	22,1	22,3	23,9	28,5	30,2	29,9	30,5	33,5	33,6
Dolnośląskie	19,6	17,9	19,3	23,2	27,9	29,0	31,4	34,0	33,0	35,2	37,8
Opolskie	25,5	24,6	22,8	26,1	26,8	28,2	29,0	30,1	31,6	34,8	38,5
Kujawsko-Pomorskie	19,3	22,5	23,1	25,2	24,4	26,2	28,7	26,9	29,9	32,7	36,5
Warmińsko-Mazurskie	21,4	18,0	19,3	23,2	26,8	28,6	28,6	29,0	31,1	32,2	33,8
Pomorskie	21,2	22,6	24,7	27,2	25,2	29,7	33,7	34,2	38,4	37,8	37,5
Bratislavský kraj	43,4	37,2	41,8	52,2	49,9	53,9	58,5	59,3	57,9	59,0	60,3
Západní Slovensko	20,5	25,4	26,3	28,8	32,7	36,9	40,3	39,5	40,8	41,4	42,3
Střední Slovensko	19,2	23,1	22,9	27,6	30,2	30,6	32,4	33,4	35,3	38,5	40,7
Východní Slovensko	17,3	19,1	21,2	24,4	28,1	29,8	34,8	35,5	36,6	35,6	38,3

Zdroj: Eurostat, 2015g; vlastní zpracování, 2015

Tab. 7: Míra zaměstnanosti žen ve věku 15-64 let (%)

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	65,7	64,7	63,7	64,5	65,4	64,7	64,0	64,2	62,8	63,1	64,4
Střední Čechy	58,0	58,8	56,5	57,9	58,5	58,8	59,4	58,4	57,9	59,0	61,6
Jihozápad	59,6	58,8	57,6	58,9	58,7	59,6	60,4	58,2	57,9	59,1	59,2
Severozápad	53,9	52,2	55,6	53,2	52,1	52,2	52,6	51,3	52,0	53,9	52,5
Severovýchod	58,0	56,9	57,3	56,3	57,3	57,1	57,2	55,3	55,3	56,8	57,6
Jihovýchod	56,0	56,2	55,0	55,4	55,5	57,0	56,5	56,1	57,2	56,1	57,1
Střední Morava	54,5	55,6	53,4	52,8	55,3	56,5	56,7	55,7	53,5	55,9	57,3
Moravskoslezsko	51,8	49,7	50,2	51,7	51,8	52,4	54,1	54,3	53,0	54,1	56,0
Közép-Magyarország	54,4	55,5	56,7	57,5	57,3	56,8	56,5	55,9	55,1	54,8	57,1
Közép-Dunántúl	53,4	56,0	52,9	52,9	54,2	54,0	53,3	51,1	51,3	53,4	53,5
Nyugat-Dunántúl	56,3	54,9	54,7	55,9	55,2	55,0	54,1	53,4	53,6	54,2	56,7
Dél-Dunántúl	46,1	47,2	45,8	47,8	47,3	44,7	46,0	46,4	48,9	46,7	47,2
Észak-Magyarország	45,2	46,2	45,4	44,7	45,4	44,7	43,4	43,0	44,7	44,4	45,1
Észak-Alföld	42,4	45,8	44,5	43,9	44,1	44,1	44,1	43,0	43,6	44,8	46,5
Dél-Alföld	47,3	46,5	46,6	47,4	47,6	48,4	47,7	47,1	49,1	48,9	50,4
Burgenland (AT)	58,9	59,6	59,0	60,0	62,3	65,4	66,2	65,1	64,9	64,7	65,0
Niederösterreich	61,2	62,4	63,7	63,1	64,8	65,8	67,7	67,8	67,0	67,6	68,3
Wien	62,7	60,1	57,4	59,4	61,5	61,3	62,3	64,4	63,5	63,5	63,9
Kärnten	56,1	55,0	56,3	58,6	59,4	61,5	62,8	62,9	63,2	64,5	65,1
Steiermark	58,4	60,1	58,3	61,9	63,3	63,3	65,1	66,0	67,2	67,8	66,2
Oberösterreich	62,2	63,8	60,4	62,7	65,0	66,2	68,1	67,3	67,6	67,7	70,0
Salzburg	65,8	66,0	63,7	66,8	65,0	67,7	68,6	69,3	68,4	69,4	70,6
Tirol	61,2	60,6	61,7	64,0	64,6	66,5	66,8	68,4	69,1	67,0	69,5
Vorarlberg	57,9	58,4	61,5	62,0	63,4	64,6	65,2	66,7	67,5	66,8	68,5
Lódzkie	47,5	46,4	47,4	49,2	51,7	54,3	55,6	53,9	54,7	55,7	55,0
Mazowieckie	53,0	52,4	50,6	51,8	53,4	55,7	58,0	59,3	58,7	59,3	60,0
Małopolskie	51,4	50,6	51,4	49,8	50,3	51,6	54,7	53,8	52,9	53,5	52,6
Śląskie	39,9	41,1	43,3	43,8	43,3	46,9	49,9	50,8	49,9	50,0	50,9
Lubelskie	52,2	51,5	49,9	51,0	51,9	55,2	54,0	53,4	53,9	54,6	55,3
Podkarpackie	49,5	46,7	45,7	48,0	48,3	50,9	51,5	52,1	52,1	51,0	51,6
Świętokrzyskie	46,5	46,0	44,4	47,1	50,1	52,5	54,6	54,3	53,4	51,8	52,7
Podlaskie	51,5	49,1	49,4	50,4	50,9	53,1	55,7	55,6	54,5	55,0	55,5
Wielkopolskie	46,0	48,8	46,5	45,8	47,1	49,3	51,2	51,3	51,8	51,4	51,8
Zachodniopomorskie	41,8	42,2	44,3	41,8	42,2	45,9	47,9	48,4	47,9	46,9	49,1
Lubuskie	41,2	42,4	42,1	44,4	46,6	49,0	49,1	49,7	50,9	51,5	51,2
Dolnośląskie	46,2	43,8	42,1	44,0	46,6	47,5	49,4	51,5	51,7	52,2	51,7
Opolskie	43,7	41,9	42,4	44,4	46,7	46,8	48,5	50,2	49,9	50,1	50,9
Kujawsko-Pomorskie	45,8	46,8	46,0	44,9	44,6	46,3	46,5	48,9	49,0	49,1	50,8
Warmińsko-Mazurskie	41,0	41,2	39,8	42,4	44,0	47,8	48,4	49,1	48,9	46,5	46,8
Pomorskie	42,4	42,2	41,8	43,3	46,1	49,1	51,5	50,2	51,5	51,1	52,0
Bratislavský kraj	62,8	63,8	62,2	63,5	64,8	65,7	67,7	66,9	64,0	65,6	66,7
Západní Slovensko	51,4	53,1	53,1	53,7	54,7	55,8	57,8	54,8	54,0	54,3	54,0
Střední Slovensko	49,4	49,8	48,0	48,0	48,9	48,9	51,5	48,8	49,8	50,7	51,8
Východní Slovensko	47,3	48,5	45,0	44,6	45,8	47,9	47,9	47,9	47,6	46,8	46,4

Zdroj: Eurostat, 2015g; vlastní zpracování, 2015

Tab. 8: Míra nezaměstnanosti osob ve věku 15 let a více (%)

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	3,4	4,2	3,9	3,5	2,8	2,4	1,9	3,1	3,7	3,6	3,1
Střední Čechy	4,8	5,1	5,4	5,2	4,6	3,4	2,6	4,4	5,2	5,1	4,6
Jihozápad	4,8	5,0	5,8	5,1	4,9	3,5	3,1	5,2	5,6	5,3	5,3
Severozápad	11,3	11,0	12,1	13,5	12,8	9,5	7,8	10,3	11,1	9,5	10,7
Severovýchod	5,0	6,2	6,7	5,6	6,1	4,8	4,0	7,3	7,0	6,6	8,0
Jihovýchod	6,7	7,0	7,9	7,7	7,1	5,2	4,0	6,5	7,5	7,2	7,6
Střední Morava	8,5	8,4	9,9	9,7	7,6	5,9	4,9	7,5	8,8	7,6	7,5
Moravskoslezsko	12,4	14,0	14,6	13,9	12,0	8,5	7,4	9,7	10,2	9,3	9,5
Közép-Magyarország	3,8	4,1	4,2	5,1	5,1	4,8	4,5	6,5	8,9	9,0	9,5
Közép-Dunántúl	4,9	4,3	5,3	6,3	6,0	4,9	5,8	9,2	10,0	9,5	9,9
Nyugat-Dunántúl	3,7	4,6	4,4	5,9	5,8	5,1	5,0	8,7	9,3	7,3	7,5
Dél-Dunántúl	7,9	7,8	6,9	8,8	9,2	9,9	10,3	11,2	12,4	12,9	12,1
Észak-Magyarország	8,2	9,8	9,5	10,6	10,9	12,6	13,3	15,3	16,2	16,4	16,1
Észak-Alföld	7,8	6,4	6,8	9,0	10,9	10,7	12,1	14,1	14,4	14,6	13,9
Dél-Alföld	5,9	6,4	6,2	8,1	8,0	8,0	8,7	10,6	10,4	10,5	10,3
Burgenland (AT)	4,9	5,8	5,4	6,0	5,0	3,7	3,6	4,6	3,9	3,6	4,4
Niederösterreich	4,7	4,0	4,1	4,3	4,0	3,6	3,4	4,3	3,6	4,2	4,1
Wien	7,7	8,3	9,7	9,1	8,8	8,3	6,7	7,5	7,3	7,1	7,9
Kärnten	4,4	4,3	5,5	4,8	4,4	3,9	3,4	4,2	3,9	3,5	4,7
Steiermark	5,5	4,1	4,3	4,1	3,9	3,7	3,4	4,6	4,2	3,3	3,2
Oberösterreich	3,8	4,0	4,5	4,0	3,2	3,2	2,6	4,0	3,7	3,2	2,9
Salzburg	3,2	2,2	3,7	3,2	3,1	3,0	2,5	3,2	2,9	2,5	2,5
Tirol	2,4	3,1	2,6	3,5	2,9	2,8	2,4	2,9	2,8	2,5	2,5
Vorarlberg	2,6	4,3	3,5	5,3	4,4	3,6	3,9	4,9	3,9	3,6	3,6
Lódzkie	20,2	18,9	18,8	17,4	13,4	9,3	6,7	7,6	9,3	9,3	11,1
Mazowieckie	16,7	16,7	16,0	14,8	12,3	9,1	6,0	6,0	7,4	7,9	8,0
Małopolskie	15,6	17,7	16,8	15,3	12,6	8,5	6,2	7,9	9,1	9,3	10,4
Śląskie	20,3	19,3	18,5	19,0	14,2	8,1	6,6	6,7	9,2	9,2	9,4
Lubelskie	16,3	15,4	16,1	14,3	12,8	9,5	8,8	9,7	9,8	10,3	10,5
Podkarpackie	18,2	18,0	15,1	16,7	13,7	9,6	8,2	10,1	11,6	12,4	13,2
Świętokrzyskie	18,8	18,0	20,4	19,0	15,5	12,1	8,8	10,8	12,0	12,9	13,1
Podlaskie	16,1	17,4	14,8	14,4	11,3	8,9	6,4	7,1	10,2	9,3	9,2
Wielkopolskie	18,7	16,1	17,2	17,2	12,7	8,3	6,1	7,5	8,8	8,6	8,5
Zachodniopomorskie	26,7	26,7	23,8	22,7	17,2	11,5	9,5	10,4	12,4	11,8	10,9
Lubuskie	25,9	23,9	24,9	19,1	14,0	9,8	6,5	9,6	10,6	9,4	9,0
Dolnośląskie	25,3	25,6	26,7	22,8	17,3	12,7	9,1	10,1	11,3	10,6	11,1
Opolskie	20,9	20,1	19,3	16,9	13,5	9,4	6,5	9,9	9,6	9,3	9,5
Kujawsko-Pomorskie	22,3	21,3	22,0	19,8	16,2	11,3	9,1	10,4	10,6	11,0	11,9
Warmińsko-Mazurskie	27,3	25,0	23,8	20,4	16,0	10,5	7,4	8,5	9,7	9,6	11,0
Pomorskie	20,9	20,8	19,8	18,9	13,8	9,5	5,5	6,4	9,3	8,5	9,5
Bratislavský kraj	8,7	6,9	9,1	5,3	4,6	4,3	3,4	4,6	6,2	5,8	5,7
Západní Slovensko	17,5	15,6	14,2	12,5	9,8	7,8	6,4	9,9	12,7	10,7	11,3
Střední Slovensko	21,6	20,4	22,5	19,6	16,4	15,3	13,1	14,6	16,5	15,9	16,2
Východní Slovensko	22,3	20,8	25,0	23,1	19,1	14,9	13,2	15,9	18,5	18,7	19,0

Zdroj: Eurostat, 2015g; vlastní zpracování, 2015

Tab. 9: Populace ve věku 30-34 let s vysokoškolským vzděláním (%)

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	26,2	25,1	30,2	26,9	30,2	25,8	32,2	31,6	40,9	44,5	43,3
Střední Čechy	8,6	7,4	10,2	11,2	10,0	10,2	13,1	14,7	18,6	21,6	22,3
Jihozápad	12,7	10,1	9,0	10,9	10,1	12,8	13,1	15,9	17,9	21,8	24,1
Severozápad	9,8	6,8	5,6	6,4	6,4	6,7	7,6	8,0	8,4	9,6	14,7
Severovýchod	9,4	10,6	9,3	9,6	9,5	9,7	11,2	16,8	17,4	19,3	20,7
Jihovýchod	14,4	16,6	13,8	13,5	14,0	15,1	17,0	20,2	21,0	24,1	27,9
Střední Morava	10,6	10,1	12,2	12,3	11,1	12,4	12,0	13,4	15,1	19,6	23,9
Moravskoslezsko	10,0	13,0	11,4	13,5	13,0	12,8	14,4	15,8	18,7	24,5	23,6
Közép-Magyarország	22,2	26,0	29,6	26,7	28,4	30,5	31,9	34,2	36,9	40,4	42,1
Közép-Dunántúl	10,6	11,6	13,5	13,1	14,6	16,4	18,5	17,6	19,8	21,3	21,8
Nyugat-Dunántúl	11,2	13,1	15,1	14,6	13,2	15,1	15,1	17,4	19,0	22,7	24,3
Dél-Dunántúl	11,7	11,8	13,9	14,5	15,4	13,6	20,6	19,2	18,6	19,6	24,2
Észak-Magyarország	11,4	11,5	11,4	12,7	14,3	14,5	16,3	18,8	19,8	18,1	19,7
Észak-Alföld	11,9	12,5	12,0	14,6	15,0	14,2	16,3	15,7	20,3	22,7	23,9
Dél-Alföld	8,8	10,8	16,5	15,0	14,8	17,7	20,7	21,9	21,9	25,0	25,5
Burgenland (AT)	16,6	16,8	17,2	16,8	18,3	18,0	18,3	17,8	20,5	19,8	18,0
Niederösterreich	15,1	12,3	19,6	17,3	16,4	18,7	17,4	21,6	18,7	19,0	21,8
Wien	22,6	23,0	31,4	30,0	28,3	28,5	27,6	32,1	35,4	33,5	37,8
Kärnten	15,4	16,3	15,6	17,3	18,3	16,8	21,3	25,5	20,2	19,4	25,0
Steiermark	15,5	18,8	18,6	18,6	22,0	20,1	20,4	17,2	20,2	20,5	22,1
Oberösterreich	17,0	16,0	18,0	17,5	20,3	19,0	23,7	22,5	19,6	20,6	21,6
Salzburg	14,8	16,0	18,6	21,4	21,4	20,5	21,4	19,9	18,1	21,3	28,0
Tirol	16,4	19,3	18,9	17,7	19,3	20,2	21,7	22,3	23,7	26,7	24,6
Vorarlberg	15,1	15,9	16,5	16,2	16,0	17,7	20,3	18,2	17,6	19,4	20,1
Lódzkie	11,5	13,9	18,5	21,3	22,5	25,8	30,4	30,6	33,0	36,3	39,0
Mazowieckie	20,8	26,0	29,0	32,0	38,4	42,1	40,9	45,0	47,4	47,1	47,9
Małopolskie	15,8	16,8	19,1	19,8	24,5	28,5	31,9	31,6	33,8	37,2	39,9
Śląskie	11,3	15,1	21,0	25,9	28,3	26,2	30,2	36,3	37,1	37,8	40,7
Lubelskie	16,2	18,3	25,1	26,0	22,9	24,9	27,7	30,1	33,5	36,7	39,3
Podkarpackie	11,1	15,2	15,6	19,7	19,6	22,3	26,1	33,2	32,0	31,6	36,0
Świętokrzyskie	14,1	16,2	21,7	20,8	18,8	25,7	26,5	31,1	36,2	35,4	39,3
Podlaskie	14,0	17,5	22,1	19,3	25,2	29,7	32,0	38,2	35,5	37,1	43,0
Wielkopolskie	10,9	13,3	16,7	22,4	22,2	23,4	24,5	24,0	29,5	31,8	35,6
Zachodniopomorskie	12,3	16,5	20,9	21,0	24,8	26,3	31,3	29,3	31,5	33,4	33,7
Lubuskie	12,9	13,9	15,7	16,7	15,3	20,1	22,9	26,1	27,1	29,9	31,5
Dolnośląskie	16,6	19,8	20,4	20,8	21,8	24,3	25,9	29,1	31,6	34,8	36,3
Opolskie	13,8	16,8	14,5	19,9	20,2	18,0	22,5	20,3	26,8	31,6	31,5
Kujawsko-Pomorskie	14,7	15,8	15,9	16,8	15,7	14,0	18,4	23,2	29,0	28,0	34,6
Warmińsko-Mazurskie	15,0	14,7	16,2	17,6	17,8	21,4	23,7	35,1	29,8	29,0	29,0
Pomorskie	15,6	17,6	19,1	21,2	25,1	26,4	30,5	34,7	34,5	36,0	39,9
Bratislavský kraj	22,4	22,6	28,5	31,6	26,6	28,6	29,5	31,6	41,8	50,4	47,3
Západní Slovensko	8,9	10,1	9,6	10,9	13,1	12,7	12,1	14,8	16,9	16,3	18,4
Střední Slovensko	7,5	8,9	13,3	14,1	13,1	13,0	16,3	17,6	23,5	20,9	22,2
Východní Slovensko	10,3	11,2	10,5	11,6	12,1	13,0	13,8	14,6	17,9	21,2	20,6

Zdroj: Eurostat, 2015g; vlastní zpracování, 2015

Tab. 10: Oběti dopravních nehod (počet zemřelých/milion obyvatel)

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	82	63	61	59	58	40	40	40	29	37	24
Střední Čechy	187	206	188	185	151	182	144	104	87	77	88
Jihozápad	181	173	162	154	121	152	143	124	108	103	115
Severozápad	139	146	151	136	96	106	116	100	80	69	65
Severovýchod	154	167	139	129	115	111	108	88	97	91	84
Jihovýchod	128	145	136	132	102	136	105	74	75	71	61
Střední Morava	146	127	132	126	99	130	95	89	72	74	64
Moravskoslezsko	109	105	118	87	89	91	82	79	61	65	65
Közép-Magyarország	104	101	92	95	94	94	72	59	52	37	37
Közép-Dunántúl	164	173	162	158	186	148	127	108	91	82	81
Nyugat-Dunántúl	164	137	150	136	140	154	121	99	88	81	91
Dél-Dunántúl	176	169	133	132	146	127	121	99	81	63	68
Észak-Magyarország	112	102	111	116	117	83	78	65	67	64	62
Észak-Alföld	158	136	153	132	128	146	112	93	79	66	61
Dél-Alföld	160	146	145	160	151	144	109	89	94	96	69
Burgenland (AT)	134	188	123	129	75	118	103	85	70	74	105
Niederösterreich	169	179	173	142	140	121	109	118	102	99	90
Wien	29	28	27	21	20	21	16	19	17	13	14
Kärnten	148	106	116	81	120	104	100	71	75	57	83
Steiermark	137	154	116	103	93	96	91	76	66	60	67
Oberösterreich	128	126	110	120	99	105	99	87	83	73	66
Salzburg	112	116	156	111	97	87	89	118	78	85	87
Tirol	148	94	94	83	85	70	101	63	55	62	59
Vorarlberg	94	48	87	69	72	44	74	79	60	68	65
Lódzkie	194	189	169	172	161	174	172	136	126	127	117
Mazowieckie	198	176	188	172	165	185	177	151	126	136	112
Małopolskie	116	113	103	102	94	104	105	96	72	95	77
Śląskie	108	108	108	93	91	102	98	89	77	76	73
Lubelskie	161	153	163	147	156	162	172	147	118	117	113
Podkarpackie	106	119	141	137	124	123	112	105	97	108	88
Świętokrzyskie	225	187	171	176	172	200	188	138	155	141	108
Podlaskie	173	178	166	175	173	175	136	150	124	129	112
Wielkopolskie	155	156	161	149	152	151	163	119	101	118	92
Zachodniopomorskie	147	143	139	139	138	135	144	122	89	100	77
Lubuskie	175	179	167	172	146	154	169	136	107	121	98
Dolnośląskie	135	129	128	126	119	125	126	102	84	90	83
Opolskie	132	154	142	141	122	131	136	110	110	102	84
Kujawsko-Pomorskie	155	140	145	157	168	176	151	112	110	113	107
Warmińsko-Mazurskie	176	189	220	195	174	190	157	123	118	125	102
Pomorskie	131	126	140	121	116	121	120	116	89	99	79
Bratislavský kraj	122	70	125	79	93	108	86	50	52	48	46
Západní Slovensko	126	111	112	105	125	132	123	73	66	68	74
Střední Slovensko	129	158	123	127	117	126	125	96	76	73	62
Východní Slovensko	91	122	101	118	103	116	100	56	61	64	44

Zdroj: Eurostat, 2015g; vlastní zpracování, 2015

Tab. 11: Očekávaná délka života do jednoho roku věku (naděje na dožití)

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	76,5	76,7	77,3	77,7	78,3	78,6	78,8	79,1	79,3	79,7	79,7
Střední Čechy	75,4	74,9	75,5	75,7	76,6	76,8	77,1	77,2	77,7	77,9	78,0
Jihozápad	75,8	75,5	76,0	76,4	76,9	77,4	77,3	77,6	77,9	78,1	78,3
Severozápad	73,6	73,5	74,2	74,5	75,0	75,3	75,6	75,6	75,8	76,3	76,5
Severovýchod	75,6	75,7	76,1	76,7	77,0	77,2	77,7	77,9	78,1	78,2	78,3
Jihovýchod	76,0	76,1	76,7	76,5	77,3	77,5	78,2	78,1	78,5	78,8	78,8
Střední Morava	75,7	75,6	76,2	76,1	76,9	77,0	77,3	77,2	77,6	77,9	78,2
Moravskoslezsko	74,4	74,3	74,8	75,2	75,7	76,0	76,0	76,2	76,4	76,5	77,0
Közép-Magyarország	73,9	74,0	74,5	74,5	74,8	75,1	75,6	75,9	76,3	76,5	76,7
Közép-Dunántúl	72,4	72,5	72,8	72,9	73,2	73,5	73,9	74,0	74,7	75,0	75,1
Nyugat-Dunántúl	73,1	73,3	73,7	73,7	74,5	74,3	74,9	75,0	75,1	75,5	75,4
Dél-Dunántúl	72,3	72,0	72,6	72,8	73,1	73,2	74,0	74,0	74,2	74,9	74,9
Észak-Magyarország	71,4	71,3	71,5	71,5	72,1	72,2	72,7	72,9	73,2	73,4	73,7
Észak-Alföld	71,7	71,9	72,3	72,0	72,8	72,8	73,3	73,8	74,0	74,7	74,9
Dél-Alföld	72,5	72,2	72,9	72,7	73,6	73,4	74,0	74,1	74,6	74,7	75,0
Burgenland (AT)	78,6	78,5	79,2	79,1	79,5	79,7	80,0	80,9	80,9	81,2	80,6
Niederösterreich	78,4	78,3	78,7	79,1	79,7	79,9	80,0	80,1	80,5	80,8	80,6
Wien	78,1	77,9	78,6	78,9	79,3	79,5	79,9	79,4	79,6	80,1	80,1
Kärnten	79,3	79,6	79,9	79,8	80,3	80,8	81,0	80,8	81,0	81,4	81,2
Steiermark	79,0	79,0	79,6	79,8	80,1	80,7	80,6	80,6	81,0	81,4	81,5
Oberösterreich	79,1	79,0	79,5	79,8	80,4	80,5	81,0	80,8	81,0	81,5	81,5
Salzburg	79,3	79,3	80,1	79,8	81,0	81,3	81,9	81,4	81,6	81,9	82,1
Tirol	80,2	80,3	80,6	80,7	81,4	81,5	81,8	81,6	81,9	82,3	82,2
Vorarlberg	80,1	79,6	80,2	80,8	80,8	81,2	81,6	81,7	82,0	82,5	82,2
Lódzkie	73,1	73,5	73,8	73,4	73,5	73,6	74,0	74,1	74,8	75,1	75,2
Mazowieckie	75,0	75,0	75,4	75,6	75,8	75,9	76,2	76,2	76,9	77,3	77,3
Malopolskie	75,8	75,8	76,2	76,2	76,6	76,6	76,9	77,2	77,8	78,1	78,1
Slaskie	74,0	74,2	74,4	74,5	74,8	74,8	75,0	75,2	75,8	76,0	76,1
Lubelskie	74,2	74,5	74,6	74,6	75,1	75,1	75,2	75,6	76,1	76,5	77,0
Podkarpackie	75,6	75,7	75,8	76,0	76,7	77,0	77,1	77,2	77,9	78,3	78,4
Swietokrzyskie	74,7	74,8	75,3	75,2	75,4	75,6	75,7	76,3	76,2	76,7	77,1
Podlaskie	75,3	75,1	75,3	75,5	75,7	76,1	76,7	76,6	77,3	77,8	77,9
Wielkopolskie	74,5	74,7	74,8	75,2	75,3	75,5	75,8	76,0	76,7	77,1	77,1
Zachodniopomorskie	74,1	74,3	74,5	74,7	74,9	75,1	75,2	75,4	76,0	76,6	76,8
Lubuskie	74,1	74,0	74,5	74,6	74,7	74,7	75,0	75,2	76,1	76,0	76,5
Dolnoslaskie	74,1	74,3	74,4	74,8	74,9	74,8	74,9	75,3	76,2	76,7	76,6
Opolskie	75,1	75,2	75,8	75,7	76,1	76,3	76,1	76,9	77,0	77,5	77,1
Kujawsko-Pomorskie	74,2	74,4	74,6	74,8	75,0	74,7	75,3	75,4	75,7	76,6	76,6
Warminsko-Mazurskie	74,1	74,2	74,4	74,5	74,7	74,8	75,2	75,3	76,1	76,5	76,5
Pomorskie	75,0	75,2	75,4	75,7	75,9	75,7	76,1	76,5	77,2	77,7	77,3
Bratislavský kraj	75,4	75,4	75,5	75,4	75,9	76,6	76,8	77,1	77,0	77,8	78,0
Západní Slovensko	73,9	73,9	74,5	74,4	74,5	74,7	75,0	75,3	75,8	76,1	76,4
Střední Slovensko	73,4	73,5	73,8	73,7	74,1	74,1	74,4	74,8	75,1	75,8	75,8
Východní Slovensko	73,4	73,3	73,8	73,9	74,1	74,2	74,7	75,1	75,2	75,7	75,9

Zdroj: Eurostat, 2015g; vlastní zpracování, 2015

Tab. 12: Kojenecká úmrtnost (%)

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	3,9	2,5	3,1	1,9	2,6	2,2	1,5	2,3	2,7	1,9	1,6
Střední Čechy	2,7	3,1	3,6	2,8	2,4	2,5	2,7	2,9	2,1	2,2	2,1
Jihozápad	4,0	4,1	3,3	3,2	2,6	2,5	2,7	2,2	2,9	2,3	2,7
Severozápad	4,5	6,9	5,4	6,6	4,6	5,4	3,9	4,0	4,8	5,0	3,8
Severovýchod	4,8	3,6	4,2	3,4	3,1	2,8	3,1	2,3	2,1	3,0	3,0
Jihovýchod	4,4	3,5	2,4	3,1	3,4	3,9	2,6	2,5	1,8	2,5	3,1
Střední Morava	3,4	3,5	4,1	3,1	3,9	3,1	2,3	4,2	2,8	2,9	2,5
Moravskoslezsko	5,2	4,2	4,2	3,2	4,1	2,7	4,0	3,1	2,7	2,5	2,2
Közép-Magyarország	6,3	6,2	5,4	4,5	5,1	4,9	4,9	3,5	4,3	3,6	3,1
Közép-Dunántúl	6,3	7,6	6,2	6,2	5,4	6,4	5,3	4,4	4,5	4,8	6,0
Nyugat-Dunántúl	8,4	6,6	5,6	6,0	4,9	5,4	4,4	5,4	5,4	4,1	6,5
Dél-Dunántúl	6,5	8,0	7,1	4,6	5,4	6,5	4,6	5,0	6,0	4,5	6,3
Észak-Magyarország	9,8	8,9	9,6	7,5	9,0	9,5	8,8	8,1	5,5	7,7	7,1
Észak-Alföld	7,2	6,6	6,1	6,8	5,3	5,2	4,6	5,6	7,2	5,2	4,7
Dél-Alföld	6,7	8,6	7,3	9,2	5,2	5,2	6,9	6,1	5,2	6,3	4,2
Burgenland (AT)	2,3	6,0	2,3	3,7	3,8	4,1	3,2	0,9	2,3	3,7	2,3
Niederösterreich	3,9	4,6	4,4	3,6	3,5	4,4	4,7	4,2	3,6	3,9	3,1
Wien	5,7	6,3	5,7	5,7	4,3	5,4	5,5	5,5	5,8	5,3	4,3
Kärnten	2,5	2,3	2,9	2,9	3,7	2,1	1,9	3,1	1,7	3,9	2,8
Steiermark	2,9	3,1	3,2	3,5	3,4	2,5	2,7	2,7	3,3	2,0	3,2
Oberösterreich	3,7	4,7	5,2	3,7	3,4	3,4	3,1	3,9	3,9	3,0	2,9
Salzburg	4,4	4,4	4,8	4,5	2,2	2,4	2,6	2,5	4,9	1,8	2,6
Tirol	3,9	3,1	4,0	3,9	3,3	2,3	1,6	2,7	2,5	3,3	2,0
Vorarlberg	4,7	3,4	4,0	5,0	4,7	3,2	4,0	3,5	2,6	3,7	3,1
Lódzkie	8,0	7,0	5,5	6,1	5,5	4,8	5,3	5,4	4,0	4,5	4,2
Mazowieckie	6,4	6,7	6,0	6,0	5,0	4,9	4,9	4,9	4,5	3,4	4,3
Małopolskie	6,8	5,4	6,0	5,8	5,4	6,4	4,9	5,0	4,5	4,3	3,8
Śląskie	9,3	7,8	7,9	7,4	7,3	6,7	6,8	7,2	5,7	6,0	4,8
Lubelskie	7,8	7,7	7,9	7,3	6,4	6,1	6,4	4,9	4,7	4,4	4,3
Podkarpackie	6,9	7,7	7,2	7,3	7,0	6,0	5,4	5,5	5,2	5,3	5,1
Świętokrzyskie	8,0	6,5	5,5	5,9	5,0	5,0	4,7	4,2	6,3	6,0	3,6
Podlaskie	7,2	6,3	7,1	5,6	6,2	5,0	5,3	4,7	4,5	4,8	4,1
Wielkopolskie	7,0	6,3	7,1	5,9	6,1	6,7	5,6	5,4	4,4	3,7	4,5
Zachodniopomorskie	6,7	7,8	7,8	7,1	6,6	7,4	5,1	6,7	5,2	6,1	5,2
Lubuskie	7,4	8,2	8,3	6,2	6,5	6,0	5,4	6,3	5,4	5,6	6,0
Dolnośląskie	9,8	8,3	8,1	6,9	6,9	6,9	7,4	6,5	6,1	5,6	6,3
Opolskie	5,3	5,2	4,3	4,9	5,4	4,4	5,9	5,0	5,2	3,8	6,2
Kujawsko-Pomorskie	8,5	7,9	7,4	6,6	5,7	6,1	5,8	6,4	5,8	6,0	4,8
Warmińsko-Mazurskie	5,1	6,3	4,5	6,4	5,0	5,4	5,1	5,0	4,8	4,7	4,1
Pomorskie	7,9	7,2	6,6	6,0	5,5	6,4	5,5	5,0	4,5	4,1	4,4
Bratislavský kraj	5,0	4,9	4,8	4,9	3,0	3,3	1,9	3,6	3,4	1,9	4,1
Západní Slovensko	5,0	5,7	5,1	5,0	4,0	3,8	4,1	4,2	4,0	3,8	4,3
Střední Slovensko	7,1	6,6	6,1	5,9	4,8	6,1	4,9	4,8	4,3	3,7	5,4
Východní Slovensko	10,9	11,4	9,3	10,8	9,2	9,2	9,5	8,2	9,0	7,9	8,1

Zdroj: Eurostat, 2015g; vlastní zpracování, 2015

Tab. 13: Nemocniční lůžka (počet/100 000 obyvatel)

Reginy NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	1095,43	1069,92	1044,41	1018,90	993,39	963,41	944,09	919,01	899,78	858,02	840,33
Střední Čechy	590,51	587,96	585,41	582,85	580,30	580,04	567,81	575,82	576,71	562,82	564,98
Jihozápad	748,46	743,28	738,09	732,90	727,71	727,06	711,16	711,42	708,78	702,31	696,58
Severozápad	736,37	724,75	713,12	701,50	689,87	675,93	666,25	664,21	635,30	633,28	620,12
Severovýchod	705,82	701,47	697,12	692,76	688,41	683,45	674,43	681,92	676,10	660,86	662,29
Jihovýchod	862,98	849,77	836,55	823,34	810,13	792,74	783,71	773,45	768,09	734,50	730,87
Střední Morava	730,71	724,15	717,59	711,04	704,48	698,70	691,86	681,50	680,29	671,69	665,13
Moravskoslezsko	807,23	787,73	768,24	748,75	729,25	708,95	693,96	665,35	654,29	631,32	612,29
Közép-Magyarország	960,81	944,35	940,03	939,75	939,89	810,57	782,54	773,50	769,99	763,86	714,97
Közép-Dunántúl	687,65	683,45	699,50	709,86	723,96	681,28	678,54	680,18	687,90	684,20	683,88
Nyugat-Dunántúl	785,04	782,26	786,11	786,01	779,99	710,26	709,47	708,42	708,06	709,31	683,53
Dél-Dunántúl	729,75	750,63	743,78	741,31	759,91	715,02	726,89	728,26	740,35	750,40	736,91
Észak-Magyarország	732,09	739,28	743,19	750,06	762,06	708,97	701,40	719,87	729,75	740,61	722,54
Észak-Alföld	717,32	721,60	709,20	715,84	724,22	667,32	660,45	679,82	683,16	681,70	664,07
Dél-Alföld	713,29	713,24	713,77	710,82	712,99	627,11	633,53	640,08	647,43	650,95	619,39
Burgenland (AT)	596,15	563,49	569,91	565,37	584,06	589,76	577,00	567,47	566,04	538,25	555,92
Niederösterreich	663,69	658,41	663,22	663,73	667,77	689,33	695,26	694,84	707,28	697,03	710,60
Wien	874,03	856,50	832,88	810,59	795,49	803,02	787,82	793,95	787,23	796,72	765,95
Kärnten	910,46	921,69	910,33	919,69	937,01	944,35	928,34	908,10	897,11	891,00	905,97
Steiermark	872,29	866,18	886,00	875,78	874,87	902,37	900,50	897,49	885,25	874,47	893,93
Oberösterreich	742,74	736,10	737,11	751,84	745,45	741,55	733,46	729,29	733,18	729,69	730,17
Salzburg	911,29	916,50	925,28	915,12	906,59	904,03	906,05	899,65	902,80	917,40	903,84
Tirol	693,20	689,61	702,03	693,03	692,06	684,14	675,07	677,65	655,36	688,52	669,55
Vorarlberg	630,11	617,14	611,61	601,65	598,71	593,31	569,92	568,68	560,36	597,02	561,17
Lódzkie	588,68	601,94	595,20	577,10	557,46	561,06	581,65	581,77	576,96	578,36	569,43
Mazowieckie	564,60	580,36	558,14	555,88	554,88	549,08	570,10	565,91	560,52	561,37	559,01
Malopolskie	693,41	679,46	705,68	676,30	666,11	659,98	681,61	683,63	655,74	647,98	652,48
Ślaskie	705,43	707,39	700,23	687,58	682,40	672,94	695,61	681,13	668,78	669,95	664,79
Lubelskie	663,25	673,81	669,24	655,98	658,08	655,87	684,65	690,99	672,95	666,46	676,31
Podkarpackie	636,61	627,75	659,94	654,87	665,47	669,15	692,76	693,27	683,31	684,81	703,69
Świętokrzyskie	713,51	735,54	727,13	719,51	719,73	726,86	758,69	767,86	751,76	767,46	769,72
Podlaskie	634,88	633,78	627,69	622,45	611,91	612,12	626,90	634,13	608,40	589,74	602,26
Wielkopolskie	541,00	544,08	539,22	526,89	519,37	519,32	536,08	532,30	517,37	513,20	514,07
Zachodniopomorskie	991,41	1047,09	1078,99	1040,88	1051,96	1033,35	1085,95	1124,40	1183,69	1239,29	1205,40
Lubuskie	595,91	609,92	602,49	535,78	537,64	518,49	531,07	529,37	509,92	532,06	494,48
Dolnośląskie	832,02	833,12	831,51	810,30	799,02	783,27	778,70	798,90	794,32	778,19	769,61
Opolskie	514,88	546,99	521,83	509,02	513,56	520,72	547,89	553,84	554,50	554,45	556,85
Kujawsko-Pomorskie	817,01	813,96	818,83	813,63	802,88	801,35	811,02	809,09	805,41	797,94	799,46
Warmińsko-Mazurskie	583,46	566,12	588,61	581,39	578,26	577,28	589,02	598,70	570,93	551,61	572,52
Pomorskie	535,43	551,03	533,02	523,28	512,37	505,83	519,95	543,69	526,81	513,93	515,66
Bratislavský kraj	1130,65	993,23	954,60	924,94	909,41	894,54	873,53	854,36	852,09	808,64	767,72
Západní Slovensko	601,25	586,06	553,24	543,92	542,13	550,25	529,61	521,25	521,05	490,64	489,10
Střední Slovensko	714,17	688,57	660,20	651,31	640,18	644,91	633,53	637,68	624,01	582,95	587,95
Východní Slovensko	836,65	815,30	776,46	762,06	758,94	764,60	739,03	734,06	725,11	678,13	681,25

Zdroj: Eurostat, 2015g; vlastní zpracování, 2015

Tab. 14: Zdravotnický personál - lékaři (počet/100 000 obyvatel)

Reginy NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	670,46	670,05	662,97	669,08	678,30	676,85	661,68	663,51	660,72	672,54	666,36
Střední Čechy	270,57	267,10	259,66	263,40	259,54	253,17	249,70	243,48	242,23	240,46	235,81
Jihozápad	337,41	337,90	339,77	340,69	339,36	339,66	334,79	339,15	341,32	345,94	342,27
Severozápad	291,63	290,97	289,72	291,64	290,78	288,55	284,28	282,76	286,54	289,38	284,95
Severovýchod	307,26	308,55	308,76	312,26	311,95	315,63	314,32	316,03	315,99	320,06	320,19
Jihovýchod	340,55	343,75	345,69	354,11	354,73	354,29	357,46	359,48	366,96	372,38	372,52
Střední Morava	304,59	308,46	314,59	316,81	319,96	321,97	325,21	329,76	336,28	342,48	343,31
Moravskoslezsko	296,06	299,17	305,50	307,46	307,51	308,42	309,66	316,30	321,34	328,88	327,10
Közép-Magyarország	564,47	562,21	513,70	406,84	436,78	415,36	447,96	432,98	382,12	387,32	349,75
Közép-Dunántúl	241,06	256,44	202,53	152,41	201,57	188,49	205,80	201,02	180,05	203,44	178,82
Nyugat-Dunántúl	288,05	300,77	238,98	216,45	246,16	237,12	255,39	248,67	215,06	249,88	223,41
Dél-Dunántúl	361,09	381,34	337,26	295,15	319,96	294,33	332,55	319,84	302,45	300,89	288,00
Észak-Magyarország	239,18	249,28	221,55	191,19	205,82	182,23	209,03	204,74	185,95	211,51	185,16
Észak-Alföld	297,89	316,72	273,50	235,97	246,72	210,05	239,69	241,94	239,11	262,95	221,75
Dél-Alföld	324,42	337,11	306,35	272,89	290,83	258,30	285,26	280,44	265,89	282,76	257,14
Burgenland (AT)	280,90	289,88	291,26	305,84	311,52	321,07	328,19	339,28	351,93	363,85	368,29
Niederösterreich	343,83	354,15	368,75	379,11	388,63	395,78	411,16	418,79	428,83	437,17	449,83
Wien	613,09	615,69	614,68	625,26	640,92	643,97	643,99	648,65	661,13	658,74	668,54
Kärnten	342,76	349,26	360,27	363,08	392,61	401,17	400,20	405,03	413,93	419,70	434,43
Steiermark	383,19	389,84	399,42	412,66	420,91	434,07	442,46	451,19	462,59	465,37	479,85
Oberösterreich	316,05	325,27	333,33	346,04	358,99	368,43	376,28	387,51	396,90	401,99	415,94
Salzburg	391,25	404,72	410,53	426,05	438,45	457,52	466,94	478,72	489,46	502,70	515,93
Tirol	423,27	436,36	452,14	466,31	483,22	487,28	476,81	485,35	491,21	490,98	509,12
Vorarlberg	298,37	302,67	315,99	320,20	327,69	337,74	349,59	354,68	359,50	362,15	374,98
Lódzkie	260,49	282,95	246,53	251,76	252,66	244,86	249,34	249,71	244,83	248,10	240,54
Mazowieckie	267,09	300,83	273,63	252,96	256,16	262,79	253,09	255,71	254,85	252,32	245,03
Malopolskie	231,30	238,95	242,25	219,69	233,98	226,56	219,76	219,00	224,78	224,73	218,71
Slaskie	277,81	267,87	241,32	213,62	225,29	230,37	223,81	227,93	227,07	233,27	212,91
Lubelskie	242,21	254,55	224,30	222,65	216,94	233,00	246,02	247,88	250,29	242,09	243,77
Podkarpackie	180,84	190,32	179,73	193,08	192,67	185,03	188,00	192,47	195,76	193,91	195,73
Swietokrzyskie	203,06	208,31	204,01	207,72	210,70	212,34	210,96	213,61	216,32	219,55	219,45
Podlaskie	254,43	264,67	239,66	238,21	234,49	238,45	235,39	244,16	240,35	248,71	237,06
Wielkopolskie	198,07	203,54	212,72	176,41	173,28	170,37	168,41	151,90	150,90	143,98	135,41
Zachodniopomorskie	218,19	237,67	241,11	214,40	218,30	223,92	215,47	225,68	237,52	250,40	235,62
Lubuskie	169,44	190,48	189,00	189,66	187,24	181,85	181,52	182,66	187,19	202,99	193,45
Dolnoslaskie	236,62	245,39	226,48	211,13	211,18	215,18	215,45	199,28	200,76	217,46	197,76
Opolskie	175,99	180,76	179,95	170,56	176,23	183,35	183,76	190,39	191,77	183,24	189,64
Kujawsko-Pomorskie	184,54	197,42	197,66	193,01	203,55	206,70	196,66	212,33	205,77	209,67	213,13
Warminsko-Mazurskie	158,42	182,41	174,06	179,54	187,71	183,45	178,89	184,08	186,89	195,50	194,73
Pomorskie	238,33	264,88	244,58	204,28	212,19	208,40	207,02	214,04	200,95	188,59	183,55
Bratislavský kraj	703,88	700,28	709,29	542,15	604,73	685,94	655,52	655,06	655,30	668,56	641,99
Západní Slovensko	250,70	245,67	248,99	241,86	246,53	235,43	257,49	246,53	252,73	251,17	250,28
Střední Slovensko	302,04	298,27	294,79	277,33	286,43	271,56	305,95	293,92	298,45	288,55	289,94
Východní Slovensko	314,15	310,23	317,07	305,63	312,78	302,83	327,36	326,68	338,16	330,07	333,23

Zdroj: Eurostat, 2015g; vlastní zpracování, 2015

Příloha 2: Normované proměnné vybraných ukazatelů regionálních disparit

Tab. 1: Normované proměnné ukazatele HDP/obyv.

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	-2,13	-1,87	-1,65	-1,42	-1,14	-0,65	-0,71	-0,97	-0,87	-0,79	-0,38
Střední Čechy	-3,99	-3,92	-3,81	-3,77	-3,60	-3,43	-3,49	-3,63	-3,63	-3,54	-3,42
Jihozápad	-4,04	-3,94	-3,82	-3,73	-3,62	-3,52	-3,67	-3,71	-3,67	-3,61	-3,51
Severozápad	-4,20	-4,10	-4,02	-3,97	-3,89	-3,76	-3,82	-3,82	-3,84	-3,82	-3,70
Severovýchod	-4,11	-4,08	-3,98	-3,90	-3,81	-3,68	-3,76	-3,81	-3,78	-3,71	-3,62
Jihovýchod	-4,07	-3,98	-3,91	-3,82	-3,70	-3,52	-3,55	-3,61	-3,59	-3,52	-3,39
Střední Morava	-4,23	-4,17	-4,09	-4,03	-3,94	-3,79	-3,78	-3,83	-3,82	-3,73	-3,64
Moravskoslezsko	-4,27	-4,21	-4,03	-3,89	-3,82	-3,64	-3,65	-3,80	-3,72	-3,59	-3,48
Közép-Magyarország	-3,31	-3,29	-3,15	-3,02	-2,85	-2,75	-2,64	-2,72	-2,62	-2,50	-2,37
Közép-Dunántúl	-4,35	-4,25	-4,13	-4,08	-4,06	-3,99	-3,96	-4,15	-4,00	-3,92	-3,89
Nyugat-Dunántúl	-4,13	-4,02	-4,00	-3,99	-3,90	-3,90	-3,84	-3,98	-3,78	-3,67	-3,71
Dél-Dunántúl	-4,56	-4,54	-4,50	-4,47	-4,45	-4,41	-4,36	-4,39	-4,35	-4,32	-4,29
Észak-Magyarország	-4,68	-4,64	-4,58	-4,52	-4,50	-4,48	-4,46	-4,52	-4,48	-4,46	-4,41
Észak-Alföld	-4,65	-4,60	-4,58	-4,56	-4,51	-4,50	-4,46	-4,46	-4,42	-4,38	-4,36
Dél-Alföld	-4,58	-4,57	-4,51	-4,48	-4,46	-4,45	-4,38	-4,43	-4,40	-4,33	-4,32
Burgenland (AT)	-3,59	-3,55	-3,42	-3,45	-3,37	-3,29	-3,29	-3,35	-3,23	-3,15	-3,13
Niederösterreich	-3,24	-3,19	-3,03	-3,04	-2,87	-2,74	-2,71	-2,87	-2,74	-2,61	-2,55
Wien	-1,56	-1,57	-1,48	-1,43	-1,19	-1,10	-1,08	-1,30	-1,09	-0,97	-0,92
Kärnten	-3,18	-3,11	-2,98	-2,93	-2,77	-2,65	-2,64	-2,82	-2,67	-2,50	-2,46
Steiermark	-3,14	-3,05	-2,90	-2,83	-2,69	-2,55	-2,55	-2,73	-2,59	-2,44	-2,37
Oberösterreich	-2,77	-2,71	-2,59	-2,50	-2,32	-2,18	-2,11	-2,31	-2,16	-1,95	-1,89
Salzburg	-2,35	-2,26	-2,09	-2,05	-1,81	-1,59	-1,59	-1,81	-1,59	-1,39	-1,31
Tirol	-2,56	-2,50	-2,38	-2,28	-2,09	-1,98	-2,01	-2,13	-2,01	-1,85	-1,78
Vorarlberg	-2,53	-2,50	-2,35	-2,30	-2,11	-1,96	-1,92	-2,08	-1,93	-1,74	-1,68
Lódzkie	-4,57	-4,52	-4,45	-4,39	-4,31	-4,17	-4,11	-4,12	-3,98	-3,88	-3,83
Mazowieckie	-3,87	-3,83	-3,70	-3,54	-3,39	-3,15	-3,09	-3,03	-2,76	-2,60	-2,50
Malopolskie	-4,64	-4,60	-4,52	-4,47	-4,38	-4,27	-4,21	-4,21	-4,11	-4,00	-3,95
Slaskie	-4,38	-4,35	-4,20	-4,18	-4,12	-3,97	-3,88	-3,86	-3,72	-3,60	-3,55
Lubelskie	-4,79	-4,77	-4,72	-4,69	-4,65	-4,55	-4,48	-4,51	-4,41	-4,33	-4,31
Podkarpackie	-4,79	-4,77	-4,71	-4,68	-4,64	-4,55	-4,49	-4,49	-4,42	-4,33	-4,31
Swietokrzyskie	-4,72	-4,69	-4,64	-4,61	-4,54	-4,40	-4,32	-4,35	-4,28	-4,21	-4,14
Podlaskie	-4,72	-4,71	-4,67	-4,62	-4,57	-4,45	-4,43	-4,41	-4,32	-4,26	-4,22
Wielkopolskie	-4,43	-4,39	-4,27	-4,20	-4,13	-3,99	-3,93	-3,89	-3,78	-3,68	-3,60
Zachodniopomorskie	-4,51	-4,51	-4,46	-4,39	-4,33	-4,22	-4,16	-4,19	-4,09	-4,03	-3,98
Lubuskie	-4,61	-4,59	-4,49	-4,41	-4,36	-4,23	-4,23	-4,22	-4,12	-4,07	-4,00
Dolnoslaskie	-4,45	-4,42	-4,33	-4,25	-4,11	-3,93	-3,89	-3,86	-3,64	-3,51	-3,45
Opolskie	-4,69	-4,68	-4,54	-4,51	-4,48	-4,32	-4,25	-4,26	-4,18	-4,11	-4,03
Kujawsko-Pomorskie	-4,57	-4,57	-4,49	-4,46	-4,38	-4,26	-4,22	-4,23	-4,13	-4,08	-4,02
Warminsko-Mazurskie	-4,74	-4,69	-4,64	-4,59	-4,55	-4,45	-4,41	-4,41	-4,32	-4,26	-4,22
Pomorskie	-4,47	-4,46	-4,38	-4,30	-4,22	-4,09	-4,08	-4,04	-3,93	-3,83	-3,79
Bratislavský kraj	-2,79	-2,70	-2,47	-1,91	-1,69	-1,11	-0,92	-0,94	-0,70	-0,38	0,00
Západní Slovensko	-4,45	-4,38	-4,27	-4,15	-3,92	-3,73	-3,64	-3,79	-3,69	-3,55	-3,39
Střední Slovensko	-4,54	-4,51	-4,45	-4,41	-4,28	-4,08	-3,92	-4,06	-3,92	-3,92	-3,77
Východní Slovensko	-4,64	-4,62	-4,56	-4,50	-4,42	-4,28	-4,16	-4,28	-4,20	-4,15	-4,05

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Tab. 2: Normované proměnné ukazatele Disponibilní důchod domácností

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	-2,53	-2,38	-2,31	-2,16	-1,96	-1,83	-2,02	-1,96	-1,80	-1,78	-1,64
Střední Čechy	-2,98	-2,87	-2,80	-2,67	-2,53	-2,38	-2,51	-2,42	-2,34	-2,31	-2,17
Jihozápad	-3,13	-3,04	-2,98	-2,85	-2,73	-2,60	-2,69	-2,65	-2,62	-2,58	-2,45
Severozápad	-3,24	-3,18	-3,13	-3,02	-2,89	-2,80	-2,89	-2,80	-2,76	-2,73	-2,62
Severovýchod	-3,16	-3,11	-3,04	-2,89	-2,78	-2,65	-2,76	-2,69	-2,67	-2,65	-2,51
Jihovýchod	-3,18	-3,09	-3,00	-2,87	-2,78	-2,60	-2,69	-2,65	-2,60	-2,58	-2,43
Střední Morava	-3,20	-3,13	-3,09	-2,96	-2,80	-2,67	-2,78	-2,73	-2,73	-2,69	-2,55
Moravskoslezsko	-3,27	-3,22	-3,16	-2,98	-2,91	-2,76	-2,80	-2,78	-2,73	-2,67	-2,55
Közép-Magyarország	-2,76	-2,65	-2,51	-2,29	-2,38	-2,47	-2,76	-2,87	-2,85	-2,42	-2,65
Közép-Dunántúl	-3,36	-3,36	-3,33	-3,20	-3,04	-3,07	-3,02	-3,00	-2,96	-2,89	-2,82
Nyugat-Dunántúl	-3,33	-3,31	-3,24	-3,18	-3,11	-3,13	-3,02	-2,96	-2,91	-2,89	-2,82
Dél-Dunántúl	-3,53	-3,49	-3,51	-3,40	-3,29	-3,29	-3,13	-3,13	-3,07	-3,04	-2,95
Észak-Magyarország	-3,62	-3,60	-3,31	-3,49	-3,40	-3,38	-3,24	-3,18	-3,11	-3,16	-3,05
Észak-Alföld	-3,67	-3,64	-3,69	-3,55	-3,44	-3,42	-3,29	-3,22	-3,18	-3,18	-3,07
Dél-Alföld	-3,58	-3,53	-3,58	-3,47	-3,38	-3,36	-3,22	-3,18	-3,13	-3,09	-3,02
Burgenland (AT)	-1,58	-1,45	-1,20	-1,03	-0,83	-0,65	-0,63	-0,69	-0,54	-0,47	-0,23
Niederösterreich	-1,27	-1,16	-1,03	-0,81	-0,61	-0,41	-0,38	-0,50	-0,27	-0,21	0,00
Wien	-1,03	-0,96	-0,83	-0,67	-0,52	-0,36	-0,41	-0,52	-0,41	-0,38	-0,20
Kärnten	-1,56	-1,45	-1,32	-1,07	-0,89	-0,74	-0,74	-0,81	-0,61	-0,56	-0,35
Steiermark	-1,52	-1,43	-1,29	-1,07	-0,87	-0,69	-0,67	-0,76	-0,58	-0,52	-0,31
Oberösterreich	-1,43	-1,32	-1,16	-0,92	-0,69	-0,56	-0,52	-0,61	-0,47	-0,41	-0,17
Salzburg	-1,32	-1,20	-1,09	-0,83	-0,65	-0,47	-0,45	-0,54	-0,38	-0,32	-0,10
Tirol	-1,40	-1,27	-1,14	-0,94	-0,78	-0,63	-0,63	-0,72	-0,58	-0,52	-0,33
Vorarlberg	-1,25	-1,14	-1,01	-0,81	-0,58	-0,47	-0,52	-0,58	-0,43	-0,38	-0,19
Lódzkie	-3,38	-3,38	-3,31	-3,27	-3,13	-2,96	-2,89	-2,89	-2,71	-2,62	-2,56
Mazowieckie	-3,00	-3,00	-2,91	-2,91	-2,76	-2,53	-2,45	-2,27	-2,05	-1,87	-1,85
Małopolskie	-3,51	-3,51	-3,47	-3,44	-3,36	-3,20	-3,13	-3,04	-2,91	-2,80	-2,78
Śląskie	-3,20	-3,18	-3,13	-3,09	-2,98	-2,78	-2,69	-2,58	-2,40	-2,29	-2,24
Lubelskie	-3,64	-3,62	-3,60	-3,58	-3,49	-3,33	-3,27	-3,24	-3,11	-3,00	-2,98
Podkarpackie	-3,71	-3,69	-3,67	-3,64	-3,55	-3,42	-3,36	-3,33	-3,24	-3,18	-3,13
Świętokrzyskie	-3,55	-3,53	-3,51	-3,49	-3,38	-3,22	-3,16	-3,16	-3,00	-2,91	-2,88
Podlaskie	-3,60	-3,60	-3,53	-3,51	-3,42	-3,29	-3,22	-3,18	-3,07	-2,98	-2,94
Wielkopolskie	-3,33	-3,33	-3,22	-3,22	-3,11	-2,96	-2,87	-2,80	-2,65	-2,51	-2,48
Zachodniopomorskie	-3,36	-3,38	-3,31	-3,29	-3,18	-3,00	-2,91	-2,91	-2,78	-2,69	-2,63
Lubuskie	-3,51	-3,51	-3,44	-3,42	-3,31	-3,13	-3,11	-3,11	-2,93	-2,87	-2,82
Dolnośląskie	-3,31	-3,33	-3,29	-3,27	-3,13	-2,96	-2,89	-2,82	-2,65	-2,56	-2,51
Opolskie	-3,64	-3,62	-3,55	-3,53	-3,44	-3,24	-3,18	-3,09	-2,98	-2,89	-2,82
Kujawsko-Pomorskie	-3,44	-3,47	-3,40	-3,38	-3,29	-3,11	-3,04	-3,04	-2,91	-2,87	-2,80
Warmińsko-Mazurskie	-3,62	-3,60	-3,53	-3,51	-3,42	-3,29	-3,22	-3,20	-3,07	-2,96	-2,93
Pomorskie	-3,44	-3,44	-3,38	-3,38	-3,24	-3,07	-3,00	-2,89	-2,78	-2,69	-2,63
Bratislavský kraj	-2,67	-2,76	-2,56	-2,14	-2,07	-1,74	-1,58	-1,45	-1,40	-1,23	-0,96
Západní Slovensko	-3,38	-3,44	-3,36	-3,22	-3,07	-2,82	-2,67	-2,69	-2,49	-2,40	-2,26
Střední Slovensko	-3,44	-3,51	-3,44	-3,27	-3,16	-2,87	-2,78	-2,78	-2,60	-2,56	-2,39
Východní Slovensko	-3,53	-3,58	-3,53	-3,40	-3,29	-3,13	-3,00	-3,02	-2,82	-2,82	-2,69

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Tab. 3: Normované proměnné ukazatele Lidské zdroje ve vědě a technologii

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	-6,02	-6,10	-5,96	-5,91	-5,90	-5,92	-5,71	-5,67	-5,35	-5,37	-5,38
Střední Čechy	-7,14	-7,12	-7,07	-7,00	-7,00	-6,94	-6,91	-6,81	-6,70	-6,58	-6,52
Jihozápad	-7,00	-7,02	-6,93	-6,96	-6,92	-6,88	-6,84	-6,73	-6,74	-6,80	-6,63
Severozápad	-7,18	-7,20	-7,20	-7,15	-7,10	-7,15	-7,17	-7,11	-7,07	-7,01	-6,97
Severovýchod	-7,01	-6,91	-6,95	-6,81	-6,79	-6,89	-6,83	-6,71	-6,67	-6,62	-6,55
Jihovýchod	-6,62	-6,55	-6,58	-6,49	-6,46	-6,40	-6,39	-6,26	-6,27	-6,28	-6,27
Střední Morava	-7,05	-6,99	-6,96	-6,92	-6,89	-6,84	-6,84	-6,86	-6,82	-6,76	-6,79
Moravskoslezsko	-6,95	-6,94	-6,95	-6,92	-6,91	-6,88	-6,90	-6,70	-6,69	-6,78	-6,70
Közép-Magyarország	-5,27	-4,95	-4,68	-4,62	-4,50	-4,45	-4,32	-4,24	-4,18	-3,81	-3,58
Közép-Dunántúl	-7,01	-6,90	-6,96	-7,01	-7,00	-6,96	-6,89	-6,92	-6,95	-6,86	-6,79
Nyugat-Dunántúl	-7,03	-7,02	-7,00	-7,01	-7,01	-6,97	-6,97	-6,92	-6,97	-6,90	-6,86
Dél-Dunántúl	-7,10	-7,10	-7,03	-7,05	-7,03	-7,04	-7,02	-6,99	-6,95	-6,92	-6,90
Észak-Magyarország	-6,99	-7,03	-6,95	-6,92	-6,91	-6,95	-6,95	-6,88	-6,83	-6,83	-6,90
Észak-Alföld	-6,89	-6,76	-6,82	-6,76	-6,74	-6,76	-6,73	-6,74	-6,72	-6,65	-6,60
Dél-Alföld	-7,03	-6,99	-6,85	-6,86	-6,85	-6,79	-6,75	-6,72	-6,71	-6,70	-6,67
Burgenland (AT)	-7,41	-7,39	-7,39	-7,41	-7,38	-7,39	-7,37	-7,38	-7,38	-7,37	-7,38
Niederösterreich	-6,74	-6,83	-6,60	-6,63	-6,71	-6,70	-6,68	-6,59	-6,53	-6,57	-6,52
Wien	-6,23	-6,22	-6,05	-6,07	-6,01	-6,02	-5,97	-5,76	-5,76	-5,67	-5,52
Kärnten	-7,26	-7,27	-7,21	-7,23	-7,22	-7,21	-7,20	-7,20	-7,20	-7,18	-7,17
Steiermark	-6,90	-6,91	-6,84	-6,83	-6,83	-6,82	-6,84	-6,74	-6,80	-6,76	-6,71
Oberösterreich	-6,80	-6,79	-6,82	-6,74	-6,75	-6,76	-6,72	-6,74	-6,67	-6,69	-6,63
Salzburg	-7,24	-7,23	-7,18	-7,17	-7,21	-7,18	-7,16	-7,15	-7,14	-7,13	-7,12
Tirol	-7,14	-7,11	-7,12	-7,16	-7,16	-7,12	-7,11	-7,06	-7,04	-7,01	-6,97
Vorarlberg	-7,33	-7,30	-7,32	-7,33	-7,32	-7,31	-7,31	-7,30	-7,32	-7,30	-7,27
Lódzkie	-6,30	-6,01	-5,94	-5,78	-5,59	-5,36	-5,22	-5,18	-5,18	-5,22	-5,25
Mazowieckie	-4,32	-4,08	-3,67	-2,85	-2,37	-1,77	-1,59	-0,81	-0,80	-0,52	0,00
Małopolskie	-5,88	-5,80	-5,74	-5,66	-5,35	-5,27	-5,06	-4,91	-4,99	-4,70	-4,41
Śląskie	-5,68	-5,29	-4,89	-4,54	-4,43	-4,30	-4,23	-3,86	-3,63	-3,35	-3,25
Lubelskie	-6,39	-6,28	-6,27	-6,09	-6,18	-6,04	-5,89	-5,77	-5,74	-5,75	-5,64
Podkarpackie	-6,76	-6,63	-6,58	-6,52	-6,49	-6,33	-6,19	-6,07	-6,02	-6,05	-5,97
Świętokrzyskie	-7,04	-6,93	-6,85	-6,80	-6,82	-6,83	-6,64	-6,49	-6,54	-6,59	-6,53
Podlaskie	-6,97	-6,86	-6,92	-6,91	-6,80	-6,71	-6,68	-6,64	-6,62	-6,59	-6,58
Wielkopolskie	-6,15	-5,78	-5,92	-5,70	-5,60	-5,70	-5,64	-5,56	-5,14	-5,12	-5,06
Zachodniopomorskie	-6,69	-6,67	-6,52	-6,61	-6,53	-6,44	-6,39	-6,28	-6,38	-6,44	-6,36
Lubuskie	-7,07	-7,07	-7,00	-6,90	-6,86	-6,83	-6,85	-6,84	-6,78	-6,79	-6,82
Dolnośląskie	-6,19	-6,26	-5,90	-5,52	-5,43	-5,39	-5,49	-5,31	-5,10	-5,15	-4,95
Opolskie	-7,17	-7,13	-7,12	-7,04	-7,06	-7,01	-6,88	-6,92	-6,94	-6,95	-6,91
Kujawsko-Pomorskie	-6,83	-6,43	-6,33	-6,51	-6,59	-6,64	-6,49	-6,25	-6,32	-6,20	-6,07
Warmińsko-Mazurskie	-6,97	-6,90	-6,89	-6,76	-6,71	-6,70	-6,61	-6,39	-6,43	-6,48	-6,54
Pomorskie	-6,55	-6,48	-6,47	-6,29	-6,26	-6,08	-6,04	-5,90	-5,76	-5,63	-5,36
Bratislavský kraj	-6,85	-6,83	-6,88	-6,80	-6,78	-6,74	-6,70	-6,59	-6,54	-6,52	-6,51
Západní Slovensko	-6,90	-6,83	-6,79	-6,68	-6,51	-6,51	-6,57	-6,51	-6,39	-6,37	-6,43
Střední Slovensko	-7,01	-6,95	-6,91	-6,78	-6,82	-6,89	-6,78	-6,72	-6,68	-6,70	-6,67
Východní Slovensko	-6,97	-6,97	-6,91	-6,88	-6,78	-6,78	-6,74	-6,70	-6,62	-6,57	-6,57

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Tab. 4: Normované proměnné ukazatele Tvorba hrubého fixního kapitálu

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	-3,54	-3,75	-3,37	-3,24	-2,61	-1,90	-1,17	-2,17	-2,29	-2,13	-1,42
Střední Čechy	-4,84	-4,76	-4,68	-4,51	-4,48	-4,45	-4,37	-4,55	-4,45	-4,23	-4,24
Jihozápad	-4,81	-4,75	-4,73	-4,65	-4,44	-4,45	-4,43	-4,30	-4,34	-4,46	-4,24
Severozápad	-4,87	-4,76	-4,87	-4,81	-4,75	-4,49	-4,40	-4,45	-4,14	-4,20	-4,11
Severovýchod	-4,63	-4,72	-4,67	-4,72	-4,71	-4,54	-4,26	-4,52	-4,40	-4,42	-4,34
Jihovýchod	-4,58	-4,38	-4,52	-4,06	-4,20	-3,88	-3,76	-4,02	-3,99	-3,92	-3,72
Střední Morava	-4,79	-4,91	-4,86	-4,85	-4,75	-4,67	-4,57	-4,58	-4,52	-4,59	-4,48
Moravskoslezsko	-4,83	-4,96	-4,92	-4,77	-4,63	-4,54	-4,16	-4,52	-4,42	-4,38	-4,22
Közép-Magyarország	-3,36	-3,53	-3,19	-3,06	-3,07	-2,82	-2,67	-3,04	-2,68	-2,59	-2,50
Közép-Dunántúl	-4,93	-4,91	-4,80	-4,67	-4,78	-4,50	-4,65	-4,85	-4,62	-4,59	-4,55
Nyugat-Dunántúl	-4,94	-4,92	-4,89	-4,90	-4,91	-4,85	-4,67	-4,94	-4,80	-4,79	-4,77
Dél-Dunántúl	-5,13	-5,07	-5,04	-5,04	-5,02	-5,01	-4,98	-4,97	-4,94	-4,92	-4,90
Észak-Magyarország	-5,06	-4,99	-4,94	-4,96	-4,93	-4,95	-4,85	-5,07	-4,93	-4,93	-4,92
Észak-Alföld	-4,93	-4,92	-4,87	-4,81	-4,79	-4,71	-4,72	-4,85	-4,72	-4,69	-4,67
Dél-Alföld	-5,06	-5,03	-4,99	-4,80	-4,96	-4,94	-4,85	-4,93	-4,85	-4,83	-4,81
Burgenland (AT)	-5,13	-5,12	-5,06	-5,08	-5,04	-5,03	-5,02	-5,04	-5,01	-4,99	-4,97
Niederösterreich	-3,23	-2,97	-2,90	-2,81	-2,77	-2,51	-2,15	-2,32	-2,34	-1,95	-1,90
Wien	-1,28	-0,96	-0,91	-0,95	-0,85	-0,60	-0,59	-1,04	-1,03	-0,41	-0,60
Kärnten	-4,65	-4,67	-4,59	-4,46	-4,45	-4,33	-4,38	-4,55	-4,54	-4,37	-4,37
Steiermark	-3,66	-3,69	-3,57	-3,70	-3,63	-3,57	-3,39	-3,43	-3,29	-3,11	-3,19
Oberösterreich	-3,11	-2,93	-3,01	-3,00	-2,90	-2,68	-2,59	-2,62	-2,64	-2,46	-2,42
Salzburg	-4,34	-4,33	-4,24	-4,14	-4,09	-4,04	-3,98	-4,13	-4,14	-3,98	-3,95
Tirol	-4,12	-4,00	-4,12	-3,86	-3,81	-3,71	-3,63	-3,81	-3,84	-3,62	-3,59
Vorarlberg	-4,86	-4,86	-4,82	-4,77	-4,77	-4,71	-4,71	-4,74	-4,75	-4,72	-4,68
Lódzkie	-4,85	-4,91	-4,83	-4,58	-4,44	-4,06	-3,83	-4,27	-4,14	-3,93	-3,75
Mazowieckie	-2,47	-3,01	-2,91	-2,40	-1,89	-0,93	0,00	-1,20	-1,07	-1,04	-0,25
Małopolskie	-4,56	-4,58	-4,61	-4,42	-4,11	-3,86	-3,65	-4,11	-3,86	-3,75	-3,57
Śląskie	-4,10	-4,25	-4,15	-3,96	-3,51	-2,94	-2,48	-2,95	-2,94	-2,70	-2,30
Lubelskie	-5,10	-5,13	-5,10	-5,03	-4,96	-4,81	-4,58	-4,73	-4,64	-4,48	-4,44
Podkarpackie	-5,05	-5,06	-5,04	-4,97	-4,87	-4,74	-4,59	-4,70	-4,48	-4,24	-4,29
Świętokrzyskie	-5,17	-5,25	-5,20	-5,19	-5,17	-5,05	-4,86	-4,93	-4,83	-4,87	-4,78
Podlaskie	-5,25	-5,25	-5,21	-5,14	-5,09	-5,00	-4,90	-5,03	-4,96	-4,85	-4,82
Wielkopolskie	-4,30	-4,27	-4,34	-4,14	-3,95	-3,64	-3,10	-3,71	-3,53	-3,45	-3,20
Zachodniopomorskie	-5,05	-5,10	-5,02	-4,98	-4,80	-4,74	-4,45	-4,70	-4,67	-4,66	-4,49
Lubuskie	-5,23	-5,26	-5,24	-5,14	-5,12	-5,00	-4,97	-5,09	-4,79	-4,76	-4,76
Dolnośląskie	-4,49	-4,65	-4,55	-4,32	-3,95	-3,67	-3,43	-3,79	-3,75	-3,62	-3,33
Opolskie	-5,28	-5,29	-5,27	-5,22	-5,19	-5,09	-5,04	-5,07	-5,02	-5,04	-4,96
Kujawsko-Pomorskie	-4,97	-5,06	-5,06	-4,93	-4,83	-4,61	-4,32	-4,46	-4,43	-4,41	-4,22
Warmińsko-Mazurskie	-5,19	-5,21	-5,19	-5,07	-4,98	-4,89	-4,78	-4,94	-4,83	-4,75	-4,69
Pomorskie	-4,80	-4,93	-4,87	-4,71	-4,54	-4,12	-3,86	-3,87	-4,18	-4,16	-3,77
Bratislavský kraj	-4,96	-4,98	-4,87	-4,72	-4,62	-4,21	-4,29	-4,38	-4,01	-3,59	-3,69
Západní Slovensko	-4,80	-4,77	-4,69	-4,45	-4,23	-4,19	-3,85	-4,25	-4,30	-4,17	-3,94
Střední Slovensko	-5,03	-5,01	-4,97	-4,85	-4,77	-4,55	-4,49	-4,70	-4,69	-4,60	-4,47
Východní Slovensko	-5,02	-4,99	-4,95	-4,82	-4,72	-4,59	-4,41	-4,64	-4,70	-4,69	-4,49

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Tab. 5: Normované proměnné ukazatele Míra zaměstnanosti osob ve věku 15-64 let

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	-0,58	-0,71	-0,82	-0,67	-0,63	-0,63	-0,65	-0,62	-0,65	-0,65	-0,49
Střední Čechy	-1,03	-1,07	-1,27	-1,24	-1,15	-1,08	-0,99	-1,13	-1,17	-1,10	-0,90
Jihozápad	-1,13	-1,25	-1,31	-1,13	-1,17	-1,06	-0,99	-1,23	-1,31	-1,13	-1,10
Severozápad	-1,85	-1,99	-1,86	-1,97	-1,93	-1,90	-1,79	-1,97	-1,95	-1,79	-1,89
Severovýchod	-1,27	-1,35	-1,50	-1,41	-1,40	-1,37	-1,37	-1,62	-1,57	-1,49	-1,44
Jihovýchod	-1,57	-1,62	-1,72	-1,62	-1,60	-1,39	-1,39	-1,54	-1,52	-1,52	-1,40
Střední Morava	-1,78	-1,66	-1,91	-1,89	-1,60	-1,45	-1,44	-1,62	-1,89	-1,68	-1,45
Moravskoslezsko	-2,24	-2,43	-2,51	-2,26	-2,23	-1,98	-1,74	-1,89	-2,01	-1,87	-1,76
Közép-Magyarország	-2,06	-1,97	-1,83	-1,73	-1,76	-1,78	-1,81	-1,99	-2,16	-2,14	-1,94
Közép-Dunántúl	-2,18	-1,81	-2,15	-2,14	-1,99	-1,98	-2,18	-2,52	-2,56	-2,28	-2,27
Nyugat-Dunántúl	-1,65	-1,95	-1,95	-1,89	-1,83	-1,79	-1,95	-2,27	-2,35	-2,18	-2,03
Dél-Dunántúl	-3,29	-3,01	-3,13	-3,03	-3,06	-3,35	-3,38	-3,26	-3,17	-3,34	-3,23
Észak-Magyarország	-3,39	-3,34	-3,46	-3,55	-3,39	-3,43	-3,56	-3,72	-3,71	-3,69	-3,60
Észak-Alföld	-3,62	-3,22	-3,42	-3,46	-3,34	-3,44	-3,55	-3,75	-3,62	-3,50	-3,25
Dél-Alföld	-2,93	-3,05	-3,03	-2,98	-2,96	-2,89	-2,96	-3,10	-2,94	-2,94	-2,76
Burgenland (AT)	-1,29	-1,12	-1,52	-1,10	-0,91	-0,51	-0,48	-0,69	-0,67	-0,71	-0,82
Niederösterreich	-1,04	-0,88	-0,98	-0,86	-0,65	-0,48	-0,33	-0,53	-0,54	-0,45	-0,38
Wien	-1,25	-1,44	-1,76	-1,66	-1,31	-1,24	-1,19	-1,10	-1,13	-1,13	-1,13
Kärnten	-1,50	-1,56	-1,79	-1,31	-1,28	-1,03	-0,87	-1,00	-0,91	-0,79	-0,84
Steiermark	-1,32	-1,20	-1,52	-0,99	-0,86	-0,75	-0,63	-0,73	-0,62	-0,48	-0,53
Oberösterreich	-0,84	-0,79	-1,13	-0,78	-0,50	-0,30	-0,18	-0,33	-0,30	-0,25	-0,12
Salzburg	-0,65	-0,55	-0,84	-0,49	-0,55	-0,26	-0,20	-0,24	-0,29	-0,16	0,00
Tirol	-0,99	-1,00	-1,10	-0,71	-0,57	-0,41	-0,38	-0,28	-0,29	-0,42	-0,17
Vorarlberg	-0,99	-1,03	-0,75	-0,74	-0,58	-0,41	-0,44	-0,38	-0,29	-0,29	-0,24
Lódzkie	-3,05	-3,05	-3,10	-2,94	-2,67	-2,30	-1,99	-2,08	-2,03	-1,93	-2,03
Mazowieckie	-2,61	-2,71	-2,77	-2,48	-2,32	-2,05	-1,56	-1,53	-1,64	-1,49	-1,40
Malopolskie	-2,73	-2,98	-2,82	-2,82	-2,72	-2,41	-2,03	-2,15	-2,26	-2,23	-2,28
Slaskie	-3,84	-3,84	-3,69	-3,55	-3,34	-2,94	-2,65	-2,49	-2,59	-2,49	-2,48
Lubelskie	-2,61	-2,72	-3,02	-2,69	-2,57	-2,19	-2,30	-2,35	-2,30	-2,20	-2,14
Podkarpackie	-2,94	-3,34	-3,35	-3,18	-3,00	-2,63	-2,45	-2,43	-2,51	-2,59	-2,56
Swietokrzyskie	-3,33	-3,35	-3,58	-3,27	-2,86	-2,39	-2,06	-2,26	-2,32	-2,38	-2,28
Podlaskie	-2,80	-2,94	-2,56	-2,57	-2,56	-2,27	-1,94	-1,94	-2,31	-2,11	-1,95
Wielkopolskie	-3,19	-2,86	-2,94	-2,96	-2,80	-2,48	-2,14	-2,14	-2,10	-2,11	-2,03
Zachodniopomorskie	-3,99	-3,96	-3,63	-3,71	-3,56	-3,23	-2,93	-2,84	-3,03	-2,97	-2,71
Lubuskie	-3,89	-3,99	-3,89	-3,34	-3,13	-2,74	-2,59	-2,68	-2,57	-2,51	-2,53
Dolnoslaskie	-3,67	-3,85	-4,00	-3,58	-3,15	-2,82	-2,59	-2,44	-2,49	-2,51	-2,48
Opolskie	-3,42	-3,73	-3,56	-3,15	-2,92	-2,69	-2,52	-2,44	-2,39	-2,32	-2,20
Kujawsko-Pomorskie	-3,44	-3,23	-3,23	-3,29	-3,33	-2,98	-2,74	-2,59	-2,61	-2,60	-2,40
Warminsko-Mazurskie	-4,14	-4,01	-4,02	-3,66	-3,39	-2,90	-2,72	-2,68	-2,74	-2,88	-3,01
Pomorskie	-3,42	-3,56	-3,59	-3,35	-3,06	-2,65	-2,34	-2,41	-2,32	-2,32	-2,26
Bratislavský kraj	-1,25	-1,00	-1,20	-0,90	-0,87	-0,71	-0,57	-0,69	-1,04	-0,80	-0,63
Západní Slovensko	-2,56	-2,34	-2,20	-2,08	-1,86	-1,69	-1,44	-1,87	-2,02	-1,93	-1,91
Střední Slovensko	-2,85	-2,77	-2,98	-2,80	-2,55	-2,47	-2,24	-2,56	-2,65	-2,48	-2,43
Východní Slovensko	-3,10	-2,90	-3,34	-3,29	-3,00	-2,76	-2,60	-2,71	-2,94	-3,00	-2,96

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Tab. 6: Normované proměnné ukazatele Míra zaměstnanosti starších osob ve věku 55-64 let

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	-0,63	-0,30	-0,87	-0,86	-0,61	-0,82	-0,63	-0,38	-0,62	-0,29	0,00
Střední Čechy	-2,35	-2,07	-2,23	-2,05	-1,91	-2,02	-1,77	-1,94	-1,82	-1,68	-1,44
Jihozápad	-3,08	-2,80	-2,53	-2,27	-2,44	-2,08	-2,01	-2,09	-2,07	-1,99	-1,81
Severozápad	-3,42	-2,88	-2,86	-2,50	-2,53	-2,60	-2,75	-2,64	-2,56	-2,56	-2,55
Severovýchod	-2,73	-2,47	-2,58	-2,54	-2,31	-2,24	-2,11	-2,40	-2,33	-2,15	-2,12
Jihovýchod	-3,15	-2,99	-3,04	-2,74	-2,59	-2,41	-2,14	-2,29	-2,28	-2,19	-1,98
Střední Morava	-3,75	-3,48	-2,89	-2,96	-2,85	-2,41	-2,34	-2,48	-2,69	-2,55	-2,20
Moravskoslezsko	-4,05	-4,34	-4,09	-3,42	-3,53	-3,46	-2,90	-3,00	-3,16	-3,06	-2,79
Közép-Magyarország	-3,93	-3,49	-3,13	-2,63	-2,83	-2,96	-3,02	-2,93	-3,00	-2,80	-2,71
Közép-Dunántúl	-4,48	-3,72	-3,72	-3,58	-3,45	-3,65	-4,01	-3,97	-3,73	-3,32	-3,36
Nyugat-Dunántúl	-3,77	-3,80	-3,72	-3,52	-3,34	-3,33	-3,75	-3,53	-3,42	-3,39	-3,35
Dél-Dunántúl	-5,31	-4,95	-4,63	-4,28	-4,28	-4,62	-4,96	-4,43	-3,88	-3,82	-3,79
Észak-Magyarország	-5,14	-4,63	-4,77	-4,75	-4,33	-4,35	-4,45	-4,41	-4,08	-4,06	-3,94
Észak-Alföld	-5,43	-4,59	-4,53	-4,44	-4,29	-4,51	-4,51	-4,38	-4,26	-3,96	-3,63
Dél-Alföld	-4,85	-4,78	-4,55	-4,21	-4,29	-4,12	-4,14	-4,24	-3,78	-3,57	-3,48
Burgenland (AT)	-4,85	-4,56	-4,63	-4,08	-3,64	-2,91	-3,02	-3,08	-3,19	-3,19	-3,12
Niederösterreich	-4,33	-4,23	-4,18	-3,83	-3,62	-2,99	-2,59	-2,89	-2,66	-2,80	-2,43
Wien	-4,13	-3,98	-4,22	-3,84	-3,33	-3,29	-2,98	-2,51	-2,59	-2,79	-2,44
Kärnten	-4,45	-4,26	-4,65	-4,33	-4,04	-3,70	-3,26	-3,14	-3,28	-3,24	-2,73
Steiermark	-4,35	-4,25	-4,88	-4,23	-3,67	-3,56	-3,19	-3,38	-2,95	-2,88	-2,95
Oberösterreich	-4,31	-4,33	-4,56	-4,01	-3,34	-2,85	-2,65	-2,59	-2,44	-2,55	-2,77
Salzburg	-4,07	-3,97	-3,57	-3,08	-3,02	-2,57	-2,21	-2,45	-2,60	-2,37	-2,05
Tirol	-3,86	-3,55	-3,91	-3,19	-2,83	-2,45	-2,43	-2,47	-2,00	-2,51	-2,20
Vorarlberg	-4,13	-3,89	-3,69	-2,98	-2,79	-2,46	-2,86	-2,77	-2,41	-2,39	-2,46
Lódzkie	-4,06	-4,32	-4,74	-4,76	-4,48	-4,24	-3,99	-4,12	-3,70	-3,24	-2,90
Mazowieckie	-3,53	-3,52	-4,11	-3,66	-3,47	-3,47	-3,25	-3,24	-2,98	-2,37	-2,19
Malopolskie	-3,92	-4,15	-3,77	-3,67	-3,78	-3,69	-3,55	-3,23	-3,34	-3,07	-2,99
Slaskie	-5,40	-5,16	-5,21	-5,30	-5,13	-4,94	-4,69	-4,41	-4,26	-3,96	-3,88
Lubelskie	-3,37	-3,66	-3,43	-3,48	-3,36	-3,10	-3,35	-3,37	-3,24	-3,14	-2,73
Podkarpackie	-3,33	-3,50	-3,54	-3,78	-3,65	-3,60	-3,28	-3,03	-2,95	-2,68	-2,49
Swietokrzyskie	-4,13	-4,11	-4,43	-3,94	-3,87	-3,35	-3,54	-3,69	-3,26	-2,98	-2,83
Podlaskie	-3,85	-3,46	-3,33	-3,80	-4,16	-4,08	-3,82	-3,78	-3,59	-3,12	-2,76
Wielkopolskie	-4,28	-3,93	-4,16	-4,37	-4,48	-4,28	-3,97	-3,99	-3,59	-3,24	-3,17
Zachodniopomorskie	-4,91	-4,28	-4,72	-4,53	-4,74	-4,57	-4,18	-4,03	-3,94	-3,74	-3,36
Lubuskie	-4,91	-5,01	-4,91	-4,88	-4,71	-4,19	-4,01	-4,04	-3,97	-3,64	-3,63
Dolnoslaskie	-5,18	-5,37	-5,22	-4,78	-4,26	-4,14	-3,87	-3,58	-3,69	-3,45	-3,16
Opolskie	-4,53	-4,63	-4,83	-4,46	-4,38	-4,23	-4,14	-4,02	-3,85	-3,49	-3,08
Kujawsko-Pomorskie	-5,22	-4,86	-4,80	-4,56	-4,65	-4,45	-4,17	-4,37	-4,04	-3,73	-3,30
Warminsko-Mazurskie	-4,98	-5,36	-5,22	-4,78	-4,38	-4,18	-4,18	-4,14	-3,91	-3,78	-3,60
Pomorskie	-5,01	-4,85	-4,62	-4,34	-4,56	-4,06	-3,62	-3,56	-3,09	-3,16	-3,19
Bratislavský kraj	-2,54	-3,23	-2,71	-1,56	-1,81	-1,37	-0,86	-0,77	-0,92	-0,80	-0,66
Západní Slovensko	-5,08	-4,54	-4,44	-4,16	-3,73	-3,26	-2,88	-2,97	-2,83	-2,76	-2,66
Střední Slovensko	-5,23	-4,80	-4,82	-4,29	-4,01	-3,96	-3,76	-3,65	-3,44	-3,08	-2,84
Východní Slovensko	-5,44	-5,24	-5,01	-4,65	-4,24	-4,05	-3,49	-3,42	-3,29	-3,40	-3,10

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Tab. 7: Normované proměnné ukazatele Míra zaměstnanosti žen ve věku 15-64 let

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	-0,67	-0,81	-0,95	-0,84	-0,71	-0,81	-0,91	-0,88	-1,07	-1,03	-0,85
Střední Čechy	-1,73	-1,62	-1,94	-1,75	-1,66	-1,62	-1,54	-1,68	-1,75	-1,59	-1,24
Jihozápad	-1,51	-1,62	-1,79	-1,61	-1,64	-1,51	-1,40	-1,70	-1,75	-1,58	-1,57
Severozápad	-2,30	-2,53	-2,06	-2,39	-2,54	-2,53	-2,47	-2,65	-2,56	-2,30	-2,49
Severovýchod	-1,73	-1,88	-1,83	-1,97	-1,83	-1,86	-1,84	-2,10	-2,10	-1,90	-1,79
Jihovýchod	-2,01	-1,98	-2,14	-2,09	-2,08	-1,87	-1,94	-1,99	-1,84	-1,99	-1,86
Střední Morava	-2,21	-2,06	-2,36	-2,45	-2,10	-1,94	-1,91	-2,05	-2,35	-2,02	-1,83
Moravskoslezsko	-2,58	-2,87	-2,80	-2,60	-2,58	-2,50	-2,27	-2,24	-2,42	-2,27	-2,01
Közép-Magyarország	-2,23	-2,08	-1,91	-1,80	-1,83	-1,90	-1,94	-2,02	-2,13	-2,17	-1,86
Közép-Dunántúl	-2,36	-2,01	-2,43	-2,43	-2,25	-2,28	-2,38	-2,68	-2,65	-2,36	-2,35
Nyugat-Dunántúl	-1,97	-2,16	-2,19	-2,02	-2,12	-2,14	-2,27	-2,36	-2,34	-2,25	-1,91
Dél-Dunántúl	-3,37	-3,22	-3,41	-3,13	-3,20	-3,56	-3,38	-3,33	-2,98	-3,29	-3,22
Észak-Magyarország	-3,49	-3,35	-3,46	-3,56	-3,46	-3,56	-3,74	-3,79	-3,56	-3,60	-3,51
Észak-Alföld	-3,88	-3,41	-3,59	-3,67	-3,64	-3,64	-3,64	-3,79	-3,71	-3,55	-3,31
Dél-Alföld	-3,20	-3,31	-3,30	-3,19	-3,16	-3,05	-3,15	-3,23	-2,96	-2,98	-2,78
Burgenland (AT)	-1,61	-1,51	-1,59	-1,46	-1,14	-0,71	-0,60	-0,76	-0,78	-0,81	-0,77
Niederösterreich	-1,29	-1,13	-0,95	-1,03	-0,80	-0,66	-0,40	-0,38	-0,49	-0,41	-0,32
Wien	-1,09	-1,44	-1,81	-1,54	-1,25	-1,28	-1,14	-0,85	-0,98	-0,98	-0,92
Kärnten	-1,99	-2,14	-1,97	-1,65	-1,54	-1,25	-1,07	-1,06	-1,02	-0,84	-0,76
Steiermark	-1,68	-1,44	-1,69	-1,20	-1,00	-1,00	-0,76	-0,63	-0,47	-0,38	-0,60
Oberösterreich	-1,15	-0,93	-1,40	-1,09	-0,77	-0,60	-0,34	-0,45	-0,41	-0,40	-0,08
Salzburg	-0,66	-0,63	-0,95	-0,52	-0,77	-0,40	-0,27	-0,18	-0,30	-0,16	0,00
Tirol	-1,29	-1,37	-1,22	-0,91	-0,82	-0,56	-0,52	-0,30	-0,21	-0,49	-0,15
Vorarlberg	-1,75	-1,68	-1,25	-1,18	-0,99	-0,82	-0,74	-0,54	-0,43	-0,52	-0,29
Lódzkie	-3,18	-3,33	-3,19	-2,94	-2,60	-2,24	-2,06	-2,30	-2,19	-2,05	-2,14
Mazowieckie	-2,42	-2,50	-2,75	-2,58	-2,36	-2,05	-1,73	-1,55	-1,64	-1,55	-1,46
Malopolskie	-2,64	-2,75	-2,64	-2,86	-2,79	-2,61	-2,19	-2,31	-2,43	-2,35	-2,47
Slaskie	-4,22	-4,06	-3,75	-3,68	-3,75	-3,26	-2,85	-2,72	-2,85	-2,83	-2,71
Lubelskie	-2,53	-2,63	-2,85	-2,69	-2,57	-2,12	-2,28	-2,36	-2,30	-2,20	-2,10
Podkarpackie	-2,90	-3,29	-3,42	-3,11	-3,07	-2,71	-2,63	-2,54	-2,54	-2,69	-2,61
Swietokrzyskie	-3,31	-3,38	-3,60	-3,23	-2,82	-2,49	-2,20	-2,24	-2,36	-2,58	-2,46
Podlaskie	-2,63	-2,96	-2,91	-2,78	-2,71	-2,41	-2,05	-2,06	-2,21	-2,14	-2,08
Wielkopolskie	-3,38	-3,00	-3,31	-3,41	-3,23	-2,93	-2,67	-2,65	-2,58	-2,64	-2,58
Zachodniopomorskie	-3,96	-3,90	-3,62	-3,96	-3,90	-3,40	-3,12	-3,05	-3,12	-3,26	-2,96
Lubuskie	-4,04	-3,88	-3,92	-3,60	-3,30	-2,97	-2,96	-2,87	-2,71	-2,63	-2,67
Dolnoslaskie	-3,35	-3,68	-3,92	-3,66	-3,30	-3,18	-2,91	-2,63	-2,60	-2,53	-2,60
Opolskie	-3,70	-3,95	-3,88	-3,60	-3,29	-3,27	-3,04	-2,80	-2,85	-2,82	-2,71
Kujawsko-Pomorskie	-3,41	-3,27	-3,38	-3,53	-3,57	-3,34	-3,31	-2,98	-2,97	-2,96	-2,72
Warminsko-Mazurskie	-4,07	-4,04	-4,23	-3,88	-3,66	-3,13	-3,05	-2,96	-2,98	-3,31	-3,27
Pomorskie	-3,88	-3,90	-3,96	-3,75	-3,37	-2,96	-2,63	-2,80	-2,63	-2,68	-2,56
Bratislavský kraj	-1,07	-0,93	-1,15	-0,98	-0,80	-0,67	-0,40	-0,51	-0,91	-0,69	-0,54
Západní Slovensko	-2,64	-2,41	-2,41	-2,32	-2,19	-2,03	-1,76	-2,17	-2,28	-2,24	-2,28
Střední Slovensko	-2,91	-2,86	-3,11	-3,11	-2,98	-2,98	-2,63	-3,00	-2,86	-2,74	-2,58
Východní Slovensko	-3,20	-3,04	-3,52	-3,57	-3,41	-3,12	-3,12	-3,12	-3,16	-3,27	-3,33

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Tab. 8: Normované proměnné ukazatele Míra nezaměstnanosti osob ve věku 15 let a více

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	-0,27	-0,41	-0,35	-0,28	-0,16	-0,09	0,00	-0,21	-0,32	-0,30	-0,21
Střední Čechy	-0,51	-0,57	-0,62	-0,58	-0,48	-0,27	-0,12	-0,44	-0,58	-0,57	-0,48
Jihozápad	-0,51	-0,55	-0,69	-0,57	-0,53	-0,28	-0,21	-0,58	-0,65	-0,60	-0,60
Severozápad	-1,66	-1,61	-1,80	-2,05	-1,93	-1,34	-1,04	-1,48	-1,63	-1,34	-1,56
Severovýchod	-0,55	-0,76	-0,85	-0,65	-0,74	-0,51	-0,37	-0,95	-0,90	-0,83	-1,08
Jihovýchod	-0,85	-0,90	-1,06	-1,03	-0,92	-0,58	-0,37	-0,81	-0,99	-0,94	-1,01
Střední Morava	-1,17	-1,15	-1,41	-1,38	-1,01	-0,71	-0,53	-0,99	-1,22	-1,01	-0,99
Moravskoslezsko	-1,86	-2,14	-2,25	-2,12	-1,79	-1,17	-0,97	-1,38	-1,47	-1,31	-1,34
Közép-Magyarország	-0,34	-0,39	-0,41	-0,57	-0,57	-0,51	-0,46	-0,81	-1,24	-1,26	-1,34
Közép-Dunántúl	-0,53	-0,42	-0,60	-0,78	-0,72	-0,53	-0,69	-1,29	-1,43	-1,34	-1,41
Nyugat-Dunántúl	-0,32	-0,48	-0,44	-0,71	-0,69	-0,57	-0,55	-1,20	-1,31	-0,95	-0,99
Dél-Dunántúl	-1,06	-1,04	-0,88	-1,22	-1,29	-1,41	-1,48	-1,64	-1,86	-1,94	-1,80
Észak-Magyarország	-1,11	-1,40	-1,34	-1,54	-1,59	-1,89	-2,02	-2,37	-2,53	-2,56	-2,51
Észak-Alföld	-1,04	-0,80	-0,87	-1,26	-1,59	-1,56	-1,80	-2,16	-2,21	-2,25	-2,12
Dél-Alföld	-0,71	-0,80	-0,76	-1,10	-1,08	-1,08	-1,20	-1,54	-1,50	-1,52	-1,48
Burgenland (AT)	-0,53	-0,69	-0,62	-0,72	-0,55	-0,32	-0,30	-0,48	-0,35	-0,30	-0,44
Niederösterreich	-0,49	-0,37	-0,39	-0,42	-0,37	-0,30	-0,27	-0,42	-0,30	-0,41	-0,39
Wien	-1,03	-1,13	-1,38	-1,27	-1,22	-1,13	-0,85	-0,99	-0,95	-0,92	-1,06
Kärnten	-0,44	-0,42	-0,64	-0,51	-0,44	-0,35	-0,27	-0,41	-0,35	-0,28	-0,49
Steiermark	-0,64	-0,39	-0,42	-0,39	-0,35	-0,32	-0,27	-0,48	-0,41	-0,25	-0,23
Oberösterreich	-0,34	-0,37	-0,46	-0,37	-0,23	-0,23	-0,12	-0,37	-0,32	-0,23	-0,18
Salzburg	-0,23	-0,05	-0,32	-0,23	-0,21	-0,19	-0,11	-0,23	-0,18	-0,11	-0,11
Tirol	-0,09	-0,21	-0,12	-0,28	-0,18	-0,16	-0,09	-0,18	-0,16	-0,11	-0,11
Vorarlberg	-0,12	-0,42	-0,28	-0,60	-0,44	-0,30	-0,35	-0,53	-0,35	-0,30	-0,30
Lódzkie	-3,24	-3,01	-2,99	-2,74	-2,03	-1,31	-0,85	-1,01	-1,31	-1,31	-1,63
Mazowieckie	-2,62	-2,62	-2,49	-2,28	-1,84	-1,27	-0,72	-0,72	-0,97	-1,06	-1,08
Malopolskie	-2,42	-2,79	-2,63	-2,37	-1,89	-1,17	-0,76	-1,06	-1,27	-1,31	-1,50
Slaskie	-3,25	-3,08	-2,93	-3,02	-2,17	-1,10	-0,83	-0,85	-1,29	-1,29	-1,33
Lubelskie	-2,55	-2,39	-2,51	-2,19	-1,93	-1,34	-1,22	-1,38	-1,40	-1,48	-1,52
Podkarpackie	-2,88	-2,85	-2,33	-2,62	-2,09	-1,36	-1,11	-1,45	-1,71	-1,86	-2,00
Swietokrzyskie	-2,99	-2,85	-3,27	-3,02	-2,40	-1,80	-1,22	-1,57	-1,79	-1,94	-1,98
Podlaskie	-2,51	-2,74	-2,28	-2,21	-1,66	-1,24	-0,80	-0,92	-1,47	-1,31	-1,29
Wielkopolskie	-2,97	-2,51	-2,70	-2,70	-1,91	-1,13	-0,74	-0,99	-1,22	-1,18	-1,17
Zachodniopomorskie	-4,38	-4,38	-3,87	-3,68	-2,70	-1,70	-1,34	-1,50	-1,86	-1,75	-1,59
Lubuskie	-4,24	-3,89	-4,07	-3,04	-2,14	-1,40	-0,81	-1,36	-1,54	-1,33	-1,26
Dolnoslaskie	-4,14	-4,19	-4,38	-3,69	-2,72	-1,91	-1,27	-1,45	-1,66	-1,54	-1,63
Opolskie	-3,36	-3,22	-3,08	-2,65	-2,05	-1,33	-0,81	-1,41	-1,36	-1,31	-1,34
Kujawsko-Pomorskie	-3,61	-3,43	-3,55	-3,16	-2,53	-1,66	-1,27	-1,50	-1,54	-1,61	-1,77
Warminsko-Mazurskie	-4,49	-4,08	-3,87	-3,27	-2,49	-1,52	-0,97	-1,17	-1,38	-1,36	-1,61
Pomorskie	-3,36	-3,34	-3,16	-3,01	-2,10	-1,34	-0,64	-0,80	-1,31	-1,17	-1,34
Bratislavský kraj	-1,20	-0,88	-1,27	-0,60	-0,48	-0,42	-0,27	-0,48	-0,76	-0,69	-0,67
Západní Slovensko	-2,76	-2,42	-2,17	-1,87	-1,40	-1,04	-0,80	-1,41	-1,91	-1,56	-1,66
Střední Slovensko	-3,48	-3,27	-3,64	-3,13	-2,56	-2,37	-1,98	-2,25	-2,58	-2,47	-2,53
Východní Slovensko	-3,61	-3,34	-4,08	-3,75	-3,04	-2,30	-2,00	-2,47	-2,93	-2,97	-3,02

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Tab. 9: Normované proměnné ukazatele Populace ve věku 30-34 let s vysokoškolským vzděláním

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	-2,82	-2,95	-2,35	-2,74	-2,35	-2,87	-2,12	-2,19	-1,11	-0,69	-0,83
Střední Čechy	-4,87	-5,01	-4,68	-4,57	-4,71	-4,68	-4,35	-4,16	-3,71	-3,36	-3,27
Jihozápad	-4,39	-4,70	-4,82	-4,60	-4,70	-4,38	-4,35	-4,02	-3,79	-3,33	-3,06
Severozápad	-4,73	-5,08	-5,22	-5,13	-5,13	-5,09	-4,99	-4,94	-4,89	-4,75	-4,16
Severovýchod	-4,78	-4,64	-4,79	-4,75	-4,77	-4,74	-4,57	-3,92	-3,85	-3,62	-3,46
Jihovýchod	-4,19	-3,94	-4,26	-4,30	-4,24	-4,11	-3,89	-3,52	-3,43	-3,06	-2,62
Střední Morava	-4,64	-4,70	-4,45	-4,44	-4,58	-4,43	-4,47	-4,31	-4,11	-3,59	-3,09
Moravskoslezsko	-4,71	-4,36	-4,54	-4,30	-4,36	-4,38	-4,19	-4,03	-3,69	-3,02	-3,12
Közép-Magyarország	-3,29	-2,84	-2,42	-2,76	-2,56	-2,32	-2,16	-1,89	-1,57	-1,17	-0,97
Közép-Dunántúl	-4,64	-4,52	-4,30	-4,35	-4,17	-3,96	-3,72	-3,82	-3,57	-3,39	-3,33
Nyugat-Dunántúl	-4,57	-4,35	-4,11	-4,17	-4,33	-4,11	-4,11	-3,85	-3,66	-3,23	-3,04
Dél-Dunántúl	-4,51	-4,50	-4,25	-4,18	-4,08	-4,29	-3,47	-3,64	-3,71	-3,59	-3,05
Észak-Magyarország	-4,54	-4,53	-4,54	-4,39	-4,21	-4,18	-3,97	-3,68	-3,57	-3,76	-3,58
Észak-Alföld	-4,49	-4,42	-4,47	-4,17	-4,12	-4,22	-3,97	-4,04	-3,51	-3,23	-3,09
Dél-Alföld	-4,85	-4,61	-3,95	-4,12	-4,15	-3,81	-3,46	-3,32	-3,32	-2,96	-2,90
Burgenland (AT)	-3,94	-3,92	-3,87	-3,92	-3,74	-3,78	-3,74	-3,80	-3,48	-3,57	-3,78
Niederösterreich	-4,11	-4,44	-3,59	-3,86	-3,96	-3,69	-3,85	-3,36	-3,69	-3,66	-3,33
Wien	-3,24	-3,19	-2,21	-2,38	-2,58	-2,55	-2,66	-2,13	-1,75	-1,97	-1,47
Kärnten	-4,08	-3,97	-4,06	-3,86	-3,74	-3,92	-3,39	-2,90	-3,52	-3,61	-2,96
Steiermark	-4,07	-3,68	-3,71	-3,71	-3,31	-3,53	-3,50	-3,87	-3,52	-3,48	-3,30
Oberösterreich	-3,89	-4,01	-3,78	-3,83	-3,51	-3,66	-3,11	-3,25	-3,59	-3,47	-3,36
Salzburg	-4,15	-4,01	-3,71	-3,38	-3,38	-3,48	-3,38	-3,55	-3,76	-3,39	-2,61
Tirol	-3,96	-3,62	-3,67	-3,81	-3,62	-3,52	-3,34	-3,27	-3,11	-2,76	-3,01
Vorarlberg	-4,11	-4,02	-3,95	-3,99	-4,01	-3,81	-3,51	-3,75	-3,82	-3,61	-3,53
Lódzkie	-4,53	-4,25	-3,72	-3,39	-3,25	-2,87	-2,33	-2,31	-2,03	-1,64	-1,33
Mazowieckie	-3,45	-2,84	-2,49	-2,14	-1,40	-0,97	-1,11	-0,63	-0,35	-0,38	-0,29
Malopolskie	-4,03	-3,92	-3,65	-3,57	-3,02	-2,55	-2,16	-2,19	-1,93	-1,54	-1,22
Slaskie	-4,56	-4,11	-3,43	-2,85	-2,58	-2,82	-2,35	-1,64	-1,55	-1,47	-1,13
Lubelskie	-3,99	-3,74	-2,95	-2,84	-3,20	-2,97	-2,65	-2,37	-1,97	-1,60	-1,29
Podkarpackie	-4,58	-4,10	-4,06	-3,58	-3,59	-3,27	-2,83	-2,00	-2,14	-2,19	-1,68
Swietokrzyskie	-4,23	-3,99	-3,34	-3,45	-3,68	-2,88	-2,78	-2,25	-1,65	-1,75	-1,29
Podlaskie	-4,24	-3,83	-3,30	-3,62	-2,94	-2,41	-2,14	-1,42	-1,74	-1,55	-0,86
Wielkopolskie	-4,60	-4,32	-3,93	-3,26	-3,29	-3,15	-3,02	-3,08	-2,44	-2,17	-1,72
Zachodniopomorskie	-4,44	-3,95	-3,44	-3,43	-2,98	-2,81	-2,23	-2,46	-2,20	-1,98	-1,95
Lubuskie	-4,37	-4,25	-4,04	-3,93	-4,09	-3,53	-3,20	-2,83	-2,71	-2,39	-2,20
Dolnoslaskie	-3,94	-3,57	-3,50	-3,45	-3,33	-3,04	-2,85	-2,48	-2,19	-1,82	-1,64
Opolskie	-4,26	-3,92	-4,18	-3,55	-3,52	-3,78	-3,25	-3,51	-2,75	-2,19	-2,20
Kujawsko-Pomorskie	-4,16	-4,03	-4,02	-3,92	-4,04	-4,24	-3,73	-3,17	-2,49	-2,61	-1,84
Warminsko-Mazurskie	-4,12	-4,16	-3,99	-3,82	-3,80	-3,38	-3,11	-1,78	-2,40	-2,49	-2,49
Pomorskie	-4,06	-3,82	-3,65	-3,40	-2,95	-2,80	-2,32	-1,83	-1,85	-1,68	-1,22
Bratislavský kraj	-3,26	-3,24	-2,55	-2,19	-2,77	-2,54	-2,44	-2,19	-1,00	0,00	-0,36
Západní Slovensko	-4,84	-4,70	-4,75	-4,60	-4,35	-4,39	-4,46	-4,15	-3,90	-3,97	-3,73
Střední Slovensko	-5,00	-4,84	-4,32	-4,23	-4,35	-4,36	-3,97	-3,82	-3,13	-3,44	-3,29
Východní Slovensko	-4,67	-4,57	-4,65	-4,52	-4,46	-4,36	-4,26	-4,17	-3,79	-3,40	-3,47

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Tab. 10: Normované proměnné ukazatele Oběti dopravních nehod

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	-1,73	-1,26	-1,21	-1,16	-1,13	-0,68	-0,68	-0,68	-0,40	-0,60	-0,28
Střední Čechy	-4,37	-4,85	-4,39	-4,32	-3,47	-4,24	-3,29	-2,29	-1,86	-1,61	-1,88
Jihozápad	-4,22	-4,02	-3,74	-3,54	-2,71	-3,49	-3,26	-2,79	-2,39	-2,26	-2,56
Severozápad	-3,16	-3,34	-3,47	-3,09	-2,08	-2,34	-2,59	-2,18	-1,68	-1,41	-1,31
Severovýchod	-3,54	-3,87	-3,16	-2,91	-2,56	-2,46	-2,39	-1,88	-2,11	-1,96	-1,78
Jihovýchod	-2,89	-3,31	-3,09	-2,99	-2,24	-3,09	-2,31	-1,53	-1,56	-1,46	-1,21
Střední Morava	-3,34	-2,86	-2,99	-2,84	-2,16	-2,94	-2,06	-1,91	-1,48	-1,53	-1,28
Moravskoslezsko	-2,41	-2,31	-2,64	-1,86	-1,91	-1,96	-1,73	-1,66	-1,21	-1,31	-1,31
Közép-Magyarország	-2,29	-2,21	-1,98	-2,06	-2,03	-2,03	-1,48	-1,16	-0,98	-0,60	-0,60
Közép-Dunántúl	-3,79	-4,02	-3,74	-3,64	-4,34	-3,39	-2,86	-2,39	-1,96	-1,73	-1,71
Nyugat-Dunántúl	-3,79	-3,11	-3,44	-3,09	-3,19	-3,54	-2,71	-2,16	-1,88	-1,71	-1,96
Dél-Dunántúl	-4,09	-3,92	-3,01	-2,99	-3,34	-2,86	-2,71	-2,16	-1,71	-1,26	-1,38
Észak-Magyarország	-2,49	-2,24	-2,46	-2,59	-2,61	-1,76	-1,63	-1,31	-1,36	-1,28	-1,23
Észak-Alföld	-3,64	-3,09	-3,52	-2,99	-2,89	-3,34	-2,49	-2,01	-1,66	-1,33	-1,21
Dél-Alföld	-3,69	-3,34	-3,31	-3,69	-3,47	-3,29	-2,41	-1,91	-2,03	-2,08	-1,41
Burgenland (AT)	-3,04	-4,39	-2,76	-2,91	-1,56	-2,64	-2,26	-1,81	-1,43	-1,53	-2,31
Niederösterreich	-3,92	-4,17	-4,02	-3,24	-3,19	-2,71	-2,41	-2,64	-2,24	-2,16	-1,93
Wien	-0,40	-0,38	-0,35	-0,20	-0,18	-0,20	-0,08	-0,15	-0,10	0,00	-0,03
Kärnten	-3,39	-2,34	-2,59	-1,71	-2,69	-2,29	-2,18	-1,46	-1,56	-1,10	-1,76
Steiermark	-3,11	-3,54	-2,59	-2,26	-2,01	-2,08	-1,96	-1,58	-1,33	-1,18	-1,36
Oberösterreich	-2,89	-2,84	-2,44	-2,69	-2,16	-2,31	-2,16	-1,86	-1,76	-1,51	-1,33
Salzburg	-2,49	-2,59	-3,59	-2,46	-2,11	-1,86	-1,91	-2,64	-1,63	-1,81	-1,86
Tirol	-3,39	-2,03	-2,03	-1,76	-1,81	-1,43	-2,21	-1,26	-1,05	-1,23	-1,16
Vorarlberg	-2,03	-0,88	-1,86	-1,41	-1,48	-0,78	-1,53	-1,66	-1,18	-1,38	-1,31
Lódzkie	-4,55	-4,42	-3,92	-3,99	-3,72	-4,04	-3,99	-3,09	-2,84	-2,86	-2,61
Mazowieckie	-4,65	-4,09	-4,39	-3,99	-3,82	-4,32	-4,12	-3,47	-2,84	-3,09	-2,49
Malopolskie	-2,59	-2,51	-2,26	-2,24	-2,03	-2,29	-2,31	-2,08	-1,48	-2,06	-1,61
Slaskie	-2,39	-2,39	-2,39	-2,01	-1,96	-2,24	-2,13	-1,91	-1,61	-1,58	-1,51
Lubelskie	-3,72	-3,52	-3,77	-3,37	-3,59	-3,74	-3,99	-3,37	-2,64	-2,61	-2,51
Podkarpackie	-2,34	-2,66	-3,21	-3,11	-2,79	-2,76	-2,49	-2,31	-2,11	-2,39	-1,88
Swietokrzyskie	-5,32	-4,37	-3,97	-4,09	-3,99	-4,70	-4,39	-3,14	-3,57	-3,21	-2,39
Podlaskie	-4,02	-4,14	-3,84	-4,07	-4,02	-4,07	-3,09	-3,44	-2,79	-2,91	-2,49
Wielkopolskie	-3,57	-3,59	-3,72	-3,42	-3,49	-3,47	-3,77	-2,66	-2,21	-2,64	-1,98
Zachodniopomorskie	-3,37	-3,26	-3,16	-3,16	-3,14	-3,06	-3,29	-2,74	-1,91	-2,18	-1,61
Lubuskie	-4,07	-4,17	-3,87	-3,99	-3,34	-3,54	-3,92	-3,09	-2,36	-2,71	-2,13
Dolnoslaskie	-3,06	-2,91	-2,89	-2,84	-2,66	-2,81	-2,84	-2,24	-1,78	-1,93	-1,76
Opolskie	-2,99	-3,54	-3,24	-3,21	-2,74	-2,96	-3,09	-2,44	-2,44	-2,24	-1,78
Kujawsko-Pomorskie	-3,57	-3,19	-3,31	-3,62	-3,89	-4,09	-3,47	-2,49	-2,44	-2,51	-2,36
Warminsko-Mazurskie	-4,09	-4,42	-5,20	-4,57	-4,04	-4,45	-3,62	-2,76	-2,64	-2,81	-2,24
Pomorskie	-2,96	-2,84	-3,19	-2,71	-2,59	-2,71	-2,69	-2,59	-1,91	-2,16	-1,66
Bratislavský kraj	-2,74	-1,43	-2,81	-1,66	-2,01	-2,39	-1,83	-0,93	-0,98	-0,88	-0,83
Západní Slovensko	-2,84	-2,46	-2,49	-2,31	-2,81	-2,99	-2,76	-1,51	-1,33	-1,38	-1,53
Střední Slovensko	-2,91	-3,64	-2,76	-2,86	-2,61	-2,84	-2,81	-2,08	-1,58	-1,51	-1,23
Východní Slovensko	-1,96	-2,74	-2,21	-2,64	-2,26	-2,59	-2,18	-1,08	-1,21	-1,28	-0,78

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Tab. 11: Normované proměnné ukazatele Očekávaná délka života do jednoho roku věku

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	-2,42	-2,34	-2,09	-1,93	-1,69	-1,57	-1,49	-1,37	-1,29	-1,13	-1,13
Střední Čechy	-2,86	-3,06	-2,82	-2,74	-2,38	-2,30	-2,18	-2,13	-1,93	-1,85	-1,81
Jihozápad	-2,70	-2,82	-2,62	-2,46	-2,26	-2,05	-2,09	-1,97	-1,85	-1,77	-1,69
Severozápad	-3,58	-3,63	-3,34	-3,22	-3,02	-2,90	-2,78	-2,78	-2,70	-2,50	-2,42
Severovýchod	-2,78	-2,74	-2,58	-2,34	-2,22	-2,13	-1,93	-1,85	-1,77	-1,73	-1,69
Jihovýchod	-2,62	-2,58	-2,34	-2,42	-2,09	-2,01	-1,73	-1,77	-1,61	-1,49	-1,49
Střední Morava	-2,74	-2,78	-2,54	-2,58	-2,26	-2,22	-2,09	-2,13	-1,97	-1,85	-1,73
Moravskoslezsko	-3,26	-3,30	-3,10	-2,94	-2,74	-2,62	-2,62	-2,54	-2,46	-2,42	-2,22
Közép-Magyarország	-3,46	-3,42	-3,22	-3,22	-3,10	-2,98	-2,78	-2,66	-2,50	-2,42	-2,34
Közép-Dunántúl	-4,07	-4,03	-3,91	-3,87	-3,75	-3,63	-3,46	-3,42	-3,14	-3,02	-2,98
Nyugat-Dunántúl	-3,79	-3,71	-3,54	-3,54	-3,22	-3,30	-3,06	-3,02	-2,98	-2,82	-2,86
Dél-Dunántúl	-4,11	-4,23	-3,99	-3,91	-3,79	-3,75	-3,42	-3,42	-3,34	-3,06	-3,06
Észak-Magyarország	-4,47	-4,51	-4,43	-4,43	-4,19	-4,15	-3,95	-3,87	-3,75	-3,67	-3,54
Észak-Alföld	-4,35	-4,27	-4,11	-4,23	-3,91	-3,91	-3,71	-3,50	-3,42	-3,14	-3,06
Dél-Alföld	-4,03	-4,15	-3,87	-3,95	-3,58	-3,67	-3,42	-3,38	-3,18	-3,14	-3,02
Burgenland (AT)	-1,57	-1,61	-1,33	-1,37	-1,21	-1,13	-1,01	-0,64	-0,64	-0,52	-0,77
Niederösterreich	-1,65	-1,69	-1,53	-1,37	-1,13	-1,05	-1,01	-0,97	-0,81	-0,68	-0,77
Wien	-1,77	-1,85	-1,57	-1,45	-1,29	-1,21	-1,05	-1,25	-1,17	-0,97	-0,97
Kärnten	-1,29	-1,17	-1,05	-1,09	-0,89	-0,68	-0,60	-0,68	-0,60	-0,44	-0,52
Steiermark	-1,41	-1,41	-1,17	-1,09	-0,97	-0,73	-0,77	-0,77	-0,60	-0,44	-0,40
Oberösterreich	-1,37	-1,41	-1,21	-1,09	-0,85	-0,81	-0,60	-0,68	-0,60	-0,40	-0,40
Salzburg	-1,29	-1,29	-0,97	-1,09	-0,60	-0,48	-0,24	-0,44	-0,36	-0,24	-0,16
Tirol	-0,93	-0,89	-0,77	-0,73	-0,44	-0,40	-0,28	-0,36	-0,24	-0,08	-0,12
Vorarlberg	-0,97	-1,17	-0,93	-0,68	-0,68	-0,52	-0,36	-0,32	-0,20	0,00	-0,12
Lódzkie	-3,79	-3,63	-3,50	-3,67	-3,63	-3,58	-3,42	-3,38	-3,10	-2,98	-2,94
Mazowieckie	-3,02	-3,02	-2,86	-2,78	-2,70	-2,66	-2,54	-2,54	-2,26	-2,09	-2,09
Małopolskie	-2,70	-2,70	-2,54	-2,54	-2,38	-2,38	-2,26	-2,13	-1,89	-1,77	-1,77
Śląskie	-3,42	-3,34	-3,26	-3,22	-3,10	-3,10	-3,02	-2,94	-2,70	-2,62	-2,58
Lubelskie	-3,34	-3,22	-3,18	-3,18	-2,98	-2,98	-2,94	-2,78	-2,58	-2,42	-2,22
Podkarpackie	-2,78	-2,74	-2,70	-2,62	-2,34	-2,22	-2,18	-2,13	-1,85	-1,69	-1,65
Świętokrzyskie	-3,14	-3,10	-2,90	-2,94	-2,86	-2,78	-2,74	-2,50	-2,54	-2,34	-2,18
Podlaskie	-2,90	-2,98	-2,90	-2,82	-2,74	-2,58	-2,34	-2,38	-2,09	-1,89	-1,85
Wielkopolskie	-3,22	-3,14	-3,10	-2,94	-2,90	-2,82	-2,70	-2,62	-2,34	-2,18	-2,18
Zachodniopomorskie	-3,38	-3,30	-3,22	-3,14	-3,06	-2,98	-2,94	-2,86	-2,62	-2,38	-2,30
Lubuskie	-3,38	-3,42	-3,22	-3,18	-3,14	-3,14	-3,02	-2,94	-2,58	-2,62	-2,42
Dolnośląskie	-3,38	-3,30	-3,26	-3,10	-3,06	-3,10	-3,06	-2,90	-2,54	-2,34	-2,38
Opolskie	-2,98	-2,94	-2,70	-2,74	-2,58	-2,50	-2,58	-2,26	-2,22	-2,01	-2,18
Kujawsko-Pomorskie	-3,34	-3,26	-3,18	-3,10	-3,02	-3,14	-2,90	-2,86	-2,74	-2,38	-2,38
Warmińsko-Mazurskie	-3,38	-3,34	-3,26	-3,22	-3,14	-3,10	-2,94	-2,90	-2,58	-2,42	-2,42
Pomorskie	-3,02	-2,94	-2,86	-2,74	-2,66	-2,74	-2,58	-2,42	-2,13	-1,93	-2,09
Bratislavský kraj	-2,86	-2,86	-2,82	-2,86	-2,66	-2,38	-2,30	-2,18	-2,22	-1,89	-1,81
Západní Slovensko	-3,46	-3,46	-3,22	-3,26	-3,22	-3,14	-3,02	-2,90	-2,70	-2,58	-2,46
Střední Slovensko	-3,67	-3,63	-3,50	-3,54	-3,38	-3,38	-3,26	-3,10	-2,98	-2,70	-2,70
Východní Slovensko	-3,67	-3,71	-3,50	-3,46	-3,38	-3,34	-3,14	-2,98	-2,94	-2,74	-2,66

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Tab. 12: Normované proměnné ukazatele Kojenecká úmrtnost

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	-1,63	-0,87	-1,19	-0,54	-0,92	-0,70	-0,33	-0,76	-0,98	-0,54	-0,38
Střední Čechy	-0,98	-1,19	-1,46	-1,03	-0,81	-0,87	-0,98	-1,08	-0,65	-0,70	-0,65
Jihozápad	-1,68	-1,73	-1,30	-1,25	-0,92	-0,87	-0,98	-0,70	-1,08	-0,76	-0,98
Severozápad	-1,95	-3,25	-2,44	-3,09	-2,01	-2,44	-1,63	-1,68	-2,11	-2,22	-1,57
Severovýchod	-2,11	-1,46	-1,79	-1,36	-1,19	-1,03	-1,19	-0,76	-0,65	-1,14	-1,14
Jihovýchod	-1,90	-1,41	-0,81	-1,19	-1,36	-1,63	-0,92	-0,87	-0,49	-0,87	-1,19
Střední Morava	-1,36	-1,41	-1,73	-1,19	-1,63	-1,19	-0,76	-1,79	-1,03	-1,08	-0,87
Moravskoslezsko	-2,33	-1,79	-1,79	-1,25	-1,73	-0,98	-1,68	-1,19	-0,98	-0,87	-0,70
Közép-Magyarország	-2,93	-2,87	-2,44	-1,95	-2,28	-2,17	-2,17	-1,41	-1,84	-1,46	-1,19
Közép-Dunántúl	-2,93	-3,63	-2,87	-2,87	-2,44	-2,98	-2,39	-1,90	-1,95	-2,11	-2,76
Nyugat-Dunántúl	-4,07	-3,09	-2,55	-2,76	-2,17	-2,44	-1,90	-2,44	-2,44	-1,73	-3,04
Dél-Dunántúl	-3,04	-3,85	-3,36	-2,01	-2,44	-3,04	-2,01	-2,22	-2,76	-1,95	-2,93
Észak-Magyarország	-4,82	-4,34	-4,72	-3,58	-4,39	-4,66	-4,28	-3,90	-2,49	-3,69	-3,36
Észak-Alföld	-3,42	-3,09	-2,82	-3,20	-2,39	-2,33	-2,01	-2,55	-3,42	-2,33	-2,06
Dél-Alföld	-3,14	-4,17	-3,47	-4,50	-2,33	-2,33	-3,25	-2,82	-2,33	-2,93	-1,79
Burgenland (AT)	-0,76	-2,76	-0,76	-1,52	-1,57	-1,73	-1,25	0,00	-0,76	-1,52	-0,76
Niederösterreich	-1,63	-2,01	-1,90	-1,46	-1,41	-1,90	-2,06	-1,79	-1,46	-1,63	-1,19
Wien	-2,60	-2,93	-2,60	-2,60	-1,84	-2,44	-2,49	-2,49	-2,66	-2,39	-1,84
Kärnten	-0,87	-0,76	-1,08	-1,08	-1,52	-0,65	-0,54	-1,19	-0,43	-1,63	-1,03
Steiermark	-1,08	-1,19	-1,25	-1,41	-1,36	-0,87	-0,98	-0,98	-1,30	-0,60	-1,25
Oberösterreich	-1,52	-2,06	-2,33	-1,52	-1,36	-1,36	-1,19	-1,63	-1,63	-1,14	-1,08
Salzburg	-1,90	-1,90	-2,11	-1,95	-0,70	-0,81	-0,92	-0,87	-2,17	-0,49	-0,92
Tirol	-1,63	-1,19	-1,68	-1,63	-1,30	-0,76	-0,38	-0,98	-0,87	-1,30	-0,60
Vorarlberg	-2,06	-1,36	-1,68	-2,22	-2,06	-1,25	-1,68	-1,41	-0,92	-1,52	-1,19
Lódzkie	-3,85	-3,31	-2,49	-2,82	-2,49	-2,11	-2,39	-2,44	-1,68	-1,95	-1,79
Mazowieckie	-2,98	-3,14	-2,76	-2,76	-2,22	-2,17	-2,17	-2,17	-1,95	-1,36	-1,84
Malopolskie	-3,20	-2,44	-2,76	-2,66	-2,44	-2,98	-2,17	-2,22	-1,95	-1,84	-1,57
Slaskie	-4,55	-3,74	-3,79	-3,52	-3,47	-3,14	-3,20	-3,42	-2,60	-2,76	-2,11
Lubelskie	-3,74	-3,69	-3,79	-3,47	-2,98	-2,82	-2,98	-2,17	-2,06	-1,90	-1,84
Podkarpackie	-3,25	-3,69	-3,42	-3,47	-3,31	-2,76	-2,44	-2,49	-2,33	-2,39	-2,28
Swietokrzyskie	-3,85	-3,04	-2,49	-2,71	-2,22	-2,22	-2,06	-1,79	-2,93	-2,76	-1,46
Podlaskie	-3,42	-2,93	-3,36	-2,55	-2,87	-2,22	-2,39	-2,06	-1,95	-2,11	-1,73
Wielkopolskie	-3,31	-2,93	-3,36	-2,71	-2,82	-3,14	-2,55	-2,44	-1,90	-1,52	-1,95
Zachodniopomorskie	-3,14	-3,74	-3,74	-3,36	-3,09	-3,52	-2,28	-3,14	-2,33	-2,82	-2,33
Lubuskie	-3,52	-3,96	-4,01	-2,87	-3,04	-2,76	-2,44	-2,93	-2,44	-2,55	-2,76
Dolnoslaskie	-4,82	-4,01	-3,90	-3,25	-3,25	-3,25	-3,52	-3,04	-2,82	-2,55	-2,93
Opolskie	-2,39	-2,33	-1,84	-2,17	-2,44	-1,90	-2,71	-2,22	-2,33	-1,57	-2,87
Kujawsko-Pomorskie	-4,12	-3,79	-3,52	-3,09	-2,60	-2,82	-2,66	-2,98	-2,66	-2,76	-2,11
Warminsko-Mazurskie	-2,28	-2,93	-1,95	-2,98	-2,22	-2,44	-2,28	-2,22	-2,11	-2,06	-1,73
Pomorskie	-3,79	-3,42	-3,09	-2,76	-2,49	-2,98	-2,49	-2,22	-1,95	-1,73	-1,90
Bratislavský kraj	-2,22	-2,17	-2,11	-2,17	-1,14	-1,30	-0,54	-1,46	-1,36	-0,54	-1,73
Západní Slovensko	-2,22	-2,60	-2,28	-2,22	-1,68	-1,57	-1,73	-1,79	-1,68	-1,57	-1,84
Střední Slovensko	-3,36	-3,09	-2,82	-2,71	-2,11	-2,82	-2,17	-2,11	-1,84	-1,52	-2,44
Východní Slovensko	-5,42	-5,69	-4,55	-5,37	-4,50	-4,50	-4,66	-3,96	-4,39	-3,79	-3,90

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Tab. 13: Normované proměnné ukazatele Nemocniční lůžka

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	-1,09	-1,28	-1,48	-1,67	-1,86	-2,09	-2,24	-2,43	-2,57	-2,89	-3,02
Střední Čechy	-4,91	-4,93	-4,95	-4,97	-4,99	-4,99	-5,08	-5,02	-5,02	-5,12	-5,11
Jihozápad	-3,72	-3,76	-3,79	-3,83	-3,87	-3,88	-4,00	-4,00	-4,02	-4,07	-4,11
Severozápad	-3,81	-3,90	-3,98	-4,07	-4,16	-4,27	-4,34	-4,35	-4,57	-4,59	-4,69
Severovýchod	-4,04	-4,07	-4,11	-4,14	-4,17	-4,21	-4,28	-4,22	-4,26	-4,38	-4,37
Jihovýchod	-2,85	-2,95	-3,05	-3,15	-3,25	-3,38	-3,45	-3,53	-3,57	-3,82	-3,85
Střední Morava	-3,85	-3,90	-3,95	-4,00	-4,05	-4,09	-4,14	-4,22	-4,23	-4,30	-4,35
Moravskoslezsko	-3,27	-3,42	-3,57	-3,71	-3,86	-4,02	-4,13	-4,35	-4,43	-4,60	-4,75
Közép-Magyarország	-2,11	-2,23	-2,27	-2,27	-2,27	-3,25	-3,46	-3,53	-3,55	-3,60	-3,97
Közép-Dunántúl	-4,18	-4,21	-4,09	-4,01	-3,90	-4,22	-4,25	-4,23	-4,17	-4,20	-4,21
Nyugat-Dunántúl	-3,44	-3,46	-3,43	-3,43	-3,48	-4,01	-4,01	-4,02	-4,02	-4,01	-4,21
Dél-Dunántúl	-3,86	-3,70	-3,75	-3,77	-3,63	-3,97	-3,88	-3,87	-3,78	-3,70	-3,80
Észak-Magyarország	-3,84	-3,79	-3,76	-3,70	-3,61	-4,02	-4,07	-3,93	-3,86	-3,78	-3,91
Észak-Alföld	-3,95	-3,92	-4,01	-3,96	-3,90	-4,33	-4,38	-4,24	-4,21	-4,22	-4,36
Dél-Alföld	-3,98	-3,98	-3,98	-4,00	-3,98	-4,64	-4,59	-4,54	-4,48	-4,45	-4,69
Burgenland (AT)	-4,87	-5,12	-5,07	-5,10	-4,96	-4,92	-5,01	-5,09	-5,10	-5,31	-5,17
Niederösterreich	-4,36	-4,40	-4,36	-4,36	-4,33	-4,16	-4,12	-4,12	-4,03	-4,11	-4,00
Wien	-2,77	-2,90	-3,08	-3,25	-3,36	-3,30	-3,42	-3,37	-3,42	-3,35	-3,58
Kärnten	-2,49	-2,40	-2,49	-2,42	-2,29	-2,23	-2,35	-2,51	-2,59	-2,64	-2,52
Steiermark	-2,78	-2,82	-2,67	-2,75	-2,76	-2,55	-2,57	-2,59	-2,68	-2,76	-2,61
Oberösterreich	-3,76	-3,81	-3,80	-3,69	-3,74	-3,77	-3,83	-3,86	-3,83	-3,86	-3,85
Salzburg	-2,48	-2,44	-2,38	-2,45	-2,52	-2,54	-2,52	-2,57	-2,55	-2,44	-2,54
Tirol	-4,13	-4,16	-4,07	-4,14	-4,14	-4,20	-4,27	-4,25	-4,42	-4,17	-4,31
Vorarlberg	-4,61	-4,71	-4,75	-4,83	-4,85	-4,89	-5,07	-5,08	-5,14	-4,86	-5,13
Lódzkie	-4,93	-4,83	-4,88	-5,01	-5,16	-5,14	-4,98	-4,98	-5,01	-5,00	-5,07
Mazowieckie	-5,11	-4,99	-5,16	-5,17	-5,18	-5,23	-5,07	-5,10	-5,14	-5,13	-5,15
Małopolskie	-4,13	-4,24	-4,04	-4,26	-4,34	-4,39	-4,22	-4,21	-4,42	-4,48	-4,44
Śląskie	-4,04	-4,03	-4,08	-4,18	-4,22	-4,29	-4,12	-4,23	-4,32	-4,31	-4,35
Lubelskie	-4,36	-4,28	-4,32	-4,42	-4,40	-4,42	-4,20	-4,15	-4,29	-4,34	-4,26
Podkarpackie	-4,56	-4,63	-4,39	-4,42	-4,34	-4,32	-4,14	-4,13	-4,21	-4,20	-4,06
Świętokrzyskie	-3,98	-3,81	-3,88	-3,94	-3,93	-3,88	-3,64	-3,57	-3,69	-3,57	-3,56
Podlaskie	-4,58	-4,58	-4,63	-4,67	-4,75	-4,75	-4,64	-4,58	-4,78	-4,92	-4,82
Wielkopolskie	-5,29	-5,26	-5,30	-5,39	-5,45	-5,45	-5,32	-5,35	-5,47	-5,50	-5,49
Zachodniopomorskie	-1,88	-1,46	-1,21	-1,50	-1,42	-1,56	-1,16	-0,87	-0,42	0,00	-0,26
Lubuskie	-4,87	-4,77	-4,82	-5,33	-5,31	-5,46	-5,36	-5,38	-5,52	-5,35	-5,64
Dolnośląskie	-3,08	-3,08	-3,09	-3,25	-3,33	-3,45	-3,49	-3,33	-3,37	-3,49	-3,56
Opolskie	-5,48	-5,24	-5,43	-5,53	-5,49	-5,44	-5,23	-5,19	-5,18	-5,19	-5,17
Kujawsko-Pomorskie	-3,20	-3,22	-3,18	-3,22	-3,30	-3,32	-3,24	-3,26	-3,29	-3,34	-3,33
Warmińsko-Mazurskie	-4,97	-5,10	-4,93	-4,98	-5,01	-5,01	-4,92	-4,85	-5,06	-5,21	-5,05
Pomorskie	-5,33	-5,21	-5,35	-5,42	-5,50	-5,55	-5,45	-5,27	-5,39	-5,49	-5,48
Bratislavský kraj	-0,82	-1,86	-2,16	-2,38	-2,50	-2,61	-2,77	-2,91	-2,93	-3,26	-3,57
Západní Slovensko	-4,83	-4,95	-5,19	-5,26	-5,28	-5,22	-5,37	-5,44	-5,44	-5,67	-5,68
Střední Slovensko	-3,98	-4,17	-4,38	-4,45	-4,54	-4,50	-4,59	-4,56	-4,66	-4,97	-4,93
Východní Slovensko	-3,05	-3,21	-3,50	-3,61	-3,64	-3,59	-3,79	-3,83	-3,89	-4,25	-4,23

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Tab: 14 Normované proměnné ukazatele Zdravotnický personál

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	-0,31	-0,32	-0,37	-0,32	-0,25	-0,26	-0,38	-0,37	-0,39	-0,30	-0,35
Střední Čechy	-3,54	-3,57	-3,63	-3,60	-3,63	-3,69	-3,71	-3,76	-3,77	-3,79	-3,83
Jihozápad	-3,00	-3,00	-2,99	-2,98	-2,99	-2,99	-3,03	-2,99	-2,97	-2,94	-2,97
Severozápad	-3,37	-3,38	-3,39	-3,37	-3,38	-3,40	-3,43	-3,45	-3,42	-3,39	-3,43
Severovýchod	-3,25	-3,24	-3,24	-3,21	-3,21	-3,18	-3,19	-3,18	-3,18	-3,14	-3,14
Jihovýchod	-2,98	-2,95	-2,94	-2,87	-2,86	-2,87	-2,84	-2,83	-2,77	-2,72	-2,72
Střední Morava	-3,27	-3,24	-3,19	-3,17	-3,15	-3,13	-3,10	-3,07	-3,01	-2,96	-2,96
Moravskoslezsko	-3,34	-3,31	-3,26	-3,25	-3,25	-3,24	-3,23	-3,18	-3,13	-3,07	-3,09
Közép-Magyarország	-1,17	-1,19	-1,58	-2,44	-2,20	-2,37	-2,11	-2,23	-2,64	-2,60	-2,90
Közép-Dunántúl	-3,78	-3,66	-4,09	-4,50	-4,10	-4,21	-4,07	-4,11	-4,28	-4,09	-4,29
Nyugat-Dunántúl	-3,40	-3,30	-3,80	-3,98	-3,74	-3,81	-3,67	-3,72	-3,99	-3,71	-3,93
Dél-Dunántúl	-2,81	-2,65	-3,01	-3,35	-3,15	-3,35	-3,04	-3,15	-3,29	-3,30	-3,40
Észak-Magyarország	-3,80	-3,72	-3,94	-4,19	-4,07	-4,26	-4,04	-4,08	-4,23	-4,02	-4,23
Észak-Alföld	-3,32	-3,17	-3,52	-3,82	-3,74	-4,03	-3,79	-3,78	-3,80	-3,61	-3,94
Dél-Alföld	-3,11	-3,01	-3,26	-3,53	-3,38	-3,64	-3,43	-3,46	-3,58	-3,45	-3,65
Burgenland (AT)	-3,46	-3,39	-3,38	-3,26	-3,21	-3,14	-3,08	-2,99	-2,89	-2,79	-2,76
Niederösterreich	-2,95	-2,87	-2,75	-2,67	-2,59	-2,53	-2,41	-2,35	-2,27	-2,20	-2,10
Wien	-0,78	-0,76	-0,76	-0,68	-0,55	-0,53	-0,53	-0,49	-0,39	-0,41	-0,33
Kärnten	-2,96	-2,91	-2,82	-2,80	-2,56	-2,49	-2,50	-2,46	-2,39	-2,34	-2,22
Steiermark	-2,63	-2,58	-2,50	-2,40	-2,33	-2,22	-2,16	-2,09	-1,99	-1,97	-1,85
Oberösterreich	-3,18	-3,10	-3,04	-2,93	-2,83	-2,75	-2,69	-2,60	-2,52	-2,48	-2,37
Salzburg	-2,57	-2,46	-2,41	-2,29	-2,19	-2,03	-1,96	-1,86	-1,78	-1,67	-1,56
Tirol	-2,31	-2,21	-2,08	-1,96	-1,83	-1,79	-1,88	-1,81	-1,76	-1,76	-1,62
Vorarlberg	-3,32	-3,29	-3,18	-3,14	-3,08	-3,00	-2,91	-2,87	-2,83	-2,80	-2,70
Lódzkie	-3,63	-3,44	-3,74	-3,70	-3,69	-3,75	-3,72	-3,71	-3,75	-3,73	-3,79
Mazowieckie	-3,57	-3,30	-3,52	-3,69	-3,66	-3,61	-3,69	-3,66	-3,67	-3,69	-3,75
Malopolskie	-3,86	-3,80	-3,77	-3,96	-3,84	-3,90	-3,96	-3,96	-3,91	-3,91	-3,96
Slaskie	-3,49	-3,57	-3,78	-4,00	-3,91	-3,87	-3,92	-3,89	-3,90	-3,85	-4,01
Lubelskie	-3,77	-3,67	-3,92	-3,93	-3,98	-3,85	-3,74	-3,73	-3,71	-3,77	-3,76
Podkarpackie	-4,27	-4,19	-4,28	-4,17	-4,17	-4,24	-4,21	-4,18	-4,15	-4,16	-4,15
Swietokrzyskie	-4,09	-4,05	-4,08	-4,05	-4,03	-4,02	-4,03	-4,00	-3,98	-3,96	-3,96
Podlaskie	-3,67	-3,59	-3,79	-3,81	-3,84	-3,80	-3,83	-3,76	-3,79	-3,72	-3,82
Wielkopolskie	-4,13	-4,09	-4,01	-4,31	-4,33	-4,35	-4,37	-4,50	-4,51	-4,57	-4,64
Zachodniopomorskie	-3,97	-3,81	-3,78	-4,00	-3,97	-3,92	-3,99	-3,91	-3,81	-3,71	-3,83
Lubuskie	-4,36	-4,19	-4,20	-4,20	-4,22	-4,26	-4,26	-4,25	-4,22	-4,09	-4,17
Dolnoslaskie	-3,82	-3,75	-3,90	-4,02	-4,02	-3,99	-3,99	-4,12	-4,11	-3,97	-4,13
Opolskie	-4,31	-4,27	-4,28	-4,35	-4,31	-4,25	-4,25	-4,19	-4,18	-4,25	-4,20
Kujawsko-Pomorskie	-4,24	-4,14	-4,13	-4,17	-4,09	-4,06	-4,14	-4,02	-4,07	-4,04	-4,01
Warminsko-Mazurskie	-4,45	-4,26	-4,32	-4,28	-4,21	-4,25	-4,29	-4,24	-4,22	-4,15	-4,16
Pomorskie	-3,81	-3,59	-3,75	-4,08	-4,02	-4,05	-4,06	-4,00	-4,11	-4,21	-4,25
Bratislavský kraj	-0,04	-0,07	0,00	-1,35	-0,84	-0,19	-0,43	-0,44	-0,44	-0,33	-0,54
Západní Slovensko	-3,71	-3,75	-3,72	-3,78	-3,74	-3,83	-3,65	-3,74	-3,69	-3,70	-3,71
Střední Slovensko	-3,29	-3,32	-3,35	-3,49	-3,42	-3,54	-3,26	-3,36	-3,32	-3,40	-3,39
Východní Slovensko	-3,19	-3,22	-3,17	-3,26	-3,20	-3,28	-3,09	-3,09	-3,00	-3,06	-3,04

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Příloha 3: Rozdíl ke kriteriální hodnotě souhrnného indexu regionálních disparit určeného pomocí metody normované proměnné

KÓD	NUTS 2/ ROKY	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
CZ01	Praha	1,88	1,81	1,78	1,70	1,57	1,49	1,36	1,47	1,41	1,32	1,17
CZ02	Střední Čechy	3,29	3,33	3,31	3,20	3,06	3,07	2,95	2,93	2,81	2,72	2,64
CZ03	Jihozápad	3,21	3,22	3,15	3,03	2,92	2,86	2,85	2,82	2,80	2,71	2,66
CZ04	Severozápad	3,52	3,63	3,55	3,56	3,38	3,36	3,29	3,31	3,28	3,19	3,10
CZ05	Severovýchod	3,26	3,24	3,22	3,11	3,03	2,96	2,92	2,90	2,87	2,84	2,79
CZ06	Jihovýchod	3,10	3,05	3,03	2,97	2,88	2,84	2,67	2,66	2,61	2,60	2,51
CZ07	Střední Morava	3,38	3,32	3,32	3,26	3,13	3,03	2,92	3,04	2,99	2,88	2,73
CZ08	Moravskoslezsko	3,53	3,54	3,54	3,30	3,30	3,15	3,07	3,09	3,04	2,94	2,86
HU10	Közép-Magyarország	2,75	2,65	2,48	2,46	2,44	2,48	2,41	2,39	2,43	2,25	2,21
HU21	Közép-Dunántúl	3,76	3,67	3,65	3,65	3,57	3,53	3,46	3,52	3,43	3,29	3,34
HU22	Nyugat-Dunántúl	3,59	3,48	3,45	3,44	3,36	3,42	3,32	3,38	3,35	3,16	3,25
HU23	Dél-Dunántúl	3,98	3,95	3,82	3,70	3,72	3,85	3,66	3,61	3,56	3,46	3,48
HU31	Észak-Magyarország	4,10	4,01	4,05	4,01	3,97	4,00	3,94	3,91	3,75	3,82	3,76
HU32	Észak-Alföld	4,09	3,85	3,92	3,92	3,81	3,91	3,79	3,82	3,77	3,57	3,48
HU33	Dél-Alföld	3,91	3,95	3,82	3,92	3,72	3,72	3,66	3,63	3,52	3,50	3,34
AT11	Burgenland (AT)	3,12	3,33	3,04	3,03	2,79	2,73	2,65	2,56	2,53	2,59	2,60
AT12	Niederösterreich	2,88	2,88	2,73	2,60	2,50	2,35	2,24	2,27	2,17	2,13	1,99
AT13	Wien	2,08	2,12	2,07	2,00	1,82	1,80	1,74	1,71	1,67	1,60	1,50
AT21	Kärnten	2,87	2,75	2,80	2,60	2,59	2,39	2,29	2,30	2,26	2,25	2,16
AT22	Steiermark	2,74	2,69	2,64	2,49	2,33	2,23	2,16	2,20	2,08	1,95	1,98
AT31	Oberösterreich	2,67	2,67	2,69	2,51	2,28	2,20	2,06	2,14	2,10	1,99	1,90
AT32	Salzburg	2,55	2,49	2,53	2,30	2,13	2,00	1,92	2,05	2,06	1,83	1,73
AT33	Tirol	2,70	2,51	2,53	2,38	2,24	2,08	2,08	2,06	1,97	1,99	1,86
AT34	Vorarlberg	2,86	2,73	2,70	2,64	2,55	2,34	2,42	2,43	2,29	2,27	2,22
PL11	Lódzkie	4,13	4,03	3,91	3,86	3,66	3,44	3,27	3,28	3,12	3,02	2,97
PL12	Mazowieckie	3,40	3,33	3,32	3,09	2,81	2,58	2,36	2,28	2,15	2,02	1,88
PL21	Małopolskie	3,63	3,63	3,52	3,50	3,32	3,21	2,98	2,99	2,91	2,84	2,75
PL22	Ślaskie	4,04	3,88	3,76	3,65	3,48	3,26	3,08	2,98	2,88	2,79	2,67
PL31	Lubelskie	3,85	3,81	3,82	3,69	3,63	3,45	3,42	3,31	3,17	3,09	2,98
PL32	Podkarpackie	3,87	3,94	3,91	3,85	3,71	3,49	3,31	3,24	3,19	3,19	3,08
PL33	Świętokrzyskie	4,20	4,03	3,98	3,91	3,76	3,57	3,40	3,28	3,34	3,29	3,05
PL34	Podlaskie	3,94	3,90	3,80	3,79	3,72	3,52	3,30	3,26	3,26	3,18	3,02
PL41	Wielkopolskie	4,01	3,81	3,88	3,77	3,68	3,54	3,34	3,31	3,10	3,04	2,95
PL42	Zachodniopomorskie	4,07	3,98	3,84	3,84	3,67	3,51	3,24	3,25	3,08	3,04	2,88
PL43	Lubuskie	4,43	4,42	4,37	4,16	4,00	3,80	3,70	3,69	3,52	3,45	3,41
PL51	Dolnośląskie	4,06	4,03	4,01	3,78	3,55	3,40	3,29	3,14	3,03	2,93	2,89
PL52	Opolskie	4,16	4,18	4,11	3,98	3,85	3,71	3,64	3,56	3,48	3,31	3,32
PL61	Kujawsko-Pomorskie	4,15	4,00	3,97	3,92	3,87	3,77	3,55	3,44	3,33	3,29	3,10
PL62	Warmińsko-Mazurskie	4,39	4,44	4,37	4,24	4,00	3,84	3,65	3,47	3,48	3,49	3,43
PL63	Pomorskie	4,14	4,06	4,02	3,87	3,68	3,51	3,27	3,19	3,10	3,06	2,96
SK01	Bratislavský kraj	2,52	2,50	2,54	2,30	2,22	2,03	1,85	1,85	1,80	1,54	1,61
SK02	Západní Slovensko	3,89	3,79	3,71	3,60	3,43	3,32	3,19	3,23	3,19	3,13	3,11
SK03	Střední Slovensko	4,05	4,03	3,96	3,85	3,68	3,69	3,47	3,48	3,35	3,29	3,26
SK04	Východní Slovensko	4,11	4,13	4,11	4,12	3,88	3,76	3,62	3,53	3,56	3,53	3,45

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Příloha 4: Hodnoty Eukleidovské vzdálenosti u vybraných ukazatelů regionálních disparit

Tab. 1: HDP/obyv.

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	1,34	0,81	0,46	0,20	0,03	0,10	0,07	0,00	0,01	0,03	0,34
Střední Čechy	9,12	8,72	8,07	7,82	6,92	6,06	6,34	7,09	7,09	6,63	5,99
Jihozápad	9,46	8,85	8,14	7,64	7,03	6,51	7,27	7,51	7,27	6,97	6,45
Severozápad	10,44	9,80	9,32	8,98	8,52	7,76	8,14	8,14	8,26	8,14	7,45
Severovýchod	9,87	9,66	9,05	8,59	8,07	7,33	7,76	8,07	7,88	7,51	7,04
Jihovýchod	9,60	9,05	8,65	8,14	7,45	6,51	6,68	6,97	6,86	6,51	5,86
Střední Morava	10,66	10,23	9,73	9,39	8,85	7,95	7,88	8,20	8,14	7,64	7,12
Moravskoslezsko	10,88	10,51	9,39	8,52	8,14	7,15	7,21	8,01	7,57	6,86	6,29
Közép-Magyarország	5,48	5,37	4,77	4,20	3,55	3,18	2,79	3,06	2,72	2,33	1,96
Közép-Dunántúl	11,40	10,73	10,01	9,66	9,53	9,12	8,92	10,08	9,19	8,72	8,53
Nyugat-Dunántúl	10,01	9,32	9,19	9,12	8,59	8,59	8,26	9,05	7,88	7,27	7,49
Dél-Dunántúl	12,87	12,71	12,48	12,24	12,09	11,85	11,47	11,70	11,40	11,25	11,02
Észak-Magyarország	13,77	13,44	13,03	12,63	12,48	12,32	12,16	12,63	12,32	12,16	11,85
Észak-Alföld	13,52	13,20	13,03	12,87	12,56	12,48	12,16	12,16	11,93	11,63	11,49
Dél-Alföld	13,03	12,95	12,56	12,32	12,16	12,09	11,63	12,01	11,78	11,32	11,25
Burgenland (AT)	6,86	6,68	6,01	6,17	5,74	5,37	5,37	5,69	5,12	4,77	4,68
Niederösterreich	5,17	4,92	4,25	4,30	3,63	3,14	3,02	3,63	3,14	2,68	2,49
Wien	0,35	0,36	0,26	0,21	0,05	0,02	0,01	0,11	0,02	0,00	0,00
Kärnten	4,87	4,58	4,02	3,85	3,26	2,83	2,79	3,42	2,91	2,33	2,22
Steiermark	4,72	4,34	3,72	3,46	2,94	2,50	2,50	3,10	2,61	2,16	1,95
Oberösterreich	3,26	3,02	2,61	2,33	1,82	1,48	1,29	1,79	1,42	0,96	0,86
Salzburg	1,91	1,67	1,27	1,17	0,70	0,39	0,39	0,70	0,39	0,18	0,12
Tirol	2,54	2,33	2,00	1,73	1,27	1,03	1,07	1,34	1,07	0,77	0,65
Vorarlberg	2,43	2,33	1,91	1,76	1,29	0,98	0,90	1,24	0,92	0,59	0,51
Lódzkie	12,95	12,63	12,09	11,70	11,17	10,23	9,87	9,94	9,05	8,46	8,18
Mazowieckie	8,39	8,20	7,45	6,63	5,85	4,77	4,48	4,25	3,22	2,65	2,34
Malopolskie	13,44	13,20	12,63	12,24	11,63	10,88	10,51	10,51	9,87	9,19	8,91
Slaskie	11,63	11,40	10,44	10,30	9,94	8,98	8,46	8,33	7,57	6,92	6,67
Lubelskie	14,61	14,44	14,10	13,85	13,52	12,79	12,32	12,56	11,85	11,32	11,16
Podkarpackie	14,61	14,44	14,02	13,77	13,44	12,79	12,40	12,40	11,93	11,32	11,16
Swietokrzyskie	14,10	13,85	13,44	13,28	12,71	11,78	11,25	11,40	10,95	10,51	10,08
Podlaskie	14,10	14,02	13,69	13,36	12,95	12,09	12,01	11,85	11,25	10,81	10,57
Wielkopolskie	12,01	11,70	10,88	10,44	10,01	9,12	8,79	8,52	7,88	7,33	6,94
Zachodniopomorskie	12,56	12,56	12,16	11,70	11,32	10,59	10,16	10,37	9,73	9,39	9,04
Lubuskie	13,28	13,11	12,40	11,85	11,47	10,66	10,66	10,59	9,94	9,60	9,15
Dolnoslaskie	12,09	11,93	11,32	10,73	9,87	8,79	8,52	8,33	7,15	6,45	6,18
Opolskie	13,85	13,77	12,71	12,56	12,32	11,25	10,73	10,81	10,30	9,87	9,38
Kujawsko-Pomorskie	12,95	12,95	12,40	12,16	11,63	10,81	10,59	10,66	10,01	9,66	9,31
Warminsko-Mazurskie	14,18	13,85	13,44	13,11	12,79	12,09	11,85	11,85	11,25	10,81	10,55
Pomorskie	12,24	12,16	11,63	11,10	10,59	9,73	9,66	9,46	8,79	8,20	7,93
Bratislavský kraj	3,30	2,98	2,26	0,88	0,52	0,02	0,00	0,00	0,07	0,35	0,94
Západní Slovensko	12,09	11,63	10,88	10,08	8,72	7,64	7,15	7,95	7,39	6,68	5,87
Střední Slovensko	12,71	12,56	12,09	11,85	10,95	9,66	8,72	9,53	8,72	8,72	7,82
Východní Slovensko	13,44	13,36	12,87	12,48	11,93	10,95	10,16	10,95	10,44	10,08	9,48

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Tab. 2: Disponibilní důchod domácností

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	4,16	3,55	3,31	2,77	2,14	1,77	2,34	2,14	1,71	1,65	1,30
Střední Čechy	6,17	5,63	5,32	4,72	4,16	3,55	4,07	3,72	3,39	3,31	2,82
Jihozápad	6,96	6,50	6,17	5,52	5,01	4,44	4,82	4,63	4,53	4,34	3,81
Severozápad	7,56	7,20	6,96	6,39	5,73	5,32	5,73	5,32	5,11	5,01	4,52
Severovýchod	7,08	6,84	6,50	5,73	5,22	4,63	5,11	4,82	4,72	4,63	4,04
Jihovýchod	7,20	6,73	6,28	5,63	5,22	4,44	4,82	4,63	4,44	4,34	3,73
Střední Morava	7,32	6,96	6,73	6,06	5,32	4,72	5,22	5,01	5,01	4,82	4,23
Moravskoslezsko	7,68	7,44	7,08	6,17	5,84	5,11	5,32	5,22	5,01	4,72	4,22
Közép-Magyarország	5,11	4,63	4,07	3,23	3,55	3,89	5,11	5,63	5,52	3,72	4,64
Közép-Dunántúl	8,18	8,18	8,05	7,32	6,50	6,61	6,39	6,28	6,06	5,73	5,39
Nyugat-Dunántúl	8,05	7,93	7,56	7,20	6,84	6,96	6,39	6,06	5,84	5,73	5,41
Dél-Dunántúl	9,23	8,96	9,09	8,44	7,80	7,80	6,96	6,96	6,61	6,50	6,05
Észak-Magyarország	9,77	9,63	7,93	8,96	8,44	8,31	7,56	7,20	6,84	7,08	6,52
Észak-Alföld	10,05	9,91	10,19	9,36	8,70	8,57	7,80	7,44	7,20	7,20	6,62
Dél-Alföld	9,50	9,23	9,50	8,83	8,31	8,18	7,44	7,20	6,96	6,73	6,37
Burgenland (AT)	1,18	0,91	0,50	0,28	0,11	0,02	0,02	0,04	0,00	0,00	0,07
Niederösterreich	0,60	0,44	0,28	0,10	0,01	0,01	0,01	0,00	0,05	0,08	0,25
Wien	0,28	0,22	0,11	0,03	0,00	0,02	0,01	0,00	0,01	0,01	0,09
Kärnten	1,13	0,91	0,67	0,33	0,16	0,06	0,06	0,10	0,01	0,00	0,02
Steiermark	1,04	0,87	0,64	0,33	0,14	0,04	0,03	0,07	0,01	0,00	0,03
Oberösterreich	0,87	0,67	0,44	0,18	0,04	0,00	0,00	0,01	0,00	0,01	0,11
Salzburg	0,67	0,50	0,36	0,11	0,02	0,00	0,00	0,00	0,01	0,03	0,16
Tirol	0,83	0,60	0,41	0,20	0,08	0,02	0,02	0,05	0,01	0,00	0,03
Vorarlberg	0,57	0,41	0,26	0,10	0,01	0,00	0,00	0,01	0,00	0,01	0,09
Lódzkie	8,31	8,31	7,93	7,68	6,96	6,06	5,73	5,73	4,92	4,53	4,26
Mazowieckie	6,28	6,28	5,84	5,84	5,11	4,16	3,81	3,15	2,41	1,89	1,84
Malopolskie	9,09	9,09	8,83	8,70	8,18	7,32	6,96	6,50	5,84	5,32	5,22
Slaskie	7,32	7,20	6,96	6,73	6,17	5,22	4,82	4,34	3,64	3,23	3,04
Lubelskie	9,91	9,77	9,63	9,50	8,96	8,05	7,68	7,56	6,84	6,28	6,18
Podkarpackie	10,34	10,19	10,05	9,91	9,36	8,57	8,18	8,05	7,56	7,20	6,93
Swietokrzyskie	9,36	9,23	9,09	8,96	8,31	7,44	7,08	7,08	6,28	5,84	5,67
Podlaskie	9,63	9,63	9,23	9,09	8,57	7,80	7,44	7,20	6,61	6,17	5,96
Wielkopolskie	8,05	8,05	7,44	7,44	6,84	6,06	5,63	5,32	4,63	4,07	3,95
Zachodniopomorskie	8,18	8,31	7,93	7,80	7,20	6,28	5,84	5,84	5,22	4,82	4,56
Lubuskie	9,09	9,09	8,70	8,57	7,93	6,96	6,84	6,84	5,95	5,63	5,39
Dolnoslaskie	7,93	8,05	7,80	7,68	6,96	6,06	5,73	5,42	4,63	4,25	4,07
Opolskie	9,91	9,77	9,36	9,23	8,70	7,56	7,20	6,73	6,17	5,73	5,41
Kujawsko-Pomorskie	8,70	8,83	8,44	8,31	7,80	6,84	6,50	6,50	5,84	5,63	5,29
Warminsko-Mazurskie	9,77	9,63	9,23	9,09	8,57	7,80	7,44	7,32	6,61	6,06	5,93
Pomorskie	8,70	8,70	8,31	8,31	7,56	6,61	6,28	5,73	5,22	4,82	4,54
Bratislavský kraj	4,72	5,11	4,25	2,69	2,48	1,54	1,18	0,91	0,83	0,54	0,22
Západní Slovensko	8,31	8,70	8,18	7,44	6,61	5,42	4,72	4,82	3,98	3,64	3,13
Střední Slovensko	8,70	9,09	8,70	7,68	7,08	5,63	5,22	5,22	4,44	4,25	3,60
Východní Slovensko	9,23	9,50	9,23	8,44	7,80	6,96	6,28	6,39	5,42	5,42	4,84

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Tab. 3: Lidské zdroje ve vědě a technologii

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	18,11	18,77	17,55	17,18	17,09	17,27	15,57	15,22	12,83	12,98	13,06
Střední Čechy	28,86	28,62	28,15	27,34	27,34	26,76	26,42	25,41	24,30	23,12	22,59
Jihozápad	27,34	27,57	26,65	26,99	26,53	26,08	25,74	24,63	24,74	25,29	23,65
Severozápad	29,34	29,46	29,46	28,98	28,39	28,98	29,22	28,50	28,15	27,45	27,10
Severovýchod	27,45	26,42	26,88	25,41	25,18	26,19	25,63	24,41	23,98	23,55	22,91
Jihovýchod	23,55	22,91	23,12	22,28	21,97	21,45	21,35	20,14	20,24	20,34	20,24
Střední Morava	27,92	27,22	26,99	26,53	26,19	25,74	25,74	25,97	25,52	24,96	25,18
Moravskoslezsko	26,88	26,76	26,88	26,53	26,42	26,08	26,31	24,30	24,20	25,07	24,30
Közép-Magyarország	12,28	10,13	8,45	8,13	7,45	7,21	6,52	6,13	5,81	4,18	3,29
Közép-Dunántúl	27,45	26,31	26,99	27,45	27,34	26,99	26,19	26,53	26,88	25,97	25,18
Nyugat-Dunántúl	27,68	27,57	27,34	27,45	27,45	27,10	27,10	26,53	27,10	26,31	25,97
Dél-Dunántúl	28,39	28,39	27,68	27,92	27,68	27,80	27,57	27,22	26,88	26,53	26,31
Észak-Magyarország	27,22	27,68	26,88	26,53	26,42	26,88	26,88	26,08	25,63	25,63	26,31
Észak-Alföld	26,19	24,96	25,52	24,96	24,74	24,96	24,63	24,74	24,52	23,87	23,33
Dél-Alföld	27,68	27,22	25,85	25,97	25,85	25,18	24,85	24,52	24,41	24,30	23,98
Burgenland (AT)	31,78	31,65	31,65	31,78	31,53	31,65	31,41	31,53	31,53	31,41	31,53
Niederösterreich	24,74	25,63	23,33	23,65	24,41	24,30	24,09	23,23	22,70	23,01	22,59
Wien	19,94	19,84	18,30	18,49	18,02	18,11	17,64	15,92	15,92	15,22	14,04
Kärnten	30,18	30,30	29,58	29,82	29,70	29,58	29,46	29,46	29,46	29,34	29,22
Steiermark	26,31	26,42	25,74	25,63	25,63	25,52	25,74	24,74	25,29	24,96	24,41
Oberösterreich	25,29	25,18	25,52	24,74	24,85	24,96	24,52	24,74	23,98	24,20	23,65
Salzburg	29,94	29,82	29,34	29,22	29,58	29,34	29,10	28,98	28,86	28,74	28,62
Tirol	28,86	28,50	28,62	29,10	29,10	28,62	28,50	28,03	27,80	27,45	27,10
Vorarlberg	30,91	30,55	30,79	30,91	30,79	30,67	30,67	30,55	30,79	30,55	30,30
Lódzkie	20,54	18,02	17,37	16,10	14,63	12,91	11,89	11,67	11,67	11,89	12,12
Mazowieckie	6,52	5,34	3,61	1,17	0,36	0,00	0,03	0,92	0,95	1,56	3,13
Malopolskie	16,91	16,28	15,75	15,14	12,83	12,28	10,85	9,85	10,35	8,58	6,98
Slaskie	15,31	12,43	9,72	7,70	7,10	6,41	6,08	4,36	3,45	2,50	2,19
Lubelskie	21,35	20,34	20,24	18,68	19,45	18,20	17,00	16,01	15,75	15,83	14,97
Podkarpackie	24,96	23,65	23,12	22,59	22,28	20,84	19,55	18,49	18,11	18,30	17,64
Swietokrzyskie	27,80	26,65	25,85	25,29	25,52	25,63	23,76	22,28	22,80	23,23	22,70
Podlaskie	27,10	25,97	26,53	26,42	25,29	24,41	24,09	23,76	23,55	23,23	23,12
Wielkopolskie	19,16	16,10	17,27	15,48	14,71	15,48	14,97	14,37	11,37	11,22	10,85
Zachodniopomorskie	24,20	23,98	22,59	23,44	22,70	21,86	21,35	20,34	21,25	21,86	21,04
Lubuskie	28,15	28,15	27,34	26,31	25,97	25,63	25,85	25,74	25,07	25,18	25,52
Dolnoslaskie	19,55	20,14	17,09	14,04	13,39	13,14	13,88	12,51	11,07	11,44	10,13
Opolskie	29,22	28,74	28,62	27,80	28,03	27,45	26,08	26,53	26,76	26,88	26,42
Kujawsko-Pomorskie	25,63	21,76	20,84	22,49	23,23	23,76	22,28	20,04	20,74	19,65	18,49
Warminsko-Mazurskie	27,10	26,31	26,19	24,96	24,41	24,30	23,44	21,35	21,76	22,17	22,80
Pomorskie	22,91	22,17	22,07	20,44	20,14	18,58	18,20	17,09	15,92	14,88	12,91
Bratislavský kraj	25,85	25,63	26,08	25,29	25,07	24,74	24,30	23,23	22,80	22,59	22,49
Západní Slovensko	26,31	25,63	25,18	24,09	22,49	22,49	23,01	22,49	21,35	21,14	21,76
Střední Slovensko	27,45	26,88	26,42	25,07	25,52	26,19	25,07	24,52	24,09	24,30	23,98
Východní Slovensko	27,10	27,10	26,42	26,08	25,07	25,07	24,74	24,30	23,55	23,01	23,01

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Tab. 4: Tvorba hrubého fixního kapitálu

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	6,92	8,06	6,04	5,44	2,88	0,97	0,07	1,58	1,91	1,48	0,26
Střední Čechy	15,43	14,83	14,21	12,96	12,76	12,51	11,95	13,22	12,56	11,00	11,07
Jihozápad	15,22	14,78	14,58	13,95	12,48	12,53	12,41	11,50	11,73	12,63	11,10
Severozápad	15,65	14,79	15,69	15,18	14,74	12,84	12,17	12,52	10,44	10,82	10,24
Severovýchod	13,83	14,51	14,13	14,49	14,41	13,17	11,22	13,02	12,18	12,30	11,79
Jihovýchod	13,47	12,04	13,03	9,95	10,83	8,81	8,13	9,70	9,46	9,05	7,88
Střední Morava	15,08	15,99	15,57	15,55	14,74	14,13	13,41	13,44	13,00	13,57	12,74
Moravskoslezsko	15,33	16,39	16,11	14,93	13,85	13,19	10,59	13,04	12,34	12,01	10,97
Közép-Magyarország	5,98	6,87	5,20	4,63	4,66	3,64	3,11	4,52	3,15	2,83	2,54
Közép-Dunántúl	16,18	16,02	15,12	14,14	15,00	12,91	13,95	15,52	13,75	13,51	13,27
Nyugat-Dunántúl	16,26	16,07	15,87	15,91	16,00	15,54	14,13	16,22	15,16	15,03	14,90
Dél-Dunántúl	17,77	17,32	17,03	17,05	16,91	16,79	16,56	16,44	16,24	16,08	15,92
Észak-Magyarország	17,25	16,63	16,24	16,39	16,16	16,34	15,51	17,28	16,18	16,12	16,06
Észak-Alföld	16,19	16,04	15,71	15,17	15,01	14,45	14,53	15,54	14,48	14,29	14,11
Dél-Alföld	17,18	17,00	16,64	15,12	16,43	16,20	15,55	16,19	15,53	15,37	15,21
Burgenland (AT)	17,79	17,70	17,20	17,36	17,02	16,95	16,85	17,05	16,83	16,63	16,51
Niederösterreich	5,37	4,25	3,94	3,60	3,46	2,55	1,55	1,99	2,04	1,09	0,97
Wien	0,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,09	0,10	0,02	0,01	0,25	0,10
Kärnten	13,97	14,14	13,56	12,60	12,51	11,68	12,02	13,23	13,21	11,99	11,95
Steiermark	7,58	7,72	7,05	7,76	7,40	7,08	6,14	6,33	5,64	4,83	5,18
Oberösterreich	4,83	4,09	4,41	4,36	3,94	3,13	2,83	2,92	3,00	2,41	2,28
Salzburg	11,78	11,68	11,10	10,45	10,10	9,80	9,44	10,39	10,41	9,45	9,27
Tirol	10,30	9,52	10,29	8,69	8,43	7,86	7,37	8,40	8,57	7,35	7,17
Vorarlberg	15,60	15,57	15,28	14,91	14,88	14,44	14,45	14,67	14,71	14,50	14,21
Lódzkie	15,50	16,00	15,39	13,46	12,46	9,91	8,52	11,30	10,44	9,14	8,06
Mazowieckie	2,44	4,39	4,00	2,22	0,96	0,00	0,83	0,08	0,02	0,02	0,44
Malopolskie	13,30	13,50	13,68	12,34	10,22	8,70	7,50	10,25	8,68	8,07	7,08
Slaskie	10,15	11,18	10,52	9,27	6,75	4,13	2,47	4,15	4,12	3,19	1,94
Lubelskie	17,59	17,84	17,59	16,95	16,39	15,23	13,48	14,58	13,88	12,77	12,48
Podkarpackie	17,15	17,20	17,06	16,48	15,70	14,65	13,51	14,35	12,72	11,08	11,45
Swietokrzyskie	18,17	18,82	18,38	18,33	18,17	17,16	15,63	16,18	15,34	15,66	14,99
Podlaskie	18,79	18,79	18,50	17,93	17,47	16,70	15,92	17,00	16,39	15,48	15,31
Wielkopolskie	11,51	11,25	11,74	10,43	9,24	7,43	4,78	7,85	6,88	6,47	5,24
Zachodniopomorskie	17,12	17,58	16,89	16,57	15,14	14,63	12,54	14,39	14,15	14,04	12,82
Lubuskie	18,63	18,88	18,72	17,93	17,71	16,75	16,52	17,45	15,04	14,80	14,85
Dolnoslaskie	12,78	13,95	13,23	11,61	9,26	7,63	6,36	8,28	8,04	7,34	5,84
Opolskie	19,10	19,22	19,04	18,58	18,30	17,47	17,01	17,29	16,91	17,02	16,38
Kujawsko-Pomorskie	16,49	17,25	17,19	16,13	15,40	13,72	11,63	12,60	12,38	12,22	10,97
Warminsko-Mazurskie	18,30	18,45	18,30	17,31	16,55	15,85	14,97	16,22	15,34	14,76	14,28
Pomorskie	15,15	16,17	15,64	14,44	13,18	10,30	8,68	8,78	10,68	10,56	8,18
Bratislavský kraj	16,37	16,57	15,71	14,47	13,76	10,90	11,43	12,01	9,63	7,18	7,71
Západní Slovensko	15,14	14,90	14,28	12,54	11,00	10,76	8,62	11,12	11,51	10,62	9,15
Střední Slovensko	17,01	16,83	16,48	15,52	14,90	13,22	12,83	14,36	14,26	13,59	12,67
Východní Slovensko	16,89	16,62	16,31	15,30	14,54	13,56	12,22	13,90	14,34	14,25	12,79

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Tab. 5: Míra zaměstnanosti osob ve věku 15-64 let

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	0,08	0,18	0,28	0,15	0,12	0,12	0,13	0,11	0,13	0,13	0,04
Střední Čechy	0,55	0,61	0,95	0,90	0,74	0,63	0,49	0,71	0,78	0,65	0,37
Jihozápad	0,71	0,93	1,03	0,71	0,78	0,59	0,49	0,88	1,03	0,71	0,65
Severozápad	2,42	2,90	2,47	2,81	2,68	2,59	2,26	2,81	2,76	2,26	2,55
Severovýchod	0,95	1,11	1,47	1,26	1,23	1,17	1,17	1,78	1,64	1,44	1,32
Jihovýchod	1,64	1,78	2,03	1,78	1,71	1,20	1,20	1,57	1,51	1,51	1,23
Střední Morava	2,22	1,88	2,63	2,55	1,71	1,35	1,32	1,78	2,55	1,92	1,35
Moravskoslezsko	3,81	4,57	4,91	3,87	3,76	2,85	2,11	2,55	2,94	2,51	2,15
Közép-Magyarország	3,13	2,81	2,38	2,07	2,15	2,22	2,30	2,90	3,51	3,41	2,72
Közép-Dunántúl	3,56	2,30	3,46	3,41	2,90	2,85	3,56	4,97	5,15	3,97	3,92
Nyugat-Dunántúl	1,85	2,76	2,76	2,55	2,38	2,26	2,76	3,92	4,24	3,56	3,03
Dél-Dunántúl	8,97	7,39	8,05	7,53	7,68	9,37	9,53	8,82	8,28	9,29	8,66
Észak-Magyarország	9,62	9,29	10,03	10,62	9,62	9,86	10,71	11,77	11,68	11,59	10,97
Észak-Alföld	11,06	8,58	9,78	10,03	9,29	9,95	10,62	11,95	11,06	10,28	8,74
Dél-Alföld	6,96	7,61	7,53	7,25	7,10	6,76	7,10	7,90	7,03	7,03	6,09
Burgenland (AT)	1,01	0,69	1,51	0,65	0,38	0,05	0,03	0,16	0,15	0,18	0,28
Niederösterreich	0,57	0,35	0,47	0,32	0,13	0,03	0,00	0,06	0,06	0,03	0,01
Wien	0,93	1,32	2,15	1,88	1,03	0,90	0,81	0,65	0,71	0,71	0,71
Kärnten	1,47	1,60	2,26	1,03	0,98	0,55	0,34	0,51	0,38	0,25	0,31
Steiermark	1,06	0,83	1,51	0,49	0,32	0,21	0,12	0,19	0,11	0,03	0,06
Oberösterreich	0,31	0,25	0,71	0,24	0,04	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,03
Salzburg	0,13	0,07	0,31	0,04	0,07	0,00	0,01	0,00	0,00	0,02	0,08
Tirol	0,49	0,51	0,65	0,18	0,08	0,01	0,01	0,00	0,00	0,02	0,01
Vorarlberg	0,49	0,55	0,21	0,20	0,08	0,01	0,02	0,01	0,00	0,00	0,00
Lódzkie	7,61	7,61	7,90	7,03	5,64	4,02	2,90	3,22	3,03	2,68	3,03
Mazowieckie	5,39	5,83	6,15	4,80	4,13	3,08	1,60	1,54	1,81	1,44	1,23
Malopolskie	5,96	7,25	6,42	6,42	5,90	4,51	3,03	3,46	3,87	3,76	3,97
Slaskie	12,60	12,60	11,59	10,62	9,29	7,03	5,58	4,86	5,27	4,86	4,80
Lubelskie	5,39	5,90	7,46	5,77	5,21	3,61	4,02	4,24	4,02	3,66	3,41
Podkarpackie	7,03	9,29	9,37	8,35	7,32	5,46	4,68	4,57	4,91	5,27	5,15
Swietokrzyskie	9,21	9,37	10,80	8,89	6,62	4,40	3,13	3,87	4,13	4,35	3,97
Podlaskie	6,29	7,03	5,15	5,21	5,15	3,92	2,72	2,72	4,08	3,32	2,76
Wielkopolskie	8,43	6,62	7,03	7,10	6,29	4,80	3,41	3,41	3,27	3,32	3,03
Zachodniopomorskie	13,65	13,46	11,15	11,68	10,71	8,66	6,96	6,49	7,53	7,18	5,83
Lubuskie	12,98	13,65	12,98	9,29	8,05	6,02	5,27	5,70	5,21	4,91	5,03
Dolnoslaskie	11,41	12,69	13,75	10,80	8,20	6,42	5,27	4,63	4,86	4,91	4,80
Opolskie	9,78	11,86	10,71	8,20	6,90	5,77	4,97	4,63	4,40	4,13	3,66
Kujawsko-Pomorskie	9,95	8,66	8,66	8,97	9,21	7,25	6,02	5,27	5,39	5,33	4,46
Warminsko-Mazurskie	14,85	13,85	13,95	11,32	9,62	6,83	5,90	5,70	6,02	6,69	7,39
Pomorskie	9,78	10,71	10,88	9,37	7,68	5,58	4,18	4,51	4,13	4,13	3,87
Bratislavský kraj	0,93	0,51	0,83	0,37	0,34	0,18	0,08	0,16	0,57	0,26	0,12
Západní Slovensko	5,15	4,18	3,66	3,22	2,47	1,96	1,32	2,51	2,99	2,68	2,63
Střední Slovensko	6,55	6,15	7,25	6,29	5,09	4,74	3,81	5,15	5,58	4,80	4,57
Východní Slovensko	7,90	6,83	9,29	8,97	7,32	6,09	5,33	5,83	7,03	7,32	7,10

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Tab. 6: Míra zaměstnanosti starších osob ve věku 55-64 let

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	0,00	0,10	0,06	0,05	0,00	0,04	0,00	0,06	0,00	0,11	0,39
Střední Čechy	2,97	2,09	2,57	2,03	1,67	1,97	1,31	1,72	1,44	1,12	0,66
Jihozápad	6,05	4,75	3,62	2,71	3,29	2,12	1,93	2,16	2,09	1,87	1,42
Severozápad	7,80	5,10	5,00	3,54	3,62	3,92	4,52	4,06	3,75	3,75	3,70
Severovýchod	4,42	3,41	3,83	3,66	2,86	2,60	2,22	3,17	2,90	2,32	2,26
Jihovýchod	6,38	5,62	5,83	4,47	3,88	3,21	2,29	2,78	2,75	2,46	1,84
Střední Morava	9,77	8,18	5,15	5,46	4,95	3,21	2,94	3,45	4,28	3,70	2,50
Moravskoslezsko	11,74	13,81	12,05	7,80	8,43	8,05	5,20	5,67	6,43	5,94	4,71
Közép-Magyarország	10,92	8,24	6,27	4,01	4,85	5,46	5,72	5,30	5,67	4,75	4,37
Közép-Dunántúl	14,90	9,57	9,57	8,76	7,99	9,16	11,44	11,21	9,63	7,25	7,49
Nyugat-Dunántúl	9,91	10,12	9,57	8,37	7,37	7,31	9,77	8,43	7,80	7,67	7,43
Dél-Dunántúl	21,94	18,73	16,04	13,40	13,40	15,95	18,83	14,48	10,63	10,20	10,05
Észak-Magyarország	20,40	16,04	17,22	17,04	13,73	13,89	14,65	14,31	11,97	11,82	10,99
Észak-Alföld	23,10	15,78	15,25	14,56	13,48	15,08	15,08	14,14	13,24	11,14	9,02
Dél-Alföld	17,87	17,31	15,42	12,83	13,48	12,20	12,36	13,07	9,98	8,69	8,18
Burgenland (AT)	17,87	15,51	16,04	11,97	9,09	5,25	5,72	6,05	6,60	6,60	6,21
Niederösterreich	13,73	12,99	12,67	10,27	8,96	5,62	3,88	5,15	4,15	4,75	3,25
Wien	12,28	11,29	12,91	10,34	7,31	7,13	5,56	3,58	3,88	4,71	3,29
Kärnten	14,65	13,24	16,22	13,73	11,67	9,50	6,95	6,32	7,07	6,84	4,42
Steiermark	13,89	13,15	18,16	12,99	9,29	8,63	6,60	7,61	5,41	5,10	5,41
Oberösterreich	13,56	13,73	15,51	11,44	7,37	4,95	4,10	3,88	3,29	3,70	4,61
Salzburg	11,89	11,21	8,69	6,05	5,72	3,79	2,53	3,33	3,92	3,05	2,03
Tirol	10,48	8,56	10,77	6,60	4,85	3,33	3,25	3,41	1,90	3,58	2,50
Vorarlberg	12,28	10,70	9,43	5,56	4,71	3,37	5,00	4,61	3,21	3,13	3,37
Lódzkie	11,82	13,64	16,94	17,13	14,90	13,07	11,36	12,20	9,50	6,84	5,20
Mazowieckie	8,43	8,37	12,13	9,22	8,11	8,11	6,89	6,84	5,56	3,05	2,46
Malopolskie	10,84	12,44	9,91	9,29	9,98	9,43	8,56	6,78	7,37	5,99	5,62
Slaskie	22,78	20,60	21,01	21,83	20,30	18,63	16,58	14,31	13,24	11,14	10,63
Lubelskie	7,55	9,22	7,86	8,18	7,49	6,16	7,43	7,55	6,84	6,32	4,42
Podkarpackie	7,31	8,30	8,50	9,98	9,16	8,89	7,07	5,77	5,41	4,24	3,49
Swietokrzyskie	12,28	12,13	14,48	10,99	10,55	7,43	8,50	9,43	6,95	5,56	4,85
Podlaskie	10,41	8,05	7,31	10,12	12,52	11,97	10,20	9,98	8,82	6,21	4,56
Wielkopolskie	13,40	10,92	12,52	14,06	14,90	13,40	11,21	11,36	8,82	6,84	6,49
Zachodniopomorskie	18,35	13,40	16,76	15,25	16,94	15,60	12,67	11,59	10,99	9,70	7,49
Lubuskie	18,35	19,21	18,35	18,16	16,67	12,75	11,44	11,67	11,21	9,09	9,02
Dolnoslaskie	20,81	22,57	21,11	17,31	13,24	12,36	10,55	8,76	9,43	7,99	6,43
Opolskie	15,25	16,04	17,69	14,73	14,14	12,99	12,36	11,51	10,41	8,24	6,05
Kujawsko-Pomorskie	21,11	17,97	17,41	15,51	16,22	14,65	12,60	14,06	11,67	9,63	7,19
Warminsko-Mazurskie	19,02	22,46	21,11	17,31	14,14	12,67	12,67	12,36	10,77	9,98	8,89
Pomorskie	19,21	17,87	15,95	13,81	15,51	11,82	8,96	8,63	6,10	6,43	6,60
Bratislavský kraj	3,66	6,78	4,37	0,87	1,42	0,56	0,05	0,02	0,09	0,03	0,00
Západní Slovensko	19,90	15,34	14,56	12,52	9,63	6,95	5,10	5,51	4,85	4,56	4,15
Střední Slovensko	21,21	17,41	17,59	13,48	11,44	11,14	9,84	9,16	7,92	6,05	4,90
Východní Slovensko	23,21	21,32	19,21	16,22	13,07	11,74	8,24	7,80	7,13	7,74	6,16

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Tab. 7: Míra zaměstnanosti žen ve věku 15-64 let

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	0,08	0,17	0,30	0,19	0,10	0,17	0,26	0,23	0,45	0,40	0,21
Střední Čechy	1,78	1,50	2,37	1,82	1,60	1,50	1,30	1,63	1,82	1,43	0,70
Jihozápad	1,24	1,50	1,93	1,46	1,53	1,24	1,01	1,71	1,82	1,40	1,37
Severozápad	3,60	4,54	2,77	3,97	4,60	4,54	4,31	5,08	4,66	3,60	4,37
Severovýchod	1,78	2,20	2,04	2,46	2,04	2,12	2,08	2,91	2,91	2,25	1,93
Jihovýchod	2,59	2,50	3,05	2,86	2,81	2,16	2,37	2,54	2,08	2,54	2,12
Střední Morava	3,29	2,77	3,87	4,20	2,91	2,37	2,29	2,72	3,81	2,63	2,04
Moravskoslezsko	4,78	6,12	5,79	4,84	4,78	4,42	3,50	3,39	4,08	3,50	2,59
Közép-Magyarország	3,34	2,81	2,29	1,97	2,04	2,25	2,37	2,63	3,00	3,15	2,12
Közép-Dunántúl	3,87	2,59	4,14	4,14	3,44	3,55	3,92	5,21	5,08	3,87	3,81
Nyugat-Dunántúl	2,46	3,10	3,19	2,63	2,95	3,05	3,50	3,87	3,76	3,44	2,29
Dél-Dunántúl	8,82	7,94	9,07	7,48	7,87	10,00	8,90	8,58	6,68	8,34	7,94
Észak-Magyarország	9,57	8,74	9,40	10,00	9,40	10,00	11,16	11,53	10,00	10,26	9,65
Észak-Alföld	12,10	9,07	10,17	10,71	10,53	10,53	10,53	11,53	10,98	9,91	8,49
Dél-Alföld	7,87	8,49	8,41	7,79	7,64	7,04	7,56	8,02	6,54	6,68	5,66
Burgenland (AT)	1,46	1,24	1,43	1,12	0,55	0,10	0,04	0,13	0,15	0,17	0,14
Niederösterreich	0,80	0,53	0,30	0,40	0,16	0,07	0,00	0,00	0,01	0,00	0,01
Wien	0,47	1,09	2,01	1,30	0,73	0,77	0,55	0,21	0,33	0,33	0,27
Kärnten	2,54	3,05	2,46	1,57	1,30	0,73	0,45	0,44	0,38	0,19	0,13
Steiermark	1,63	1,09	1,67	0,64	0,37	0,37	0,13	0,05	0,00	0,00	0,04
Oberösterreich	0,57	0,29	1,01	0,47	0,14	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10
Salzburg	0,07	0,05	0,30	0,02	0,14	0,00	0,02	0,05	0,01	0,05	0,16
Tirol	0,80	0,95	0,68	0,26	0,18	0,03	0,02	0,01	0,04	0,01	0,06
Vorarlberg	1,82	1,63	0,73	0,61	0,35	0,18	0,12	0,02	0,00	0,02	0,01
Lódzkie	7,71	8,58	7,79	6,47	4,84	3,39	2,77	3,60	3,19	2,72	3,05
Mazowieckie	4,08	4,42	5,53	4,78	3,87	2,72	1,78	1,33	1,53	1,33	1,12
Malopolskie	5,02	5,53	5,02	6,06	5,72	4,90	3,19	3,65	4,14	3,81	4,31
Slaskie	14,61	13,37	11,25	10,80	11,25	8,18	5,99	5,40	5,99	5,92	5,33
Lubelskie	4,54	4,96	5,99	5,27	4,72	2,95	3,55	3,87	3,60	3,24	2,91
Podkarpackie	6,26	8,34	9,15	7,34	7,11	5,33	4,96	4,60	4,60	5,27	4,90
Swietokrzyskie	8,49	8,90	10,26	8,02	5,85	4,37	3,24	3,39	3,87	4,78	4,25
Podlaskie	4,96	6,54	6,33	5,66	5,33	4,03	2,72	2,77	3,29	3,05	2,81
Wielkopolskie	8,90	6,75	8,49	9,07	8,02	6,40	5,15	5,08	4,78	5,02	4,78
Zachodniopomorskie	12,68	12,29	10,35	12,68	12,29	8,98	7,41	7,04	7,41	8,18	6,54
Lubuskie	13,27	12,10	12,39	10,26	8,41	6,61	6,54	6,12	5,33	4,96	5,15
Dolnoslaskie	8,74	10,80	12,39	10,62	8,41	7,71	6,33	4,96	4,84	4,54	4,84
Opolskie	10,89	12,58	12,10	10,26	8,34	8,26	6,97	5,79	5,99	5,85	5,33
Kujawsko-Pomorskie	9,07	8,26	8,90	9,83	10,09	8,66	8,49	6,68	6,61	6,54	5,40
Warminsko-Mazurskie	13,47	13,27	14,71	12,10	10,62	7,48	7,04	6,54	6,68	8,49	8,26
Pomorskie	12,10	12,29	12,68	11,25	8,82	6,54	4,96	5,79	4,96	5,21	4,66
Bratislavský kraj	0,45	0,29	0,57	0,33	0,16	0,08	0,00	0,01	0,26	0,08	0,02
Západní Slovensko	5,02	4,03	4,03	3,70	3,19	2,68	1,85	3,15	3,55	3,39	3,55
Střední Slovensko	6,33	6,06	7,34	7,34	6,68	6,68	4,96	6,75	6,06	5,46	4,78
Východní Slovensko	7,87	6,97	9,74	10,09	9,07	7,41	7,41	7,41	7,64	8,26	8,58

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Tab. 8: Míra nezaměstnanosti osob ve věku 15 let a více

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	7,61	6,85	7,13	7,51	8,20	8,61	9,14	7,90	7,32	7,41	7,90
Střední Čechy	6,30	6,04	5,78	5,95	6,48	7,61	8,41	6,66	5,95	6,04	6,48
Jihozápad	6,30	6,13	5,45	6,04	6,21	7,51	7,90	5,95	5,61	5,87	5,87
Severozápad	1,85	2,00	1,49	0,95	1,20	2,82	3,92	2,37	1,95	2,82	2,15
Severovýchod	6,13	5,12	4,73	5,61	5,20	6,30	7,03	4,28	4,50	4,81	3,78
Jihovýchod	4,73	4,50	3,85	3,99	4,43	5,95	7,03	4,88	4,13	4,35	4,06
Střední Morava	3,45	3,51	2,59	2,70	4,06	5,36	6,21	4,13	3,25	4,06	4,13
Moravskoslezsko	1,36	0,78	0,61	0,81	1,53	3,45	4,21	2,70	2,42	2,94	2,82
Közép-Magyarország	7,22	6,94	6,85	6,04	6,04	6,30	6,57	4,88	3,19	3,13	2,82
Közép-Dunántúl	6,21	6,75	5,87	5,04	5,28	6,21	5,45	3,00	2,53	2,82	2,59
Nyugat-Dunántúl	7,32	6,48	6,66	5,36	5,45	6,04	6,13	3,32	2,94	4,28	4,13
Dél-Dunántúl	3,85	3,92	4,58	3,25	3,00	2,59	2,37	1,90	1,36	1,16	1,49
Észak-Magyarország	3,65	2,65	2,82	2,21	2,05	1,28	1,02	0,43	0,25	0,21	0,26
Észak-Alföld	3,92	4,96	4,65	3,13	2,05	2,15	1,49	0,75	0,66	0,61	0,81
Dél-Alföld	5,36	4,96	5,12	3,71	3,78	3,78	3,32	2,21	2,31	2,26	2,37
Burgenland (AT)	6,21	5,45	5,78	5,28	6,13	7,32	7,41	6,48	7,13	7,41	6,66
Niederösterreich	6,39	7,03	6,94	6,75	7,03	7,41	7,61	6,75	7,41	6,85	6,94
Wien	3,99	3,58	2,70	3,06	3,25	3,58	4,73	4,13	4,28	4,43	3,85
Kärnten	6,66	6,75	5,70	6,30	6,66	7,13	7,61	6,85	7,13	7,51	6,39
Steiermark	5,70	6,94	6,75	6,94	7,13	7,32	7,61	6,48	6,85	7,70	7,80
Oberösterreich	7,22	7,03	6,57	7,03	7,80	7,80	8,41	7,03	7,32	7,80	8,10
Salzburg	7,80	8,82	7,32	7,80	7,90	8,00	8,51	7,80	8,10	8,51	8,51
Tirol	8,61	7,90	8,41	7,51	8,10	8,20	8,61	8,10	8,20	8,51	8,51
Vorarlberg	8,41	6,75	7,51	5,87	6,66	7,41	7,13	6,21	7,13	7,41	7,41
Lódzkie	0,05	0,00	0,00	0,08	0,98	2,94	4,73	4,06	2,94	2,94	1,95
Mazowieckie	0,17	0,17	0,28	0,55	1,40	3,06	5,28	5,28	4,21	3,85	3,78
Malopolskie	0,36	0,05	0,15	0,43	1,28	3,45	5,12	3,85	3,06	2,94	2,31
Slaskie	0,05	0,00	0,01	0,00	0,72	3,71	4,81	4,73	3,00	3,00	2,88
Lubelskie	0,23	0,41	0,26	0,69	1,20	2,82	3,25	2,70	2,65	2,37	2,26
Podkarpackie	0,02	0,03	0,48	0,17	0,88	2,76	3,65	2,48	1,71	1,36	1,05
Swietokrzyskie	0,00	0,03	0,06	0,00	0,38	1,49	3,25	2,10	1,53	1,16	1,09
Podlaskie	0,26	0,08	0,55	0,66	1,85	3,19	4,96	4,43	2,42	2,94	3,00
Wielkopolskie	0,00	0,26	0,10	0,10	1,24	3,58	5,20	4,13	3,25	3,38	3,45
Zachodniopomorskie	1,85	1,85	0,72	0,43	0,10	1,76	2,82	2,31	1,36	1,62	2,05
Lubuskie	1,49	0,75	1,09	0,00	0,78	2,65	4,88	2,76	2,21	2,88	3,13
Dolnoslaskie	1,24	1,36	1,85	0,45	0,09	1,24	3,06	2,48	1,85	2,21	1,95
Opolskie	0,11	0,04	0,00	0,14	0,95	2,88	4,88	2,59	2,76	2,94	2,82
Kujawsko-Pomorskie	0,34	0,17	0,28	0,02	0,25	1,85	3,06	2,31	2,21	2,00	1,58
Warminsko-Mazurskie	2,15	1,13	0,72	0,06	0,28	2,26	4,21	3,45	2,70	2,76	2,00
Pomorskie	0,11	0,10	0,02	0,00	0,85	2,82	5,70	4,96	2,94	3,45	2,82
Bratislavský kraj	3,32	4,58	3,06	5,87	6,48	6,75	7,61	6,48	5,12	5,45	5,53
Západní Slovensko	0,07	0,36	0,72	1,32	2,65	3,92	4,96	2,59	1,24	2,15	1,85
Střední Slovensko	0,21	0,06	0,38	0,01	0,21	0,43	1,09	0,61	0,20	0,30	0,25
Východní Slovensko	0,34	0,10	1,13	0,53	0,00	0,53	1,05	0,30	0,01	0,00	0,00

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Tab. 9: Populace ve věku 30-34 let s vysokoškolským vzděláním

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	2,93	3,39	1,55	2,66	1,55	3,10	1,03	1,17	0,00	0,18	0,08
Střední Čechy	14,17	15,24	12,80	11,98	12,96	12,80	10,49	9,32	6,75	5,06	4,70
Jihozápad	10,80	12,88	13,82	12,22	12,88	10,72	10,49	8,49	7,18	4,95	3,83
Severozápad	13,13	15,79	16,92	16,16	16,16	15,88	15,06	14,70	14,34	13,30	9,32
Severovýchod	13,47	12,47	13,56	13,30	13,39	13,22	11,98	7,89	7,50	6,33	5,54
Jihovýchod	9,53	8,02	9,97	10,19	9,82	9,04	7,76	5,82	5,38	3,83	2,29
Střední Morava	12,47	12,88	11,18	11,11	12,06	11,03	11,34	10,27	9,04	6,16	3,92
Moravskoslezsko	12,96	10,57	11,82	10,19	10,57	10,72	9,53	8,55	6,69	3,65	4,06
Közép-Magyarország	4,75	3,01	1,73	2,74	2,12	1,47	1,10	0,61	0,22	0,00	0,02
Közép-Dunántúl	12,47	11,66	10,19	10,49	9,39	8,15	6,81	7,37	6,04	5,22	4,95
Nyugat-Dunántúl	11,98	10,49	9,04	9,39	10,42	9,04	9,04	7,50	6,51	4,50	3,74
Dél-Dunántúl	11,58	11,50	9,90	9,46	8,83	10,12	5,60	6,39	6,75	6,16	3,79
Észak-Magyarország	11,82	11,74	11,82	10,80	9,61	9,46	8,22	6,63	6,04	7,06	6,10
Észak-Alföld	11,42	10,95	11,34	9,39	9,11	9,68	8,22	8,62	5,76	4,50	3,92
Dél-Alföld	13,99	12,30	8,08	9,11	9,25	7,31	5,54	4,90	4,90	3,43	3,22
Burgenland (AT)	8,02	7,89	7,65	7,89	6,93	7,12	6,94	7,25	5,65	6,04	7,12
Niederösterreich	9,04	11,11	6,16	7,56	8,15	6,69	7,50	5,06	6,69	6,51	4,95
Wien	4,55	4,35	1,23	1,61	2,16	2,09	2,40	1,05	0,41	0,74	0,13
Kärnten	8,83	8,22	8,69	7,56	6,93	7,89	5,22	3,22	5,82	6,28	3,43
Steiermark	8,76	6,63	6,75	6,75	4,85	5,87	5,71	7,63	5,82	5,65	4,80
Oberösterreich	7,76	8,42	7,12	7,43	5,76	6,51	4,02	4,60	6,16	5,60	5,06
Salzburg	9,25	8,42	6,75	5,16	5,16	5,65	5,16	5,99	7,06	5,22	2,26
Tirol	8,15	6,33	6,57	7,31	6,33	5,82	5,01	4,70	4,02	2,74	3,61
Vorarlberg	9,04	8,49	8,08	8,28	8,42	7,31	5,76	7,00	7,37	6,28	5,87
Lódzkie	11,74	9,90	6,81	5,22	4,60	3,10	1,50	1,44	0,85	0,29	0,05
Mazowieckie	5,49	3,01	1,92	1,08	0,08	0,02	0,00	0,23	0,57	0,52	0,67
Malopolskie	8,55	7,89	6,45	6,04	3,65	2,09	1,10	1,17	0,68	0,19	0,01
Slaskie	11,90	9,04	5,38	3,05	2,16	2,93	1,55	0,29	0,20	0,13	0,00
Lubelskie	8,28	6,93	3,39	3,01	4,40	3,48	2,37	1,58	0,74	0,24	0,03
Podkarpackie	12,06	8,97	8,69	6,10	6,16	4,70	2,97	0,81	1,08	1,17	0,33
Swietokrzyskie	9,75	8,28	5,01	5,49	6,63	3,14	2,82	1,30	0,30	0,41	0,03
Podlaskie	9,82	7,43	4,80	6,33	3,35	1,70	1,08	0,10	0,40	0,20	0,06
Wielkopolskie	12,22	10,34	7,95	4,65	4,75	4,16	3,65	3,88	1,76	1,12	0,38
Zachodniopomorskie	11,11	8,08	5,43	5,38	3,52	2,89	1,25	1,83	1,20	0,76	0,70
Lubuskie	10,64	9,90	8,62	7,95	8,90	5,87	4,40	2,97	2,59	1,64	1,20
Dolnoslaskie	8,02	6,04	5,71	5,49	4,95	3,74	3,05	1,89	1,17	0,51	0,29
Opolskie	9,97	7,89	9,46	5,99	5,82	7,12	4,60	5,76	2,70	1,17	1,20
Kujawsko-Pomorskie	9,32	8,55	8,49	7,89	8,62	9,82	6,87	4,25	1,92	2,26	0,54
Warminsko-Mazurskie	9,11	9,32	8,28	7,37	7,25	5,16	4,02	0,46	1,67	1,92	1,92
Pomorskie	8,69	7,37	6,45	5,27	3,39	2,85	1,47	0,52	0,56	0,33	0,01
Bratislavský kraj	4,65	4,55	2,09	1,17	2,78	2,05	1,76	1,17	0,01	1,23	0,56
Západní Slovensko	13,90	12,88	13,30	12,22	10,49	10,80	11,26	9,25	7,82	8,22	6,87
Střední Slovensko	15,15	13,90	10,34	9,75	10,49	10,57	8,22	7,37	4,11	5,43	4,75
Východní Slovensko	12,71	11,98	12,55	11,66	11,26	10,57	9,97	9,39	7,18	5,27	5,60

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Tab. 10: Oběti dopravních nehod

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	5,34	7,77	8,05	8,34	8,49	11,32	11,32	11,32	13,26	11,84	14,19
Střední Čechy	0,11	0,65	0,12	0,08	0,33	0,04	0,57	3,09	4,77	5,93	4,66
Jihozápad	0,03	0,00	0,09	0,25	1,77	0,31	0,61	1,58	2,75	3,18	2,20
Severozápad	0,77	0,49	0,33	0,91	3,84	2,92	2,12	3,45	5,57	6,95	7,49
Severovýchod	0,25	0,03	0,77	1,28	2,20	2,50	2,75	4,66	3,74	4,34	5,11
Jihovýchod	1,33	0,53	0,91	1,11	3,27	0,91	3,00	6,31	6,18	6,69	8,05
Střední Morava	0,49	1,39	1,11	1,45	3,55	1,22	3,94	4,56	6,56	6,31	7,63
Moravskoslezsko	2,66	3,00	1,98	4,77	4,56	4,34	5,34	5,69	8,05	7,49	7,49
Közép-Magyarország	3,09	3,36	4,24	3,94	4,04	4,04	6,56	8,34	9,39	11,84	11,84
Közép-Dunántúl	0,06	0,00	0,09	0,16	0,09	0,43	1,39	2,75	4,34	5,34	5,45
Nyugat-Dunántúl	0,06	0,86	0,36	0,91	0,73	0,25	1,77	3,55	4,66	5,45	4,34
Dél-Dunántúl	0,00	0,02	1,06	1,11	0,49	1,39	1,77	3,55	5,45	7,77	7,09
Észak-Magyarország	2,42	3,27	2,50	2,12	2,05	5,22	5,81	7,49	7,22	7,63	7,91
Észak-Alföld	0,16	0,91	0,28	1,11	1,33	0,49	2,42	4,14	5,69	7,36	8,05
Dél-Alföld	0,12	0,49	0,53	0,12	0,33	0,57	2,66	4,56	4,04	3,84	6,95
Burgenland (AT)	1,01	0,12	1,64	1,28	6,18	1,98	3,18	5,00	6,82	6,31	3,00
Niederösterreich	0,02	0,02	0,00	0,65	0,73	1,77	2,66	1,98	3,27	3,55	4,45
Wien	13,26	13,44	13,63	14,76	14,96	14,76	15,74	15,15	15,55	16,35	16,15
Kärnten	0,43	2,92	2,12	5,45	1,84	3,09	3,45	6,69	6,18	8,63	5,22
Steiermark	0,86	0,25	2,12	3,18	4,14	3,84	4,34	6,06	7,36	8,20	7,22
Oberösterreich	1,33	1,45	2,58	1,84	3,55	3,00	3,55	4,77	5,22	6,43	7,36
Salzburg	2,42	2,12	0,20	2,50	3,74	4,77	4,56	1,98	5,81	5,00	4,77
Tirol	0,43	4,04	4,04	5,22	5,00	6,82	3,36	7,77	8,93	7,91	8,34
Vorarlberg	4,04	10,01	4,77	6,95	6,56	10,66	6,31	5,69	8,20	7,09	7,49
Lódzkie	0,25	0,14	0,02	0,00	0,11	0,00	0,00	0,91	1,45	1,39	2,05
Mazowieckie	0,36	0,00	0,12	0,00	0,05	0,08	0,01	0,33	1,45	0,91	2,42
Malopolskie	2,12	2,35	3,18	3,27	4,04	3,09	3,00	3,84	6,56	3,94	5,93
Slaskie	2,75	2,75	2,75	4,14	4,34	3,27	3,64	4,56	5,93	6,06	6,43
Lubelskie	0,11	0,28	0,08	0,46	0,20	0,09	0,00	0,46	1,98	2,05	2,35
Podkarpackie	2,92	1,91	0,69	0,86	1,58	1,64	2,42	3,00	3,74	2,75	4,66
Swietokrzyskie	1,64	0,11	0,01	0,00	0,00	0,43	0,12	0,82	0,23	0,69	2,75
Podlaskie	0,00	0,01	0,04	0,00	0,00	0,00	0,91	0,36	1,58	1,28	2,42
Wielkopolskie	0,23	0,20	0,11	0,39	0,31	0,33	0,08	1,91	3,36	1,98	4,24
Zachodniopomorskie	0,46	0,61	0,77	0,77	0,82	0,96	0,57	1,71	4,56	3,45	5,93
Lubuskie	0,00	0,02	0,03	0,00	0,49	0,25	0,02	0,91	2,83	1,77	3,64
Dolnoslaskie	0,96	1,28	1,33	1,45	1,91	1,51	1,45	3,27	5,11	4,45	5,22
Opolskie	1,11	0,25	0,65	0,69	1,71	1,17	0,91	2,58	2,58	3,27	5,11
Kujawsko-Pomorskie	0,23	0,73	0,53	0,18	0,02	0,00	0,33	2,42	2,58	2,35	2,83
Warminsko-Mazurskie	0,00	0,14	1,33	0,28	0,00	0,16	0,18	1,64	1,98	1,51	3,27
Pomorskie	1,17	1,45	0,73	1,77	2,12	1,77	1,84	2,12	4,56	3,55	5,69
Bratislavský kraj	1,71	6,82	1,51	5,69	4,14	2,75	4,88	9,70	9,39	10,01	10,33
Západní Slovensko	1,45	2,50	2,42	3,00	1,51	1,11	1,64	6,43	7,36	7,09	6,31
Střední Slovensko	1,28	0,16	1,64	1,39	2,05	1,45	1,51	3,84	6,06	6,43	7,91
Východní Slovensko	4,34	1,71	3,36	1,98	3,18	2,12	3,45	8,78	8,05	7,63	10,66

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Tab. 11: Očekávaná délka života do jednoho roku věku

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	4,06	3,74	2,86	2,34	1,66	1,36	1,18	0,93	0,79	0,53	0,53
Střední Čechy	6,04	7,07	5,84	5,46	3,90	3,58	3,14	3,00	2,34	2,10	1,99
Jihozápad	5,27	5,84	4,91	4,22	3,43	2,73	2,86	2,47	2,10	1,88	1,66
Severozápad	10,13	10,38	8,65	7,95	6,86	6,24	5,65	5,65	5,27	4,39	4,06
Severovýchod	5,65	5,46	4,73	3,74	3,29	3,00	2,34	2,10	1,88	1,77	1,66
Jihovýchod	4,91	4,73	3,74	4,06	2,86	2,60	1,77	1,88	1,46	1,18	1,18
Střední Morava	5,46	5,65	4,56	4,73	3,43	3,29	2,86	3,00	2,47	2,10	1,77
Moravskoslezsko	8,18	8,41	7,28	6,44	5,46	4,91	4,91	4,56	4,22	4,06	3,29
Közép-Magyarország	9,37	9,13	7,95	7,95	7,28	6,65	5,65	5,09	4,39	4,06	3,74
Közép-Dunántúl	13,44	13,14	12,28	12,00	11,18	10,38	9,37	9,13	7,50	6,86	6,65
Nyugat-Dunántúl	11,45	10,91	9,87	9,87	7,95	8,41	7,07	6,86	6,65	5,84	6,04
Dél-Dunántúl	13,73	14,64	12,85	12,28	11,45	11,18	9,13	9,13	8,65	7,07	7,07
Észak-Magyarország	16,55	16,88	16,23	16,23	14,34	14,03	12,56	12,00	11,18	10,65	9,87
Észak-Alföld	15,58	14,95	13,73	14,64	12,28	12,28	10,91	9,62	9,13	7,50	7,07
Dél-Alföld	13,14	14,03	12,00	12,56	10,13	10,65	9,13	8,89	7,72	7,50	6,86
Burgenland (AT)	1,36	1,46	0,86	0,93	0,65	0,53	0,37	0,06	0,06	0,01	0,13
Niederösterreich	1,56	1,66	1,27	0,93	0,53	0,42	0,37	0,32	0,16	0,08	0,13
Wien	1,88	2,10	1,36	1,10	0,79	0,65	0,42	0,72	0,59	0,32	0,32
Kärnten	0,79	0,59	0,42	0,47	0,23	0,08	0,04	0,08	0,04	0,00	0,01
Steiermark	1,01	1,01	0,59	0,47	0,32	0,10	0,13	0,13	0,04	0,00	0,00
Oberösterreich	0,93	1,01	0,65	0,47	0,20	0,16	0,04	0,08	0,04	0,00	0,00
Salzburg	0,79	0,79	0,32	0,47	0,04	0,01	0,03	0,00	0,00	0,03	0,06
Tirol	0,27	0,23	0,13	0,10	0,00	0,00	0,01	0,00	0,03	0,10	0,08
Vorarlberg	0,32	0,59	0,27	0,08	0,08	0,01	0,00	0,01	0,04	0,16	0,08
Lódzkie	11,45	10,38	9,62	10,65	10,38	10,13	9,13	8,89	7,28	6,65	6,44
Mazowieckie	6,86	6,86	6,04	5,65	5,27	5,09	4,56	4,56	3,43	2,86	2,86
Malopolskie	5,27	5,27	4,56	4,56	3,90	3,90	3,43	3,00	2,22	1,88	1,88
Slaskie	9,13	8,65	8,18	7,95	7,28	7,28	6,86	6,44	5,27	4,91	4,73
Lubelskie	8,65	7,95	7,72	7,72	6,65	6,65	6,44	5,65	4,73	4,06	3,29
Podkarpackie	5,65	5,46	5,27	4,91	3,74	3,29	3,14	3,00	2,10	1,66	1,56
Swietokrzyskie	7,50	7,28	6,24	6,44	6,04	5,65	5,46	4,39	4,56	3,74	3,14
Podlaskie	6,24	6,65	6,24	5,84	5,46	4,73	3,74	3,90	2,86	2,22	2,10
Wielkopolskie	7,95	7,50	7,28	6,44	6,24	5,84	5,27	4,91	3,74	3,14	3,14
Zachodniopomorskie	8,89	8,41	7,95	7,50	7,07	6,65	6,44	6,04	4,91	3,90	3,58
Lubuskie	8,89	9,13	7,95	7,72	7,50	7,50	6,86	6,44	4,73	4,91	4,06
Dolnoslaskie	8,89	8,41	8,18	7,28	7,07	7,28	7,07	6,24	4,56	3,74	3,90
Opolskie	6,65	6,44	5,27	5,46	4,73	4,39	4,73	3,43	3,29	2,60	3,14
Kujawsko-Pomorskie	8,65	8,18	7,72	7,28	6,86	7,50	6,24	6,04	5,46	3,90	3,90
Warminsko-Mazurskie	8,89	8,65	8,18	7,95	7,50	7,28	6,44	6,24	4,73	4,06	4,06
Pomorskie	6,86	6,44	6,04	5,46	5,09	5,46	4,73	4,06	3,00	2,34	2,86
Bratislavský kraj	6,04	6,04	5,84	6,04	5,09	3,90	3,58	3,14	3,29	2,22	1,99
Západní Slovensko	9,37	9,37	7,95	8,18	7,95	7,50	6,86	6,24	5,27	4,73	4,22
Střední Slovensko	10,65	10,38	9,62	9,87	8,89	8,89	8,18	7,28	6,65	5,27	5,27
Východní Slovensko	10,65	10,91	9,62	9,37	8,89	8,65	7,50	6,65	6,44	5,46	5,09

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Tab. 12: Kojenecká úmrtnost

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	8,25	13,19	10,94	15,66	12,80	14,40	17,42	13,99	12,42	15,66	16,97
Střední Čechy	12,42	10,94	9,22	12,04	13,59	13,19	12,42	11,66	14,81	14,40	14,81
Jihozápad	7,95	7,64	10,23	10,58	12,80	13,19	12,42	14,40	11,66	13,99	12,42
Severozápad	6,49	1,55	4,24	1,99	6,22	4,24	8,25	7,95	5,69	5,18	8,57
Severovýchod	5,69	9,22	7,35	9,89	10,94	12,04	10,94	13,99	14,81	11,30	11,30
Jihovýchod	6,77	9,55	13,59	10,94	9,89	8,25	12,80	13,19	16,09	13,19	10,94
Střední Morava	9,89	9,55	7,64	10,94	8,25	10,94	13,99	7,35	12,04	11,66	13,19
Moravskoslezsko	4,70	7,35	7,35	10,58	7,64	12,42	7,95	10,94	12,42	13,19	14,40
Közép-Magyarország	2,47	2,64	4,24	6,49	4,94	5,43	5,43	9,55	7,06	9,22	10,94
Közép-Dunántúl	2,47	0,75	2,64	2,64	4,24	2,30	4,47	6,77	6,49	5,69	3,01
Nyugat-Dunántúl	0,19	1,99	3,81	3,01	5,43	4,24	6,77	4,24	4,24	7,64	2,14
Dél-Dunántúl	2,14	0,42	1,30	6,22	4,24	2,14	6,22	5,18	3,01	6,49	2,47
Észak-Magyarország	0,11	0,03	0,05	0,85	0,01	0,03	0,05	0,36	4,02	0,66	1,30
Észak-Alföld	1,18	1,99	2,82	1,69	4,47	4,70	6,22	3,81	1,18	4,70	5,95
Dél-Alföld	1,84	0,11	1,06	0,00	4,70	4,70	1,55	2,82	4,70	2,47	7,35
Burgenland (AT)	13,99	3,01	13,99	8,89	8,57	7,64	10,58	20,24	13,99	8,89	13,99
Niederösterreich	8,25	6,22	6,77	9,22	9,55	6,77	5,95	7,35	9,22	8,25	10,94
Wien	3,60	2,47	3,60	3,60	7,06	4,24	4,02	4,02	3,40	4,47	7,06
Kärnten	13,19	13,99	11,66	11,66	8,89	14,81	15,66	10,94	16,53	8,25	12,04
Steiermark	11,66	10,94	10,58	9,55	9,89	13,19	12,42	12,42	10,23	15,23	10,58
Oberösterreich	8,89	5,95	4,70	8,89	9,89	9,89	10,94	8,25	8,25	11,30	11,66
Salzburg	6,77	6,77	5,69	6,49	14,40	13,59	12,80	13,19	5,43	16,09	12,80
Tirol	8,25	10,94	7,95	8,25	10,23	13,99	16,97	12,42	13,19	10,23	15,23
Vorarlberg	5,95	9,89	7,95	5,18	5,95	10,58	7,95	9,55	12,80	8,89	10,94
Lódzkie	0,42	1,42	4,02	2,82	4,02	5,69	4,47	4,24	7,95	6,49	7,35
Mazowieckie	2,30	1,84	3,01	3,01	5,18	5,43	5,43	5,43	6,49	9,89	7,06
Malopolskie	1,69	4,24	3,01	3,40	4,24	2,30	5,43	5,18	6,49	7,06	8,57
Slaskie	0,00	0,58	0,50	0,95	1,06	1,84	1,69	1,18	3,60	3,01	5,69
Lubelskie	0,58	0,66	0,50	1,06	2,30	2,82	2,30	5,43	5,95	6,77	7,06
Podkarpackie	1,55	0,66	1,18	1,06	1,42	3,01	4,24	4,02	4,70	4,47	4,94
Swietokrzyskie	0,42	2,14	4,02	3,20	5,18	5,18	5,95	7,35	2,47	3,01	9,22
Podlaskie	1,18	2,47	1,30	3,81	2,64	5,18	4,47	5,95	6,49	5,69	7,64
Wielkopolskie	1,42	2,47	1,30	3,20	2,82	1,84	3,81	4,24	6,77	8,89	6,49
Zachodniopomorskie	1,84	0,58	0,58	1,30	1,99	0,95	4,94	1,84	4,70	2,82	4,70
Lubuskie	0,95	0,29	0,24	2,64	2,14	3,01	4,24	2,47	4,24	3,81	3,01
Dolnoslaskie	0,11	0,24	0,36	1,55	1,55	1,55	0,95	2,14	2,82	3,81	2,47
Opolskie	4,47	4,70	7,06	5,43	4,24	6,77	3,20	5,18	4,70	8,57	2,64
Kujawsko-Pomorskie	0,14	0,50	0,95	1,99	3,60	2,82	3,40	2,30	3,40	3,01	5,69
Warminsko-Mazurskie	4,94	2,47	6,49	2,30	5,18	4,24	4,94	5,18	5,69	5,95	7,64
Pomorskie	0,50	1,18	1,99	3,01	4,02	2,30	4,02	5,18	6,49	7,64	6,77
Bratislavský kraj	5,18	5,43	5,69	5,43	11,30	10,23	15,66	9,22	9,89	15,66	7,64
Západní Slovensko	5,18	3,60	4,94	5,18	7,95	8,57	7,64	7,35	7,95	8,57	7,06
Střední Slovensko	1,30	1,99	2,82	3,20	5,69	2,82	5,43	5,69	7,06	8,89	4,24
Východní Slovensko	0,85	1,42	0,00	0,75	0,00	0,00	0,03	0,29	0,01	0,50	0,36

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Tab. 13: Nemocniční lůžka

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	0,02	0,00	0,07	0,21	0,42	0,77	1,04	1,47	1,84	2,80	3,27
Střední Čechy	13,68	13,82	13,97	14,11	14,26	14,27	14,98	14,51	14,46	15,27	15,15
Jihozápad	6,26	6,46	6,66	6,87	7,07	7,10	7,76	7,75	7,86	8,13	8,38
Severozápad	6,73	7,19	7,67	8,17	8,68	9,31	9,77	9,86	11,29	11,39	12,07
Severovýchod	7,98	8,17	8,36	8,55	8,75	8,97	9,38	9,04	9,31	10,02	9,95
Jihovýchod	2,67	3,01	3,37	3,75	4,14	4,70	5,00	5,35	5,54	6,80	6,95
Střední Morava	6,95	7,22	7,49	7,76	8,04	8,29	8,59	9,06	9,11	9,51	9,82
Moravskoslezsko	4,23	4,86	5,54	6,25	7,01	7,85	8,50	9,81	10,34	11,49	12,49
Közép-Magyarország	0,80	1,04	1,11	1,11	1,11	4,13	5,04	5,35	5,47	5,69	7,60
Közép-Dunántúl	8,78	8,97	8,26	7,81	7,23	9,07	9,19	9,12	8,77	8,94	8,95
Nyugat-Dunántúl	4,95	5,05	4,92	4,92	5,13	7,79	7,83	7,87	7,89	7,83	8,97
Dél-Dunántúl	6,99	6,18	6,44	6,54	5,84	7,59	7,11	7,05	6,57	6,19	6,71
Észak-Magyarország	6,90	6,62	6,46	6,20	5,76	7,85	8,17	7,39	6,99	6,56	7,28
Észak-Alföld	7,50	7,32	7,84	7,56	7,22	9,72	10,04	9,13	8,98	9,05	9,87
Dél-Alföld	7,67	7,67	7,65	7,77	7,68	11,71	11,38	11,04	10,68	10,50	12,11
Burgenland (AT)	13,36	15,23	14,86	15,12	14,04	13,72	14,45	15,00	15,08	16,76	15,68
Niederösterreich	9,89	10,14	9,91	9,89	9,69	8,70	8,44	8,46	7,92	8,36	7,78
Wien	2,41	2,84	3,47	4,13	4,61	4,37	4,86	4,66	4,88	4,57	5,62
Kärnten	1,63	1,42	1,63	1,45	1,16	1,04	1,30	1,67	1,90	2,03	1,72
Steiermark	2,45	2,60	2,14	2,37	2,39	1,79	1,83	1,89	2,15	2,40	1,96
Oberösterreich	6,48	6,74	6,70	6,14	6,38	6,53	6,84	7,01	6,86	6,99	6,98
Salzburg	1,61	1,51	1,35	1,54	1,70	1,75	1,71	1,84	1,78	1,50	1,76
Tirol	8,53	8,69	8,15	8,54	8,58	8,94	9,35	9,23	10,29	8,74	9,61
Vorarlberg	11,55	12,23	12,52	13,06	13,22	13,52	14,86	14,93	15,42	13,32	15,37
Lódzkie	13,78	13,05	13,42	14,44	15,59	15,38	14,18	14,17	14,45	14,37	14,89
Mazowieckie	15,17	14,25	15,55	15,69	15,75	16,10	14,85	15,09	15,41	15,36	15,50
Malopolskie	8,52	9,15	7,99	9,30	9,77	10,07	9,05	8,96	10,27	10,65	10,43
Slaskie	8,00	7,92	8,22	8,78	9,02	9,45	8,43	9,07	9,65	9,59	9,84
Lubelskie	9,91	9,41	9,63	10,26	10,16	10,26	8,91	8,63	9,45	9,76	9,30
Podkarpackie	11,22	11,67	10,07	10,31	9,80	9,63	8,55	8,53	8,98	8,91	8,07
Swietokrzyskie	7,66	6,76	7,10	7,41	7,40	7,11	5,88	5,55	6,14	5,56	5,48
Podlaskie	11,31	11,36	11,68	11,95	12,51	12,50	11,72	11,34	12,70	13,72	13,03
Wielkopolskie	16,59	16,40	16,70	17,47	17,95	17,96	16,90	17,13	18,08	18,35	18,30
Zachodniopomorskie	0,44	0,06	0,00	0,08	0,04	0,12	0,00	0,12	0,63	1,47	0,92
Lubuskie	13,38	12,61	13,02	16,92	16,80	18,01	17,21	17,32	18,56	17,15	19,59
Dolnoslaskie	3,50	3,47	3,51	4,14	4,49	5,01	5,17	4,50	4,65	5,19	5,49
Opolskie	18,24	16,23	17,80	18,62	18,33	17,87	16,17	15,81	15,77	15,77	15,63
Kujawsko-Pomorskie	3,93	4,03	3,88	4,04	4,37	4,42	4,12	4,18	4,29	4,53	4,48
Warminsko-Mazurskie	14,08	15,08	13,79	14,19	14,37	14,43	13,76	13,22	14,80	15,94	14,71
Pomorskie	16,94	15,98	17,09	17,70	18,41	18,83	17,92	16,43	17,48	18,30	18,19
Bratislavský kraj	0,15	0,42	0,89	1,36	1,65	1,95	2,42	2,89	2,95	4,19	5,55
Západní Slovensko	13,08	13,93	15,85	16,41	16,52	16,03	17,30	17,83	17,85	19,84	19,95
Střední Slovensko	7,63	8,74	10,05	10,49	11,04	10,80	11,38	11,16	11,87	14,11	13,82
Východní Slovensko	3,37	3,99	5,25	5,76	5,87	5,67	6,63	6,82	7,18	9,21	9,07

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Tab. 14: Zdravotnický personál – lékaři

Regiony NUTS 2/Roky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Praha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Střední Čechy	10,37	10,55	10,94	10,74	10,95	11,29	11,48	11,82	11,89	11,99	12,25
Jihozápad	7,18	7,16	7,08	7,04	7,10	7,08	7,29	7,11	7,01	6,82	6,97
Severozápad	9,30	9,33	9,39	9,30	9,34	9,45	9,67	9,74	9,55	9,41	9,63
Severovýchod	8,55	8,48	8,47	8,31	8,33	8,15	8,22	8,14	8,14	7,95	7,95
Jihovýchod	7,05	6,91	6,83	6,48	6,45	6,47	6,34	6,26	5,96	5,75	5,74
Střední Morava	8,67	8,49	8,20	8,10	7,96	7,86	7,72	7,52	7,23	6,96	6,93
Moravskoslezsko	9,08	8,93	8,63	8,54	8,53	8,49	8,43	8,12	7,89	7,55	7,63
Közép-Magyarország	0,71	0,75	1,58	4,49	3,52	4,20	3,19	3,64	5,38	5,18	6,66
Közép-Dunántúl	11,96	11,11	14,21	17,43	14,27	15,08	14,01	14,30	15,61	14,15	15,69
Nyugat-Dunántúl	9,48	8,85	12,08	13,37	11,68	12,18	11,17	11,54	13,46	11,47	12,97
Dél-Dunántúl	6,19	5,40	7,19	9,13	7,96	9,17	7,39	7,96	8,77	8,85	9,48
Észak-Magyarország	12,06	11,50	13,07	14,91	14,01	15,47	13,82	14,07	15,24	13,67	15,29
Észak-Alföld	8,99	8,10	10,21	12,24	11,64	13,75	12,04	11,91	12,07	10,77	13,06
Dél-Alföld	7,75	7,19	8,59	10,25	9,34	11,01	9,62	9,86	10,61	9,74	11,08
Burgenland (AT)	9,84	9,39	9,32	8,61	8,35	7,91	7,59	7,10	6,57	6,08	5,91
Niederösterreich	6,91	6,47	5,89	5,49	5,13	4,88	4,34	4,09	3,77	3,51	3,14
Wien	0,20	0,19	0,19	0,13	0,05	0,04	0,04	0,03	0,00	0,01	0,00
Kärnten	6,95	6,68	6,23	6,11	4,99	4,69	4,72	4,55	4,25	4,06	3,59
Steiermark	5,34	5,09	4,75	4,29	4,02	3,61	3,35	3,10	2,78	2,71	2,34
Oberösterreich	8,14	7,72	7,36	6,81	6,28	5,90	5,60	5,18	4,84	4,66	4,18
Salzburg	5,04	4,56	4,36	3,86	3,47	2,92	2,67	2,37	2,11	1,81	1,53
Tirol	3,94	3,54	3,07	2,68	2,25	2,16	2,41	2,20	2,07	2,07	1,67
Vorarlberg	8,97	8,76	8,14	7,95	7,61	7,17	6,66	6,45	6,26	6,15	5,65
Lódzkie	10,90	9,73	11,66	11,37	11,32	11,75	11,50	11,48	11,75	11,57	11,99
Mazowieckie	10,55	8,85	10,21	11,30	11,13	10,78	11,30	11,15	11,20	11,34	11,74
Malopolskie	12,51	12,08	11,89	13,18	12,36	12,78	13,18	13,22	12,89	12,89	13,24
Slaskie	9,99	10,51	11,94	13,54	12,86	12,56	12,94	12,70	12,75	12,40	13,58
Lubelskie	11,89	11,22	12,91	13,01	13,34	12,41	11,68	11,58	11,45	11,90	11,81
Podkarpackie	15,56	14,96	15,63	14,79	14,82	15,29	15,11	14,83	14,62	14,74	14,63
Swietokrzyskie	14,18	13,86	14,12	13,89	13,72	13,62	13,70	13,54	13,38	13,19	13,20
Podlaskie	11,22	10,68	12,04	12,12	12,33	12,11	12,28	11,79	12,00	11,54	12,18
Wielkopolskie	14,48	14,15	13,59	15,84	16,05	16,24	16,36	17,46	17,53	18,00	18,59
Zachodniopomorskie	13,27	12,15	11,96	13,50	13,26	12,94	13,43	12,83	12,16	11,44	12,26
Lubuskie	16,30	14,95	15,04	15,00	15,16	15,50	15,52	15,44	15,16	14,18	14,77
Dolnoslaskie	12,21	11,72	12,79	13,69	13,69	13,45	13,43	14,41	14,32	13,31	14,50
Opolskie	15,87	15,57	15,62	16,22	15,86	15,40	15,38	14,96	14,87	15,41	15,00
Kujawsko-Pomorskie	15,33	14,52	14,51	14,79	14,15	13,96	14,57	13,62	14,01	13,78	13,57
Warminsko-Mazurskie	17,02	15,46	16,00	15,64	15,13	15,39	15,69	15,35	15,18	14,64	14,69
Pomorskie	12,11	10,66	11,76	14,10	13,63	13,85	13,94	13,52	14,31	15,07	15,39
Bratislavský kraj	0,08	0,06	0,11	1,05	0,27	0,02	0,01	0,01	0,01	0,00	0,05
Západní Slovensko	11,43	11,70	11,52	11,91	11,65	12,28	11,06	11,65	11,32	11,40	11,45
Střední Slovensko	8,79	8,98	9,14	10,02	9,56	10,32	8,61	9,19	8,97	9,45	9,38
Východní Slovensko	8,22	8,41	8,09	8,62	8,29	8,76	7,62	7,65	7,15	7,50	7,36

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, 2015

Příloha 5: Rozdíl ke kriteriální hodnotě souhrnného indexu regionálních disparit určeného pomocí metody vzdálenosti od fiktivního bodu

KÓD	NUTS 2/ ROKY	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
CZ01	Praha	4,21	4,76	4,19	4,48	3,96	4,29	4,26	4,01	3,76	3,94	4,18
CZ02	Střední Čechy	9,14	9,02	8,59	8,42	8,40	8,27	8,10	8,11	8,03	7,72	7,45
CZ03	Jihozápad	7,91	7,93	7,88	7,59	7,71	7,30	7,36	7,20	6,96	7,00	6,41
CZ04	Severozápad	8,94	8,61	8,60	8,23	8,61	8,34	8,63	8,58	8,34	8,18	8,09
CZ05	Severovýchod	8,08	8,08	7,99	8,02	7,94	7,96	7,70	7,73	7,58	7,18	6,90
CZ06	Jihovýchod	7,24	6,99	7,45	6,83	6,77	6,12	6,47	6,57	6,58	6,33	5,87
CZ07	Střední Morava	8,83	8,71	8,10	8,32	8,00	7,68	8,10	7,60	8,00	7,57	7,33
CZ08	Moravskoslezsko	8,88	9,25	8,96	8,59	8,32	8,50	7,79	8,04	8,19	7,93	7,67
HU10	Közép-Magyarország	5,33	4,84	4,37	4,36	4,09	4,29	4,39	4,83	4,60	4,54	4,66
HU21	Közép-Dunántúl	10,07	9,15	9,35	9,32	8,88	8,77	8,93	9,45	9,07	8,43	8,21
HU22	Nyugat-Dunántúl	8,80	8,77	8,81	8,66	8,52	8,57	8,87	8,51	8,52	8,36	7,85
HU23	Dél-Dunántúl	10,89	10,25	10,20	10,15	9,66	10,27	9,96	9,67	9,09	9,42	8,86
HU31	Észak-Magyarország	11,51	11,01	10,98	11,11	10,29	10,78	10,59	10,66	10,40	10,08	10,03
HU32	Észak-Alföld	11,50	10,48	10,75	10,53	10,17	10,63	10,48	10,39	9,78	9,49	9,33
HU33	Dél-Alföld	10,71	10,47	9,92	9,54	9,73	9,81	9,26	9,51	9,09	8,56	9,05
AT11	Burgenland (AT)	9,41	8,35	9,17	8,38	8,23	7,54	7,85	8,70	8,26	7,95	7,99
AT12	Niederösterreich	6,64	6,55	5,87	5,94	5,83	5,17	4,96	4,86	5,04	4,91	4,85
AT13	Wien	4,59	4,51	4,42	4,33	4,29	4,06	4,06	3,59	3,57	3,72	3,69
AT21	Kärnten	7,66	7,74	7,52	7,28	6,45	6,69	6,43	6,25	6,80	6,26	5,76
AT22	Steiermark	6,57	6,28	6,58	6,06	5,63	5,72	5,48	5,70	5,31	5,64	5,13
AT31	Oberösterreich	6,39	6,11	6,14	5,88	5,58	5,31	5,15	5,02	5,03	5,29	5,36
AT32	Salzburg	6,43	6,29	5,53	5,35	5,91	5,72	5,49	5,47	5,28	5,69	5,15
AT33	Tirol	6,61	6,62	6,55	6,17	6,04	6,20	6,14	6,12	6,15	5,68	6,04
AT34	Vorarlberg	8,03	8,46	7,70	7,24	7,19	7,59	7,13	7,21	7,63	7,01	7,24
PL11	Lódzkie	9,50	9,24	9,35	8,87	8,40	7,76	7,04	7,35	7,03	6,43	6,33
PL12	Mazowieckie	5,89	5,56	5,85	5,14	4,80	4,53	4,35	4,30	4,16	4,05	4,04
PL21	Malopolskie	8,11	8,45	7,82	7,88	7,41	6,83	6,50	6,45	6,59	6,02	6,03
PL22	Slaskie	9,73	9,16	8,46	8,26	7,73	7,12	6,42	6,05	5,98	5,49	5,55
PL31	Lubelskie	8,61	8,52	8,38	8,17	8,14	7,54	7,17	7,31	7,12	6,90	6,54
PL32	Podkarpackie	9,76	9,65	9,52	9,04	8,77	8,35	7,89	7,49	7,30	6,98	6,86
PL33	Swietokrzyskie	10,04	9,81	9,92	9,30	9,08	8,20	7,84	7,76	7,07	6,98	7,24
PL34	Podlaskie	9,38	9,19	8,81	9,18	8,96	8,60	8,16	8,08	8,03	7,56	7,54
PL41	Wielkopolskie	9,60	8,77	8,74	8,72	8,53	8,04	7,51	7,83	7,29	7,08	6,85
PL42	Zachodniopomorskie	10,33	9,52	8,95	9,15	8,79	8,06	7,60	7,34	7,56	7,19	6,96
PL43	Lubuskie	11,81	11,56	11,20	10,90	10,57	9,87	9,73	9,46	9,15	8,61	8,82
PL51	Dolnoslaskie	9,16	9,48	9,32	8,35	7,36	6,85	6,49	6,27	6,03	5,72	5,44
PL52	Opolskie	11,74	11,65	11,86	10,99	10,60	10,45	9,66	9,54	9,12	9,10	8,44
PL61	Kujawsko-Pomorskie	10,13	9,45	9,30	9,26	9,39	9,00	8,34	7,92	7,61	7,18	6,69
PL62	Warminsko-Mazurskie	12,35	12,15	12,27	10,93	10,46	9,71	9,47	9,06	8,94	8,98	9,03
PL63	Pomorskie	10,46	10,23	10,09	9,72	9,36	8,36	7,90	7,63	7,51	7,49	7,17
SK01	Bratislavský kraj	5,46	6,13	5,23	5,11	5,39	4,69	5,21	4,92	4,64	4,98	4,51
SK02	Západní Slovensko	10,46	9,91	9,82	9,42	8,77	8,44	8,04	8,49	8,17	8,19	7,71
SK03	Střední Slovensko	10,35	9,94	9,99	9,43	9,26	8,75	8,20	8,56	8,28	8,36	7,71
SK04	Východní Slovensko	10,44	10,01	10,22	9,73	9,02	8,43	7,90	8,32	7,97	7,97	7,86